1

Onsdag den 9. oktober 2019 (D)

5. møde

Onsdag den 9. oktober 2019 kl. 13.00

Dagsorden

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid). (Se nedenfor).

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om danske militære bidrag til FN's fredsbevarende mission i Mali, MINUSMA. Af udenrigsministeren (Jeppe Kofod).

(Fremsættelse 03.10.2019).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 7:

Forslag til folketingsbeslutning om danske militære bidrag til Operation Barkhane.

Af udenrigsministeren (Jeppe Kofod). (Fremsættelse 03.10.2019).

4) Forhandling om redegørelse nr. R 2:

Udenrigsministerens redegørelse om samarbejdet i Arktis. (Anmeldelse 02.10.2019. Redegørelse givet 02.10.2019. Meddelelse om forhandling 02.10.2019).

1) Til udenrigsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF)

Vil udenrigsministeren i lyset af sin betoning af tillid mellem befolkning og politikere tilkendegive, om han er enig i, at de internationale konventioner med tilhørende domstole, der bid for bid og uden mandat fra danskerne gnaver sig ind på politikernes arbejdsfelt, undergraver befolkningens tillid til demokratiet?

(Spm. nr. S 80 (omtrykt). Medspørger: Peter Skaarup (DF)).

2) Til udenrigsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF)

Hvilke virkemidler påtænker udenrigsministeren at tage i brug for at sikre og genskabe fortsat tillid fra vælgerne til de demokratiske institutioner, der er under angreb af internationalismen i form af EU, FN og Menneskerettighedsdomstolen?

(Spm. nr. S 81 (omtrykt). Medspørger: Peter Skaarup (DF)).

3) Til justitsministeren af:

Anni Matthiesen (V)

Vil ministeren lovliggøre muligheden for anvendelsen af natsigteudstyr på våben i jagt på mårhund om natten?

(Spm. nr. S 52. Medspørger: Torsten Schack Pedersen (V)).

4) Til justitsministeren af:

Kristian Pihl Lorentzen (V)

Forstår ministeren ærgrelsen over, at de ca. 115 politibetjente, som ville blive frigjort som følge af den tidligere regerings beslutning om at ressortoverdrage opgaver fra politiet til Færdselsstyrelsen, nu ikke længere bliver frigjort som følge af regeringens beslutning om at stoppe overflytningen? (Spm. nr. S 86).

5) Til justitsministeren af:

Inger Støjberg (V)

Hvad agter ministeren at gøre for at sikre, at politiet og anklagemyndigheden har de nødvendige ressourcer til at håndtere de mange udviste kriminelle udlændinge på Kærshovedgård, der ikke overholder deres opholds- og meldepligt?

(Spm. nr. S 88).

6) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF)

Er ministeren tilfreds med Nordsjællands Politis håndtering af sagen om flaskekast mod studentervognen i Ålsgårde i juni måned 2019, herunder med afsæt i de skriftlige spørgsmål nr. 264, 265, 266 og 267, REU alm. del, 2018-19, 2. samling?

(Spm. nr. S 91. Medspørger: Karina Adsbøl (DF)).

7) Til justitsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF)

Vil ministeren tage initiativ til at komme politi og anklagemyndighed i det midtjyske til hjælp, så presset på de kriminelle beboere på Kærshovedgård kan fastholdes?

(Spm. nr. S 76. Medspørger: Peter Skaarup (DF)).

8) Til justitsministeren af:

Kristian Pihl Lorentzen (V)

Hvad vil ministeren på baggrund af artiklen »Tungvognskontrollen sejler« i Lastbilmagasinet gøre for at styrke vejsidekontrollen af tunge køretøjer?

(Spm. nr. S 90).

9) Til justitsministeren af:

Inger Støjberg (V)

Mener ministeren, at det er retvisende at kalde det en økonomisk redningspakke, når det beløb, regeringen har afsat på finanslovsforslaget, stort set kun dækker, at politiet kan opretholde sit nuværende niveau af ressourcer?

(Spm. nr. S 89).

10) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF)

Hvad agter ministeren konkret at gøre for at stoppe vanvidsbilisterne?

(Spm. nr. S 93).

11) Til skatteministeren af:

Erling Bonnesen (V)

Hvordan forventer ministeren at Socialdemokratiets forslag om arvebeskatning vil ramme landbruget, når man forventer, at næsten hvert andet landbrug skal have nye ejere inden 2030?

(Spm. nr. S 53 (omtrykt)).

12) Til skatteministeren af:

$\textbf{Torsten Schack Pedersen} \ (V)$

Kan ministeren bekræfte, at det ikke var korrekt, når finansministeren som politisk ordfører for Socialdemokratiet i maj 2019 udtalte, at Socialdemokratiets økonomiske politik ikke vil betyde skattestigninger for 95 pct. af danskerne?

(Spm. nr. S 63, skr. begr.).

13) Til skatteministeren af:

Louise Schack Elholm (V)

Hvad er baggrunden for, at ministeren ønsker at gøre det dyrere at være familieejet virksomhed og dermed udhule de familieejede virksomheders økonomi?

(Spm. nr. S 78).

14) Til skatteministeren af:

Louise Schack Elholm (V)

Mener ministeren, at det er bedre, at familieejede virksomheder flytter til vore nabolande, hvor man ingen skat på generationsskifte har? (Spm. nr. S 79).

15) Til skatteministeren af:

Marie Bjerre (V)

Hvordan mener ministeren at tredoblingen af skatten på generationsskifte vil påvirke de 12.000-14.000 landbrugsbedrifter, der ifølge SEGES står over for et generationsskifte de næste 10 år? (Spm. nr. S 84).

16) Til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling af:

Erling Bonnesen (V)

Hvad er ministerens holdning til Enhedslistens landbrugsordfører, Søren Egge Rasmussens, udtalelser i Landbrugsavisen den 1. september 2019 om, at Venstre ikke skal være med i en fremtidig aftale på landbrugsområdet?

(Spm. nr. S 49).

17) Til sundheds- og ældreministeren af:

Anne Honoré Østergaard (V)

Vil ministeren forklare, hvordan borgernes frie valg fører til mere bureaukrati, når man skal beskrive en konkret opgave, end hvis det alene er en offentligt ansat hjemmehjælper/sosu-assistent, der skal udføre den praktiske hjælp for den ældre medborger? (Spm. nr. S 61).

18) Til sundheds- og ældreministeren af:

Anne Honoré Østergaard (V)

Kan ministeren nævne tre unødvendige bureaukratiske regler, som regeringen konkret vil afskaffe for at frigøre flere varme hænder til ældreplejen?

(Spm. nr. S 62).

19) Til sundheds- og ældreministeren af:

Karina Adsbøl (DF)

Vil ministeren sikre en fortsat finansiering af demenshandlingsplanen og et reelt løft af ældreplejen? (Spm. nr. S 69).

20) Til sundheds- og ældreministeren af:

Karina Adsbøl (DF)

Vil ministeren sikre, at der stilles krav til den kommunale hjemmepleje om at varetage den sociale omsorg, som har så stor betydning for trivslen hos de svageste ældre borgere, særligt set i lyset af at klippekortsordningen i mange kommuner bliver sparet væk? (Spm. nr. S 74).

21) Til sundheds- og ældreministeren af:

Martin Geertsen (V)

Mener ministeren, at der er behov for en sundhedsaftale hurtigst muligt?

(Spm. nr. S 70).

22) Til sundheds- og ældreministeren af:

Martin Geertsen (V)

Mener ministeren, at der er brug for nærhospitaler i det danske sundhedsvæsen?

(Spm. nr. S 72).

23) Til sundheds- og ældreministeren af:

Sophie Løhde (V)

Hvorfor mener regeringen, at demensområdet ikke skal prioriteres? (Spm. nr. S 94).

24) Til sundheds- og ældreministeren af:

Sophie Løhde (V)

Hvorfor mener regeringen, at psykiatrien ikke skal løftes? (Spm. nr. S 95).

25) Til transportministeren af:

Ole Birk Olesen (LA)

Vil ministeren sørge for, at S-togets linje E i 2020 igen stopper på Friheden Station?

(Spm. nr. S 36).

26) Til transportministeren af:

Henning Hyllested (EL)

Er det ministerens holdning, at formuleringen i aftalen om harmonisering af beskatningen i Nordsøen fra september 2013 om, »at det akkumulerede statslige merprovenu ved harmoniseringen af beskatningen i Nordsøen på ca. 28½ mia. kr. afsættes til kollektiv trafik til størst mulig gavn for danskerne gennem etablering af Togfonden DK«, fortsat er gældende?

(Spm. nr. S 64).

27) Til transportministeren af:

Henning Hyllested (EL)

Er det ministeren holdning, at »opsparede midler« i forliget om bedre og billigere kollektiv trafik skal forblive i forliget og er til rådighed for forligskredsen?

(Spm. nr. S 65).

28) Til transportministeren af:

Carsten Kissmeyer (V)

Mener ministeren, at den kommende aftale om investeringer i infrastrukturen skal indeholde investeringer i de to »motorvejshuller« ved Herning?

(Spm. nr. S 82).

29) Til transportministeren af:

Carsten Kissmeyer (V)

Hvad agter ministeren at gøre for at løse udfordringen med, at Vejlefjordbroen når sin kapacitetsgrænse inden for de kommende år? (Spm. nr. S 83).

30) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marie Krarup (DF)

Hvordan vil ministeren sikre, at mistanken om snyd ved eksamen i gymnasierne som f. eks. omtalt i artiklen »Hver tiende elev bryder reglerne til eksamen« ikke rokker ved tilliden til eksamensresultaterne i studentereksamen?

(Spm. nr. S 67, skr. begr.).

31) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Ulla Tørnæs (V)

Er ministeren enig i, at Socialdemokratiet har lovet at forpligte sig til at videreføre taxameterløftet?

(Spm. nr. S 48).

32) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Ulla Tørnæs (V)

Vil ministeren kommentere rektor fra Aalborg Universitet, Per Michael Johansens, udtalelse i Nordjyske Stiftstidende den 27. september 2019 om, at »Hvis ikke man vælger at forsætte taxameterløftet, så ser vi reelt ind i en besparelse for AAU på 34 millioner næste år «?

(Spm. nr. S 51).

33) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Marie Bjerre (V)

Mener ministeren, at en fjernelse af loftet over engelsksprogede uddannelser kan gennemføres i overensstemmelse med SU-forligskredsens aftale fra 2013 om et loft over udgifterne til SU til vandrende arbejdstagere?

(Spm. nr. S 57. Medspørger: Ulla Tørnæs (V)).

34) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V)

Når ministeren påstår at være optaget af finansieringsmulighederne for danske virksomheder, hvordan vil en forhøjelse af generationsskifteskatten forbedre særligt SMV'ernes finansieringsmuligheder med regeringens foreslåede stramninger af beskatningen af familieejede virksomheder?

(Spm. nr. S 55).

35) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Pia Kjærsgaard (DF)

Hvad er ministerens holdning til, at regeringen dropper øen Lindholm som udrejsecenter for kriminelle udlændinge, og hvor vil regeringen nu anbringe udviste kriminelle udlændinge? (Spm. nr. S 46).

36) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Marie Krarup (DF)

I betragtning af hvor stor betydning religion har for det enkelte menneskes opfattelse af det legitime i demokrati, ytringsfrihed, ligestilling og andre vestlige værdier, som vi hylder i Danmark, mener ministeren så ikke, at de enkelte statsborgerskabsansøgeres religion bør være kendt for de politikere, der skal tage stilling til, om ansøgeren skal på en lov om indfødsret, og for de politikere, der skal stemme om tildeling af statsborgerskab i Folketingssalen?

(Spm. nr. S 73, skr. begr.).

37) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF)

Er ministeren enig i, at de gennemførte stramninger i forhold til meldepligten for beboerne på Kærshovedgård har været en stor succes og skaffet mere tryghed i lokalområdet?

(Spm. nr. S 75 (omtrykt). Medspørger: Peter Skaarup (DF)).

38) Til beskæftigelsesministeren af:

Troels Lund Poulsen (V)

Mener ministeren, at regeringen bidrager til at løse de ghettoproblemer, der eksisterer flere steder i landet, når regeringen sammen med en række øvrige partier har besluttet at hæve ydelserne til især indvandrere, der ikke har en tilknytning til det danske arbejdsmarked? (Spm. nr. S 58).

39) Til boligministeren af:

Heidi Bank (V)

Agter ministeren at tage nye initiativer, der skal modvirke ghettodannelsen i Danmark, og som skal kompensere for den aftale om et midlertidigt børnetilskud, regeringen har indgået med en række partier, som betyder, at ydelserne til bl.a. arbejdsløse indvandrere i ghettoområderne hæves, og som svækker incitamentet til at tage et arbejde?

(Spm. nr. S 85).

40) Til boligministeren af:

Heidi Bank (V)

Mener ministeren, at Socialdemokratiets intention med at skabe et Danmark i balance, herunder sikre bosætning i hele landet, er overholdt i regeringens finanslovsforslag, når regeringen bl.a. reducerer rammen for offentlige investeringer, fjerner bredbåndspuljen og tredobler generationsskifteskatten for familieejede virksomheder, som i høj grad ligger i vores landdistrikter? (Spm. nr. S 87).

41) Til miljøministeren af:

Anni Matthiesen (V)

Vil ministeren lovliggøre, at vaskebjørn og mink kan bekæmpes 24 timer i døgnet på lige fod med mårhund?

(Spm. nr. S 54 (omtrykt). Medspørger: Torsten Schack Pedersen (V)).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er åbnet.

Fra statsministeren har jeg modtaget brev af 8. oktober 2019 om:

at det efter statsministerens indstilling ved kongelig resolution den 3. oktober 2019 blev bestemt,

at ledelsen af de under Kulturministeriet hørende forretninger fra den 4. oktober 2019 og indtil videre er overdraget til minsteren for udviklingssamarbejde, og

at ledelsen af de under Kirkeministeriet hørende forretninger fra den 4. oktober 2019 og indtil videre er overdraget til transportministeren.

Meddelelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. nedenfor).

[»Folketingets formand

Efter min indstilling er det ved kongelig resolution af 3. oktober 2019 bestemt,

at ledelsen af de under Kulturministeriet hørende forretninger fra og med den 4. oktober 2019 og indtil videre er overdraget til ministeren for udviklingssamarbejde, og at ledelsen af de under Kirkeministeriet hørende forretninger fra og med den 4. oktober 2019 og indtil videre er overdraget til transportministeren.

Jeg beder formanden underrette Folketinget herom.

Sign. Mette Frederiksen

/ Carsten Madsen«]

I dag er der følgende anmeldelser:

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Lovforslag nummer L 37 (Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Bemyndigelse til at fastsætte integrationsrelevante krav som betingelse for tidsubegrænset opholdstilladelse på Færøerne, hjemmel til delegation af kompetence til at træffe afgørelse om ophold på Færøerne i første instans til færøske myndigheder og ændring af klageadgang i sådanne sager til Udlændingenævnet)).

Peter Skaarup (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 10 (Forslag til folketingsbeslutning om folketingsmedlemmers omkostningstillæg, eftervederlag, sygeorlov og afholdelse af barselsorlov).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 13:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Den første spørger er hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti.

Spm. nr. S 80 (omtrykt)

1) Til udenrigsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF) (medspørger: Peter Skaarup (DF)): Vil udenrigsministeren i lyset af sin betoning af tillid mellem befolkning og politikere tilkendegive, om han er enig i, at de internationale

konventioner med tilhørende domstole, der bid for bid og uden mandat fra danskerne gnaver sig ind på politikernes arbejdsfelt, undergraver befolkningens tillid til demokratiet?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:01

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Vil udenrigsministeren i lyset af sin betoning af tillid mellem befolkning og politikere tilkendegive, om han er enig i, at de internationale konventioner med tilhørende domstole, som bid for bid og uden mandat fra danskerne gnaver sig ind på politikernes arbejdsfelt, undergraver befolkningens tillid til demokratiet?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det udenrigsministeren. Jeg vil bare lige gøre opmærksom på, at udenrigsministeren nu har 2 minutter, og spørgeren har derefter 2 minutter. Derefter går vi over til ½ minut. Undervejs har vi også en

medspørger, nemlig hr. Peter Skaarup. Men først er det udenrigsministeren i 2 minutter. Værsgo.

K1 13:01

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak. Jeg takker hr. Morten Messerschmidt for spørgsmålet. Jeg er helt enig i, at det er afgørende, at der er tillid mellem os politikere og de mennesker, vi repræsenterer, men jeg er ikke enig i, at internationale samarbejder undergraver befolkningens tillid til demokratiet, tværtimod. Regeringen bakker fuldt op om det regelbaserede internationale samarbejde, som Danmark jo heldigvis er en del af. Jeg tror faktisk, at langt de fleste danskere er enige i, at vi har brug for internationale spilleregler, der sikrer, at store lande ikke bare kan tryne de små lande; at menneskerettighederne respekteres; at store virksomheder betaler deres skat og opfylder høje krav til f.eks. miljøbeskyttelse, fødevaresikkerhed, arbejdstagerrettigheder; at vi har brug for et internationalt samarbejde, der fremmer fælles ambitiøse klimamål; og at vi samarbejder om at løse flygtninge- og migrationskrisen. Derfor er det vigtigt, at vi har organisationer som FN, som EU, som Europarådet. Og når vi har forpligtende fælles spilleregler, er det jo lige så vigtigt, at vi har internationale domstole, der sørger for, at de her regler rent faktisk bliver overholdt.

Når det er sagt, er vi selvfølgelig ikke enige i alt, der bliver besluttet, men vi mener, at vi skal arbejde aktivt for at sikre danske interesser der, hvor beslutningerne træffes. Det kræver, at man er med ved forhandlingsbordet. Og vi skal arbejde for reformer, hvor det er relevant. Vi skal hele tiden sørge for, at det internationale samarbejde giver mening, og at problemerne løses der, hvor det giver mening. Det er sådan, vi tager bedst vare på Danmark, og man kan sige på EU og det internationale samfund. Tak, formand.

Kl. 13:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Værsgo til hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 13:03

Morten Messerschmidt (DF):

Nu lød det, som om udenrigsministeren troede, at det her handlede om det internationale samarbejde sådan i almindelighed. Det gør det ikke. Spørgsmålet angår direkte de internationale domstole, som udvider og fortolker det internationale samarbejde. Jeg tror, at udenrigsministeren vil være enig i, at allerede i den korte periode, udenrigsministeren har været udenrigsminister, har der været en hel del politiske sager foranlediget af domstole. Det gælder dels Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg, dels EU-Domstolen i Luxembourg, som meget ofte anvender det, der hedder en dynamisk fortolkningsstil, altså hvor man hele tiden udvider anvendelsen af menneskeretten og EU-retten ind på områder, som vi egentlig her i Folketinget og typisk også regeringen betragtede som anliggender, der var politiske, og som var reserveret til politikerne.

Det er ikke mere end en uge siden, at regeringen blev underkendt i en udvisningssag vedrørende en tyrker, og udvisningen var bekræftet af Højesteret, altså hvor en international domstol, Strasbourgdomstolen, går ind og underkender Højesteret. I løbet af sommeren her har vi haft de såkaldte A-sager med tyrkiske afviste familiesammenføringer, hvor man helt i strid med det, som den danske regering og Folketinget mente og ønskede, fandt ud af, at EU-retten stred imod de afviste familiesammenføringer.

Det er jo ikke bare på udlændingeområdet, at de her domstole agerer aktivt inden for det politiske felt. Det er også inden for arbejdsretlige anliggender, det er inden for retspolitiske anliggender, og det er i forhold til den institutionelle magtfordeling mellem f.eks. Danmark og EU. Jeg går ud fra, at udenrigsministeren er bekendt med, at et så centralt spørgsmål som f.eks. EU-rettens forrang for Danmarks grundlov ikke er noget, tidligere udenrigsministre eller

Kl. 13:07

5

politikere har truffet afgørelse om. Det er noget, dommere i Luxembourg har truffet afgørelse om. Det er det, der tillidsmæssigt er et problem, for dommere er ikke folkevalgte, og derfor skal de afstå fra at træffe politiske afgørelser. Det havde jeg faktisk håbet at udenrigsministeren ville kunne erklære sig enig i. Så længe er det jo ikke siden, at udenrigsministeren selv var parlamentariker. Så lidt må demokratiet dog ligge ham på sinde.

Kl. 13:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så går vi over til ½ minut. Værsgo til udenrigsministeren.

Kl. 13:05

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak. Jeg vil gerne understrege, at demokratiet ligger mig rigtig meget på sinde. Jeg vil gerne understrege, at for mig er det min klare holdning, at det jo er politikerne, der laver lovene, sætter reglerne, som domstolene efterfølgende har til opgave at fortolke. Så hvis vi skal reducere antallet af EU-domme – det kan vi godt være enige om – der overrasker os negativt, så er der først og fremmest behov for, at vi selv er mere præcise, når vi er med til at udforme EU-lovgivning, så der ikke er anledning til den her fortolkningstvivl. Så det er rigtig vigtigt for mig at sige, at vi ved at lave godt og grundigt lovgivningsarbejde også kan sikre, at vi selvfølgelig får vedtaget de rigtige love, der på den måde er grundlaget for det, der bliver besluttet.

Kl. 13:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Morten Messerschmidt. Værsgo.

Kl. 13:06

Morten Messerschmidt (DF):

Det er jo en stor erkendelse, al den stund at hr. Jeppe Kofod i sin kapacitet af hr. Jeppe Kofod, inden han blev udenrigsminister, har været med til at vedtage betydelig mere EU-lovgivning, end undertegnede har. Jeg ved ikke, om der ligger en implicit selvkritik heri. Det vil jeg så kvittere for hvis der gør. Men det er jo ikke kun politikere som mig, der kritiserer EU-Domstolen og Menneskerettighedsdomstolen. Det er også eksperter. Altså, der er hr. Gorm Toftegaard Nielsen, fru Eva Smith, hr. Jens Elo Rytter. Og internationalt har vi haft den finske højesteretspræsident, vi har haft den belgiske højesteretspræsident, og de kan godt se, at der er et problem. Kan udenrigsministeren virkelig ikke det?

Kl. 13:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det udenrigsministeren, og efter udenrigsministeren er det medspørger hr. Peter Skaarup. Værsgo til udenrigsministeren.

Kl. 13:07

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Jeg takker spørgeren igen og vil gerne understrege, at jeg heller ikke mener, at domstolene skal være aktivistiske. Jeg mener, at det er politikere, der skal lave lovene og reglerne, og så er det selvfølgelig domstolene, der sikrer, at de bliver fortolket korrekt. Det er et grundvilkår, og det er derfor, at det internationale samfund er så vigtigt, altså at vi har konventioner, at vi har institutioner, der kan være med til at sikre, at f.eks. store og små lande bliver behandlet ens og ordentligt, og at det bygger på love, som politikere har vedtaget. Tak.

Kl. 13:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Peter Skaarup, og nu er der så 1 minut til rådighed.

Peter Skaarup (DF):

Tak for det, og tak til udenrigsministeren for svarene. Det bliver spændende at følge, hvordan udenrigsministeren vil tackle hele det her område med den gode viden, ministeren jo har på området. Det, som vi er ude efter at tale om i forbindelse med de her spørgsmål, som vi stiller i dag, er jo den kæmpemæssige udfordring, at danskerne oplever, at grov kriminalitet, som er begået af kriminelle udlændinge, ikke kan straffes på en måde, hvor man udviser de pågældende. Der kunne jeg godt tænke mig at høre udenrigsministeren, om ikke der er et problem, når man har gamle konventioner, der blokerer for, at almindelig lov og orden i Danmark kan udvirkes på den rigtige måde.

Kl. 13:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Udenrigsministeren, 1 minut.

Kl. 13:08

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak til hr. Peter Skaarup. Som jeg også sagde i mit første svar, synes jeg, det er rigtig vigtigt, at vi på den ene side bakker op bag en regelbaseret orden i verden, der stiller f.eks. store og små lande lige, og som sikrer, at landene lever op til de forpligtelser, som de har undertegnet. På den anden side er det klart, at der er ting og områder, hvor vi også gerne ser at reglerne bliver præciseret og opdateret, og at det i sidste ende jo er politikerne, som vedtager lovene og reglerne, som skal være i førersædet. Det er min klare holdning, og det gælder også i forhold til det omtalte område, som hr. Peter Skaarup her berører.

Kl. 13:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er vi tilbage på ½ minut. Værsgo, hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:09

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Der kunne jeg så godt tænke mig at spørge: Når nu udenrigsministeren siger, at der er nogle regler, der skal opdateres og præciseres, som jeg hørte det – sådan nogenlunde direkte citeret her – hvad har regeringen så tænkt sig at gøre for det? Jeg tror, den danske befolkning sådan set er ligeglade med, om reglerne bliver opdateret og præciseret, eller om vi træder ud af konventionerne, eller hvad vi gør. Det, som den danske befolkning er interesseret i, er, at vores lovgivning kan virke. Og hvis vi gerne vil udvise Levakovic, fordi han er seriekriminel, så skal vi have lov til det uanset konventionerne. Er ministeren ikke enig i det?

Kl. 13:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:09

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Jeg synes, det er meget vigtigt, at Danmark, som er et lille land i en stor verden, bakker op bag en international retsorden, der sikrer, at store og små lande behandles ordentligt og lige, men at vi samtidig påpeger, hvor det er muligt at forbedre konventionerne. Det er jeg helt enig med spørgeren i. Den tilgang, Danmark vil have, den tilgang, jeg vil have, er, at vi skal ind og arbejde også for at sikre, at de ikke bliver misbrugt til de forkerte hensigter. Det er helt grundlæggende for mig, så ja, vi er optaget af at få de her konventioner, regler og love til at reflektere det, som vi gerne vil som politikere.

Kl. 13:10 Kl. 13:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tilbage til hovedspørgeren for en sidste runde med taletid på ½ minut. Værsgo til hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 13:10

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Det er, som om udenrigsministeren ikke rigtig forstår, hvad der er på spil her. Vi har magtens tredeling i grundlovens § 3. Det er ganske afgørende, at vi så også er enige om, hvordan den tredeling skal afgøres. Skiftende regeringer er jo nogle gange blevet underkendt ved Højesteret, fordi man ikke har respekteret det. Men det er, som om at når vi så kommer til de internationale domstole, hvad enten de ligger i Strasbourg eller Luxembourg, så kan de få lov til at skalte og valte med, hvordan de vil administrere vores suverænitet. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at man som udenrigsminister kan acceptere den retstilstand.

Kl. 13:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:11

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak. Som jeg har redegjort for i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål nr. S 80, bakker regeringen fuldt op bag et regelbaseret internationalt samarbejde. Vi mener ikke, at vores demokratiske institutioner er under angreb fra såkaldt internationalisme, som det bliver beskrevet i spørgsmålet, fra EU og FN og Menneskerettighedsdomstolen.

Man kan sige, at internationalt samarbejde er helt afgørende for, at verden kan finde fælles svar på grænseoverskridende udfordringer som migration, klimaforandringer, skatteunddragelse og terrorisme. Danmark har som et lille land med en åben økonomi ... (*Formanden* (Henrik Dam Kristensen): Tak!) Tak.

Kl. 13:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Selv tak. Så er spørgsmålet slut.

Men vi får en runde mere med samme besætning – undskyld udtrykket – nemlig hr. Morten Messerschmidt med spørgsmål til udenrigsministeren og med medspørger hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:11

Spm. nr. S 81 (omtrykt)

2) Til udenrigsministeren af:

$\boldsymbol{Morten\ Messerschmidt\ (DF)\ (medsp\"{ø}rger:\ \boldsymbol{Peter\ Skaarup\ (DF)}):}$

Hvilke virkemidler påtænker udenrigsministeren at tage i brug for at sikre og genskabe fortsat tillid fra vælgerne til de demokratiske institutioner, der er under angreb af internationalismen i form af EU, FN og Menneskerettighedsdomstolen?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Messerschmidt for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:11

$Morten\ Messerschmidt\ (DF):$

Tak formand: Hvilke virkemidler påtænker udenrigsministeren at tage i brug for at sikre og genskabe fortsat tillid fra vælgerne til de demokratiske institutioner, der er under angreb af internationalismen i form af EU, FN og Menneskerettighedsdomstolen?

Kl. 13:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Udenrigsministeren.

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

(Morten Messerschmidt (DF): Jeg tror, det var det spørgsmål, der lige blev svaret på). Ja, jeg beklager. Jeg tror, jeg kom til at svare på spørgsmål nr. 2 – det beklager jeg over for formanden og spørgeren. Men det kan jeg så gå til nu.

Som jeg redegjorde for allerede tidligere, bakker regeringen selvfølgelig op bag et regelbaseret internationalt samarbejde. Vi mener ikke, at vores demokratiske institutioner er under angreb fra såkaldt internationalisme, fra EU, FN eller Menneskerettighedsdomstolen. Jeg tror, det er helt afgørende at sige, at internationalt samarbejde er vigtigt i en verden, hvor vi skal finde fælles svar på grænseoverskridende udfordringer: Migration, klimaforandringer, skatteunddragelse og terrorisme nævnte jeg. Danmark har som et lille land med en åben økonomi en åbenlys interesse et i stærkt og velfungerende internationalt samarbejde, der tager hånd om de her fælles udfordringer, verden står over for. Det tror jeg i øvrigt også at langt de fleste danskere har en dyb forståelse for og at der er opbakning til.

Men det betyder jo ikke, at vi er enige i alt, hvad der besluttes. Vi er heller ikke enige i alle domme fra Den Europæiske Menneskeretsdomstol, det er vi jo ikke. For os at se er vejen frem ikke at trække os ud, hvad man måske kunne få en mistanke om at spørgeren antyder han ønsker, men tværtimod som generationer før os fortsat at engagere os og søge indflydelse på Danmarks vegne. Der kræves en indsats ved forhandlingsbordet, og det kræver, at man samarbejder, og det er afgørende for, at vi får løst de her problemer, der er så store og grænseoverskridende og komplekse, at de egentlig kun kan løses i et internationalt forpligtende samarbejde. Tak.

Kl. 13:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 13:13

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen det er jo bare snak, udenrigsminister – det er jo bare snak. Jeg spurgte: *Hvad* agter man at gøre?

Vi har en justitsminister, der sidder lige bag udenrigsministeren, og som i flere omgange i Europaudvalget har tilkendegivet, at regeringen er kritisk indstillet over for aktivistiske domstole, og jeg tror faktisk også, udenrigsministeren sagde det lige før. Og når jeg så spørger, hvad man gør ved det, får vi bare snak. Der er ikke et eneste konkret forslag.

Jeg har lige givet udenrigsministeren min bog om EU-Domstolens aktivisme, og der kan han læse om i hvert fald ét konkret forslag, nemlig at man måske kunne få dissenser ved EU-Domstolen, ligesom man i øvrigt har det ved Menneskerettighedsdomstolen, så man i det mindste kan se, om der er nogle mindretal af dommere, der er uenige.

Men det er da bekymrende – og det må egentlig også være lidt ubehageligt – at skulle varetage det næsthøjeste embede i regeringen og så ikke have nogen bud på, hvad man gør med hensyn til den kontinuerlige angrebssituation, vi er i, i forhold til de her domstole. Man kan jo dårlig åbne en avis, før der er en international domstol, en international konvention, en international komité, eller hvad ved jeg, som har udtalt sig fordømmende om de politiske dispositioner, som altså typisk et stort flertal af folketingspolitikerne rent faktisk står bag.

Om det gælder udlændingepolitikken, om det gælder retspolitikken, eller om det gælder skattepolitikken – der er jo snart sagt ikke et område, der ikke er lagt fra de demokratisk sammensatte parlamentariske institutioner over til nogle dommere, som aldrig nogen sinde har set en vælger i øjnene, og hvor hovedparten aldrig nogen sinde har sat en fod i Danmark. Hvordan kan man som udenrigsminister

7

mene, at det er demokrati, at en domstol selv definerer sine egne beføjelser? Er det ikke sådan, at det trods alt er vælgerne, der har den sidste afgørelse? Hvordan kan man mene, det er i orden, at sådan nogle dommere, når et kæmpe flertal af vælgerne gerne vil have kriminelle udlændinge ud af Danmark, ved en skriftlig behandling, hvor de aldrig nogen sinde skal høre parterne og aldrig nogen sinde skal se parterne, skal sidde og afgøre, at det, som flertallet i Folketinget gerne vil, ingen betydning har – oven i købet når det er sådan, at den udenrigsminister, som nyder både Folketingets og majestætens gunst, agter intet at gøre ved det?

Det er ikke i orden, udenrigsminister.

Kl. 13:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det udenrigsministeren. Og vi er ovre i ½ minuts taletid.

Kl. 13:15

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak. Jamen jeg køber slet ikke den præmis. Altså, hvis hr. Morten Messerschmidt vil trække Danmark ud af det internationale samarbejde, ud af konventioner og domstole, må det stå for hr. Morten Messerschmidts egen regning.

Det, som jeg sagde meget klart i flere af mine svar, er, at vi ikke er tilfredse med alle domstolsafgørelser. Vi abonnerer ikke på en domstol, der skal være aktivistisk. Vi ønsker at lave om; vi ønsker at søge indflydelse på vegne af Danmark. Det er den måde, vi tjener Danmark og danskerne bedst på. Det er det, som vi står for. Vi er en del af det internationale samfund, og mange af de problemer, vi står med, kan altså kun løses effektivt, hvis vi gør det sammen med andre lande.

Kl. 13:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 13:16

Morten Messerschmidt (DF):

Men *hvordan* skal det laves om, udenrigsminister? Nu er det anden gang, udenrigsministeren har haft lejligheden til at sige, hvad det er, man gerne vil.

Hvis vi er enige om at gøre noget ved aktivismen, hvis vi er enige om på Folketingets og demokratiets vegne at kæmpe magten tilbage fra dommerne og hertil, hvad agter udenrigsministeren så at gøre? Nu er han ikke parlamentariker længere, nu er det ikke bare en leg, nu er det ikke bare EU – nu er det udenrigsministeren, der er udenrigsminister. Hvad agter han at gøre?

Kl. 13:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:16

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Det er godt, det ikke er en leg, for det kunne man nogle gange få indtryk af, når man lytter til hr. Morten Messerschmidt. Det her er alvor. Og jeg har som udenrigsminister sagt flere gange, at en af de måder, vi gør det på, er ved at lave bedre lovgivning. Det må være lovgivere, altså folkevalgte, som er i spidsen for at definere, hvilke love og regler der gælder. Domstolene skal selvfølgelig fortolke dem, men de skal gøre det under hensyn til det, som lovgiverne har haft af intentioner med den lovgivning, man har lavet. Det er helt tydeligt og klart.

Kl. 13:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er vi kommet til medspørgeren. Hr. Peter Skaarup, værsgo. 1 minut

Kl. 13:17

Peter Skaarup (DF):

Jeg må desværre indrømme, at jeg synes, det er noget tyndt af udenrigsministeren at sige, at det, der er brug for her, er bedre lovgivning. For jeg tror da nok, at Folketingets medlemmer har bestræbt sig på at lave en så stram lovgivning, som de overhovedet har kunnet, i forhold til at udvise kriminelle udlændinge. Og hvis der været nogen, der har fundet et område, hvor man kunne gøre det endnu strengere, ja, så har vi jo gjort det. Så har Dansk Folkeparti i hvert fald foreslået det, og så er det også lykkedes at komme i hvert fald et stykke ad vejen.

Så spørgsmålet er: Er bedre lovgivning i Danmark det, der skal til? Det er det jo ikke kun. Altså, problemet er jo internationale domstole, der overruler danske forhold. Vi ønsker f.eks. i den bedste mening at udvise grove kriminelle som Levakovic, som vi var inde på tidligere, men får at vide, at på grund af Domstolen og de domstolsafgørelser, der danner skole, også for danske forhold, så må vi ikke, så kan vi ikke.

Det er jo det, hr. Morten Messerschmidt spørger udenrigsministeren om her: Hvad vil regeringen gøre ved det? Vil man administrere og sige, at vi selv skal lave bedre lovgivning, eller vil man rent faktisk gøre noget ved det?

Kl. 13:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Værsgo til udenrigsministeren.

Kl. 13:18

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak, hr. Peter Skaarup. Det, som jeg forstod at hr. Morten Messerschmidt refererede til, var også EU-Domstolens aktivistiske linje, og derfor talte jeg om EU-lovgivning. Det beklager jeg. Hvis det var det, som hr. Morten Messerschmidt spurgte om, vil jeg sige, at det helt klart er vores holdning, min holdning, at vi ikke ønsker en aktivisme. Vi ønsker, at det er lovgivere, der laver love, og at de bliver respekteret af domstolene.

Så, hr. Peter Skaarup, for at der ikke skal være tvivl, vil jeg sige, at vi synes, det er vigtigt med et internationalt samarbejde, også med et samarbejde i EU, men at det skal være os selv, der laver lovgivningen. Det kan vi gøre endnu bedre igennem bl.a. EU, og vi skal også sikre inden for det internationale samarbejde at følge op på det, når der f.eks. er ting, der ikke fungerer i en moderne verden. Og hr. Peter Skaarup har givet eksempler på noget, der ikke fungerer ordentligt.

Kl. 13:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Peter Skaarup, 1/2 minut. Værsgo.

Kl. 13:19

Peter Skaarup (DF):

Så er det, at jeg efterlyser endnu en gang: Hvad er det så, regeringen vil foretage sig her for at skabe den bedre lovgivning – i EU-regi, må man forstå – der sikrer, at vi undgår de her sager, hvor tilliden er på spil i Danmark, over for den danske befolkning? Hvad har regeringen tænkt sig at gøre? Det synes jeg ikke vi har hørt et eneste ord om, altså i forhold til de muligheder, der er for en regering. Det nytter ikke noget bare at kigge på, at udviklingen sker, mens det danske folkestyre bliver undergravet.

Kl. 13:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:19

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Jeg ved, at hr. Peter Skaarup også længe har været medlem af Retsudvalget i Folketinget, og man må bare sige, at når der f.eks. kommer et for stort fortolkningsrum i EU-lovgivningen, så er det, at Domstolen kan tage sig en frihed til at tolke lovgivningen i en retning, som måske ikke var hensigten, da lovgivningen blev lavet, f.eks. den her lovgivning.

Så vi skal have mere præcis lovgivning på en række områder for at sikre, at det, som vi vil som politikere, også er det, som bliver efterlevet af bl.a. vores domstole. Tak.

K1 13-20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Morten Messerschmidt for en afsluttende runde på ½ minut

Kl. 13:20

Morten Messerschmidt (DF):

Ja, eller man kunne have en mere myndig regering, som valgte at stå vagt om dansk suverænitet og ikke bøjer sig, hver eneste gang et flertal af dommere underkender det, som et flertal i Folketinget har ment. Men det kunne da være rart at vide, hvad der så præcis skal laves om i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Jeg tror ikke, at det er en uge siden, at udenrigsministeren blev underkendt, fordi det blev betragtet som tortur at udlevere en tyrker til Tyrkiet, fordi han ikke kan tale tyrkisk.

Vil udenrigsministeren så lave om på menneskerettighedskonventionens artikel 3, og hvornår kan vi forvente det implementeret?

Kl. 13:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:20

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Det er vigtigt for mig at sige, at vi står vagt om det internationale samarbejde, også det, vi har i forhold til menneskerettighedskonventionen. Altså, krænkelser af menneskerettigheder er en vigtig, vigtig dansk udenrigspolitisk prioritet.

Så er der ting, vi er uenige i, og det tager vi op – bestemt – og vi skal også sikre, som jeg nævnte tidligere, at lave mere præcise lovgivninger. Det gælder EU-lovgivningen, men vi skal også være klar til at tage diskussionerne op, når der bliver lavet fortolkninger, vi ikke er enige i.

Kl. 13:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgsmålet er slut. Tak til spørgeren, og tak til udenrigsministeren.

Så går vi over til spørgsmål 3, som er til justitsministeren. Her skal jeg oplyse, at det er sådan, at en minister kun kan fastholdes i salen i spørgetiden i 1 time, og jeg har regnet ud, at hvis alle spørgerne overholder tiden, vil det tage 61 minutter. Det anser jeg for at være acceptabelt, men det kræver så også, at alle overholder taletiden.

Vi går nu til spørgsmål 3 til justitsministeren af fru Anni Matthiesen

Kl. 13:21

Anni Matthiesen (V) (medspørger: Torsten Schack Pedersen (V)):

Vil ministeren lovliggøre muligheden for anvendelsen af natsigteudstyr på våben i jagt på mårhund om natten?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo at oplæse spørgsmålet.

Kl. 13:21

Anni Matthiesen (V):

Tak for det. Vil ministeren lovliggøre muligheden for anvendelsen af natsigteudstyr på våben i jagt på mårhund om natten?

Kl. 13:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:21

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det kræver i dag politiets tilladelse at besidde, bære og anvende natsigteudstyr, der er konstrueret til montering på skydevåben. Tilladelse kan så ifølge de gældende regler gives i særlige tilfælde, og Rigspolitiet har oplyst, at som udgangspunkt gives der faktisk altid tilladelse, når det er til brug for regulering af mårhunde.

Jeg kan sådan set godt forstå, at det kan virke unødig bureaukratisk, at man skal søge om tilladelse til netop den brug, når nu den efter praksis gives. Men jeg tror, at man skal se det på den måde, at det er hensigtsmæssigt, at vi generelt er tilbageholdende med at give tilladelse til våbenudstyr. Våbenreglerne bygger generelt på en kontrolordning, og det vil sige, at man skal have tilladelse til at anskaffe våben og våbendele, og det skyldes jo helt overordnet, at vi gerne vil holde styr på, hvem der har lov til at bruge våben og særlig udstyr, som gør skydevåbnene farlige.

Jeg ser det som min opgave som justitsminister at sikre, at danskerne føler sig trygge, og derfor er det afgørende for mig, at lovgivningen også på våbenområdet er fornuftig og hensigtsmæssig, og at vi har en adgang til våben, som er rimelig reguleret.

Kl. 13:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Anni Matthiesen.

Kl. 13:23

Anni Matthiesen (V):

Tak. Tak for svaret – måske også et forventet svar – jeg fik her. Det, jeg egentlig vil frem til med det her, er jo, at vi er i den situation, at vi skal forholde os til udbredelsen af en invasiv art, nemlig mårhunden, og hvor der heldigvis er rigtig mange jægere rundtomkring, især i det jyske, som frivilligt har taget initiativ til nu at prøve at bekæmpe mårhunden, idet mårhunden faktisk er med til at ødelægge ikke kun andre smådyr, men generelt også dansk natur. Derfor synes jeg egentlig, at vi alle sammen har en interesse i, at det kan gøres så smidigt som muligt, og i og med mårhunden er et natdyr, er der hårdt brug for, at jægerne også kan ramme de her dyr, når de skal bekæmpe dem.

Jeg synes, det kunne være rigtig rart at høre, hvad ministeren tænker i forhold til spørgsmålet, altså om der ikke kan gives en generel dispensation til netop de her mårhundejægere, som jo påtager sig den her opgave.

Kl. 13:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren. Nu er vi gået over til ½ minut. Værsgo.

Spm. nr. S 52

3) Til justitsministeren af:

Kl. 13:24 Kl. 13:26

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Men selv om det er i det jyske, er problemet såmænd relevant nok, både hvad angår mårhunde, mink og vaskebjørne, og det er nogle af de problemstillinger, der har været omtalt. Jeg tror, at vi i virkeligheden ikke er så langt fra hinanden. For det, der er ønsket, er jo at give jægerne mulighed for at regulere de her invasive arter, som spørgeren siger. Det, som man kan spørge sig selv om, er: Nås det bedst, ved at vi siger, at det kan alle så bare gøre, som måtte have lyst til at købe det her udstyr, eller nås det bedst, ved at vi passer på vores våben ved at sikre, at der skal man lige en gang omkring en ansøgning?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Anni Matthiesen. Værsgo.

Kl. 13:24

Anni Matthiesen (V):

Jeg tænker lidt, om man, i og med at man har kunnet give medarbejdere i bl.a. Naturstyrelsen mulighed for også at bruge natsigteudstyr i forhold til bekæmpelse af vildsvin, kunne lave en noget lignende løsning og give en generel tilladelse til de jægere – og udelukkende de jægere – som bekæmper mårhunde.

Kl. 13:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:25

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jamen jeg er sådan set indstillet på at se på, om man kunne få de to ender til at nå sammen – de ender, der hedder: Vi har på den ene side behov for at få reguleret de her invasive arter, og vi har på den anden side behov for at sikre, at skydevåben og udstyr til skydevåben er under kontrol. For vi har jo ikke mindst her i hovedstadsområdet også et problem med for mange skydevåben, som bliver brugt af de forkerte, og vi har jo i retssamfundet en fælles interesse i at sikre, at der også er kontrol med skydevåben.

Kl. 13:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det medspørgeren, hr. Torsten Schack Pedersen. 1 minut. Værsgo.

Kl. 13:25

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Jeg tror, vi skal være helt sikker på, om der ikke bliver talt forbi hinanden. For jeg er med på, at der gives tilladelse til, at man må have våbnene, men spørgsmålet er, om der gives tilladelse til, at man reelt må bruge dem i jagten på invasive arter. Det er ikke mit indtryk. Det tror jeg da er ret væsentligt, for at der er sikkerhed for, hvad der er gældende retstilstand. Mit indtryk er altså, at man i dag ikke kan få tilladelse til at bruge natsigte til at jage f.eks. mårhund, men det er så bare det, der ønskes i forhold til at gøre indsatsen så effektiv som muligt.

Jeg deler naturligvis justitsministerens bekymring, for vi skal ikke have våben til at flyde rundtomkring i det københavnske natteliv og andre steder i landet, men det er ikke mit indtryk, at det er natsigteudstyr til rifler til brug ved bekæmpelse af invasive arter, der måske er det største problem. Så jeg håber, at den imødekommenhed, jeg trods alt også fornemmer hos statsministeren, vil blive brugt til at kigge fordomsfrit på, hvordan vi reelt og effektivt bekæmper et stigende problem med invasive arter.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til justitsministeren.

Kl. 13:26

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Men den usikkerhed, der var, tror jeg faktisk jeg kan opklare. For det, som jeg har fået oplyst af Rigspolitiet, er, at der efter praksis som udgangspunkt meddeles tilladelse, når der ansøges om at bruge det her udstyr til regulering af mårhunde. Man kan så sige: Jamen kunne vi så ikke springe det der med, at man skal ansøge om tilladelse, over, hvis man alligevel får tilladelsen hver gang og den gives let? Men noget af det, som der bliver tjekket op på, når man giver tilladelsen, er, om den, der ansøger, står i Kriminalregisteret osv., og det fører tilbage til det, som jeg prøvede at sige før, nemlig det her med, at vi har et hensyn at tage, og det er at sikre, at de våben, der er på private hænder, er forsvarligt på private hænder.

Kl. 13:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 13:27

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg tror simpelt hen, vi er nødt til at få sikkerhed for, hvad der er gældende praksis. Altså, noget af det her udspringer bl.a. af et indslag på TV Midtvest i august, hvor Danmarks Jægerforbund kommer med et ønske om, at det bliver muligt at anvende natsigteudstyr, for efter deres opfattelse er det slet ikke muligt i dag. Man må godt indkøbe og eje det til brug for jagt i udlandet, men man må ikke anvende det i Danmark om natten til jagt på invasive arter. Hvis det, justitsministeren siger, er, at han egentlig synes, det er fornuftigt, at den mulighed er der, så håber jeg da, at vi kan få tingene bragt i orden

Kl. 13:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ministeren, der svarer. Værsgo. ½ minut.

Kl. 13:28

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jamen jeg kan bare henholde mig til det, som Rigspolitiet oplyser, nemlig at der efter praksis som udgangspunkt meddeles tilladelse, når det er til brug for regulering af mårhunde.

Kl. 13:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Anni Matthiesen for et afsluttende ½ minut. Værsgo.

Kl. 13:28

Anni Matthiesen (V):

Jamen i forlængelse af det vil jeg da sige, at det glæder mig, hvis det forholder sig sådan, og det er egentlig det, jeg også har brug for at få en bekræftelse af. For både det, vi hører, og det, jægerne måske også oplever, er noget andet. Det er nemlig korrekt, at man som dansk jæger allerede kan tage en tur til Sverige og bruge natsigtemidler i Sverige, men som vi har forstået det, må man ikke anvende det herhjemme i Danmark til f.eks. bekæmpelse af mårhunde, men det er jo egentlig det, vi gerne vil have.

Kl. 13:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det ministeren for et afsluttende ½ minut. Værsgo.

Kl. 13:29 Kl. 13:31

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jamen den problemstilling er jeg også bekendt med, for der er jo mulighed for, hvis man er jæger og har udstyret, at man så kan bruge det i andre lande. Man kan så stille sig selv spørgsmålet: Hvorfor kan det ikke bruges i Danmark? Men jeg bliver bare nødt til at henholde mig til det, som jeg har fået oplyst af Rigspolitiet, nemlig, at hvis man er jæger og søger om tilladelse, gives den i praksis. Dermed skulle der også være mulighed for at kunne komme til at gøre – og der er jeg i øvrigt enig med spørgeren – den gode indsats, det er at regulere invasive arter.

Kl. 13:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgsmålet er sluttet.

Vi går videre til det næste spørgsmål, der også er til justitsministeren, af hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 13:29

Spm. nr. S 86

4) Til justitsministeren af:

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Forstår ministeren ærgrelsen over, at de ca. 115 politibetjente, som ville blive frigjort som følge af den tidligere regerings beslutning om at ressortoverdrage opgaver fra politiet til Færdselsstyrelsen, nu ikke længere bliver frigjort som følge af regeringens beslutning om at stoppe overflytningen?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 13:29

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det, hr. formand. Mit spørgsmål lyder således: Forstår ministeren ærgrelsen over, at de ca. 115 politibetjente, som ville blive frigjort som følge af den tidligere regerings beslutning om at ressortoverdrage opgaver fra politiet til Færdselsstyrelsen, nu ikke længere bliver frigjort som følge af regeringens beslutning om at stoppe overflytningen?

Kl. 13:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 13:30

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Beslutningen om at standse ressortoverdragelsen skyldes to ting.

For det første har det vist sig, at de økonomiske forudsætninger, der lå til grund for ressortoverførslen, ikke holdt. I forbindelse med forberedelsen har Færdselsstyrelsen med inddragelse af konsulentbistand foretaget en vurdering af udgifterne til it-systemer i Færdselsstyrelsen, og den analyse har vist, at der er behov for yderligere finansiering til it-investeringer og den opfølgende drift i Færdselsstyrelsen. Og dengang, da man traf beslutningen – og jeg skal ikke sige, at det var den tidligere regering eller noget som helst – tog man ikke højde for, at der ville være de her følgeudgifter. Dengang så det nærmest ud, som om det kunne være en god forretning.

For det andet betød it-problemerne, at det ikke var realistisk, at man kunne nå opgaveoverdragelsen her pr. 1. januar. Så der blev lagt en plan, som desværre ikke holdt i virkeligheden, og det er det, som har betinget, at ressortoverdragelsen ikke bliver gennemført.

Kl. 13:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for svaret, som dog er skuffende. Jeg synes, det er et skridt i den helt forkerte retning, regeringen tager, ikke mindst i lyset af regeringens noget overraskende beslutning om at udskyde forhandlingerne om et nyt politiforlig. Det betyder jo, at der er lange udsigter til en tiltrængt styrkelse af politiets ressourcer til løsning af en række kerneopgaver, hvor der i dag er for lidt ressourcer. Det er derfor for os uforståeligt, at regeringen har valgt at stoppe den tidligere regerings fornuftige beslutning om at frigøre de her 100 betjente fra færdselsrelaterede opgaver relativt hurtigt, og derfor vil jeg spørge, om ministeren er enig i, at opgaven som motorsagkyndig ved køreprøver og administrative opgaver på færdselsområdet ikke er en kerneopgave for politiet. Og er ministeren enig i, at der er hårdt brug for at frigøre flere politifolk til løsning af egentlige politiopgaver som f.eks. styrkelse af det borgernære politi, styrkelse af færdselskontrollen og efterforskning af indbrud?

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren. Der er et halvt minut.

Kl. 13:32

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er jo ikke sådan, at der ikke er sket noget. Vi har i fællig sat 130 mio. kr. af i indeværende år til at nedbringe politiets meget, meget store overarbejdspukkel, som var på over 800.000 timer, og så har vi i det finanslovsforslag, der lige er præsenteret, løftet politiets økonomi. Først har vi lukket det hul, der var, den skrænt, der var på 1 mia. kr., og så har vi lagt 200 mio. kr. oveni. Endelig er det rigtigt, at så skal vi i forbindelse med de kommende forligsforhandlinger gerne have lukket nogle af de store huller, der er.

Kl. 13:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren. Værsgo.

Kl. 13:33

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det. Den tidligere regerings beslutning om at overføre opgaverne til Færdselsstyrelsen var bl.a. inspireret af en samlet transportbranche, herunder 3F Transport, DI Transport, Dansk PersonTransport, Dansk Erhverv, Danske Speditører, DTL og ITD. Argumentet var et påtrængende behov for en mere helhedsorienteret og effektiv administration af kørekort, særtransporter og takografkort m.v. Desuden har kørelærernes organisationer gentagne gange peget på problemet med alt for lange ventetider på praktiske køreprøver. Hvorfor vælger regeringen at sidde disse klare meldinger ude fra virkelighedens verden overhørig?

Kl. 13:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ministeren. ½ minut, værsgo.

Kl. 13:33

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det var, fordi pengene ikke var der. De merudgifter, der skulle til, var der ikke taget højde for, og man kan ikke gøre tingene, uden at man har pengene til at gennemføre det. Men jeg er i øvrigt enig med spørgeren i, at det er en rigtig tanke at se, om der er nogle områder, hvor man kan frigøre politiressourcer, fordi vores politi er enormt presset. Hvis vi kan finde steder, hvor f.eks. andre personalegrupper kan komme ind og overtage nogle af de opgaver, som politiet har, sådan at der kunne blive mere tid til nærhed i politiet, som spørgeren også efterspørger, så er det kun en fordel.

Kl. 13:34 Kl. 13:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Sidste runde med ½ minut. Værsgo til hr. Kristian Pihl Lorentzen.

ntzen. Ministeren, værsgo. Kl. 13:34

Kl. 13:35

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det. Regeringen nævner manglende finansiering som begrundelse for at standse overførslen af opgaver. Men er ministeren ikke enig i, at løsningen af de pågældende opgaver, både med hensyn til personalet og it-systemer, er hundrede procent gebyrfinansieret?

Det er nogle opgaver, borgerne selv betaler for at få løst, og derfor er der jo tale om, at der skal laves en tilpasning af nogle gebyrer, der måske er rigeligt lave i øjeblikket. Desuden kunne der findes nogle reserver på finansloven, så vi kan få den her store gevinst i form af 115 politibetjente, der kan sættes ind til operativt politiarbejde

Kl. 13:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren for afsluttende svar. Værsgo.

Kl. 13:34

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Der var jo to interessante ting i det, som spørgeren sagde. Den ene var det her med at finde reserver – det kan man altid have et fromt ønske om – men det handler jo i virkeligheden bare om at sige: Hvor skal vi så tage pengene fra? Og det er i virkeligheden det, der er spørgsmålet her.

Den anden var det med, om man kan gebyrfinansiere sig ud af det her. Det kan man altid. Man kan jo altid bare hæve gebyrerne og så kræve pengene ind, men der har vi jo sådan et fælles ønske om ikke at beskatte danskerne hårdere, end rimeligt er. Og det her er taget efter hukommelsen, så det kan godt være, at jeg rammer forbi, men det tror jeg nu ikke – sådan som jeg husker det, går de her gebyrer ikke til politiet, men går til den store fælleskasse, og dermed kan man jo ikke vide, om de kommer tilbage til det sted, de var tiltænkt.

Kl. 13:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er spørgsmålet sluttet. Vi siger tak til hr. Kristian Pihl Lorentzen. Det næste spørgsmål, som også er til justitsministeren, er af fru Inger Støjberg, Venstre.

Kl. 13:35

Spm. nr. S 88

5) Til justitsministeren af:

Inger Støjberg (V):

Hvad agter ministeren at gøre for at sikre, at politiet og anklagemyndigheden har de nødvendige ressourcer til at håndtere de mange udviste kriminelle udlændinge på Kærshovedgård, der ikke overholder deres opholds- og meldepligt?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:35

Inger Støjberg (V):

Tak for det. Hvad agter ministeren at gøre for at sikre, at politiet og anklagemyndigheden har de nødvendige ressourcer til at håndtere de mange udviste kriminelle udlændinge på Kærshovedgård, der ikke overholder deres opholds- og meldepligt?

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for spørgsmålet. Jeg skal nok sætte tempoet op, sådan at vi forhåbentlig når alle de spørgsmål, som der er, men jeg bliver lige nødt til bladre frem i papirerne. Det har jeg nu fået gjort, så derfor behøver jeg ikke snakke om alt mulig andet længere.

Det er jo et spørgsmål, som sætter fokus på en problemstilling, som jeg er meget opmærksom på, og som jeg ved at spørgerens parti og andre partier i Folketinget også er meget opmærksomme på. Dengang da man satte penge af til at løse det her problem med meldepligt osv., glemte man at afsætte penge til politi og anklagemyndighed, og det er så det problem, som vi i virkeligheden ser konturerne af nu.

På den korte bane har jeg bedt Rigspolitiet om at sikre, at Midtog Vestjyllands Politi hurtigst muligt får ressourcer til at håndtere Kærshovedgård, sådan at det ikke svækker den almindelige politibetjening i kredsen. For politikredsen *skal* kunne løse de her sager omkring Kærshovedgård, og det er vigtigt, at vi får et skærpet kontrolniveau med kriminelle udlændinge. Vi skal simpelt hen vide, hvor det er, de befinder sig.

På lidt længere sigt kan man jo have det ønske – det kan spørgeren jo i virkeligheden bedre svare på – at det her vil have en effekt på de kriminelle udlændinge. Man kan jo forestille sig, at de kriminelle udlændinge begynder at ændre adfærd, når de oplever, at det har en konsekvens, hvis man ikke overholder loven. For vi skal huske, at vi kommer fra en situation, hvor det var alt for let at slippe udenom.

Rigspolitiet følger derfor situationen for at vurdere, om der er grundlag for at vende tilbage til en normal situation, eller om der er behov for at fastholde de øgede ressourcer på Kærshovedgård, og hvornår det i givet fald måtte kunne lade sig gøre at vende tilbage. Det er så også sådan, at udfordringerne i Midt- og Vestjylland desværre ikke står alene, og vi har jo også i fællesskab tidligere erkendt, at politi og anklagemyndighed generelt er spændt hårdt for i øjeblikket. Derfor har vi jo også i finanslovsforslaget afsat 1,2 mia. kr. og alt mulig andet godt, som jeg vil vende tilbage til om lidt.

Kl. 13:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren, 2 minutter. Værsgo.

Kl. 13:38

Inger Støjberg (V):

Tak. Og når alt det er sagt, tror jeg egentlig, at jeg vil vælge at angribe det sådan: Jeg vil sige, at det jo ikke på den ene side nytter noget, at beboerne omkring Kærshovedgård – Brande, Ikast – for det første skal døje med, kan man sige, at have de her mennesker boende. Vi havde lovet dem, og vi havde endda også anvist stedet, nemlig Lindholm, hvor den værste gruppe skulle flytte hen.

Men på den anden side så ser det jo ud til nu – medmindre regeringen endelig har fundet et sted til de her mennesker, efter at man har aflyst øen Lindholm – at man skal døje med, at de bor der, og at man så ikke har de politiressourcer længere, som man ellers ville have haft i det midt- og vestjyske, til at opklare al anden kriminalitet. Det betyder jo selvfølgelig, synes jeg, at vi unødigt udsætter borgerne i det midt- og vestjyske, her jo så specifikt borgerne omkring Ikast og Brande og området deromkring, for, at regeringen netop ikke er kommet med et forslag til, hvor de her mennesker skal hen. Derfor – og det er egentlig bare det, jeg vil frem til – synes jeg ikke, at man kan være bekendt over for borgerne i det midt- og vestjyske,

hvis ikke den her problemstilling bliver løst og også bliver løst relativt hurtigt.

Det andet håber jeg så også at ministeren kan svare på, nemlig hvor i alverden man egentlig har tænkt sig, at den her gruppe – dem, der er på tålt ophold, de kriminelle udviste og fremmedkrigere i fremtiden – skal opholde sig, for det er ganske enkelt ikke hensigtsmæssigt, at de fortsat skal være på Kærshovedgård. Vi bliver nødt til at skille grupperne ad, så dem, der er på Kærshovedgård, er almindeligt afviste asylansøgere, hvorimod de stærkt kriminelle selvfølgelig skal flyttes derfra. Derfor synes jeg jo, at det er brandhamrende ærgerligt, at man aflyste øen Lindholm – det var en rigtig god løsning efter min mening.

Kl. 13:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ministeren til at svare, og nu er vi nede på ½ minut. Værsgo.

Kl. 13:40

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

I relation til det konkrete må jeg bare sige, at der skal ressourcer til, sådan at det midt- og vestjyske får den politidækning, som de kan forvente, også selv om man har Kærshovedgård liggende. Og så – givet den korte tid til svar – selv hvis man nu var fortsat med Lindholmplanen, var Lindholm tænkt – som jeg husker det, men det kan være, jeg husker forkert – til ibrugtagning 2020-2021, og der ville stadig væk være et kontrolbehov. Så det vil sige, at de grundlæggende problemstillinger, som vi står med nu, ville vi sådan set stå med, uanset hvilken vej man havde forfulgt her.

Kl. 13:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det fru Inger Støjberg. Værsgo.

Kl. 13:40

$\textbf{Inger St\"{øjberg}} \ (V):$

Men det kunne så måske være nu, at justitsministeren kunne svare på, hvor regeringen har tænkt sig at placere de her mennesker? Altså, hvor skal fremmedkrigere i fremtiden være, hvor skal de, der er på tålt ophold, være, hvor skal de kriminelle udviste være? For de skal da i hvert fald ikke være på Kærshovedgård – det er ikke særlig hensigtsmæssigt efter min mening.

Kl. 13:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:41

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Fremmedkrigere skal helst retsforfølges der, hvor de er, nemlig i lokalområdet. Det har sine helt egne problemstillinger. Det er den del af det spørgsmål, som berører mit ressort; den anden del af spørgsmålet er simpelt hen ikke mit ressort. Jeg kan forholde mig til den politimæssige, retsforfølgningsmæssige del af det, men ikke til den anden del.

Kl. 13:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det sidste runde. Værsgo til fru Inger Støjberg.

Kl. 13:41

$\textbf{Inger St\"{øjberg}} \ (V):$

Men det ændrer jo bare ikke på, at det, når man bor omkring Kærshovedgård, er lidt en ringe trøst, at justitsministeren siger, at det ikke lige er hans ressort. Den dag, hvor der bliver begået kriminalitet,

så tror jeg det er en ringe trøst, hvis man bor i Brande eller Ikast, at det var en kriminel udvist og ikke en fremmedkriger.

KL 13:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 13:42

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jamen det er rigtigt. Og det er altid lidt fesent at trække det der ressortkort. På den anden side bliver man nødt til at respektere sit ressort, trods alt. Jeg vil bare sige, at jeg jo deler den opfattelse, at der er behov for, at Rigspolitiet får sikret, at der er de politimæssige ressourcer til rådighed, som der skal være, sådan at man kan klare den ekstra belastning, som det er, at man har Kærshovedgård liggende i området.

Kl. 13:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren og spørgeren.

Vi fortsætter med justitsministeren, og nu er det hr. Peter Skaarup.

K1. 13:42.

Spm. nr. S 91

6) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF) (medspørger: Karina Adsbøl (DF)):

Er ministeren tilfreds med Nordsjællands Politis håndtering af sagen om flaskekast mod studentervognen i Ålsgårde i juni måned 2019, herunder med afsæt i de skriftlige spørgsmål nr. 264, 265, 266 og 267, REU alm. del, 2018-19, 2. samling?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:42

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Spørgsmålet lyder sådan her:

Er ministeren tilfreds med Nordsjællands Politis håndtering af sagen om flaskekast mod studentervognen i Ålsgårde i juni måned 2019, herunder med afsæt i de skriftlige spørgsmål nr. 264, 265, 266 og 267 fra Retsudvalgets alm. del, 2018-19, 2. samling?

Kl. 13:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 13:42

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

De årlige studenterkørsler er jo en del af en særlig dag, ikke bare for vores studenter, men også for alle os andre, som glæder os over en ny generation af unge mennesker, som træder et vigtigt skridt videre i livet. Derfor skal det fejres, og derfor skal studenterhuerne vises frem. Det er en tradition, som vi værdsætter, og som vi skal værne om, og derfor er det selvfølgelig også helt uacceptabelt, hvis der er personer, som forsøger at ødelægge den særlige dag.

Jeg forventer, at politiet tager sådan nogle sager alvorligt. Det gælder også den pressemæssige håndtering af sagerne. Jeg har noteret mig, at Nordsjællands Politi i de skriftlige besvarelser i sagen, som er sendt til Folketingets Retsudvalg, har beklaget politikredsens pressemæssige håndtering af sagen. Politiets pressemæssige håndtering af sagen har ledt til uklarheder om de faktiske omstændigheder og har haft konsekvenser for den efterfølgende debat i medierne. Det skyldes, at politikredsen i B.T.-artiklen udtalte sig om en anden sag end den, der var refereret til i artiklen. Det er selvfølgelig ikke tilfredsstillende.

Kl. 13:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Peter Skaarup, værsgo.

Kl. 13:44

Peter Skaarup (DF):

Mange tak. Det er for os i Dansk Folkeparti at se meget, meget vigtigt, at vi skrider ind over for dem, der ikke vil respektere gode, gamle danske traditioner som f.eks. studenterkørsel i juni måned, hvor de glade studenter kører rundt og gerne vil have en god dag.

Når så der sker det, der ikke må ske, nemlig at nogle angriber de her vogne – og det er jo desværre set i nogle tilfælde – så er det for os at se vigtigt, at politiet tager det rigtig seriøst. Derfor synes vi jo, at det er beskæmmende, når man sådan følger en sag som den her. For det burde jo være nemt og ligetil for politiet at gå til sådan en sag og få fat i de pågældende, der har lavet de her forskellige stenkast og haft mærkelig udansk optræden i mange sammenhænge i forbindelse med det, og så få de pågældende dømt. Når det ikke sker, tænker vi: Hvorfor ikke? Når man så endda ser ud til at ville snakke lidt uden om sagen og ikke vil vedkende sig, hvem der ser ud til at have stået bag – når der er vidner, der har været til stede og oplevet det – men i stedet snakker om helt andre sager, så virker det altså meget, meget mærkeligt.

Vi har på forskellig vis i de her skriftlige spørgsmål forsøgt at få ministeren lidt på banen og til ikke bare at henvise til, at politiet svarer lidt uden om i nogle forskellige sammenhænge, dvs. Rigspolitiet og Nordsjællands Politi, og vi har også set de svar, ministeren er kommet med. Kan ministeren ikke godt love Folketinget, at ministeren, som jo lige er trådt til, i rent sprog også vil komme med sin egen mening i sådan nogle sager og sætte de her sager på plads og sige til politiet, vel vidende at der er ressourceproblemer – for det er der jo, og det er vi formentlig enige om – at det må og skal være sådan, at politiet skrider ind, også når der er tale om små sager, hvor danske værdier bliver sat under pres?

Kl. 13:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ministeren med ½ minut. Værsgo.

Kl. 13:46

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er jo netop derfor, det er så dejligt, at vi har den her institution med mundtlige § 20-spørgsmål. For det giver mig lejlighed til at komme herned og fortælle, hvad der er min holdning til eller min opfattelse af en problemstilling på baggrund af de oplysninger, der sådan umiddelbart er tilgængelige.

Det er min opfattelse, at selvfølgelig skal sådan noget som angreb på en studentervogn retsforfølges. Det manglede da bare. Og jeg er så i øvrigt enig i det, som spørgeren siger, og det er også det fælles videngrundlag, vi står på, nemlig at vi også har en situation, hvor vores politi er voldsomt presset.

Kl. 13:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo, hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:46

Peter Skaarup (DF):

Jeg tager det positivt. Nu er ministeren lige gået i gang, så må vi høre og se, hvad ministeren vil gøre i sådan nogle sager. Hvis politiet ikke har ressourcer til at gribe ind og kan gøre det på den rigtige måde, så må der komme et pres fra ministeren for, at der så bliver taget hånd om det.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren: Hvor er det præcis, ministeren mener at der er begået fejl? Er det kun i den pressemæssige håndtering, eller er der også nogen andre ting, som man kan se, når man læser den her sag igennem, hvor politiet mere aktivt skulle have været ude at få fat i vidner, der kunne påvise, hvad det er for en gruppe, der har begået det her?

Kl. 13:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren, værsgo. 1/2 minut.

Kl. 13:47

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Sådan som forløbet har været, starter det med, at der er en studentervogn, der bliver angrebet. Sådan er min opfattelse af forløbet. Der bliver kastet på den. Det bliver der indgivet anmeldelse om. Politiet rykker ud. Da politiet rykker ud, er studenterbilen med følge væk. Der er til gengæld nogle andre unge mennesker, som så begynder, hvilket man kan undres over, at kaste og råbe ad politiet, hvor man så skrider ind og foretager retsforfølgning. Jeg havde da ønsket, at den første omstændighed også var blevet retsforfulgt. Selvfølgelig havde jeg det.

Kl. 13:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det medspørger fru Karina Adsbøl. 1 minut, værsgo.

Kl. 13:48

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Så vil jeg følge op, hvor min kollega slap. Ministeren bliver spurgt om, om han er tilfreds med Nordsjællands Politis håndtering af sagen om flaskekast mod studentervognen i Ålsgårde i juni måned. Der siger ministeren, at der var ting, der kunne have været gjort bedre, og at det har været en dårlig håndtering i forhold til pressen.

Men som folketingsmedlem og som menig borger, som sidder og læser avisen, tænker jeg på, hvad det er for nogen oplysninger, politiet leverer til pressen, når politiet går ud og melder ud, at det ikke har noget på sig, når det siges, at det er mennesker med anden etnisk baggrund, der har begået det her, samtidig med at der er vidner, der siger, at det var en flok med anden etnisk baggrund. Så kan justitsministeren måske svare på, om der er nogen regler i forhold til at levere urigtige oplysninger til pressen om, hvad det er for nogle mennesker, det handler om?

Kl. 13:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ministeren, der svarer. 1 minut, værsgo.

Kl. 13:49

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Sådan som jeg har forstået det, sker der den der forbistring mellem først en studentervogn, som der bliver kastet efter. Der bliver af en anmelder ringet til politiet. Studentervognen forsvinder. Politiet kommer til stede. I første omgang, sådan som jeg husker det, er det én patruljevogn. Der bliver så råbt ad og kastet ting mod politiet, der kalder yderligere patruljevogne til, som så foretager retsforfølgning, altså i form af bøder, så vidt jeg husker.

Det betyder jo i virkeligheden, at det, der sker i den skynding, er, at man bliver kaldt ud til ét kriminelt forhold, men det kommer til at handle om et andet kriminelt forhold. Og det er det, jeg tror der fører til den forbistring, som der sker, som så bliver håndteret pressemæssigt beklageligt – for nu at sige det sådan.

Kl. 13:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Karina Adsbøl. Og vi er tilbage på et halvt minut. Værsgo.

Kl. 13:50

Karina Adsbøl (DF):

Så jeg forstår ministerens svar sådan, at han ikke er tilfreds med Nordsjællands Politis håndtering af sagen, og jeg er da glad for, at justitsministeren erkender det. Så vil jeg godt spørge justitsministeren om noget andet. Mener justitsministeren, når man anmoder om oplysninger om, hvem der har begået forbrydelsen, at politiet også skal levere oplysninger om etnicitet? I de her konkrete avisartikler virker det, som om man fra politiets side har forsøgt at skjule, hvilken etnicitet gerningsmanden havde.

Kl. 13:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 13:50

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg synes altid, at politiet skal levere oplysninger, når de er relevante. Hvis etniciteten er relevant, synes jeg, at politiet skal oplyse om etniciteten. Hvis der er andre forhold, som er relevante for den samfundsmæssige forståelse af problemstillingerne, synes jeg sådan set også, at man skal gøre det. Jeg synes, vi skal passe på med at bevæge os hen et sted, hvor man – og jeg siger ikke, at det er sket – ikke må tale om etnicitet. Hvis det er relevant, synes jeg simpelt hen, når vi skal vurdere forholdene, at det selvfølgelig skal med.

Kl. 13:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Peter Skaarup for et afsluttende halvt minut.

Kl. 13:51

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg vil bare afsluttende spørge justitsministeren på baggrund af det, ministeren siger i forhold til etnicitet. Ministeren siger, at hvis etnicitet er relevant, skal politiet oplyse det. Kunne man ikke fra ministerens side være lidt mere klar i spyttet her? Jeg tror på, at den danske befolkning er dødtrætte af, at man går og putter lidt med etnicitet, også i den her sag. Det er tilfældet her, for man har holdt oplysninger tilbage og har fra politiets side ikke ønsket at give de her oplysninger. Så kan ministeren ikke bekræfte, at der har været tale om, at det har været relevant i den her sag at oplyse om etnicitet?

Kl. 13:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 13:52

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

For nu at bruge det udtryk, som spørgeren bruger, synes jeg bestemt ikke, at man skal putte med etnicitet. Jeg synes, at alle de steder, hvor det er relevant, skal det frem. Jeg synes i øvrigt også, at det er forkert, at man i sagen i forbindelse med den anden episode, hvor der bliver kastet og råbt af politiet, og hvor man går ind og giver bøder, er inde at sige, at det var etnisk danske drenge. Hvorfor er det relevant? Det skal hverken gå den ene eller den anden vej. Jeg synes, vi skal tale om etniciteten, når det er relevant.

Kl. 13:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren. Hermed er spørgsmålet afsluttet. Tak til spørgerne. Vi går videre, og det er fortsat med justitsministeren, men nu er

spørgeren hr. Kristian Thulesen Dahl, og medspørger er hr. Peter Skaarup. Hr. Kristian Thulesen Dahl for oplæsning af spørgsmålet.

KL 13:52

Spm. nr. S 76

7) Til justitsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF) (medspørger: **Peter Skaarup** (DF)): Vil ministeren tage initiativ til at komme politi og anklagemyndighed i det midtjyske til hjælp, så presset på de kriminelle beboere på Kærshovedgård kan fastholdes?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 13:52

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, formand. Spørgsmålet lyder: Vil ministeren tage initiativ til at komme politi og anklagemyndighed i det midtjyske til hjælp, så presset på de kriminelle beboere på Kærshovedgård kan fastholdes?

Kl. 13:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:53

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det korte svar er ja. Det lidt længere svar er, at vi har en situation nu, hvor vi i forbindelse med Kærshovedgård oplever et forøget pres på politi og anklagemyndighed. Det opstår så i forlængelse af den beslutning, man traf i forbindelse med finansloven, om at lave øget meldepligt osv. Det, man gjorde dengang, var, at man satte penge af til den behandling, der skulle ske i Kriminalforsorgen – jeg tror ovenikøbet, det er spørgeren selv, der givetvis har forhandlet det, så det er der jo ingen grund til at jeg står og belærer om.

Det, man glemte, var at spørge: Når nu der er flere, som skal retsforfølges, mon vi så ikke også har behov for nogle ekstra ressourcer til politiet og nogle ekstra ressourcer til anklagemyndigheden? Det, som vi bliver nødt til at gøre nu i den situation, vi står i, er jo så at sige, at vi bliver nødt til at bede Rigspolitiet – eller jeg har bedt Rigspolitiet – om at finde nogle ressourcer et andet sted, sådan at den forglemmelse kan blive dækket ind. Det er der forskellige problemer med. Et af dem er jo, at det altså er politifolk, som skal lave den her opgave i stedet for at lave en anden opgave.

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kristian Thulesen Dahl, 2 minutter.

Kl. 13:54

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når jeg tager spørgsmålet op her, er det sådan set ikke for at lave et eller andet abespil med det. Det er simpelt hen for at få løst problemet. Helt konkret mener jeg, det er en stor succes, at vi har fået skærpet reglerne i forhold til meldepligt, så de, der forbryder sig mod reglerne, også får en straf. De kommer jo så i højere grad nu ind bag lås og slå, og det har skabt en stor tryghed i området. Det er der meget stor tilfredshed med i lokalområdet, og det medfører jo så selvfølgelig et forøget pres på politi og anklagemyndighed, som ministeren siger. Jeg er utrolig glad for, at ministeren lægger for dagen her, at det skal løses, at det skal vi finde en løsning på.

Det er klart, at når jeg tager det op i spørgetiden her i stedet for bare at vente på det, er det jo, fordi man fra regeringens side har udsat flerårsforhandlingerne om politiets ressourcer. Det vil sige, at vi jo nu er afhængige af, at der bliver fundet en løsning, eventuelt i de finanslovsforhandlinger, som mit parti ikke forventer at skulle være en hovedaktør i – det er signalet fra finansministeren. Så bliver vi jo

nødt til at have sikkerhed for, at regeringen så løfter den her opgave. Så når vi ikke kan lave en flerårsaftale og finde ressourcerne og vi sikkert ikke i finanslovsforhandlingerne kan få den indflydelse, at vi kan få løst det her, så er vi afhængige af, at regeringen får det gjort. For det skal løses. Ellers sker der det, som De Radikale og SF har været ude med, nemlig at man skal løse det ved at lempe de skærpelser, som vi ellers lige har fået indført, og som skaber tryghed i lokalområdet, og det vil virkelig være fatalt.

Så det er klart, at når en radikal og en SF'er går ud i sidste uge og siger, at de ønsker at løse det ved de forhandlinger, der kommer her i efteråret, ved at lempe på vilkårene over for dem, der forbryder sig mod reglerne, så bliver vi nervøse, og der vil jeg gerne have ministeren til i hvert fald at indskærpe her, at skærpelserne står ved magt, så vi kan gå helt roligt herfra. De her mennesker, der forbryder sig mod reglerne, må iagttage de konsekvenser, det har, og så må vi have løst det problem, der er med de manglende ressourcer i forhold til politiets håndtering af det, og så få løst det ved at tage nogle initiativer. Der er jeg selvfølgelig interesseret i at høre lidt mere fra ministeren om, hvordan man konkret agter at løse den udfordring.

Kl. 13:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er vi på ½ minut. Værsgo, minister.

Kl. 13:56

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

På den korte bane har jeg som sagt bedt Rigspolitiet om at finde ressourcer, tilføre ressourcer til Midt- og Vestjyllands Politi, sådan at man kan håndtere situationen. Selv hvis vi var godt i gang med forhandlinger om flerårsaftalen, ville der givet være behov for initiativer på den korte bane.

Oven i det står så, at man jo kan have det håb, når systemet har virket stykke tid, at dem, som bliver udsat for straffen, faktisk retter ind efter den, og det vil sige, at ressourcepresset tager af. Det kan vi jo ikke vide, men det går jeg ud fra er et lønligt håb, man ...

Kl. 13:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl. Værsgo.

Kl. 13:56

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er jo helt enig i, at det ville være rart, hvis folk, der ikke lever op til vores regler, begynder at leve op til vores regler. Så det håber jeg da bestemt. Men det er klart, at lige nu og her er der det problem, at man altså har brug for adskillige flere årsværk i det midt- og vestjyske politi. Det er noget med fra 32 til 80 årlige stillinger, man skal disponere til den her opgave. Der er jeg i hvert fald glad for, at der kommer håndslag i dag fra ministerens side på, at det skal løses. Og det er rigtigt, at der er en kort bane, hvor man skal løse det konkret, og så skal man selvfølgelig have noget på længere sigt, hvor man løser det mere generelt i forhold til politiets ressourcer.

Kl. 13:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:57

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

I den forbindelse har jeg da også forhåbninger om, at også Dansk Folkeparti vil være med i de forhandlinger, vi skal i gang med inden længe, om en ny politiaftale, hvor vi bl.a. kan håndtere problemstillinger som det her.

Kl. 13:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det medspørgeren, hr. Peter Skaarup. Værsgo.

Kl. 13:57

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg synes, det er godt, at ministeren har bedt Rigspolitiet finde en løsning, sådan at der kommer undsætning ud til politi og anklagemyndighed i området. For ellers kan man ikke opretholde lov og orden, og så forsvinder hele grundlaget for det, som trods alt er begyndt at virke over for dem på tålt ophold. Det rigtigste er, at de kommer hjem, og jeg håber jo så også, at regeringen arbejder på, at de kommer hjem til deres hjemlande, og at vi lægger et pres på de lande, sådan at hvis de f.eks. modtager ulandsbistand, så stopper den bistand, hvis det er, at de ikke tager deres egne borgere tilbage. Det er jo den rigtige løsning, som skal laves, og det håber jeg regeringen arbejder meget kraftigt på.

Jeg kunne godt tænke mig spørge mere præcist nu, hvornår ministeren forventer, at Rigspolitiet vender tilbage til ministeren. Forligskredsen sidder trods alt stadig væk, og selv om vi er nogle, der er trætte af, at regeringen ikke vil lave en 4-årig aftale nu, jamen så varer forligsperioden til den 1. januar, så jeg regner jo et eller andet sted med, at vi bliver inddraget og informeret.

Kl. 13:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Justitsministeren, 1 minut.

Kl. 13:58

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

For det første er jeg helt enig i den gode pointe, at vi skal bevæge os videre frem og sørge for, at de udvisningsdømte udlændinge, vi måtte have i Danmark, kan flyttes til afsoning i deres egne lande. Jeg har så sent som her mandag-tirsdag haft lejlighed til at diskutere sagen med den rumænske justitsminister og den polske justitsminister for at sige, at vi har en problemstilling, som vi håber og gerne vil samarbejde om at vi får lidt mere fart på for at få løst. For det er jo ikke nogen hemmelighed, at vores egen kriminalforsorg er presset til bristepunktet.

For det andet er det jo også fuldstændig rigtigt, at den 4-årige aftale, som står, består indtil den 1. januar. Jeg har ikke tænkt mig at lade være med at leve op til den på nogen som helst måde, og jeg skal gerne informere om, hvordan Rigspolitiet konkret vil gribe den her situation an.

Kl. 13:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er vi tilbage på ½ minut. Værsgo, hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:59

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Bare for at skære det helt ud i pap: Hvornår regner ministeren med, der er en løsning, så anklagemyndigheden og politiet bliver styrket, med henblik på at de mennesker, der åbenbart ikke gider Danmark og ikke engang gider overholde de her regler, får at vide klart, at det er nu og her, at reglerne skal overholdes, og at myndighederne er over dem?

Kl. 14:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det, jeg kan love, er, at der er fuld opmærksomhed på den her opgave, og at jeg vil vende tilbage med et svar på den konkrete implementering, som Rigspolitiet ser, af at få hjulpet politikredsen.

Kl. 14:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl for det afsluttende halve minut. Kl. 14:00

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Jeg er selvfølgelig glad for, at vi har haft lejlighed til at have den her debat i Folketingssalen om et meget alvorligt problem, nemlig at vi sikrer politiet de ressourcer, der skal til for at løse deres opgaver. Og jeg forstår også på ministeren – og jeg ved ikke, om ministeren vil kommentere det til sidst – at når hr. Andreas Steenberg fra De Radikale i sidste uge sagde, at det her aldrig burde være sket – at man har indført en masse stramninger af symbolsk karakter – så synes jeg et eller andet sted, at jeg må kunne tage det, ministeren har sagt i dag, som et udtryk for, at der i hvert fald ikke er en enighed mellem partier, der ellers er bag et forståelsespapir og finanslovsforhandlinger. Her mener regeringen ligesom Dansk Folkeparti, at der *er* tale om stramninger, der faktisk virker og skaber forøget tryghed i lokalområdet.

Kl. 14:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 14:01

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jamen vi er enige i, at de stramninger, der er gennemført på den her måde, er fornuftige, og at de skal stå.

Kl. 14:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til spørgerne, og vi fortsætter med justitsministeren. Nu er det hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 14:01

Spm. nr. S 90

8) Til justitsministeren af:

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Hvad vil ministeren på baggrund af artiklen »Tungvognskontrollen sejler« i Lastbilmagasinet gøre for at styrke vejsidekontrollen af tunge køretøjer?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:01

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak, hr. formand. Spørgsmålet lyder således: Hvad vil ministeren på baggrund af artiklen »Tungvognskontrollen sejler« i Lastbilmagasinet gøre for at styrke vejsidekontrollen af tunge køretøjer?

Kl. 14:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 14:01

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tak for det. Færdselsområdet er et strategisk prioriteret indsatsområde for politiet, for sikkerheden på vejene handler grundlæggende om

vores alle sammens tryghed i hverdagen. Derfor er det grundlæggende vigtigt for færdselssikkerheden, at der sker en effektiv kontrol, også af de tunge køretøjer. Det gælder både kontrol med, at chaufførerne overholder køre-hvile-tids-reglerne, så det sikres, at chaufførerne ikke er for trætte til at køre, og det gælder i forhold til at sikre, at køretøjerne er i orden. Rigspolitiet har oplyst, at politiet i år forventer at standse omkring 18.000 køretøjer som led i kontrollen med tunge køretøjer. Det viser, at der er et højt kontroltryk, og det er jeg glad for. Jeg forventer naturligvis, at det høje kontroltryk ikke går ud over kvaliteten af kontrollerne, og jeg forventer naturligvis, at Rigspolitiet og politikredsene sikrer det i det videre arbejde.

Og der har jeg så vundet 1 minut, formand!

Kl. 14:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Nej, det er ikke sådan, det fungerer.

Værsgo til hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 14:02

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det. Kan jeg så bruge det minut? Nej, okay.

Tak for svaret. Det er jo velkendt, at hvis man har nogle regler, der ikke bliver håndhævet, er det rigtig skidt, for det, der så sker, er, at de gode græder, og de onde ler. Og det er jo, fordi vi heldigvis har masser af lovlydige borgere – i det her tilfælde vognmænd og chauffører – som overholder reglerne til punkt og prikke. Og så har vi nogle fribyttere, som næsten gør en dyd ud af at bryde reglerne for at skaffe sig konkurrencefordele osv.. Og det er jo det, som det her handler om – vi har nogle regler, der skal håndhæves.

Derfor vil jeg høre, om ministeren er enig i, at et passende kontroltryk i forhold til de tunge køretøjer er helt afgørende, ikke alene for trafiksikkerheden, men også for den fair konkurrence og for ordnede forhold på vejene. Vi taler bl.a. om fælles regler i EU, kørehvile-tids-bestemmelser osv. Og derfor vil jeg også spørge om ministerens kommentarer til den her artikel, der siger, at tungvognskontrollen sejler. Der berettes om, at der ofte gennemføres en sporadisk og meget overfladisk kontrol, som er meget kortvarig, i stedet for at man går grundigt til værks og virkelig laver en fornuftig kontrol. Og der kunne noget jo tyde på, at det betyder meget for politiet, at det pynter i statistikkerne – der gennemføres mange kontroller. Men her har vi altså en melding om, at det ofte er nogle meget overfladiske kontroller, der finder sted, netop for at det skal se godt ud i statistikkerne.

Kl. 14:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er taletiden – inklusive den opsparede tid – på ½ minut! Værsgo.

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg er fra ende til anden enig med spørgeren. Jeg er fuldstændig enig i beskrivelsen af problemstillingen. Jeg er også enig i, at det øgede antal kontroller jo ikke må gå ud over kvaliteten af kontrollen.

Hvis det nu var sådan, at man havde sagt, at man skrev antallet af kontroller op uden at give flere ressourcer, så kunne man godt have den bekymring, at man ville være nødt til at gå på kompromis. Men sandheden er jo, at det seneste år, i 2019, hvor man har skrevet antallet af kontroller betydeligt op, først til 16.400 og nu til 17.000 – og som vi forventer at kunne nå – er der også sket en ressourcemæssig stigning.

Kl. 14:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det spørgeren. Værsgo.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg spørger videre, om ministeren er vidende om, at der i kølvandet på færdselsuheld med lastbiler impliceret er eksempler på, at politiet end ikke har kontrolleret takografen for at se, om uheldet skyldtes manglende overholdelse af reglerne for køre-hvile-tid. Og er ministeren enig i, at tungvognskontrollen er et meget specialiseret område, der kræver ganske særlige kompetencer og en særlig indsigt hos dem, der udfører kontrollen?

Kl. 14:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 14:05

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Ja, det er jeg, og det er jo også derfor, vi har sagt – og det tjener i øvrigt også den tidligere regering til ære – at der skal være en stigning i bevillingerne til indsatsen på transportområdet. Men har flere gange i forskellige sammenhænge sagt, at der skal mere kontrol med ulovlig cabotagekørsel, og at der skal mere kontrol på tungvognsområdet i det hele taget, og det betyder, at vi også i år har den største – når man lige undtager 2015 – økonomi til rådighed, og at vi til næste år får en endnu større økonomi til rådighed for kontrollen på tungvognsområdet.

Kl. 14:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kristian Pihl Lorentzen for det sidste spørgsmål.

Kl. 14:06

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Det er jo åbenlyst, at vi har en ressourceudfordring her, og det er jo også det, mit forrige spørgsmål handlede om. Derfor vil jeg spørge, om ministeren er indstillet på at skele til Tyskland, hvor man jo har en særdeles velfungerende BAG-ordning til kontrol med den tunge trafik på vejene. En dansk udgave af sådan en ordning kunne oprettes i regi af Færdselsstyrelsen, der i forvejen er ansvarlig for de regler, der skal kontrolleres på området. Og det kunne give et ensartet, fornuftigt kontroltryk på de danske veje, så det rygtedes ude i Europa, bl.a. i forhold til de mange lastbiler fra Østeuropa, at når man kommer til Danmark, er der styr på tingene, og der er ikke noget med at snyde på vægten.

Kl. 14:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ministeren for en afsluttende kommentar. Værsgo.

Kl. 14:06

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er en interessant diskussion, og vi kan jo få lejlighed til at forfølge den, når vi skal til at forhandle et nyt politiforlig. For noget af det, som er kvaliteten ved det danske politi, er også, at vi har et enhedspoliti. Og hvis man begynder at lave et vejpoliti og andre former for politi, risikerer vi, at det enhedspoliti og de store fordele, der er forbundet med det, går tabt.

Jeg siger ikke, at det under ingen omstændigheder kan tænkes relevant, men der er bare meget kvalitet i, at vi har et enhedspoliti.

Kl. 14:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til spørgeren.

Vi fortsætter med justitsministeren og fru Inger Støjberg.

Kl. 14:07

Spm. nr. S 89

9) Til justitsministeren af:

Inger Støjberg (V):

Mener ministeren, at det er retvisende at kalde det en økonomisk redningspakke, når det beløb, regeringen har afsat på finanslovsforslaget, stort set kun dækker, at politiet kan opretholde sit nuværende niveau af ressourcer?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:07

Inger Støjberg (V):

Tak for det.

Mener ministeren, at det er retvisende at kalde det en økonomisk redningspakke, når det beløb, regeringen har afsat på finanslovsforslaget, stort set kun dækker, at politiet kan opretholde sit nuværende niveau af ressourcer?

Kl. 14:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 14:07

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Udgangspunktet er jo, at vi har et politi og en anklagemyndighed, der er presset. På den helt korte bane har vi allerede i år afsat 130 mio. kr., så den meget store overarbejdspukkel kan købes ned, og dermed får politibetjentene mulighed for at få udbetalt deres overarbejde og kan så være på arbejde i stedet for at afspadsere. I finanslovsforslaget for 2020 har vi så afsat 1,2 mia. kr. til politiet, og det handler om at dække den skrænt, som der var, altså, den bevilling, der manglede, på omkring 1 mia. kr. og så oven i det afsætte midler til bl.a. politiskolen i det jyske og til at uddanne 150 ekstra betjente, som jo betyder, at vi i 2020 får en politistyrke, der er 11.250 mand høj – og kvinder.

Er det så retvisende at kalde det for en redningspakke? Ja, det synes jeg det er. Og grunden til, at jeg synes det, er, at hvis vi ikke havde gjort det her, havde vi kigget ind i en situation, hvor der ville være et ganske stort bevillingsfald og dermed jo en ganske stor besparelse, som skulle hentes hjem i politiet. Så jeg synes faktisk, at det er fornuftigt, at vi har sagt: Nu løser vi overarbejdsproblemet på den korte bane. Så sikrer vi, at økonomien i politiet er, som den var i indeværende år, plus lidt til næste år. Og så forhandler vi om det store politiforlig, som kan give anledning til at tilrettelægge den samlede og ændrede version af politiet for de kommende år.

Kl. 14:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 14:09

Inger Støjberg (V):

Jo, altså, det er tilsyneladende lidt en strid om ord. For mig er det ikke en redningspakke, vil jeg sige, for mig er det en videreførelse. Der er en lille lillebitte del af de her penge, der er nye penge, om man så må sige. Resten er jo bare for at forlænge verden med brædder.

Men det, jeg gerne vil hen til, er egentlig også i virkeligheden det uhensigtsmæssige i at have udskudt forhandlingerne om politiforliget. For vi har et politi, der er presset. Det tror jeg vi er fuldstændig enige om. Jeg tror også, vi er enige om, at skal have løst det her problem, og derfor synes jeg jo, at det er lidt ærgerligt – for at sige det mildt – at det er blevet udskudt.

Vi havde ligesom en klar forventning til hinanden om, at vi skulle i gang nu, og det tror jeg bestemt også at både politibetjentene og selvfølgelig også danskerne havde en klar forventning om, i og med at enhver kan se, at der er problemer i forhold til politiets ressourcer. De løber stærkt, og jeg må sige, at jeg ikke kender en eneste politimand, der ikke er søgt ind i politiet for at skabe tryghed og for i virkeligheden at tjene både sit land og danskerne på den vis. Men jeg kender også rigtig mange politifolk, der indimellem har svært ved at finde den fulde glæde i det arbejde, fordi man netop er ressourcemæssigt presset. Derfor er tiden jo altså også kommet til at få lavet et nyt politiforlig, og det er jo så sådan set lidt et spørgsmål om, hvorfor vi skal trække det i langdrag.

Kl. 14:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren. Og vi er gået over til ½ minuts taletid.

Kl. 14:11

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg synes sådan set, at bemærkningerne er relevante, og det kræver selvfølgelig et svar på, hvorfor jeg så har valgt at udskyde forhandlingerne. Det har jeg grundlæggende, fordi jeg tror, vi bliver nødt til at skaffe os nogle analyser, som sikrer, at vi kan træffe nogle beslutninger, dels så jeg kan omkalfatre Rigspolitiet, som jeg gerne vil, så det kommer til at fungere på en anden måde, end det gør i dag, dels nok så meget, at vi får kigget på den samlede straffesagskæde fra anmeldelse til dom. Vi skal have kigget på de enkelte elementer og se, hvad der skal til, for ... (Formanden (Henrik Dam Kristensen): Tak!) Ja.

Kl. 14:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 14:11

Inger Støjberg (V):

Jeg tror godt, jeg kender resten af svaret, og jeg er sådan set heller ikke uenig i det. Men jeg vil sådan set meget appellere til, at vi så bruger den tid, hvor der nu bliver udarbejdet analyser, sammen, og at vi ikke bare lader det hele gå i stå og så bagefter skal til at gå i gang. Jeg vil sådan set opfordre ministeren til, at vi allerede nu så småt går i gang. Jeg kan også sagtens se et smallere og mere effektivt Rigspoliti for mig, og jeg kan også sagtens se, at nogle af de ressourcer, der bliver brugt i Rigspolitiet, kunne lægges ud til noget langt mere borgernært.

Kl. 14:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 14:12

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Skal vi så ikke benytte den her onsdag eftermiddag til at give håndslag på, at vi, så snart det overhovedet kan lade sig gøre – og der kommer ikke til at gå uendelig lang tid – får sat os ned sammen og prøvet at se på, hvad det er for nogle værktøjer, vi gerne vil have fat i, og hvad det er, vi gerne vil ind og pille ved, så vi kan få lavet de analyser, hvoraf nogle allerede ligger der, så vi kan komme videre med det her arbejde?

Kl. 14:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Sidste runde. Værsgo, fru Inger Støjberg.

Inger Støjberg (V):

Altså, jeg håber, at det her så er en garanti for – et håndslag på, om man vil – at vi kommer i gang noget før end planlagt, og at vi jo så dermed stille og roligt kommer i gang med de ting, som vi kan gå i gang med, og selvfølgelig også meget gerne med inddragelse af Politiforbundet og andre.

Kl. 14:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren

Kl. 14:13

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jamen jeg deler også den opfattelse, som spørgeren jo selv får peget på lidt af kompleksiteten i forhold til, at det ville være underligt at lave et politiforlig, hvor man ikke havde sikret sig, at nogle af de vigtigste aktører – f.eks. Politiforbundet eller andre – også var med til at definere problemerne og beskrive opgaverne. Og jeg vil meget, meget gerne have, at vi følges ad i forhold til at finde ud af, hvad det er for nogle analyser, vi yderligere mangler, så vi kan få lavet det bedst mulige forlig.

Kl. 14:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Inger Støjberg.

Så går vi til det sidste spørgsmål til justitsministeren i denne omgang. Det er af hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:13

Spm. nr. S 93

10) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

Hvad agter ministeren konkret at gøre for at stoppe vanvidsbilisterne?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:13

Peter Skaarup (DF):

Mange tak for det, og spørgsmålet lyder sådan her: Hvad agter ministeren konkret at gøre for at stoppe vanvidsbilisterne?

Kl. 14:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 14:13

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg håber, jeg modtager formandens anerkendelse for den måde, vi har håndteret tiden på, så det faktisk vil være muligt at nå alle svarene igennem. Først og fremmest vil jeg gerne slå fast, at de udfordringer, der er med vanvidskørsel, skal tages fuldstændig alvorligt. Jeg synes ikke, at vi på nogen måde skal acceptere, at der er nogle mennesker, der tilsyneladende mener, at de fælles regler ikke gælder for dem. Det skal der gøres noget ved, det vil jeg meget gerne gøre noget ved.

Høj fart og hensynsløs kørsel er forbundet med meget stor fare og koster i værste fald menneskeliv, som det jo har gjort i nogle dybt beklagelige tilfælde. Et af dem var jo eksemplet med en politibetjent i tjeneste for et par måneder siden, der mistede livet på Langebro her i København, og det skal vi gøre vores yderste for ikke sker igen.

Politiet gør i dag et stort stykke arbejde. Det gælder lige fra den automatiske trafikkontrol, razziaerne, gaderæs og til konkret pågribelse af vanvidsbilister, og det skal vi fortsætte med. Men jeg synes, vi bliver nødt til også helt åbent at se på, hvad vi i øvrigt kan finde på af midler, så vi kan komme efter det her uvæsen, som vanvidskørsel er. Og derfor er mine embedsmænd i dialog med Rigsadvokaten og Rigspolitiet, som har inddraget politibetjente og anklagere, som til daglig beskæftiger sig med problemstillingen, og bedt dem om at komme op med noget, så vi kan styrke den indsats, der skal være mod vanvidskørsel, og som har behov for det at blive styrket.

K1 14:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 14:15

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg mener jo, at vi her står noget med en af de alvorligste trusler mod familierne, der bevæger sig rundt på vores veje i ro og mag og gerne vil være trygge dér og bestræber sig på at være så trygge i deres eget køretøj som muligt. De føler virkelig, at her er der noget utryghedsskabende, uhåndterbart, vanvittigt – ordet er jo vanvidsbilister – der foregår omkring ørerne på dem. Og så har vi haft den tragiske sag for ikke så længe siden i København. Der har været andre sager også efterfølgende, som medierne har beskrevet.

Det, som vi er ude efter i Dansk Folkeparti, er at lytte til dem, der ved, hvor skoen trykker, og det er jo bl.a. færdselspolitiet, som har til opgave at sikre, at den færdsel, vi har på vores veje, foregår på en ordentlig måde. Og der har jo været en politibetjent, der igennem mange år præcis har arbejdet med det her, som mærker, at nogle af dem, f.eks. bandemedlemmer og bandetilknyttede, der kører rundt i de her biler, griner ad politiet. Og så må jeg nok sige, at så er vi jo nok nogle, der kommer op af stolene, for det kan vi da bare ikke tolerere i et land, hvor vi gerne vil have lov og orden; at man griner ad politiet og de virkemidler, politiet har.

Så derfor kunne jeg jo godt tænke mig, at ministeren udviser handling. Nu er der gået noget tid, der er gået nogle måneder, siden de her voldsomme sager og den tragiske sag med politibetjenten, der omkom. Jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren: Hvordan vil ministeren sørge for, at der sker noget nu til gavn for trygheden på vores veje?

Kl. 14:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er vi ved 1/2 minut. Værsgo, minister.

Kl. 14:17

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jamen jeg er fuldstændig enig i, at vanvidskørsel er helt uacceptabelt på alle mulige måder, uanset hvilken samfundsmæssig målestok vi lægger ned over det. Det, som jeg har gjort, er, at jeg har bedt Rigsadvokaten og Rigspolitiet om at komme op med nye værktøjer, som vi kan bruge. I det arbejde har de inddraget politibetjente og anklagere, som til daglig beskæftiger sig med den her problemstilling. Og vi kigger helt fordomsfrit på, hvad der kan være af løsninger her. Jeg forventer, at jeg inden længe her i løbet af efteråret kan præsentere en samlet pakke, som kan styrke den indsats, som vi har brug for mod vanvidskørsel i en pakke, hvor jeg jo også rækker hånden frem til bl.a. Dansk Folkeparti, for at vi kan få grebet ind over for det her.

Kl. 14:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Peter Skaarup, værsgo.

Kl. 14:18

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, det er godt at række hånden ud og få en bred opbakning til vigtige initiativer i Folketinget. Jeg må så også bare sige, at jeg synes, ens tålmodighed bliver sat lidt på prøve, når man som minister og politiker siger, at vi nu må have nogle andre til at vurdere, hvad der skal til her. Lad mig lige repetere, at den her betjent, jeg talte om før, meget klart skrev, at det, der er brug for, er at konfiskere køretøjerne. Det er det eneste, de her mennesker har respekt for. Vil ministeren konfiskere de køretøjer, som vanvidsbilisterne kører i?

Kl. 14:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 14:18

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er også noget af det, som vi helt konkret ser på hvordan kan lade sig gøre. Der er nogle forskellige komplikationer knyttet til det – det har jo også været undersøgt tidligere af andre regeringer – og man er stødt på barrierer for det. Men noget af det, som vi faktisk ser på, er, om man på en eller anden måde kan komme uden om det uvæsen. Og så må jeg bare lige vende tilbage og sige, for det kunne jeg ikke nå at kommentere før, at jeg i øvrigt er enig med spørgeren i, at det jo er en skærpende omstændighed, når vi så oven i købet konstaterer en række tilfælde, hvor vanvidsbilisterne er bandetilknyttede og kører i puljebiler og på anden måde viser foragt for vores retssystem.

Kl. 14:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Sidste spørgsmål. ½ minut, værsgo.

Kl. 14:19

Peter Skaarup (DF):

Minister, kan vi ikke godt komme lidt tættere på det? Altså, jeg synes, det er fint med ord om, at nu er nogen ved at undersøge noget, og der kommer noget ind på bordet på et tidspunkt, og så kigger vi på det; der er nogle problemer med at konfiskere osv. Kunne vi ikke godt bare for en gang skyld være politikere her og lytte til det nødskrig, der kommer ude fra vores veje, vores familier? Kan man ikke gøre noget nu i forhold til at konfiskere de her køretøjer? Uanset om det er et leasingfirma, eller det er nogen som helst andre, der ejer de køretøjer. Er ministeren ikke enig i, at konfiskation er et vigtigt middel her?

Kl. 14:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 14:20

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er jeg enig i. Og jeg er ikke enig i præmissen om, at der er blevet siddet på hænderne. Jeg vil også gerne have, at det her går stærkt. Jeg vil præsentere en pakke, så vi kan komme vanvidskørsel til livs, så vi kan imødegå det. Men vi bliver også nødt til at sikre, at de greb, vi så griber til, faktisk er virksomme, og at det er nogle, som kan bruges inden for de juridiske rammer, som der nu engang er. Der er noget af det, som man, som jeg forstår det, er stødt på i tidligere sammenhænge, hvor man jo også har prøvet at gribe fat i det her. Men vi *skal* have håndteret vanvidskørsel.

Kl. 14:20 Kl. 14:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til spørgeren. Og så lykkedes det. I stedet for at bruge et minut for meget brugte vi et minut mindre, end der egentlig var afsat. Om det skyldes ministerens afkortede svar eller god mødeledelse, må vi lade andre afgøre.

Vi går videre, og nu er det til skatteministeren. Det er spørgsmål 11, og det er fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 14:20

Spm. nr. S 53 (omtrykt)

11) Til skatteministeren af:

Erling Bonnesen (V):

Hvordan forventer ministeren at Socialdemokratiets forslag om arvebeskatning vil ramme landbruget, når man forventer, at næsten hvert andet landbrug skal have nye ejere inden 2030?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:20

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Spørgsmålet til skatteministeren lyder: Hvordan forventer ministeren at Socialdemokratiets forslag om arvebeskatning vil ramme landbruget, når man forventer, at næsten hvert andet landbrug skal have nye ejere inden år 2030?

Kl. 14:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 14:21

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand, og tak for spørgsmålet. Den tidligere regering valgte jo at give nogle af landets rigeste en meget stor skattelettelse. Den skattelettelse er skæv og i øvrigt også resultatet af en meget målrettet kampagne over for den tidligere regering fra nogle af landets rigeste familier. Den tidligere regerings milliardskattelettelse blev bl.a. betalt af store besparelser på unges uddannelser.

Som bekendt er Danmark jo et lille land, hvor dansk erhvervsliv hver eneste dag kæmper en hård kamp for vækst og arbejdspladser. Man kan sige det lidt populært: Vi lever af én ting, nemlig uddannelse. Derfor er skattelettelsen, som blev givet, ikke bare pivskæv, men er også den forkerte medicin for Danmark. I en tid, hvor konkurrencen om væksten og arbejdspladserne kun bliver større, er der brug for flere og ikke færre investeringer i uddannelse. Alene i 2020 koster de besparelser, den tidligere regering havde planlagt på uddannelsesområdet, 700 mio. kr. at annullere. At massive skattelettelser især kommer nogle af landets rigeste til gode, er en forkert vej for dansk økonomi. Det er Det Økonomiske Råd i øvrigt også enig i. Rådet har ad to omgange sagt, at skattelettelsen ikke er vækstfremmende.

Den skæve skattelettelse blev gennemført af et meget snævert flertal. Nu er der så et nyt og i øvrigt meget større flertal, som hellere vil bruge pengene på at investere i fremtiden og de unges uddannelse, så dansk erhvervsliv kan stå endnu bedre rustet i deres daglige kamp for vækst og arbejdspladser. Regeringen har i øvrigt inviteret erhvervslivet til en konkret dialog om, hvordan vi kan finde den præcise model for den her ordning. Jeg er i øvrigt glad for, at invitationen er modtaget meget positivt, og jeg ser frem til, at vi får en konstruktiv dialog med erhvervslivet om, hvordan vi bruger pengene bedst, så vi får den bedste styrke til dansk erhvervsliv, når det handler om det vigtige, nemlig hvordan de i fremtiden kan fortsætte med at vinde vækst og arbejdspladser.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Hr. Erling Bonnesen, 2 minutter. Værsgo.

Kl. 14:23

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Så vil jeg godt bede om, at vi prøver sådan lige at skille det en lillebitte smule ad. For det er derfor, jeg har et klart markeret fokus på landbruget. Nu svarer ministeren også i forhold til nogle af de rigeste osv. Jeg tror, de fleste er klar over, at landbrugssektoren og landmændene typisk er sådan i en ret presset situation. Så jeg synes ikke, at svaret er dækkende for det. Så lad os lige prøve sådan i de her par runder nu at holde et klart fokus på landmændene.

Set bagud har der jo ikke været særlig mange generationsskifter. Vi ved alle sammen, at der er en høj gennemsnitsalder, og kigger vi ind i fremtiden, kommer der mange nu. Det er derfor, jeg så også beder om, at vi lige får lidt perspektiver på det. Når man hæver arvebeskatningen igen, vil man jo trække penge ud af landbrugene, og så vil de penge komme til at mangle til nyinvesteringer, og dermed hænger tingene ikke helt sammen med, at vi også gerne vil have, at vi kan få moderniseret og fortsat nyinvesteret i landbruget.

Så lad os lige se en lille smule hen over det svar, som ministeren havde nu, som jeg ikke skal gå længere ind i nogen polemik om – det kan vi tage ved en anden lejlighed – men prøve at få et klart fokus på det, jeg sådan set spørger om. For vi har jo alle sammen en klar interesse i, at vi ikke lægger hindringer i vejen for et generationsskifte i landbruget, for det bliver der kort og godt brug for, som vi allerede har markeret i spørgsmålet. Så kan vi komme lidt tættere på det?

Kl. 14:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er vi ved ½ minut. Værsgo, minister.

Kl. 14:24

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Jeg må dog sige, at når det handler om det her, er det svært at komme uden om baggrunden for den skattelettelse, som den tidligere regering valgte at give. Det er også svært at komme uden om, at den er meget målrettet, den er meget skæv, og den var meget, meget dyr, og den blev betalt af bl.a. besparelser på unges uddannelser. Det er der så et flertal der er uenige i nu.

Betyder det så, at vi ikke vil gøre noget ved det? Nej, det vil vi selvfølgelig, og derfor har vi inviteret erhvervslivet til en dialog om, hvordan den konkrete model kan udformes. Det er jeg glad for der er blevet taget imod. Det gælder også landbruget, og jeg ser frem til at få den her dialog.

Kl. 14:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det spørgeren. Værsgo.

Kl. 14:25

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jamen det er jo fint med en dialog, og så kan man næsten allerede nu se for sig – og det tror jeg vi begge to og alle sammen kan – hvad landbrugssektoren vil sige til ministeren om det. Så jeg vil sige, at hvis ministeren har sådan en positiv tilgang – nu vælger jeg at se helt bort fra den polemiske del af det, som vi var inde på tidligere, for det rækker tiden ikke til – så er der behov for, at man ligesom får nogle konstruktive briller på og ser på, hvordan man bedst muligt kan hjælpe ved generationsskifte, også i landbruget. Det her handler jo ikke om at trække penge ud til private sektorer og alt mulig andet til en masse dyre private ting. Det her handler

om at have et klart erhvervsmæssigt fokus. Så vil ministeren tage imod

Kl. 14:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren til at svare. Værsgo, minister.

Kl. 14:26

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Vi lytter rigtig gerne og har jo altså også sendt en invitation til et dialogmøde. Jeg har i øvrigt allerede haft en god dialog med dansk landbrug om de generelle udfordringer, de står over for, og hvor jeg måske også kan være behjælpelig. Så den dialog tager jeg løbende.

Men jeg tror, det er vigtigt at holde fast i, at det her var en meget, meget skæv skattelettelse. Den er især betalt af besparelser på unges uddannelser. Konsekvensen har været forringelse af unges uddannelser. Dem ønsker et nu meget bredt flertal i Folketinget at rulle tilbage. Den ordning, vi så diskuterer nu, er faktisk en ordning, som er bedre, markant bedre end den ordning, som var ...

Kl. 14:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det spørgeren for sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 14:26

Erling Bonnesen (V):

Tak. Jeg kan forstå, at skatteministeren holder en lille smule fast i sine polemiske vinkler på det. Men der er i hvert fald så også et klart signal om, at man så godt vil lytte.

Men jeg synes, det er værd lige at markere, at det her jo ikke handler om at trække penge ud af erhvervet til private fornøjelser. For så er det klart, at der skal være lighed i det. Dermed synes jeg sådan set også, at jeg ret hurtigt har fået returneret på den vinkel, som ministeren prøver at lægge på det – at vi bare vil tilgodese nogle bestemte grupper med mange penge osv. Det handler det jo ikke om. Mit fokus er at sikre, at vi stadig væk kan hjælpe bedst muligt til også at have landbrug i fremtiden, og der er der jo nogle summer, der skal overdrages.

Kl. 14:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det ministeren for afsluttende svar. Værsgo.

Kl. 14:27

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Jeg tror dog alligevel, det er vigtigt, at man stadig væk ser, hvad der ligesom var perspektivet bag den her meget store og meget skæve skattelettelse, som den tidligere regering valgte at give, og hvem det var, der betalte regningen. Det var uddannelsesområdet, som med store omprioriteringsbidrag har været med til at betale den her regning. Det ønsker et flertal nu at rulle tilbage.

Betyder det så, at vi ikke kerer os om landbruget? Nej, det gør det bestemt ikke. Der er en tæt dialog med dem. Så tror jeg også, man må sige om den ordning, som ligger specifikt her, at når vi taler om landmænd, der vil generationsskifte om 10, måske 15 år, så vil den ordning, de vil se, jo faktisk være en ordning, som er bedre end den, der var tilbage i 2015.

Kl. 14:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det.

Så går vi videre til det næste spørgsmål. Det er også til skatteministeren, og det bliver stillet af hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 14:28

12) Til skatteministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V):

Kan ministeren bekræfte, at det ikke var korrekt, når finansministeren som politisk ordfører for Socialdemokratiet i maj 2019 udtalte, at Socialdemokratiets økonomiske politik ikke vil betyde skattestigninger for 95 pct. af danskerne?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til www.jyllands-posten.dk: »Flere afgifter for de rige skal finansiere del af S-plan« den 20. maj 2019.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at stille spørgsmål.

Kl. 14:28

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Kan ministeren bekræfte, at det ikke var korrekt, når finansministeren som politisk ordfører for Socialdemokratiet i maj 2019 udtalte, at Socialdemokratiets økonomiske politik ikke vil betyde skattestigninger for 95 pct. af danskerne?

Kl. 14:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo til skatteministeren.

Kl. 14:28

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Nej, det kan jeg ikke bekræfte.

Kl. 14:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 14:28

Torsten Schack Pedersen (V):

Det vil sige, at når der i Socialdemokratiets forslag var en lang række skattestigninger som højere skat på plastikposer og højere skat på fri telefon, så er det efter skatteministerens opfattelse noget, som ikke rammer 95 pct. af danskerne, og at det kun er 5 pct. af danskerne, der bliver ramt af de skattestigninger? Det må jeg sige at jeg virkelig har svært ved at se sammenhængen i. Jeg havde jo egentlig håbet, at skatteministeren havde taget statsministerens ord fra åbningstalen til sig og ville sige, at det handlede om tillid, at vi som politikere skal være ærlige om det, vi gør, sige tingene, som de er, og derfor tog jeg faktisk det her som et konkret eksempel på, at skatteministeren kunne få en lejlighed til at sige, at okay, det var måske skåret lidt skarpt til, for når cigaretafgifterne skal sættes i vejret, når plastikposerne skal være dyrere, når generationsskifteskatten skal hæves, når aktieindkomstskatten skal hæves og alt muligt andet, så er det, når vi gør det op, langt mere end 5 pct. af danskerne, og det måske var lige kækt nok af landets nuværende finansminister at komme med den udtalelse, altså være ærlige omkring det og sige, at den vist lige fik lidt for meget gulvviolin. Men virkeligheden er altså, at der er hundredetusindvis af danskere, der bliver ramt af de skattestigninger, som Socialdemokratiet både foreslog i opposition, men også foreslår med sit finanslovsudspil.

Så kunne skatteministeren ikke lade sig inspirere lidt af statsministeren og tage lidt mere ærlighed ind omkring konsekvenserne af regeringens politik?

Kl. 14:30

Fierde næstformand (Trine Torp):

Værsgo, så er det ministeren for ½ minut.

Spm. nr. S 63

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Statsministeren er i alle henseender en stor inspirator, ikke bare for regeringen, men også for landet, og det kan vi alle sammen være meget glade for. Jeg kan ikke bekræfte det, der står i spørgsmålet, og det kan jeg ikke, fordi regeringen vil sikre, at de almindelige lønmodtagere ikke skal opleve højere skatter på deres lønseddel på den socialdemokratiske vagt.

Så er det rigtigt nok, at vi jo lige her tidligere har haft en diskussion om at tilbagerulle en meget stor og skæv skattelettelse til nogle af landets rigeste, som den tidligere regering gav. Det er én ting. Det er også rigtigt nok, at vi har valgt at fastholde beskatningen på fri telefon, og det betyder jo, at man ikke gennemfører en skattelettelse, den er ikke gennemført endnu. Så er det rigtigt nok, at vi har valgt at pålægge afgifter på nogle plastikposer af miljøhensyn.

Kl. 14:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 14:31

Torsten Schack Pedersen (V):

Så lad os da bare tage det sidste. Så vær dog ærlig, hr. minister, for jeg tror, det er mere end 5 pct. af danskerne, der af og til køber en plastikpose, og som nu får en højere afgift. Det var egentlig det, der ville have været så befriende, altså hvis skatteministeren ville have stået her i dag og indrømmet: Ja, det var at gå for langt, da landets nuværende finansminister sagde, at 95 pct. af danskerne ikke ville opleve skattestigninger. Og skatteministeren kan jo pakke det ind og sige, at de ikke oplever det på lønsedlen, altså på den direkte indkomstskat, men det gør de på en lang række andre områder. Hvad med de 23 pct. af danskerne, der ryger, og som regeringen også vil hæve cigaretafgifterne for? Stå nu ved det.

Kl. 14:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ministeren.

Kl. 14:32

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Ja, vi står fuldkommen ved det, vi har sagt. Danskerne og den almindelige lønmodtager vil ikke opleve højere skatter på deres lønseddel på den socialdemokratiske vagt.

Når man så diskuterer højere afgifter på tobak, skal jeg bare lige have det helt på det rene – det kan godt være, at det er mig, der har misforstået noget – men jeg har forstået, at Venstre vil hæve afgifterne med det dobbelte af, hvad den nuværende regering vil. Men det er jo selvfølgelig forkert at stille spørgsmål, og så er det bare at betragte som en undren, formand, i forhold til hvad det er der bliver sagt.

Så har jeg også ladet mig fortælle, at statsministerens – apropos – udspil om, at vi skulle nedbringe plastikforureningen, eksempelvis ved at hæve afgiften på bæreposer og engangsservice, er noget, der nyder bred opbakning, også ovre på den side, som hr. Torsten Schack Pedersen tilhører.

Kl. 14:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det sidste runde af spørgsmål. Hr. Torsten Schack Pedersen

Kl. 14:32

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg vil gerne svare på det hypotetiske spørgsmål, som skatteministeren jo vel af hensyn til forretningsordenen stillede til sig selv: I Venstre var vi jo ærlige over for danskerne, da vi i valgkampen sagde, at

afgiften på cigaretter skulle hæves med 20 kr., og at det ville være dyrere at ryge, fordi vi ønsker, at færre skal begynde at ryge. Hvad var budskabet fra Socialdemokraterne? Afgiften skulle hæves for de unge, men så skulle der være en differentieret afgift, så de ældre ikke skulle betale, og det har skatteministeren jo måttet bekræfte i et svar i Folketingets Skatteudvalg ikke kan lade sig gøre. Så budskabet er, at det er korrekt, at skatteministeren har afvist Socialdemokratiets egen model, hvilket betyder, at 23 pct. af danskerne vil få en højere cigaretafgift. Hvorfor er de ikke omfattet i de 5 pct. som tidligere nævnt?

Kl. 14:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Skatteministeren.

Kl. 14:33

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Jeg tror, det fremstår rimelig klart for alle, punkt 1, at der ikke er noget at komme efter her, punkt 2, at når man bliver anklaget for at hæve cigaretafgiften af et medlem af det ærede Ting, som så viser sig at ville hæve den dobbelt så meget som den nuværende regering, så udstiller det vel bare hulheden i det spørgsmål, der er stillet.

Kl. 14:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det.

Så skal jeg, inden vi går videre til den næste spørger, meddele, at de af fru Heidi Bank under nr. 39 og nr. 40 opførte spørgsmål til boligministeren udgår efter ønske fra spørgeren.

Vi går videre til det næste spørgsmål, som også er til skatteministeren, og det er af fru Louise Schack Elholm.

Kl. 14:34

Spm. nr. S 78

13) Til skatteministeren af:

Louise Schack Elholm (V):

Hvad er baggrunden for, at ministeren ønsker at gøre det dyrere at være familieejet virksomhed og dermed udhule de familieejede virksomheders økonomi?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 14:34

Louise Schack Elholm (V):

Det er et emne, vi tidligere har berørt, nemlig generationsskifteskatten. Mit spørgsmål til skatteministeren er: Hvad er baggrunden for, at ministeren ønsker at gøre det dyrere at være familieejet virksomhed og dermed udhule de familieejede virksomheders økonomi?

Kl. 14:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Skatteministeren.

Kl. 14:34

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Og det er jo rigtigt, at det er et emne, vi har vendt tidligere her under spørgerunden, og det er der god grund til. For som det også er sagt tidligere, valgte den tidligere regering jo at give nogle af landets rigeste en meget, meget stor skattelettelse. Den skattelettelse er skæv, og den var jo, som alle ved, resultatet af en meget, meget målrettet og veltilrettelagt kampagne mod den foregående regering. Den tidligere regerings milliardskattelettelser blev jo bl.a. betalt af store besparelser på unges uddannelse.

Det er den her regerings holdning, at selv om vi er et lille land, ved vi jo, at dansk erhvervsliv hver eneste dag kæmper en benhård kamp for vækst og arbejdspladser, og vi lever populært sagt af én ting, nemlig det, vi propper ind i hovederne på hinanden. Med et andet ord: uddannelse. Derfor var den her skattelettelse ikke bare pivskæv. Den er også efter regeringen og et meget bredt flertal i Folketingets opfattelse den forkerte medicin til Danmark. I en tid hvor konkurrencen om væksten og arbejdspladserne kun bliver større, er det regeringen og det her flertals opfattelse, at der er behov for flere og ikke færre investeringer i uddannelse.

Hvis man skulle udjævne de besparelser, som den tidligere regering havde planlagt på uddannelsesområdet, så vil det alene næste år koste 700 mio. kr. at lukke det hul. Og de her massive besparelser på uddannelse er som sagt den forkerte vej at gå, og at den massive skattelettelse ikke alene kun kommer landets rigeste til gode, men også er den forkerte vej for dansk økonomi, er Det Økonomiske Råd jo altså også i øvrigt enige i. Det kan man se i dagens aviser. Rådet har nu ad to omgange sagt, at skattelettelsen ikke er vækstfremmende.

Den dialog, som jeg tidligere har omtalt, og som vi har inviteret til, ser jeg frem til. Jeg glæder mig til at høre synspunkterne. Allerede nu kan vi sige, at den ordning, som regeringen ser på om kan gøres til mulighed, er en ordning, som er bedre end den ordning, som var, da Venstre- og VLAK-regeringerne tog fat.

Kl. 14:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Louise Schack Elholm, og der er 2 minutter til opfølgende spørgsmål.

Kl. 14:36

Louise Schack Elholm (V):

Mange tak. Nu spurgte jeg jo til skatten på familieejede virksomheder og ikke til uddannelsesområdet. Det er meget sjovt, for det er fuldstændig lige meget med de 850.000 jobs, som de familieejede virksomheder har i Danmark, og det er jo kun en halv sandhed, som ministeren kommer med. For ministeren snakker kun om de ændringer i skatten på familieejede virksomheder, der blev lavet under den tidligere blå regering, ikke om de skattestigninger, som den forrige røde regering gennemførte, med afskaffelse af formueskattekursen. Er det, fordi hukommelsen er så kort, eller er det, bare fordi det kun er fordelagtigt at få det til at fremstå, som om det er en ensidig skattenedsættelse?

Det, vi rent faktisk gjorde, var, at vi annullerede den skattestigning, som Socialdemokraterne havde iværksat, på de familieejede virksomheder, og det er derfor, jeg tænker, at der jo må ligge en eller anden ideologi til grund for det her, altså at man ikke bryder sig om de familieejede virksomheder, som skaffer 850.000 jobs i hele Danmark. Det er faktisk meget. Det er rigtig mange jobs, det handler om, som bare bliver beskattet yderligere af det her. Hvorfor er det, at man ikke vil have de her familieejede virksomheder? Er det, fordi man vil have en anden ejerstruktur i Danmark? Det kunne jeg sådan set godt tænke mig at få at vide i stedet for at få noget at vide om uddannelsesområdet.

Det her handler om, at vi har annulleret en skattestigning, som Socialdemokraterne gennemførte i 1995, nej, nu kommer jeg helt galt på den, det var i 2015, så det var lige 10 år forkert. Godt nok. Det handler om, at vi har annulleret den skattestigning, som Socialdemokraterne selv havde gennemført, for de familieejede virksomheder. Og så får skatteministeren det til at fremstå, som om det her var en ensidig skattenedsættelse. Vi førte pengene tilbage til området for den skattestigning, Socialdemokraterne havde gennemført. Så det er ikke nogen penge, der er kommet andre steder fra. Det er en skattestigning, Socialdemokraterne i første omgang havde pålagt. Og hvad er den ideologiske baggrund for, at man ikke ønsker familieejede virksomheder i Danmark?

Kl. 14:38

Fierde næstformand (Trine Torp):

Skatteministeren, ½ minut.

Kl. 14:38

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Der er politisk uenighed om det her. Det tror jeg er vigtigt at understrege. Altså, regeringen og Socialdemokratiet og et bredt flertal i Folketinget er uenig i den prioritering, der lå bag at give nogle af landets rigeste meget, meget store skattelettelser. Det ved fru Louise Schack Elholm også: Det er det, der er profilen i den her skattelettelse. Den er vi uenige i.

Når vi ser på, hvem der så betalte regningen for den her skattelettelse, ser vi jo, at det er en del af den tidligere regerings samlede økonomiske politik, og der må man bare sige det, som det er, nemlig at der var det store besparelser på ungdomsuddannelserne, som var med til at betale regningen, og det er regeringen uenig i. Og derfor har vi planer om at ændre den prioritering.

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgeren, ½ minut.

Kl. 14:39

Louise Schack Elholm (V):

Kan skatteministeren bekræfte, at den daværende skatteminister fra Socialdemokraterne afskaffede formueskattekursen? Og kan skatteministeren i det øjemed også forklare, hvad det har haft af betydning for skattetrykket på de familieejede virksomheder?

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Skatteministeren.

Kl. 14:39

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Det kan jeg godt bekræfte. Og det er da rigtigt, at der er sket en ændring i beregningsgrundlaget for værdifastsættelsen af de pågældende virksomheder. Det er jo rigtigt. Men omvendt må jeg jo sige, at hvis man ruller det tilbage, er det også en skattelettelse, som man giver, og det var det, som den tidligere regering gjorde. Og derfor er vi bare igen tilbage ved udgangspunktet. Når det handler om dansk erhvervslivs fremtid og det her lille lands fremtid, hvad er det så, vi konkurrerer på? Det er uddannelse. Er det så forkert eller rigtigt at spare så massivt, som den tidligere regering gjorde på uddannelse? Det mener jeg, regeringen og Socialdemokratiet er forkert, og derfor ændrer vi de her prioriteringer.

Kl. 14:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 14:40

Louise Schack Elholm (V):

Jamen det kan så være, at skatteministeren kan fortælle mig det, for nu begynder skatteministeren igen at sige, at det var en skattelettelse, når man annullerede den tidligere røde regerings skattestigning for de familieejede virksomheder – så var det en skattelettelse. Det er jo et spørgsmål om, hvornår man siger status quo var. Men kan skatteministeren så fortælle, hvornår der sidste gang, før den daværende socialdemokratiske skatteminister ændrede formueskattekursen, var en ændring i beskatningen af de familieejede virksomheders generationsskifte?

Kl. 14:40 Kl. 14:42

Nej, det mener regeringen ikke, og vi har lige været inde på begrun-

delsen for, hvorfor ikke bare regeringen, men også et bredt flertal i

som man har givet til de facto nogle af de allerrigeste i det danske

ligger bl.a. i uddannelse. Når jeg besøger dansk erhvervsliv, store

vi får et løft i uddannelsesniveauet, frem for på en lille gruppe.

Folketinget ønsker at rulle den her meget, meget store skattelettelse,

samfund tilbage. Det er, fordi vi mener, at vi vil bruge pengene på at

investere i fremtiden for dansk erhvervsliv. Og hvor ligger den? Den

virksomheder, hvad taler de så om? De taler om, at de har behov for

velkvalificeret og veluddannet arbejdskraft, og det er derfor, regerin-

gen ønsker at bruge pengene på en stor gruppe, som har behov for, at

Fierde næstformand (Trine Torp):

Ministeren for det sidste svar.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Ministeren.

Kl. 14:42

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Det ligger en del år tilbage, og det spørgsmål må man stille som et skriftligt spørgsmål. Det lægger noget ud over det spørgsmål, som er stillet her, men det rykker ikke ved bundlinjen. Hvis man gør som den tidligere regering, VLAK-regeringen, gjorde, nemlig ændrer de her forhold omkring den her virksomhedstype og altså giver en meget, meget markant skattelettelse i bo- og gavebeskatning, som er det, det handler om, skal pengene jo findes et sted. De falder jo ikke ned fra himlen i det her land, nogle mener det, desværre, men det gør de desværre ikke, så derfor skal de jo findes et sted. Og hvor fandt den tidligere regering dem? De fandt dem bl.a. på store besparelser på uddannelse, og det mener vi er forkert. Hvorfor? Det er det, fordi det, vi lever af i det her land, er uddannelse, og det er det, der skal til, for at dansk erhvervsliv kan sikre vækst og arbejdspladser, også i fremtiden.

Kl. 14:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så har spørgeren ½ minut.

K1 14:43

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Vi fortsætter til det næste spørgsmål med de samme, nemlig skatteministeren og fru Louise Schack Elholm.

Kl. 14:41

Spm. nr. S 79

14) Til skatteministeren af:

Louise Schack Elholm (V):

Mener ministeren, at det er bedre, at familieejede virksomheder flytter til vore nabolande, hvor man ingen skat på generationsskifte har?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo til at læse spørgsmålet op.

Kl. 14:41

Louise Schack Elholm (V):

Ja, mit næste spørgsmål er inden for samme emne: Mener ministeren, at det er bedre, at familieejede virksomheder flytter til vore nabolande, hvor man ingen skat på generationsskifte har?

Kl. 14:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:41

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Nej, det mener regeringen ikke.

Kl. 14:41

Louise Schack Elholm (V):

Normalt, når man gerne vil have, at man har noget, sørger man for, at man har nogle gunstige vilkår. Nu er det sådan, at vi i Danmark sådan set står ret alene med at have en skat på generationsskifte og familieejede virksomheder. Hvis faren dør, så næste generation skal overtage ejerskabet i en slægtsejet virksomhed, bliver formuen ret massivt drænet i de her virksomheder, hvilket gør det svært at beholde dem. I Norge afskaffede man hele generationsskifteskatten – ja, hele arveafgiften faktisk – i 2014, man har også afskaffet den i Sverige i 2004, og i Tyskland kan man få 100 pct.s fritagelse for generationsskifteskatten, hvis man driver virksomheden videre i 7 år. Tror skatteministeren, at der er en sandsynlighed for, at nogle af de familieejede virksomheder synes, det er attraktivt enten at flytte til Helsingborg eller til Flensborg for at undgå en generationsskifteskat?

1, 5

Louise Schack Elholm (V):

Der er jo grænsehandel på chokolade og sodavand. Det er billigere at købe det syd for grænsen, og folk kører syd for grænsen for at købe det. Det er jo også ret sandsynligt, at nogle af de her virksomheder, som både har en afdeling liggende i et naboland og i Danmark, vælger at flytte hovedsædet til nabolandet, når der er så høj en beskatning på generationsskifte i Danmark. Hvordan kan det være, at regeringen åbenbart overhovedet ikke mener, at det er sandsynligt, at nogle af de her virksomheder kunne finde på at flytte hovedsæde?

K1 14·43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 14:43

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Jeg mener ikke, at en tilbagerulning af den her meget skæve skattelettelse vil betyde, at familieejede virksomheder vil flytte ud af landet. Der er rigtig mange af dem, som i forvejen har store aktiviteter uden for landets grænser. Dernæst tror jeg også, man skal se på det her som et resultat af, hvad de samlede rammevilkår er for dansk erhvervsliv. Hvor kan dansk erhvervsliv få rammevilkår i verdensklasse? Det kan de her. Og hvorfor kan de det? Det kan de, fordi vi fra det offentliges, statens side jo på tværs af politiske skel trods alt – på trods af den tidligere regerings store besparelser på uddannelsesområdet eksempelvis – har en fælles intention om at investere i uddannelse og forskning. Det er det, der bl.a. er med til at skabe rammevilkår i verdensklasse.

Kl. 14:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det spørgeren. Det er sidste spørgerunde. Værsgo.

Kl. 14:44

Louise Schack Elholm (V):

Det er jo ganske overraskende, synes jeg, at ministeren overhovedet ikke anerkender risikoen for, at nogle af de her virksomheder kan finde på at flytte til udlandet, når man hæver beskatningen så massivt for dem, som man har tænkt sig at gøre. Derfor er jeg nødt til igen at spørge ind til det her med, hvorfor virksomhederne ikke vil flytte til udlandet, særlig når de har afdelinger der. Og hvad skal der blive af de 850.000 jobs, som er rundtom i hele landet, hvis de her

virksomheder flytter andre steder hen end Danmark? Er det bare lige meget med de 850.000 jobs?

Kl. 14:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:45

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Det er det på ingen måde, og vi er i meget tæt dialog med dansk erhvervsliv om, hvordan en sådan ordning skal skrues sammen. Vi har eksempelvis sagt, at man kan overveje en henstandsordning, tilbagebetaling af overskuddet over en årrække. Det har store dele af erhvervslivet taget positivt imod som noget, man kan kigge på.

Så tror jeg bare, man må sige, at der er politiske holdningsforskelle. Skal vi fortsætte de massive besparelser på unges uddannelser, som den tidligere regering havde iværksat, som skader vækstmulighederne for dansk erhvervsliv, og som skader kampen om arbejdspladserne? Eller skal vi lave en anden prioritering, hvor vi lader være med at give store skattelettelser til dem, der i forvejen har rigtig meget (*Fjerde næstformand:* Vi siger tak ...), og så bruge dem på de unge, som har behov for et løft i deres uddannelse?

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Vi siger tak i den her runde. Tak for det.

Så er vi nået til det næste spørgsmål, og det er også til skatteministeren. Det er fra fru Marie Bjerre.

Kl. 14:46

Spm. nr. S 84

15) Til skatteministeren af:

Marie Bjerre (V):

Hvordan mener ministeren at tredoblingen af skatten på generationsskifte vil påvirke de 12.000-14.000 landbrugsbedrifter, der ifølge SEGES står over for et generationsskifte de næste 10 år?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo, og velkommen til debuten, tror jeg. Ja. Det foregår jo på den måde, at fru Marie Bjerre starter med at læse spørgsmålet højt, og så får ministeren lov at besvare. Værsgo.

Kl. 14:46

Marie Bjerre (V):

Tak for det, formand. Jeg vil nu læse spørgsmålet op: Hvordan mener ministeren at tredobling af skatten på generationsskifte vil påvirke de 12.000-14.000 landbrugsbedrifter, der ifølge SEGES står over for et generationsskifte de næste 10 år?

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo. Skatteministeren.

Kl. 14:46

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for spørgsmålet, og velkommen i onsdagsspørgetimen. Jeg glæder mig til rigtig mange spørgsmål fra ikke mindst partiet Venstre. Jeg glæder mig også til at få lov til at besvare dem.

Det her spørgsmål minder jo lidt om det, vi har haft tidligere. Så det må ikke overraske spørgeren, at det måske har gentagende karakter. Det vil man opleve nogle gange kan være tilfældet i Folketingssalen, når vi diskuterer med hinanden.

Det er en anden side af sagen. Svaret på spørgsmålet er, at jeg ikke forestiller mig, for at sige det, som det er, at bo- og gaveafgiftens størrelse er blandt de største bekymringer, når vi ser på generationsskifter, der ligger 10-15 år ude i fremtiden i dansk landbrug.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er der et opfølgende spørgsmål, 2 minutter. Værsgo.

Kl. 14:47

Marie Bjerre (V):

Jeg undrer mig over, at ministeren ikke er mere bekymret over den situation, som vores familieejede virksomheder står i, når man vil tredoble skatten på generationsskifte. Det er en situation, som vi er meget bekymrede for i Venstre - over vores mange familieejede virksomheder, særlig vores landbrugsbedrifter og særlig i landdistrikterne. For vi har mange landbrugsbedrifter, der står over for et generationsskifte de kommende år. Det har vi på grund af den finanskrise, vi har været igennem. Gennemsnitsalderen i dansk landbrug er meget høj. En gennemsnitslandmand er 56 år i dag. Derfor vil vi se, at der vil være behov for generationsskifter. Jeg er bekymret for, hvad den her tredobling af skatten ved generationsskiftet gør for de her virksomheders muligheder for at generationsskifte. Jeg er bekymret for, at vi risikerer at miste vækst, velstand og arbejdspladser. Jeg vil derfor gerne høre ministeren, om ministeren deler den bekymring, vi har i Venstre, eller hvordan ministeren mener at en tredobling vil påvirke generationsskifte i vores landbrug.

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det skatteministeren, ½ minut.

Kl. 14:48

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Vi har jo sagt det, som det er – at den tidligere regering med et meget, meget snævert flertal, skal man huske at sige, jo vedtog meget store skattelettelser til især nogle af de rigeste i det danske samfund og betalte regningen med store besparelser på uddannelse. Det ønsker vi ikke skal fortsætte. For vi mener, at det, dansk erhvervsliv og også landbruget og den industri, der er tilknyttet landbruget, har behov for, er velkvalificerede unge. Derfor vil vi bruge pengene frem for på især nogle af landets rigeste til at investere i et løft af unges uddannelse.

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Fru Marie Bjerre.

Kl. 14:49

Marie Bjerre (V):

Jeg synes, det er glædeligt, at regeringen vil investere mere i uddannelse, men det er jo sådan set ikke det, jeg spørger til. Jeg spørger til, hvordan ministeren mener at den her tredobling af skatten på generationsskifte vil påvirke vores landbrugsbedrifter.

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:49

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Jeg tror som sagt ikke, at en ordning, som landbruget jo vil se er bedre end den, der var i 2015, er en ordning, som vil vække den største bekymring, hvis man taler om et generationsskifte, der ligger 10, 15 eller måske 20 år ude i fremtiden. Det tror jeg ikke. Lytter man til Det Økonomiske Råd, er Det Økonomiske Råd jo også uenige, for så vidt angår, hvordan det her skaber vækst – og det forstår jeg også er noget af det, det handler om. Regeringens holdning er altså den, at vi ikke synes, at de her penge skal bruges på især nogle af landets rigeste, men at det er langt bedre for dansk økonomi og også for Dansk

Landbrug, at vi sikrer gode rammevilkår og dermed bl.a. investerer mere i ungdomsuddannelser.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det tid til den sidste runde af spørgsmål i den her omgang. Værsgo til spørgeren.

Kl. 14:50

Marie Bjerre (V):

Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at ministeren mener, at det her kan være bedre for dansk landbrug. Som jeg forstår dansk landbrug, er man også bekymret for den her tredobling af skatten på generationsskifte, og jeg synes ikke rigtig, at ministeren svarer på mit spørgsmål. Altså, der er her en reel bekymring for, hvordan det vil påvirke vores landbrugsbedrifter, når de kommer til at skulle generationsskifte, og vi står over for rigtig mange virksomheder, der skal generationsskifte. Hvad er deres muligheder? For der er et stort finansieringsbehov hos dem. Hvad gør ministeren sig af tanker om de udfordringer, som de står over for? Der hjælper det jo ikke, at man bare får mere uddannelse. Der er et finansieringsbehov.

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ministeren.

Kl. 14:51

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Det er klart, at dele af landbruget står over for andre udfordringer, tror jeg retfærdigvis også skal siges, men det kan man jo spørge den efterfølgende minister om. Det, jeg tror er vigtigt også at have øje for her, er, at der er mange andre ting, som gør, at et generationsskifte kan komme på tale. Jeg deler ikke vurderingen af, at det her er, om man vil, den største udfordring, når man ser det i et 10-15-årsperspektiv. Der tror jeg, at det handler om de generelle rammebetingelser for dansk erhvervsliv. Det handler om, hvordan vi sikrer en stabil udvikling, også for landbruget og for den vækst, som landbruget er med til at bidrage til. Det handler om, hvordan man bruger pengene – nemlig ikke på skattelettelser til de allerrigeste, men på unges uddannelse.

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så siger vi tak til skatteministeren og går over til det næste spørgsmål. Det er til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, og spørgsmålet bliver stillet af hr. Erling Bonnesen.

Kl. 14:52

Spm. nr. S 49

16) Til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling af: **Erling Bonnesen** (V):

Hvad er ministerens holdning til Enhedslistens landbrugsordfører, Søren Egge Rasmussens, udtalelser i Landbrugsavisen den 1. september 2019 om, at Venstre ikke skal være med i en fremtidig aftale på landbrugsområdet?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 14:52

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Spørgsmålet lyder: Hvad er ministerens holdning til Enhedslistens landbrugsordfører, Søren Egge Rasmussens, udtalelser i Landbrugsavisen den 1. september 2019 om, at Venstre ikke skal være med i en fremtidig aftale på landbrugsområdet?

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo, ministeren.

Kl. 14:52

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen): Først og fremmest tak for spørgsmålet, som jeg jo betragter som en udstrakt hånd fra Venstres landbrugsordfører. Og på det her område er jeg jo fuldstændig enig med statsministeren. Vores grundholdning er, at vi naturligvis skal gå efter i så vidt muligt omfang at indgå brede aftaler på det her område. Med en bred aftale sikres landbruget jo et bedre og mere roligt investeringsklima og får mulighed for at foretage langsigtet planlægning og også langsigtede investeringer, samtidig med at vi sikrer de bedste rammer for at beskytte vores miljø og natur. Og jeg er også glad for at kunne notere mig, at Venstres landbrugsordfører i den artikel i Landbrugsavisen, som spørgsmålet henviser til, har udtalt, at Venstre har forhandlingsvilje og en tilgang til tingene, hvor hensynet til landbruget og miljøet ikke er enten-eller, men både-og. Jeg er glad for også at kunne notere mig, at Venstre nu bakker op om regeringens målsætning om, at Danmark skal nedbringe udledningen af drivhusgasser med 70 pct. Det lyder jo som et rigtig godt udgangspunkt for vores videre drøftelser. Derfor ser jeg også frem til gode drøftelser med Venstre og andre partier, som måtte vise den samme konstruktive tilgang til miljøregulering af landbruget.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo til hr. Erling Bonnesen for et opfølgende spørgsmål. Der er 2 minutter til det.

Kl. 14:53

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jamen det synes jeg lyder godt. Det er jo en god begyndelse, kan man sige, her i starten af en ny valgperiode med en nytiltrådt regering. Og når vi ligesom rejser det, er det, kan man sige, fair nok, at Enhedslisten har det synspunkt, de har, men jeg synes, at det - for at komme hurtigt videre - er nogle gode signaler, som fødevareministeren her sender. Det må jeg også opfatte sådan, at det kan være på hele regeringens vegne, for vi har begge, kan vi sige, forståelse for, at landbruget er i en udfordret situation, og vi kan sige, at det, det handler om, jo også er, hvilket landbrug vi skal have fremover. Det kan vi jo tage i nogle senere debatter. Men for lige at røre kort ved det, vil jeg sige, at vi jo skal sikre – synes jeg – at vi stadig væk har sådan et meget bredt, stort, varieret landbrug og fødevareproduktion, hvor vi både kan lægge et fokus på nicheproduktion og egnsspecialiteter og den slags ting, men også i høj grad stadig væk have et stort fokus på den konventionelle del af produktionen, for det er jo det, der giver grundlaget for den meget store fødevareeksport, som vi heldigvis stadig har og gerne skulle blive ved med at have i fremtiden. Jeg har også den glæde at konstatere, at fødevareministeren bakker op om det ved forskellige lejligheder ved eksportfremstød. Så vi kan sige, at i forlængelse af det her er det også for at prøve at skabe sammenhæng i det mellem de forskellige ministerier, men også med sigte på, at vi stadig væk kan udvikle hele landbrugssektoren og hele fødevaresektoren.

Er det nogle ting, som klinger godt i fødevareministerens ører? Kl. 14:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det ministeren i 1/2 minut.

Kl. 14:55

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen): Der er jo ingen tvivl om, at jeg som fødevareminister og selvfølgelig også hele regeringen ønsker, at vi skal have et godt, velfungerende landbrug i Danmark, som kan bidrage til vores fødevareproduktion og selvfølgelig også eksportindtægter. På samme tid har vi jo en ambitiøs klimamålsætning og en grøn målsætning, som vi skal leve op til. Der skal landbruget også levere sin del. Det har de også været åbne over for, og de har selv budt sig til. Det er jeg utrolig glad for. Og når vi skal lande en aftale, hvor landbruget skal realisere de her målsætninger, så er jeg glad for, at vi kan samarbejde med Venstre om det også.

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det spørgeren i ½ minut.

Kl. 14:56

Erling Bonnesen (V):

Så er det netop lige nøjagtig vigtigt, at man også har helhedsperspektivet med. Jeg har fuld forståelse for, at ressortområder er delt ud på flere ministerier. Det kan være fødevareområdet, det kan være miljøområdet, det kan være klimaområdet, det kan være andre områder. Men man skal have et blik for, at der ikke foretages noget i andre ministerier, som, om jeg så må sige, så saboterer de her visioner, som vi et eller andet sted heldigvis et langt stykke ad vejen deler. Nu noterede jeg mig også lige, at fødevareministeren jo selv sagde, at miljøregulering også er en ting, der spiller meget ind her. Det tager vi også ved en senere lejlighed. Men jeg har i hvert fald bare en opfordring til – og kan forhåbentlig få en bekræftelse på det – en slags helhedsorientering.

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:56

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):

Jamen vi går helhedsorienteret til opgaven fra regeringens side, selvfølgelig gør vi det. Og som det vil være spørgeren bekendt, er vi også klar over, at der er økonomiske udfordringer for landbruget. Der er der jo nu nedsat en ekspertgruppe, der skal prøve at komme med forslag til, hvad vi gør langsigtet i forhold til også at sikre landbruget en god økonomisk fremtid – selvfølgelig også med henblik på, at nye unge landmænd kan udvikle landbruget yderligere.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det sidste runde. Spørgeren.

Kl. 14:57

Erling Bonnesen (V):

Tak. Det er jo mange gange sådan, at onsdagsspørgsmål bliver udråbt til at være noget med, hvordan man kan drille hinanden lidt, men jeg synes i hvert fald, at den her runde, vi har haft her og nu, er meget positiv, og jeg vil huske at have den i baghovedet, når vi forhåbentlig bliver inviteret til en række gode drøftelser på de her forskellige områder. Så kan vi begge hjælpe hinanden med også at holde lidt øje med, hvad der sker andre steder, sådan at det ikke kommer til at blive et skridt frem og et tilbage, altså at vi netop får helheden på det, for det er nogle alvorlige spørgsmål, vi står med.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen): Jeg vil give en kvittering for det. Nu har jeg selvfølgelig eksempler fra den tidligere regering på det her område, og den indgik meget snævre aftaler. Det har jeg ikke til hensigt. Hvis vi kan finde sammen om de gode løsninger bl.a. for landbrugets fremtid og for at indfri vores miljømålsætninger, så synes jeg, det er utrolig vigtigt, at Venstre nu har signaleret vilje til det. Det glæder jeg mig til at samarbejde om.

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Vi siger tak til hr. Bonnesen og til ministeren.

Kl. 14:58

Spm. nr. S 61

17) Til sundheds- og ældreministeren af:

Anne Honoré Østergaard (V):

Vil ministeren forklare, hvordan borgernes frie valg fører til mere bureaukrati, når man skal beskrive en konkret opgave, end hvis det alene er en offentligt ansat hjemmehjælper/sosu-assistent, der skal udføre den praktiske hjælp for den ældre medborger?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Velkommen til, og værsgo at stille spørgsmålet.

Kl. 14:58

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak. Vil ministeren forklare, hvordan borgernes frie valg fører til mere bureaukrati, når man skal beskrive en konkret opgave, end hvis det alene er en offentligt ansat hjemmehjælper/sosu-assistent, der skal udføre den praktiske hjælp for den ældre medborger?

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo til ministeren.

Kl. 14:58

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det. Tak for spørgsmålet. Jeg vil gerne starte med at slå fast, at det er vigtigt for mig, det er vigtigt for regeringen, og jeg er helt sikker på, at det er vigtigt for hele Folketinget, at ældre borgere modtager en værdig ældrepleje med en høj grad af selvbestemmelse. Og det er samtidig vigtigt, at vi har tillid til vores medarbejderes faglighed og vurdering, og at vi sikrer, at vores ældrepleje er tilrettelagt på den mest hensigtsmæssige måde. Jeg har set eksempler fra fagforeningen FOA på en medarbejders dag. Den er planlagt så tæt, at der ikke er plads til uforudsete opgaver, og der er eksempler på, hvor meget der skal registreres. Når jeg ser de eksempler, kan jeg ikke lade være med at tænke på, om vi har fundet den rigtige balance, som tingene er i dag. Balancen skal for mig at se på den ene side sikre, at de ældre får den hjælp, de skal have og helt klart har krav på, men på den anden også sikre, at der er plads til social- og sundhedsmedarbejderens faglighed og vurdering. Der skal være tid, der skal være omsorg.

Lad mig slå fast her, at det overhovedet ikke for mig at se er et spørgsmål om, hvem der konkret støvsuger hos den ældre, altså hvor vedkommende er ansat. Det er et spørgsmål om de bagvedliggende rammer for vores ældrepleje, og det gælder alle dele, herunder naturligvis også, hvordan man organiserer det frie valg. Den måde, man har organiseret alle dele på, også det frie valg, har nok medført for meget bureaukrati, for mange dokumentationskrav i den enkelte kommune.

Så hvis rammerne for ældreplejen og det frie valg i dag er med til at skabe en oplevelse af minuttyranni, jamen så er vi altså, mener jeg, nødt til at se på, om vi har de rigtige rammer. Derfor vil vi kigge bredt på de krav og regler og procedurer, som vi i Folketinget, men også kommunerne selv har formuleret. Det tror jeg vil være til gavn for både borgerne og medarbejderne.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så har spørgeren mulighed for at uddybe det i 2 minutter

Kl. 15:01

Anne Honoré Østergaard (V):

Nu mener jeg jo, det er sundt, at vores ældre kan vælge frit, og det er ikke os, der skal anfægte det frie valg. Så jeg vil egentlig bare have klarhed over, hvordan det kan være, at det frie valg skaber bureaukrati, for jeg føler, at det er det, jeg hører ministeren sige. Derfor spørger jeg lige igen: Mener ministeren, at borgerens serviceniveau kan beskrives konkret, hvis opgaven udføres af en privat leverandør; hvordan skal borgeren så kunne vide, om vedkommende reelt får den service, som kommunalbestyrelsen mener at borgeren i kommunen skal have, hvis kommunen har defineret serviceniveauet for kommunens borgere?

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:01

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Så lad mig slå fast en gang til: Regeringen går ind for det frie valg for vores ældre. Det er med til at give de ældre medbestemmelse. Spørger man de ældre selv, gør man sig den ulejlighed at være rundt og tale med dem, eller læser man statistikkerne, der er lavet ud fra spørgeskemasvarene, jamen så er der en høj grad af tilfredshed. Det forstår man jo godt. Det giver jo rigtig, rigtig god mening.

Men vi mener også, at der skal være mere plads til medarbejdernes faglighed og vurdering. Derfor er det, at vi vil kigge på hele området, herunder også, hvordan man organiserer systemerne bag det frie valg.

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:02

Anne Honoré Østergaard (V):

Jamen jeg er glad for, at ministeren også mener, at det frie valg er vigtigt, og at det er noget, der skal værdsættes. Men det får mig alligevel til at spørge, om det bliver de samme krav, der er til det frie valg, både hvis man er kommunalt ansat og privat ansat. Bliver det de samme regler, som ministeren vil komme til at stille op?

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Sundheds- og ældreministeren.

Kl. 15:02

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Målet for os er at lave det, som regeringen har døbt en nærhedsreform, som skruer ned for detailstyringen og op for fagligheden, men også op for ledelsen og op for selvbestemmelsen generelt i den offentlige sektor og selvfølgelig også i vores ældrepleje, som står for så stor en del af det. Og når jeg møder social- og sundhedsmedarbejdere, assistenter, hjælpere, som siger – uanset om de arbejder i den private eller den offentlige sektor – at de føler, at de næsten kan hænge hjernen på knagen, når de møder på arbejde, fordi alt er beskrevet i minutter og sekunder, så er der altså et rum til forbedring.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgeren.

Kl. 15:03

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak for svaret. Vil det så sige, at ministeren mener, at det er de samme krav og de samme beskrivelser, der skal laves, om det er en privat leverandør eller en kommunal leverandør?

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:03

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg skal lige se på uret. Der er 30 sekunder. Tak for det, formand. Jamen vi har aftalt med KL i økonomiaftalen, som jeg selv var med til at indgå på vegne af regeringen, at undersøge, hvorfor der er nogle både centrale og decentrale krav til dokumentation i ældreplejen, og det gælder både, når det er offentligt, og når det er privat, og derfor er det vigtigt også at have frit valg med i det. Vi har aftalt at undersøge, hvorfor de er der, med det mål at reducere i dokumentationsbyrden. Det gælder altså bredt set, også for det frie valg; dem, der vælger det private, og dem, der har det offentlige.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så går vi til det næste spørgsmål, og det er også til sundheds- og ældreministeren. Det er også stillet af fru Anne Honoré Østergaard.

Kl. 15:04

Spm. nr. S 62

18) Til sundheds- og ældreministeren af:

Anne Honoré Østergaard (V):

Kan ministeren nævne tre unødvendige bureaukratiske regler, som regeringen konkret vil afskaffe for at frigøre flere varme hænder til ældreplejen?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 15:04

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak. Kan ministeren nævne tre unødvendige bureaukratiske regler, som regeringen konkret vil afskaffe for at frigøre flere varme hænder til ældreplejen?

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:04

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det her spørgsmål. Jeg har 2 minutter til mit indledende svar, og så vil jeg godt indlede med at citere fra statsministerens åbningstale fra Folketingets talerstol i sidste uge, hvor statsministeren sagde:

Medarbejderne er ved at drukne i alle de gode intentioner om, hvordan de udfører deres arbejde bedst muligt. Jeg forstår godt dem, der lader bureaukratiet gå ind ad det ene øre og ud af det andet og bruger kræfterne på at være sammen med borgeren. Vi har brug for en nærhedsreform, hvor vi skruer ned for detailstyringen oppefra og skruer op for faglighed og ledelse ude på institutionerne.

Det er altså helt afgørende – hvis jeg må udfolde det her citat – at medarbejderne i ældreplejen kan bruge deres faglighed, og at vi har tillid til, at de gør deres arbejde. De skal, som jeg var inde på tidligere, ikke hænge deres faglighed og erfaring i garderoben. Tværtimod skal de tage den i brug i hverdagen og bruge alt det, de ved og kan, til at give den bedst mulige pleje og omsorg til borgeren. Det er jo det, der er hele formålet.

Økonomiaftalen med kommunerne, som jeg henviste til i mit tidligere svar, og som blev indgået i september måned, er jo netop en aftale, hvor vi lader pengene følge med, når vi bliver flere ældre. Men vi aftalte altså også, at vi er nødt til at kigge bredt på krav, regler, procedurer osv., som vi og kommunerne selv har formuleret, hvis vi skal løse de udfordringer, vi står over for, og det er, tror jeg vi alle sammen må erkende, ikke nogen let opgave. Jeg og regeringen er også helt med på, at vi ikke er de første, der forsøger. Man har forsøgt før, og man er også nået et stykke vej før, men det ændrer ikke ved, at vi skal blive ved med at have ambitionen om og modet til at tage de skridt. Derfor vil vi altså sammen med KL analysere det her med det formål at reducere arbejdsbyrden, og så skal vi sammen kigge på, om medarbejdernes albuerum er blevet for lille og reglerne er blevet for mange. Det er for tidligt at konkludere på det arbejde, men tak for interessen for området. Det er meget vigtigt.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det spørgeren, og der er 2 minutters taletid.

Kl. 15:06

Anne Honoré Østergaard (V):

Vi er fuldstændig enige i, at vi skal have vores medarbejdere til at koncentrere sig om selve kerneopgaven frem for dokumentation og kontrol. Nu refererede ministeren jo selv til statsministerens åbningstale, og under åbningsdebatten forsøgte vi fra Venstres side at få svar på, hvilke bureaukratiske regler regeringen helt konkret vil afskaffe. Kan ministeren komme det nærmere? For vi kunne ikke få noget svar den dag. Så kan ministeren komme det nærmere, meget gerne med eksempler? I mit spørgsmål startede jeg jo også med at bede om tre eksempler.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:07

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det her ser vi ikke som et arbejde, som går ud på bare at sløjfe nogle unødvendige eller overflødige regler. Hvis det var så let, må jeg være ærlig at sige, at jeg har så stor tiltro til den tidligere regering, at jeg tror, at den havde gjort det. Spørgeren kommer jo fra et tidligere regeringsparti. Det her er et meget, meget mere grundlæggende arbejde, hvor vi også er nødt til at være ærlige og sige, at vi skal have Christiansborg med, at vi skal have patientforeninger, pårørende grupper, fagforeninger, ældreråd, interesseorganisationer, Ældre Sagen, KL, som der er lavet aftale med, osv., med. Så det er et grundigt arbejde, og der er ikke sådan lige en snuptagsløsning med fjernelse af tre regler. Hvis det bare var så let, tror jeg, at mange problemer var løst hurtigt.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:08

Anne Honoré Østergaard (V):

Nu synes jeg, at jeg lidt kan forstå på ministeren, at forslagene måske ikke lige er på trapperne, så derfor tillader jeg mig at spørge en gang til og lidt mere konkret: Er det servicemål, man tænker på? Er det kontrol med medicinoptælling? Er det møder om patienternes status og videre forløb, som skal reduceres, eller hvad er det? Kan ministeren ikke komme med et eller andet konkret?

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:08

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Med al respekt er det måske en debat som den her, der faktisk har gjort, at alle de regeringer, der før har prøvet, ikke rigtig er nået i mål med det. For hver gang man åbner sådan en debat, får man straks spørgsmålene: Har I ikke lige tre hurtige? Og tør I virkelig pille ved den her ting? Jeg appellerer virkelig til, at Folketinget går med, og det hørte jeg også spørgeren give udtryk for i sin indledende kommentar. Jeg opfatter det som så positivt og konstruktivt, at man godt vil være med i det her arbejde. Det er virkelig vigtigt, og det er også vigtigt, at vi så ikke siger: Jamen det der kan ikke lade sig gøre, og det der går ikke, og det der er ikke konkret nok. Nej, det er ikke konkret nok endnu, men vi skal altså nå hen til en bedre styring af vores offentlige sektor til gavn for vores medarbejdere og vores ældre.

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgeren.

Kl. 15:09

Anne Honoré Østergaard (V):

Jeg kan forstå, at det er lidt af en proces, ministeren gerne vil sætte i gang. Kan vi så få en tidshorisont for den proces?

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:09

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Ja, den første tidshorisont kan man finde i den økonomiaftale, der er indgået med Kommunernes Landsforening. Der fik vi jo givet håndslag med alle kommunerne – og der sad altså borgmestre fra alle partierne, og både KL's formand, som er socialdemokrat, og næstformanden, som er fra Venstre, var med til at forhandle den her aftale, som netop beskriver, hvordan vi mellem regeringen og KL skal igangsætte et arbejde med henblik på at reducere dokumentationsbyrden konkret.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Det var det sidste i denne runde.

Den næste spørger er fru Karina Adsbøl, og spørgsmålet er også til sundheds- og ældreministeren.

Kl. 15:10

Spm. nr. S 69

19) Til sundheds- og ældreministeren af:

Karina Adsbøl (DF):

Vil ministeren sikre en fortsat finansiering af demenshandlingsplanen og et reelt løft af ældreplejen?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at starte med at læse spørgsmålet op.

Kl. 15:10

Karina Adsbøl (DF):

Vil ministeren sikre en fortsat finansiering af demenshandlingsplanen og et reelt løft af ældreplejen?

Kl. 15:10

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det spørgsmål. Jeg vil starte med at slå fast, at det jo var en enig satspuljekreds bestående af næsten alle Folketingets partier, der besluttede at prioritere 470 mio. kr. til en ny demenshandlingsplan med satspuljeaftalen for 2016-2019. Så derfor er det også i overensstemmelse med det, som satspuljekredsen har prioriteret og aftalt tilbage i 2016, at midlerne til den nationale demenshandlingsplan udløber med udgangen af i år.

Derfor er det også sådan, at det er tid til at gøre status over, hvor langt man så er nået. Og det er jo ikke alt, der er igangsat, der falder på gulvet – tværtimod. En lang række af de i alt 23 initiativer er nemlig konkrete værktøjer, der skal hjælpe vores faglige medarbejdere, kommuner og regioner i arbejdet med at give mennesker med demens et trygt og værdigt liv trods demenssygdommen.

Jeg kan jo læse det op, men spørgeren kender det nok. Der er jo lavet håndbøger med anbefalinger til social- og sundhedsfaglig praksis på demensområdet, udviklet værktøjer til noget af det allervigtigste, nemlig tidlig opsporing af demens, lavet materiale med velafprøvede ideer til, hvordan kommunerne kan støtte og aflaste pårørende til mennesker med demens, en værktøjskasse med patient- og pårørendekurser og helt konkrete værktøjer, som allerede er i brug, og som ikke forsvinder, selv om finansieringen af demenshandlingsplanen efter aftalen udløber. Og derfor er det mit klare indtryk, at demenshandlingsplanen har bidraget til et vigtigt og nødvendigt løft af indsatserne på demensområdet med ekstra viden. Det var jo også det, der var hensigten.

Det er også mit indtryk, at demens er kommet langt mere på dagsordenen i både kommuner og regioner. Det er positivt, men også meget vigtigt, for det er ude lokalt og regionalt, at den fortsatte udvikling og drift af området og indsatserne skal ske.

Når det er sagt, er jeg også opmærksom på, at der kan være behov, at der *er* behov for fortsat at understøtte nogle af de her indsatser i demenshandlingsplanen. Og derfor kan jeg oplyse spørgeren om, at vi fra regeringens side også vil foreslå en delvis videreførelse af en del initiativer i forbindelse med de kommende forhandlinger om den nye reserve efter satspuljen.

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det fru Karina Adsbøl, og der er 2 minutter.

Kl. 15:12

Karina Adsbøl (DF):

Nu siger ministeren en delvis videreførelse, så man må jo forstå på ministeren, at ministeren ikke har tænkt sig at videreføre alle 23 initiativer. Men det må ministeren jo be- eller afkræfte i den her spørgetime: Vil ministeren sikre, at der fortsat er midler til at videreføre de 23 initiativer i demenshandlingsplanen? Det var det ene spørgsmål.

Så kunne jeg jo godt tænke mig at følge lidt op på det, der blev sagt i den tidligere spørgetime. For når man læser forståelsespapiret i forhold til ældreområdet, er det jo desværre ikke ret meget, der står om det. Det eneste, der står man vil, er:

ȯge værdigheden i ældreplejen. Med det mål at give de ældre mest mulig selvbestemmelse og værdighed igangsættes et arbejde, der skal reducere unødvendige dokumentationskrav, kontrol og minuttyranni i ældreplejen og dermed frigøre tid til arbejdet med den enkelte ældre«.

Det er jo sådan lidt interessant, at der netop kom en rapport i 2018, når ministeren tidligere her i spørgetimen sagde, at der nu bliver nedsat et arbejde med KL, altså at der faktisk ligger en rapport her, »Forenkling af regler og dokumentationskrav i ældreplejen«, fra januar 2018. Men nu vil ministeren så sammen med KL iværksætte endnu et arbejde omkring det; det virker da mærkeligt. Men det kan ministeren jo også kommentere i den her spørgetime, altså hvorfor man iværksætter et arbejde, som egentlig har været iværksat, altså når der ligger en færdig rapport fra januar 2018.

Men tilbage til spørgsmålet om demenshandlingsplanen: Der må ministeren redegøre for, hvilke af de 23 initiativer der ikke skal fortsætte, når ministeren svarer, at man delvis vil kigge på det her område. Ministeren må jo svare på: Hvor mange midler har regeringen tænkt sig at sætte af til at videreføre demenshandlingsplanen, som partier bredt i Folketinget netop står bag?

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo til ministeren.

Kl. 15:14

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak. Der var to spørgsmål i det her, og jeg har 30 sekunder, så jeg prøver at gøre det hurtigt uden at tale for hurtigt. (*Karina Adsbøl* (DF): Skynd dig, skynd dig!).

Svaret på det ene spørgsmål er: Ja, der er en rapport fra januar 2018, og hvis man synes, at alt går fjong, er i orden og går godt i ældreplejen, så skal man ikke gøre mere. Det synes vi ikke det gør, så derfor er der behov for at sætte arbejdet på dagsordenen igen. Det var 15 sekunder.

Så til spørgsmålet om forhandlingerne om den ny reserve efter satspuljen: Det er jo ikke mig, der kan sidde og fordele de penge; det er et flertal i Folketinget, der kan det. Vi håber, jeg håber, at der vil være opbakning til at prioritere demensindsatsen i de forhandlinger.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det spørgeren. Værsgo.

Kl. 15:15

Karina Adsbøl (DF):

Okay, jeg får jo flere svar her. Det ene var, at ministeren sagde, at man ville arbejde på en delvis finansiering i finanslovsforhandlingerne. Og det andet var, at reserven efter satspuljen så skal forhandles sammen med de partier, der står bag. Det er så positivt, og det vil vi gerne være med til fra Dansk Folkepartis side, altså at forhandle den del.

Men skal jeg så bare forstå ministeren sådan, at der ikke er penge med fra regeringens side, altså at det simpelt hen er andre partier, der skal finde pengene, såfremt demenshandlingsplanen skal videreføres?

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Sundheds- og ældreministeren.

Kl. 15:16

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det spørgsmål. Jo, det var alle partierne fra satspuljeforliget, der tilsluttede sig og var med til at aftale, hvad der skulle ske med satspuljen, og der er jo så også en restfinansiering fra satspuljen, som man kan forhandle om. Og det er jo desværre ikke – eller nok heldigvis ikke – noget, jeg kan sidde og gøre selv, men noget, som

Folketinget skal mødes om. Så må man jo gøre op med sig selv, om man som parti vil være med til at prioritere demensindsatsen fremover.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det sidste runde til det her spørgsmål. Værsgo til spørgeren.

Kl. 15:16

Karina Adsbøl (DF):

Tak. Men hvis jeg forstår ministeren helt korrekt, er der ikke fra regeringens side afsat nye midler til demenshandlingsplanen. Som jeg forstår det, ministeren siger, er det noget, der skal forhandles i forhold til reserven fra satspuljen. Så regeringen har ikke prioriteret at sætte det her på dagsordenen til finanslovsforhandlingerne.

Det næste spørgsmål, jeg vil stille, er: Hvor mange midler har regeringen helt præcis tænkt sig at sætte af til demenshandlingsplanen?

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:17

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det var to spørgsmål. Det ene vedrører, at der ikke er midler, og det andet, hvor mange midler der er. Vi foreslår fra regeringens side at videreføre en del af de her initiativer i demenshandlingsplanen. Men som jeg læste op i mit indledende svar, er det jo også sådan, at en del af de initiativer allerede er derude nu og i funktion i vores kommuner og regioner, altså konkrete værktøjer til at højne vidensniveauet, med hensyn til en bedre tidlig indsats, hvordan man spotter demens tidligere, og hvordan vi får sikret uddannelse af vores medarbejdere. Det er jo alle gode ting, som er derude, og som skal fortsætte og kun kan fortsætte, hvis der er en ordentlig økonomi for vores kommuner, og det har den her regering sikret med vores økonomiaftale.

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det.

Så fortsætter vi med det næste spørgsmål, spørgsmål 20, som også er til sundheds- og ældreministeren og også stillet af fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:18

Spm. nr. S 74

20) Til sundheds- og ældreministeren af:

Karina Adsbøl (DF):

Vil ministeren sikre, at der stilles krav til den kommunale hjemmepleje om at varetage den sociale omsorg, som har så stor betydning for trivslen hos de svageste ældre borgere, særligt set i lyset af at klippekortsordningen i mange kommuner bliver sparet væk?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 15:18

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Vil ministeren sikre, at der stilles krav til den kommunale hjemmepleje om at varetage den sociale omsorg, som har så stor betydning for trivslen hos de svageste ældre borgere, særlig set i lyset af at klippekortordningen i mange kommuner bliver sparet væk? Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo til ministeren.

Kl. 15:18

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg skal lige spørge formanden, om ikke det er spørgsmål nr. S 74, vi er ved. Jeg synes, der blev sagt spørgsmål 20. (*Fjerde næstformand* (Trine Torp): Jo, det er korrekt). Godt, tak.

Tak for det her spørgsmål. Det er utrolig vigtigt, at der er tid til omsorg, tid til den enkelte ældre, tid, der kan bruges både til at hjælpe, men også til at drage omsorg. Så lad mig starte med at slå fast, at der ikke er fjernet nogen som helst midler fra klippekortordningen til plejehjemsbeboere. Kommunerne får via bloktilskuddet overført midlerne, som det også var aftalt. Jeg må også være ærlig at sige, at jeg synes, at det virkelig er ærgerligt og trist, hvis der er kommuner, der har sparet eller vil spare klippekortordningen helt væk.

Vi hører gang på gang, at vores kommuner råber på, at de vil have færre puljer og færre øremærkede midler, og det synes jeg er relevant, og det vil vi lytte til – det giver jo mindre bureaukrati – ligesom man skal gøre op med detailstyring og regulering og have faglighed og tillid og alt det, vi talte om tidligere i den her spørgetime. Men det betyder så også, at når man så giver pengene uden at have ansøgninger og uden at have øremærkede midler, jamen, så er det op til kommunerne at prioritere velfærden for de ældre, også når det gælder det her, vi taler om i dag, nemlig klippekortmidler, som altså ikke længere er øremærket.

Mange plejehjemsbeboere er med god ret glade for klippekortet, og jeg vil også godt herfra opfordre kommunerne til at fortsætte ordningen, for det handler altså om at prioritere velfærden. Jeg vil også gerne slå fast, at kommunerne i dag har pligt til at give vores ældre den nødvendige hjemmehjælp, hvis der er opgaver, som den ældre ikke kan klare selv. Og det kan bestå i, at hjemmehjælpen i forbindelse med besøget tager sig tid til en god snak – det er jo social omsorg.

Så vi skal have tillid til medarbejderne; vi skal have færre regler og dokumentationskrav. Og derfor er den rigtige vej for mig at gå ikke at indføre nye regler, nye ansøgninger og nye bureaukratiske ting, men at lave den her nærhedsreform, som vi også har talt om i den her spørgetime. Og så en kæmpe opfordring til vores kommuner: Det her handler altså om nogle af vores svageste ældre medborgere, som virkelig har brug for klippekortordningen.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:20

Karina Adsbøl (DF):

Men det har jo været et stort ønske for flere organisationer bl.a. at få skrevet ind, at man skal varetage den sociale omsorg. Så jeg kan forstå, at sundheds- og ældreministeren ikke vil efterleve de ønsker, der bl.a. er fra Ældre Sagen.

Regeringens snak om nærhedsreform er så en ting. I valgkampen var de ude at tale om en velfærdslov; de vil have en velfærdslov. Når vi nu snakker om omsorg og regeringen har været ude med en velfærdslov, kunne jeg godt tænke mig, at sundheds- og ældreministeren beskrev, hvad den velfærdslov så skulle indeholde, hvis ikke det skal være nye regler eller nye ting i lovgivningen. Hvad er det så præcis, velfærdsloven skal indeholde? Måske kan sundheds- og ældreministeren komme ind på det. Man snakker jo også samtidig om en nærhedsreform, og man har ikke skrevet noget som helst i forhold til ældreområdet i sit forståelsespapir. Og jeg synes jo heller ikke, at lovkataloget flyder over med indsatser på ældreområdet.

Kl. 15:24

Så hvad konkret skal en velfærdslov, som Socialdemokratiet var ude med i valgkampen, indeholde, og hvordan sikrer man helt præcist, at der vil være plads til omsorg? Og så må ministeren også godt redegøre for, om ministeren er bekendt med, hvor mange kommuner der har sparet klippekortet væk – det var noget, Dansk Folkeparti kæmpede for, altså bl.a. klippekortet og værdighedsmilliarden og andet – for jeg er helt bekendt med, at klippekortet er røget over på bloktilskuddet. Men hvordan sikrer vi en god ældrepleje for fremtiden? Det må ministeren gerne svare på.

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Sundheds- og ældreministeren, værsgo.

Kl. 15:22

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for den opfølgning. Jeg vil lige starte med at understrege, hvor god en model jeg synes at klippekortordningen er, og jeg ved konkret, hvor godt et instrument det har været – ikke kun for vores ældre, men også for deres pårørende og også for vores medarbejdere. Og der blev spurgt af spørgeren, hvor mange kommuner, siden det blev indført for nogle år siden, der så i løbet af det sidste år har sparet det væk. Jeg kender ikke det konkrete tal, der bliver forhandlet lige netop nu, men så vidt FOA har oplyst mig, og det har vi ikke haft mulighed for at undersøge til bunds inden den her spørgetime, skulle det være ni kommuner, som har valgt at spare der.

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgeren.

Kl. 15:23

Karina Adsbøl (DF):

Jeg fik ikke svar på alle de spørgsmål, jeg havde i forhold til netop den her velfærdslov, så den anden ting, jeg vil spørge om, er, hvad den her velfærdslov skal indeholde, når man nu ikke vil skrive omsorg ind i den. Hvad skal velfærdsloven indeholde? Kan ministeren ikke sætte nogle ord på det? Og vil ministeren være med til, såfremt kommunerne sparer klippekortordningen væk, helt konkret at øremærke midler til de tiltag, der virker, og til de tiltag, som de ældre medborgere er glade for, herunder klippekortordningen?

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:23

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Spørgeren spurgte til en velfærdslov, og det er rigtigt, at der er et lovforslag, men jeg vil nok anbefale, at man spørger finansministeren, for det er hans område. Men helt grundlæggende er tankegangen i den her regerings politik – det kan jeg da afsløre – at når der bliver flere ældre, når demografien ændrer sig, skal økonomien følge med, således at vi ikke har en situation, som vi har haft tidligere, hvor der bliver flere ældre, men der bliver ikke flere timer, for så er konsekvensen jo, at der bliver dårligere og mindre hjemmehjælp år for år.

Det er det, som den her regerings økonomiaftale og politik går ud på.

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Karina Adsbøl (DF):

Det var da lidt utroligt, at sundheds- og ældreministeren ikke kunne sætte nogle ord på en velfærdslov, når man er minister på ældreområdet. Altså, en velfærdslov må jo også indeholde velfærd til de ældre, og så har man vel igangsat et tværpolitisk arbejde i regeringen. Jeg tænker da i hvert fald også velfærd som velfærd over for ældre. Nå, men det må ministeren jo så svare på skriftligt.

Så vil jeg godt høre om noget i forhold til netop klippekortordningen: Hvis det viser sig, at flere og flere kommuner sparer den her ordning, der fungerer, væk, er ministeren så klar til at øremærke midlerne?

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ministeren.

Kl. 15:25

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg vil være meget påpasselig med at lave nye puljer og nye øremærkninger. Det var jo under den tidligere regering, det blev indført og blev aftalt, at det skulle overgå fra øremærkning til bloktilskud, så det er sådan set en aftale, som også Dansk Folkeparti selv har været med til at lave. Det er den, vi nu diskuterer, og det er helt fair, og det er helt i orden. Men kommunerne har sagt og har fremlagt, at der var meget, meget store grader af dokumentationskrav forbundet med den ordning, der var, da det var øremærket, indtil det blev bloktilskud. Og vores formål her er jo også at nedbringe dokumentationskravene og i stedet for bruge midlerne fornuftigt.

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Vi siger tak til fru Karina Adsbøl.

Så går vi til det næste spørgsmål, og det er også til sundheds- og ældreministeren, og spørgeren er hr. Martin Geertsen.

Kl. 15:26

Spm. nr. S 70

21) Til sundheds- og ældreministeren af:

Martin Geertsen (V):

Mener ministeren, at der er behov for en sundhedsaftale hurtigst muligt?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 15:26

Martin Geertsen (V):

Tak. Mener ministeren, at der er behov for en sundhedsaftale hurtigst muligt?

Kl. 15:26

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for spørgsmålet. Sundhedsvæsenet er kernevelfærd – det tror jeg alle danskere er enige om, det er alle Folketingets partier i hvert fald enige om, og det registrerede jeg også i åbningsdebatten – alle uanset pengepung, uddannelsesniveau eller geografisk bolig skal have en god behandling, hvis man har brug for det, og det får vi jo alle sammen før eller siden.

Vi prioriterer sundhedsvæsenet højt i regeringen. Vi har med aftalen om regionernes økonomi for 2020 løftet sundhedsvæsenet med 1,5 mia. kr. næste år. Det er en solid bund under velfærden, men der er også masser af udgifter, der udvikler sig i de her år, og derfor er det sådan, at vi med finanslovsforslaget målretter ekstra penge, som sikrer mulighed for 500 sygeplejersker næste år og 1.000 flere syge-

plejersker fra 2021. Regeringen har også varslet, at den vil indkalde til politiske forhandlinger om en sundhedsaftale, der skal sætte rammen for et endnu bedre sundhedsvæsen, hvor der er mere tid til patienten, bedre samarbejde mellem sygehus, kommune og almen praksis og mindre ulighed i sundhed, og regeringens afsæt for de politiske forhandlinger, som kommer, vil være en bred og inddragende proces. Det står også allerede nu i aftalerne med regioner og kommuner, at de skal inddrages, men vi vil også lytte til patienterne, personalet, de pårørende og alle, der har noget at komme med i den her debat, for at få input til løsninger på sundhedsvæsenets udfordringer, så vi kan få en god og ambitiøs sundhedsaftale, der kan gøre sundhedsvæsenet endnu bedre. Det er det, jeg er optaget af.

Så vil jeg sige til spørgeren her – det har jeg sagt før, og det synes jeg er værd at gentage – at der også er elementer fra den tidligere regerings sundhedsudspil og sundhedsaftale, endda en lang række elementer, som jeg mener vil være fornuftige og gode at videreføre en til en, og det vil også være en del af regeringens sundhedsudspil.

K1 15.28

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Martin Geertsen til 2 minutters opfølgende spørgsmål.

Kl. 15:28

Martin Geertsen (V):

Nu kunne det jo være fristende for mig at hoppe direkte over i en langvarig diskussion med ministeren – og tak for svaret – om de 1.000 sygeplejersker, som man har finansiering for, men som muligvis eller faktisk med ret stor sandsynlighed ikke findes på arbejdsmarkedet, men lad os tage det på et senere tidspunkt.

For, minister, vi ved jo helt konkret, hvad det er for nogle udfordringer, vi ser ind i i det danske sundhedsvæsen. Vi ved, at der bliver flere kronikere, vi kan se ind i – og heldigvis for det – at der bliver flere ældre medborgere, og vi ved, at der desværre bliver flere diabetikere, så den udfordring kender vi. Vi kender også en anden udfordring, nemlig at alt, alt for mange patienter – jeg tror, vi alle sammen kan nogle historier om det, også nogle personlige beretninger – er faldet ned mellem forskellige stole i det danske sundhedsvæsen, er faldet ned mellem den praktiserende læge og hospitalet og mellem hospitalet og kommunerne. Så vi kender sådan set over en bred kam de udfordringer, der er i det danske sundhedsvæsen. Den daværende regering, altså VLAK-regeringen, lavede jo en sundhedsaftale, som adresserede nogle af de her problemstillinger, som bl.a. handlede om at få kittet almen praksis, kommuner og hospitaler noget bedre sammen i form af de her sundhedsfællesskaber og i det hele taget en styrkelse af det nære sundhedsvæsen.

Jeg synes, at det, når vi nu kender udfordringerne, så også kunne være formålstjenligt både for regeringen og for sundhedsvæsenet og de mange andre aktører, der er på området i al almindelighed, at ministeren blev en lillebitte smule mere konkret på, hvad der så er for et politisk afsæt, altså hvad det er for nogle konkrete løsninger, som ministeren tænker at man vil prøve at løse og adressere nogle af de her udfordringer, man har i det danske sundhedsvæsen, med.

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Sundheds- og ældreministeren.

Kl. 15:30

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for uddybningen. Jeg må sige, at jeg virkelig ser frem til de drøftelser, både de rent tekniske og de politiske efterfølgende, med spørgeren her. For der er stor indsigt, og der er stor interesse, kan jeg mærke, og det håber jeg kun kan blive godt. For min ambition er at lave en bred aftale. Om det lykkes, kan jeg jo ikke vide – det kræver jo, at vi alle sammen er med – men vi vil i hvert fald fra regeringens

side gøre meget for at få lavet en bred aftale. Ja, nu er tiden jo gået igen

KL 15:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Værsgo.

Kl. 15:30

Martin Geertsen (V):

Lad mig så lægge en præmis ind her. Hvis nu vi siger, bare som et tænkt eksempel, at vi er enige om – ministeren og jeg – at vi skal have nogle sundhedsfællesskaber, som kitter hospitaler, kommuner og praktiserende læger og muligvis andre aktører sammen i det nære sundhedsvæsen, vil ministeren så være indstillet på at proppe penge i de her sygehusfællesskaber, altså hvis vi antager, at vi kan være enige om den præmis, at der skal etableres sundhedsfællesskaber rundtomkring i det danske landskab på sundhedsområdet?

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:31

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg synes, vi er for langt nede i detaljerne til, at det giver mening at have en debat om det her. For sagen er jo den for mig at se, at strukturen bag vores sundhedsvæsen, regioner, sygehusfællesskaber, sundhedsfællesskaber, som der bliver sagt her, er noget af det, som det gik galt med i den tidligere regerings arbejde. Derfor vil jeg gøre alt, hvad jeg kan, for at det bliver et grundigt arbejde, og gøre, hvad jeg kan, for at lykkes med det, som ikke lykkedes den sidste regering, nemlig at få en bred aftale, så der er ro og sikkerhed og tryghed omkring vores sundhedsvæsen.

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak, spørgeren.

Kl. 15:31

Martin Geertsen (V):

Men når vi nu kender udfordringerne i det danske sundhedsvæsen og vi også godt et eller andet sted kan være enige om nogle af virkemidlerne, kan jeg forstå på ministeren – uden at han helt vil sige, hvad det er for nogle virkemidler, vi taler om, men han er enig i nogle af de virkemidler, må man forstå, som den forrige regering lagde ned i forhold til at løse nogle af udfordringerne i det danske sundhedsvæsen – kan ministeren så ikke løfte sløret for, hvornår han vil komme i gang med de her forhandlinger? For udfordringerne presser sig jo på?

Kl. 15:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ministeren.

Kl. 15:32

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Ja, vi er allerede i gang med KL og Danske Regioner efter den aftale, vi har lavet. Det er allerede ved at blive forberedt hos os, og jeg ved også, at der hos KL og Danske Regioner – ellers ville jeg kende dem meget dårligt – forberedes et arbejde. Mit mål er, at vi laver en tidlig inddragende proces, også med Folketingets partier, også en proces, hvor vi altså starter før de endelige politiske forhandlinger, hvor man også har mulighed for at spille ind i samarbejde og i samspil med alle de andre organisationer, som skal bidrage.

Kl. 15:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det.

Så går vi til det næste spørgsmål, som også er til sundheds- og ældreministeren og også er stillet af hr. Martin Geertsen.

Kl. 15:33

Spm. nr. S 72

22) Til sundheds- og ældreministeren af:

Martin Geertsen (V):

Mener ministeren, at der er brug for nærhospitaler i det danske sundhedsvæsen?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 15:33

Martin Geertsen (V):

Tak.

Mener ministeren, at der er behov for nærhospitaler i det danske sundhedsvæsen?

Kl. 15:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:33

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for spørgsmålet. Ja, vi mener, der er brug for at få nærheden tilbage i det danske sundhedsvæsen, og her er nærhospitaler den rigtige idé på det rigtige tidspunkt. Vi er optaget af at udvikle sundhedsvæsenet, så det kan imødegå de udfordringer, vi ser, med flere patienter med kroniske sygdomme. Derfor vil vi som et led i den kommende sundhedsaftale se på, hvordan vi kan styrke det nære sundhedsvæsen, bl.a. ved at se på, om der er funktioner, der med fordel kan flyttes til det nære sundhedsvæsen. At flytte opgaver til det nære sundhedsvæsen og samle kommunale og regionale funktioner tæt på borgeren kan være med til at skabe bedre og mere sammenhængende forløb tæt på borgerens hverdag. Det er til fordel for borgerne, men jo også for sygeplejersker og læger og andre sundhedsprofessionelle, der skal arbejde tættere sammen. I det arbejde er det vigtigt, at vi lytter til regioner, kommuner, personale, patienter, pårørende og partier for at få input til løsninger på sundhedsvæsenets udfordringer på den her dagsorden.

Derfor vil vi i dialog med disse parter se på muligheden for også at etablere nærhospitaler, som der bliver spurgt om her, så vi kan få en god og ambitiøs sundhedsaftale, der er med til at styrke det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Vi håber som sagt, som jeg sagde før, på at få en så bred aftale som overhovedet muligt. Derfor vil jeg også sige helt åbent til spørgeren: Hvis spørgerens parti også kan se et behov og en god idé i på den her måde at få mere nærhed i sundhedsvæsenet, vil man også få mulighed for at få indflydelse på indholdet i de kommende forhandlinger.

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo til hr. Martin Geertsen for 2 minutters opfølgende spørgsmål.

Kl. 15:34

Martin Geertsen (V):

Vi har simpelt hen i månedsvis forsøgt at få ministerens parti til at definere tydeligt, hvad det egentlig er, man forstår ved nærhospitaler. For hvis man går tilbage til august måned sidste år, tror jeg det var, hvor den nuværende statsminister ligesom lancerede det her, så

var det på baggrund af, at der var lukket mange hospitaler rundtomkring i landet, og det syntes statsministeren var en kedelig udvikling, som man måtte forstå at statsministeren så gerne ville bremse, selv om der har været behov for at foretage – og man har foretaget, og det har vi jo været enige om både herinde og rundtomkring i de danske regionsråd – en øget specialisering i det danske sundhedsvæsen, sådan at patienterne kunne få en tiptop behandling på tiptop moderne sygehuse.

Så mit første spørgsmål går i virkeligheden mere på, hvad det egentlig er, ministeren forstår ved et nærhospital. Hvordan definerer ministeren det?

Må jeg så ikke i forlængelse af det sige: Når man taler om hospitaler, giver det jo nogle associationer hos folk, og jeg kan jo se, at ministeren i et svar til fru Sophie Løhde på spørgsmål nr. 121 svarer – ikke uden at være en smule polemisk:

»I modsætning til det VLAK-regeringen foreslog med deres sundhedsreform, vil det således fortsat være regionerne, med demokratisk valgte regionsråd, der har ansvaret for sygehusene i det danske sundhedsvæsen.«

Det er det, ministeren svarer fru Sophie Løhde. Og nu kommer ministeren så her og svarer mig, at det er regeringens ambition, at man gerne vil etablere nogle hospitaler med statslig hånd. Altså, hvordan skal man egentlig forstå de der – hvad de fleste vel nok vil opfatte dem som – lidt modsatrettede synspunkter?

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo til ministeren.

Kl. 15:36

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg bliver spurgt: Hvad kan det være? Hvad er det, vi taler om her? Det kan jo f.eks. være en fælles – hvordan skal jeg beskrive det – akutfunktion mellem regioner og kommuner. Vi ved jo, at kommunerne f.eks. har nogle steder, hvor ældre medicinske patienter kan komme ind, hvis de får det dårligt som ældre medicinske patienter. Regionerne har selvfølgelig hospitaler. Der kan godt være behov for at samle kræfterne tættere på borgerne, så man ikke behøver indlæggelse på et højt specialiseret hospital, men så man kan få mere nærhed og mere tryghed tættere på borgerens hjem. Det er bare et eksempel. Jeg har en række andre, men dem kommer vi måske tilbage til.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Martin Geertsen.

Kl. 15:37

Martin Geertsen (V):

Det er vel det, vi andre ville kalde sundhedshuse. Jeg tror, det i den almindelige politiske debat ville blive kaldt for sundhedshuse. Og jeg synes måske, at hvis man begynder at inddrage akutfunktioner rundtomkring, altså det, der i dag ligger på hospitalerne, i den her diskussion, så bliver det lidt farligt. Men lad os tage det en anden gang.

Jeg skal bare være helt sikker: Ministeren forestiller sig ikke, at man her fra statslig hånd skal til at begynde at definere det på sygehuse i gængs forstand. For ministeren svarer jo i sit svar til fru Sophie Løhde, at det er noget, regionerne tager sig af. Så jeg skal bare lige være helt skarp på, hvad det er, ministeren egentlig mener med de sygehuse.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ministeren.

Kl. 15:37 Kl. 15:39

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg mener det, som bliver sagt her, og som også statsministeren har sagt, nemlig at der skal være mere nærhed. Og hvad kan det være for nogle funktioner? Jamen det kan være mindre komplicerede operationer, knæundersøgelser, røntgenbilleder, blodprøver. Det kan jo også være, at man kan tænke nyt og inddrage speciallæger eller praktiserende læger i nogle bedre sammenhængende sundhedsforløb i sundhedshuse, der ligger nært på. Det er det, vi har kaldt nærhospitaler. Men formålet er jo uforandret, nemlig at få mere nærhed for borgerne.

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Og så er det spørgeren, og det her er sidste runde $-\frac{1}{2}$ minut.

Kl. 15:38

Martin Geertsen (V):

Jeg skal bare være fuldstændig sikker: Forestiller ministeren sig, at man skal sidde på Christiansborg og etablere sygehuse?

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:38

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det er beskrevet i aftalen med Danske Regioner og også med KL, at de vil blive inddraget i arbejdet med en sundhedsreform, og det her er et af de store emner, de vil blive inddraget i, lige så vel som jeg vil inddrage andre parter og Folketingets partier. For det er ikke noget, Christiansborg skal løse, eller noget, som regionerne skal løse, eller kommunerne, for der er brug for at tænke sammen. Jeg synes også, at spørgeren var inde på, at der er for stor afstand mellem de forskellige aktører. Folk falder ned mellem stolene, så vi skal have stolene rykket tættere sammen.

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til hr. Martin Geertsen.

Den næste spørger er fru Sophie Løhde, og det er også til sundheds- og ældreministeren.

Kl. 15:39

Spm. nr. S 94

23) Til sundheds- og ældreministeren af:

Sophie Løhde (V):

Hvorfor mener regeringen, at demensområdet ikke skal prioriteres?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 15:39

Sophie Løhde (V):

Det første spørgsmål lyder: Hvorfor mener regeringen, at demensområdet ikke skal prioriteres?

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så har ministeren 2 minutter.

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for spørgsmålet. Som jeg sagde tidligere i dag til fru Karina Adsbøl i mit svar på spørgsmål S 69 om samme emne, sætter vi velfærden først. Det gælder bl.a. i forhold til at sikre, at pengene følger med demografien, når der bliver flere børn og flere ældre – og heldigvis får vi både flere børn og bliver flere ældre. Det var det, vi gik til valg på, og med regeringens økonomiaftaler med kommunerne og regionerne har vi taget det første skridt på vejen til at udbygge danskernes velfærd.

Det er helt afgørende, at der følger penge med, hvis kommunerne og regionerne skal kunne løfte opgaven med at behandle og pleje det stigende antal ældre. Og det var det, der skete i økonomiaftalen. Der blev velfærden prioriteret, og der blev skabt råderum, både til at håndtere den demografiske udvikling og styrke kernevelfærden. Med den nationale demenshandlingsplan fulgte 470 mio. kr. og 23 konkrete initiativer. Den indsats har givet kommuner og regioner et vigtigt nødvendigt skub i forhold til at løfte indsatserne på demensområdet, og det var også det, der var hensigten med handlingsplanen. Den skulle bidrage til at løfte området; det var ikke planen, at den skulle drive det, men den skulle bl.a. give mere viden. Og der er tilvejebragt mere viden og udviklet en række gode værktøjer, som jeg forventer at både regioner og kommuner tager til sig og konkret arbejder videre med hver eneste dag.

Men som jeg også sagde i forbindelse med min besvarelse af S 69 tidligere i dag, er der efter regeringens opfattelse selvfølgelig behov for fremadrettet at understøtte indsatserne i demenshandlingsplanen. Derfor vil vi fra regeringens side også foreslå en delvis videreførelse i forbindelse med forhandlingerne om den nye reserve efter satspuljen. For mig at se er det et samlet udtryk for en både positiv og fornuftig sammenhængende prioritering af demensområdet, og så skal det ikke være nogen hemmelighed, at jeg er spændt på at se, om der også er vilje hos hele Folketinget og selvfølgelig også hos spørgerens parti til at være med til at sikre en fortsat prioritering af området ved forhandlingsbordet.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Og så har fru Sophie Løhde også 2 minutter.

Kl. 15:41

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Først og fremmest er jeg rigtig glad for, at ministeren anerkender, at det, at vi igangsatte arbejdet med en national demenshandlingsplan, var rigtigt. Det har sådan set været med til at give et konkret løft for mennesker med demens og deres pårørende. Vi er jo bare langtfra i mål. Der er rigtig meget behov for, at der fortsat er fuldt fokus på demensområdet, som set med mine øjne i alt for mange år har været lidt klemt og glemt. Og derfor undrer jeg mig jo, når jeg i dag hører ministerens tale om, at man nu skal sætte velfærden først. Den prioritering består så i, at demensområdet sættes sidst, for den nationale demenshandlingsplan – som vi jo prioriterede det største løft til, der isoleret set nogen sinde er givet til demensområdet overhovedet, nemlig de 470 mio. kr. – er der ikke længere penge til på regeringens finanslovsforslag.

Der er 23 rigtig vigtige initiativer i demenshandlingsplanen, og jeg synes ikke, at der er et eneste af dem, som skal lukkes og spares væk. Men det mener regeringen jo så desværre, når man ikke laver en øremærket prioritering til at kunne lave en videreførelse af den nationale demenshandlingsplan frem til 2025, som handlingsplanen løber til. Jeg synes, det er rigtig trist, at en socialdemokratisk sundheds- og ældreminister på den måde nedprioriterer hele demensområdet. Som sådan et forsøg på en nødredning taler ministeren i dag om, at man gerne vil lave en delvis videreførelse. Det er resterne af

de her famøse satspuljepenge, som ministeren taler om, for nu bare at være direkte. Jeg vil gerne bede ministeren om at svare på, hvor mange penge der er at forhandle om inden for satspuljerammen, og hvor mange af dem regeringen konkret vil prioritere til demensområdet. Det må være et rimelig simpelt spørgsmål for ministeren at svare på, når man i dag lægger op til, at man vil lave en delvis videreførelse.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo til sundheds- og ældreministeren.

Kl. 15:43

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det er desværre ikke korrekt, når spørgeren fremstiller det, som om der er initiativer, der lukkes ned. Der er jo udviklet en lang række værktøjer, og som jeg forstår det, er det nogle virkelig efterspurgte og gode værktøjer, der er i brug, som ikke forsvinder, men tværtimod er udviklet nu. Der er værktøjer, som medarbejdere kan bruge, når man skal spore behovet for en tidlig indsats, og der er alle mulige konkrete værktøjer blandt de 23 initiativer, som jo er faldet på et tørt sted, og som nu er i brug derude. Og det synes jeg er positivt.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:44

Sophie Løhde (V):

Jeg vil godt bede ministeren om at svare på det spørgsmål, som jeg stillede: Hvor mange penge er der på den satspuljeramme på finansloven – det burde være simpelt for ministeren at svare på – og hvor mange penge ud af den ramme vil regeringen prioritere til demensområdet?

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:44

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Der vil blive indkaldt til forhandlinger. Spørgerens eget parti var jo med til at lave aftalen om satspuljens ophør, og hvordan man håndterer den situation, og det er sådan, at det er socialministeren – som jeg forstår det, er det en del af den aftale, der blev indgået – som står for de forhandlinger. Så det bør man jo spørge socialministeren om.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 15:44

Sophie Løhde (V):

Okay, så ministeren siger nu i dag, at man gerne vil lave en delvis videreførelse af nogle initiativer. Vi kan ikke få at vide, hvor mange penge eller hvad det er, det drejer sig om, og i øvrigt er det socialministeren, der står for det, på trods af at vi her snakker sundheds- og ældrepolitik; men det er så blevet udliciteret til socialministeren. Altså, det er jo ganske enkelt ikke korrekt, at der ikke er vigtige initiativer, som nu kommer til at lukke ned eller blive sparet til en version, som betyder, at man ikke kan give lige så mange mennesker og pårørende den hjælp, som de burde have fået. Det er eksempelvis meningsfulde dag- og aflastningstilbud, det er støtte til yngre mennesker med demens, det er rådgivnings- og aktivitetscentre for mennesker med demens. Hvorfor er det, at regeringen synes, at de områder ikke skal prioriteres?

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det ministeren.

Kl. 15:45

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Men i forhold til de forhandlinger, som vil foregå, foreslår vi fra regeringens side at videreføre f.eks. de rådgivnings- og aktivitetscentre, som spørgeren netop nævner. Men det er jo lidt for tidligt at have den her diskussion og lave den her konklusion, for forhandlingerne er ikke afsluttet. Og det er ikke op til mig at lave den konklusion, det er op til Folketingets partier, og det er derfor, jeg appellerer til, at man så også ved forhandlingsbordet vil levere på det her, som man siger i dag.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det.

Så går vi videre til det næste spørgsmål, som er spørgsmål 95, og som også er stillet til sundheds- og ældreministeren af fru Sophie Løhde.

Kl. 15:46

Spm. nr. S 95

24) Til sundheds- og ældreministeren af:

Sophie Løhde (V):

Hvorfor mener regeringen, at psykiatrien ikke skal løftes?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 15:46

Sophie Løhde (V):

Hvorfor mener regeringen, at psykiatrien ikke skal løftes?

Kl. 15:46

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Selvfølgelig mener regeringen, at psykiatrien skal løftes. Det er jo derfor, vi ønsker at lave en langsigtet og ikke mindst langtidsholdbar 10-årsplan for psykiatrien. Den har i mange år lidt under en politisk og økonomisk underprioritering, som har medført, at området er trængt og mange steder har svært ved at følge med. Det kommer bl.a. til udtryk ved, at man mange steder i psykiatrien har svært ved at rekruttere det nødvendige personale – en udfordring, der ikke bliver mindre af, at psykiatrien i dag skal behandle mange flere patienter end for bare få år siden. Det er en udfordring for både patienter og det dygtige personale i psykiatrien – personalet, som hver dag går på arbejde og gør deres bedste for at skabe de bedste vilkår for behandling af nogle af vores mest sårbare patienter.

De udfordringer, vi står med i dag, er ikke født under en enkelt regering – det er mange års slitage – og de kan derfor heller ikke løses med et snuptag. Vi har i regeringens forståelsespapir tilkendegivet, at vi vil forpligte os til at lave en 10-årsplan for psykiatrien. Det løfte render vi selvfølgelig ikke fra – behovet er tydeligt – men lad os ikke forføre af løsrevne puljer eller hurtige lappeløsninger. 10-årsplanen er nu i sin opstartsfase. Det kan ikke gøres alene. Det skal gøres i et bredt samarbejde med interessenter, men også med Folketingets partier, der vil blive inviteret til at debattere udfordringerne og komme med input til løsninger. Og det er noget, jeg vil tilkendegive her i dag at jeg løbende vil drøfte med Folketingets sundhedsog psykiatriordførere.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo, så er det fru Sophie Løhde med uddybende spørgsmål.

Kl. 15:47 Kl. 15:50

Sophie Løhde (V):

Først og fremmest er jeg jo enig med ministeren i, at de udfordringer, vi står over for i psykiatrien, ikke er nogle, man kan løse fra den ene dag til den anden. Men vi kommer jo slet ikke i gang med at løse dem, hvis man så i øvrigt siger som den her regering: Psykiatrien skal bare slet ikke prioriteres i år. Altså, det virker jo mærkværdigt, at ministeren står her i dag og siger i sin besvarelse, at psykiatrien skal løftes, bare ikke med penge, må man forstå. For der er jo lige præcis 0 kr. afsat på finansloven øremærket til psykiatrien eller til en 10-årig psykiatrihandlingsplan for den sags skyld.

Det står i hvert fald i skærende kontrast til, hvad Socialdemokratiet lovede i valgkampen. Der lovede man, at der skulle afsættes 0,5 mia. kr. ekstra om året til psykiatrien; psykiatrien skulle på finansloven. Altså, jeg tror, når alle danskerne har hørt Socialdemokraterne rundt i landet sige, at nu skulle psykiatrien på finansloven, så var det jo ikke med et stort nul, at man tænkte at psykiatrien skulle på finansloven; det var jo nok med de penge, som man også stillede i udsigt at psykiatrien skulle tilføres. Men det var så også et bluffnummer fra Socialdemokratiets side på det område.

Det er derfor, jeg godt vil vende tilbage til mit oprindelige spørgsmål: Hvorfor er det, at regeringen i år synes – når man gerne vil markedsføre sig på at sætte velfærden først – at det eneste, der skal sættes sidst, er demensområdet, som vi snakkede om før, og nu også psykiatriområdet? Hvorfor er der ikke afsat nogen penge på regeringens finanslovsudspil til psykiatrien, når man lovede at give 500 mio. kr. ekstra om året?

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:49

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det er ganske enkelt ikke korrekt, når spørgeren siger, at der ikke er afsat penge. Man kan prioritere sundhedsvæsenet, herunder psykiatrien, økonomisk på flere måder, og finansloven indeholder jo netop en gennemgang af og et forslag til aftalen med regeringen og Danske Regioner, hvor vi løfter sundhedsvæsenet, herunder psykiatrien, med 1,5 mia. kr. i 2020. Det er markant mere end de seneste 4 års økonomiaftaler på sundhedsområdet.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:50

Sophie Løhde (V):

Sikke noget sniksnak: Når man nu sidder og lægger den samlede økonomiaftale med regionerne, forsøger man at sige, at det så også er til psykiatrien. Der er jo ikke i den aftale øremærket så meget som en krone til psykiatrien.

Jeg så Detektor, som jo er dem, der sådan forsøger at undersøge, om politikerne lever op til det, de lover, og om det, de siger, også passer. Der er Socialdemokratiets sundhedsminister bl.a. blevet spurgt til, hvad han siger til kritikken omkring, at man lovede et løft af psykiatrien, men ikke giver en eneste krone mere på finansloven. Det havde sundhedsministeren ikke lyst at svare på i den her artikel, så jeg spørger igen: Hvorfor er det, regeringen synes, at psykiatrien overhovedet ikke skal prioriteres med særskilte penge på finansloven?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:50

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det samlede sundhedsvæsen, hvoraf psykiatrien er en del, som Danske Regioner jo har som en af deres arbejdsopgaver, er blevet løftet med den her regering.

Man kan sige, at man ikke vil lytte til mig, men så kan det være, at man vil lytte til sin egen partifælle, nemlig formanden for Danske Regioner, fru Stephanie Lose, som jo sagde, at det er det største løft af vores sundhedsområde, af vores regionsaftale, herunder også af psykiatrien, i et årti. Det mener jeg faktisk hun sagde, efter at vi lavede aftalen.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgeren.

Kl. 15:51

Sophie Løhde (V):

Ja, der er jo altså to professorer i sundhedsøkonomi, som bl.a. har besvaret DR's forespørgsel, og som konkluderer, at der ikke er nye bevillinger til psykiatrien i 2020; der er ikke sat penge af til en 10-årig psykiatriplan. Altså, der er alene en videreførsel af de ekstra penge til psykiatrien, som den tidligere regering prioriterede, og derfor spørger jeg igen: Når man sætter velfærden først, hvorfor skal psykiatrien så sættes sidst?

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:51

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Regeringen har, som det fremgår af forståelsespapiret, forpligtet os til at lave en 10-årsplan, et 10-årsløft af psykiatrien, og det skal handle bl.a. om flere sengepladser, det skal handle om at styrke alle mulige parametre. Jeg har allerede haft de første drøftelser og møder med interessenter, både patientforeninger og medarbejdergrupperinger og fagforeninger og andre. Det arbejde fortsætter, i øvrigt også sammen Danske Regioner og forhåbentlig også sammen med et flertal i Folketinget.

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Vi siger tak til fru Sophie Løhde, og vi siger tak til sundheds- og ældreministeren.

Vi går til det næste spørgsmål, som er til transportministeren. Spørgsmålet er stillet af hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:52

Spm. nr. S 36

25) Til transportministeren af:

Ole Birk Olesen (LA):

Vil ministeren sørge for, at S-togets linje E i 2020 igen stopper på Friheden Station?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 15:52 Kl. 15:55

Ole Birk Olesen (LA):

Vil ministeren sørge for, at S-togets linje E i 2020 igen stopper på Friheden Station?

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo til ministeren.

Kl. 15:52

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Tak for spørgsmålet. Der er i statens kontrakt med DSB ikke fastlagt en standsningsplan for S-togene, og derfor har jeg kontraktligt ikke mulighed for som minister at kræve bestemte standsningsmønstre af DSB på S-banen.

DSB har ud fra et samlet kundeperspektiv vurderet, at det i forbindelse med køreplanen for 2020 er mest hensigtsmæssigt, at linje E ikke stopper på Friheden Station. En tungtvejende årsag til, at DSB har valgt at indrette køreplanen på den måde, er tekniske udfordringer i relation til udrulningen af signalprogrammet, og det medfører en længere rejsetid, hvorfor der er behov for færre stop med hensyn til at få køreplanen for 2020 til at passe.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det spørgeren for uddybende spørgsmål. Spørgeren har 2 minutter. Værsgo.

Kl. 15:53

Ole Birk Olesen (LA):

Det var et rigtig fornuftigt og sagligt svar fra transportministeren. Men det står i skærende kontrast til, hvad Socialdemokratiet lovede vælgerne på Vestegnen, før folketingsvalget blev udskrevet. Socialdemokratiet indkaldte mig til to samråd, dengang jeg var transportminister, for at få mig til at sørge for, at DSB igen begyndte at stoppe på Friheden Station. Man samlede et flertal i Folketinget, som krævede af mig, at jeg skulle få DSB's S-tog til igen at stoppe på Friheden Station. Det var hr. Morten Bødskov, som i dag er skatteminister i regeringen, som stod i spidsen for dette forsøg på at få DSB tvunget til at stoppe på Friheden Station. Derfor troede vælgerne på Vestegnen selvfølgelig, at Socialdemokratiet, hvis de kom til magten, ville få S-toget til at stoppe på Friheden Station.

Nu kan jeg forstå, at den nye transportminister har fuldstændig det samme synspunkt, som jeg havde, dengang Socialdemokratiet krævede noget af mig, som ville være tåbeligt. Det er fint at komme til besindelse i forhold til sådan nogle ting, men hvordan kan det være, at Socialdemokratiet, før valget blev udskrevet, krævede, at toget skulle stoppe på Friheden Station, når ministeren nu her kan forklare, hvorfor det er et virkelig dumt krav?

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Transportministeren.

Kl. 15:55

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Som jeg gjorde opmærksom på, er det altså tungtvejende tekniske udfordringer, der er årsagen til standsningsplanen. Men forventningen er, at årsagerne til disse tekniske udfordringer vil blive løst til løvfaldssæsonen 2021. Derfor opfatter jeg det som naturligt, at DSB igen overvejer at standse på Friheden Station, når problemerne er løst, og det er altså forventeligt i 2021.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Spørgeren.

Kl. 15:55

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen igen vil jeg sige, at det var et rigtig, rigtig fint svar, som fuldstændig lignede det, jeg gav, dengang jeg blev stillet et spørgsmål, hvori Socialdemokratiet krævede af mig, at jeg med køreplanen for 2020 – ja, faktisk allerede den fra 2019, men hvis det ikke skulle kunne lade sig gøre, så den fra 2020 – skulle sørge for, at S-togene igen stoppede på Friheden Station. Og ikke alene skulle det være linje E på Friheden Station, men også linje Bx på Hvidovre, Rødovre og Brøndbyøster Stationer. Der skulle jeg også sørge for at de stoppede.

Kan ministeren oplyse, om han vil få linje Bx til at stoppe på Hvidovre, Rødovre og Brøndbyøster Stationer?

Kl. 15:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

KL 15:56

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Nu handler spørgsmålet jo faktisk ikke om de konkrete stop, og jeg gik egentlig ud fra, at det skyldtes, at hr. Ole Birk Olesen i sin vanlige stil havde tænke sig at tage spørgsmålet onsdag efter onsdag. Så jeg forventer selvfølgelig også, at det er noget, vi vender tilbage til, og så skal jeg gerne svare skriftligt på det. Men jeg glæder mig over, at vi forhåbentlig får løst de tekniske udfordringer, sådan at toget igen kan stoppe også på Friheden Station.

Kl. 15:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Spørgeren.

Kl. 15:57

Ole Birk Olesen (LA):

Igen var det et rigtig fint svar, som fuldstændig ligner de svar, som jeg gav til Socialdemokratiet, før valget blev udskrevet. Men dengang krævede Socialdemokratiet af mig, at jeg som minister skulle sørge for, at DSB fik S-togene til at stoppe ikke alene på Friheden Station, men også på Hvidovre, Rødovre og Brøndbyøster Stationer for linje Bx's vedkommende.

Så er spørgsmålet bare: Var det egentlig fint over for vælgerne, var det fair over for vælgerne at bilde dem ind, at Socialdemokratiet, hvis Socialdemokratiet kom til magten, ville gøre disse ting, når det helt indlysende ikke kan lade sig gøre nu, hvor Socialdemokratiet er kommet til magten?

Kl. 15:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 15:57

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Jeg kan konstatere, at der, efter at jeg er begyndt som transportminister, er meget omfattende forsinkelser i forbindelse med signalsystemet, ikke kun på S-banen, men i det hele taget. Og derfor har jeg af selv samme årsag også bedt om at få lavet et serviceeftersyn, der skal være klar i januar 2020, for at være sikker på, at der ikke er ubetalte regninger, at der ikke er tekniske udfordringer, som ikke er løst. For ikke blot Friheden Station, men hele jernbanenettet er udfordret, og derfor håber jeg selvfølgelig også, at et bredt flertal i Folketinget

vil være klar til at løfte de eventuelle udfordringer, der måtte være, når serviceeftersynet er afsluttet.

Kl. 15:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance, og går videre til næste spørgsmål, der også er stillet til transportministeren, og det er stillet af hr. Henning Hyllested, Enhedslisten.

Kl. 15:58

Spm. nr. S 64

26) Til transportministeren af:

Henning Hyllested (EL):

Er det ministerens holdning, at formuleringen i aftalen om harmonisering af beskatningen i Nordsøen fra september 2013 om, »at det akkumulerede statslige merprovenu ved harmoniseringen af beskatningen i Nordsøen på ca. 28½ mia. kr. afsættes til kollektiv trafik til størst mulig gavn for danskerne gennem etablering af Togfonden DK«, fortsat er gældende?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested har ordet for at oplæse spørgsmålet. Værsgo. Kl. 15:58

Henning Hyllested (EL):

Spørgsmålet lyder: Er det ministerens holdning, at formuleringen i aftalen om harmonisering af beskatningen i Nordsøen fra september 2013 om, »at det akkumulerede statslige merprovenu ved harmoniseringen af beskatningen i Nordsøen på ca. 28,5 mia. kr. afsættes til kollektiv trafik til størst mulig gavn for danskerne gennem etablering af Togfonden DK«, fortsat er gældende?

Kl. 15:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det transportministeren.

Kl. 15:59

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Først og fremmest vil jeg gerne sige tak for spørgsmålet, men jeg vil også gøre spørgeren opmærksom på, at spørgsmål generelt om finansiering af Togfonden DK rettelig skal rettes til finansministeren. Det, jeg dog kan sige, er – som det er spørgeren bekendt – at så indgik forligskredsen bag Togfonden DK og bedre og billigere kollektiv trafik i september 2017 en aftale om udmøntningen af Togfonden DK's fase et, og med aftalen fra september 2017 blev provenuet i Togfonden DK disponeret af forligskredsen. Herudover blev der tilført yderligere 2 mia. kr. fra aftalen om bedre og billigere kollektiv trafik.

Regeringen er i fuld gang med at implementere forligskredsens beslutning. Vi skal således allerede i morgen førstebehandle en anlægslov om en ny jernbane over Vestfyn – et projekt, som i øvrigt også er prioriteret i regeringens forslag til finanslov. Det er fortsat regeringens ambition, at togtrafikken såvel som den resterende kollektive trafik skal have et markant løft, og der spiller projekterne i Togfonden DK naturligvis en central rolle. Det ligger også regeringen på sinde, at der skal være en langsigtet plan for udbygningen af infrastrukturen – en plan, hvis vedtagelse skal omfatte en så stor del af Folketinget som muligt, hvorved planen bliver langtidsholdbar.

K1 16:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested.

Henning Hyllested (EL):

Jeg ved ikke helt, om jeg synes, det er et meget klart svar på spørgsmålet, men jeg vælger alligevel at tolke det sådan lidt positivt, nemlig sådan at Togfonden DK er tilbage på sporet. Men jeg hører måske altså også nogle forbehold. Jeg synes ellers, det er en vigtig konstatering her forud for forhandlingerne om infrastrukturplanerne, som ministeren jo også selv er inde på. Vi har jo haft den underlige situation siden etableringen af Togfonden DK, at pengene så at sige er rullet ind hvert eneste år. Det er ganske vist ikke i det omfang, som var forudsat i sin tid, men de er dog rullet ind i kraft af aftalen om harmonisering af beskatningen i Nordsøen, og der blev trods alt lavet en følsomhedsberegning på et tidspunkt, der sagde, at der i hvert fald var 13 mia. kr.

Der kan man jo spørge sig selv: Hvad er pengene anvendt til i den periode? Det er ikke den nuværende regering, der skal svare på det; det er jo sådan set den tidligere regering. Vi ved, at elektrificeringen er kommet i gang, men det koster ikke 13 mia. kr. Det koster vel i omegnen af 6-7 mia. kr. Der er også lavet forskellige forundersøgelser, vvm-undersøgelser, og hvad det alt sammen hedder. Men i princippet kan pengene jo, fordi de er rullet ind siden 2014, være blevet brugt til motorveje. Det ved man jo ikke noget om. Der er det vigtigt for os at få at vide - og det er netop også i henhold til det lovforslag, vi skal behandle i morgen, vedrørende Vestfyn hvorfor det er udskudt til 2023, når pengene faktisk ruller ind. Pengene er til disposition allerede nu, så hvorfor sætter man det ikke i gang? Jeg spørger også, fordi Vestfynbanen efter min mening er et spektakulært projekt i Togfonden DK, og det er vigtigt at få markeret, at nu er Togfonden DK på sporet igen, om jeg så må sige. Så derfor har vi lidt svært ved - hvad skal jeg sige - at acceptere, at man vil vente til 2023 med det projekt, når nu pengene er der, og det må vi jo formode de er, siden de er rullet ind løbende siden 2014.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:02

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Som sagt arbejder regeringen jo efter det, som er besluttet af forligskredsen. Det arbejder vi naturligvis konstruktivt ud fra og i overensstemmelse med det, der er besluttet i fase et. Selve finansieringsspørgsmålet skal jo rettelig rettes til finansministeren. Jeg er glad for, at vi behandler anlægsloven om jernbanen på Vestfyn i morgen, men hvornår projektet starter, afhænger jo af finanslovsaftalen, og den kan jeg af indlysende årsager ikke udtale mig om, al den stund jeg trods alt ikke er finansminister.

Kl. 16:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:03

$\boldsymbol{Henning\ Hyllested\ (EL):}$

Jeg er godt klar over, at der er den -i gåseøjne - finte med finansministeren og finansloven osv. Jeg holder mig bare til, at Togfonden DK jo er finansieret ved hjælp af aftalen om harmonisering af beskatningen i Nordsøen, og det gælder også i forhold til Vestfynbanen. Så jeg vil bare bede ministeren om at bekræfte, at der faktisk allerede nu er tilstrækkelige midler i Togfonden DK til at igangsætte det i 2020 eller i hvert fald i 2021, hvis man vil.

Kl. 16:03 Kl. 16:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:03

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Præcis hvornår der er afløb på de enkelte projekter, er jo noget, der aftales år for år i finanslovene og ikke mindst i de budgetlove, som ligger som følge deraf, og det er rettelig et spørgsmål, som skal rettes til finansministeren. Men det er også klart, at mit ministerium arbejder ud fra det, der er aftalt politisk. Det vil sige, at det, der er aftalt politisk i Togfonden DK's fase et, i øvrigt med en tilførsel af 2 mia. kr. fra aftalen om bedre og billigere kollektiv transport, arbejder vi selvfølgelig på sporet – som spørgeren selv bruger som udtryk – efter og i fuld overensstemmelse med. Hvornår de enkelte projekter så kan få afløb, afhænger af det enkelte års finanslov.

Kl. 16:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:04

Henning Hyllested (EL):

Men hvis jeg nu hævder, at pengene er til stede – og det hævder jeg med henvisning til de aftaler, der er indgået – kan ministeren så ikke bekræfte, at det ud fra tekniske og planlægningsmæssige betragtninger og for den sags skyld også finansielle betragtninger faktisk ville være muligt at igangsætte projektet med Vestfynbanen, hvis man ville det, og at det er regeringens ønsker og prioriteringer, der gør, at man venter til 2023?

Kl. 16:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:05

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Der er selvfølgelig en naturlig årsag til, at vi i morgen førstebehandler forslaget om den vestfynske jernbane. Det er jo, fordi vi har aftalt det i forligskredsen, og det har vi tænkt os at leve op til. Det er jo ikke anderledes, end at beslutningsgrundlaget for det skal klargøres så hurtigt som muligt. Det har vi alle forpligtet os til. Hvornår projekterne så kan sættes i gang, afhænger af finanslovsprocessen, og det er dermed ikke noget, jeg kan svare på. Det er finansministeren, der kan svare på det.

Kl. 16:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Det var slut på spørgsmål 26.

Det næste spørgsmål er stillet til transportministeren, og det er også fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:05

Spm. nr. S 65

27) Til transportministeren af:

Henning Hyllested (EL):

Er det ministeren holdning, at »opsparede midler« i forliget om bedre og billigere kollektiv trafik skal forblive i forliget og er til rådighed for forligskredsen?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested får ordet for at oplæse spørgsmålet. Værsgo.

Henning Hyllested (EL):

Tak, og det er jo lidt i samme boldgade, omend ikke helt det samme: Er det ministerens holdning, at »opsparede midler« i forliget om bedre og billigere kollektiv trafik skal forblive i forliget og er til rådighed for forligskredsen?

Kl. 16:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:06

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Tak for spørgsmålet vedrørende opsparede midler i forligskredsen bag bedre og billigere kollektiv trafik. Regeringen respekterer naturligvis forliget, som vi selv er en del af. I forligskredsen beslutter vi, hvordan midlerne skal anvendes. Dette gælder også de opsparede midler, forudsat at der kan findes plads under de årlige udgiftsrammer og investeringsrammer, eller at der anvises ny finansiering.

For de opsparede midler belaster nemlig de offentlige finanser på samme vis, som hvis der afsættes en helt ny bevilling. Der er således ikke forskel på, om der anvendes opsparede midler, eller om der afsættes nye bevillinger, og derfor må beslutninger i forligskredsen også prioriteres og koordineres i forhold til den øvrige tværgående finanspolitik, og det er ikke for at gentage mig selv, men den tværgående finanspolitik er jo noget, der besluttes i regi af finansministeren.

Kl. 16:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:07

Henning Hyllested (EL):

Finansministeren, Finansministeriet eller ej; det er jo, som ministeren faktisk også er inde på, i virkeligheden i sidste ende et spørgsmål om prioriteringer. Altså, de der investeringsrammer og udgiftslofter osv. osv. er, sådan som vi i hvert fald kan finde ud af det, trods alt nogle flydende størrelser. Det er jo ikke et gudgivent beløb, så derfor er det også udtryk for en politisk prioritering.

Jeg stiller jo selvfølgelig spørgsmålet, fordi det i den tidligere regerings periode har været lidt af en kamp for forligskredsen ligesom at sikre sig, at de midler, der var i forligskredsen om bedre og billigere kollektiv trafik, rent faktisk kunne blive udmøntet, og at de kunne blive udmøntet af forligskredsen, og vi måtte sådan i flere omgange skrive til Transportministeriet og spørge, om pengene vel var der osv. Det lykkedes, og vi har faktisk brugt de midler – det var jo et flertal uden om regeringen på daværende tidspunkt – til ganske fremragende aftaler omkring investeringer i den kollektive trafik som cykelstiprojekter, supercykelstier og busser i yderområderne, og jeg skal give dig, skal jeg, altså rigtig mange gode projekter.

Nu kan vi bl.a. konstatere ifølge et svar, der dengang kom fra Finansudvalget, og som ministeren jo selv har fået, da han var finansordfører, at der er omkring 1 mia. kr. i opsparede midler i i forbindelse med aftalen om bedre og billigere kollektiv trafik, når vi sådan lægger det hele sammen. Det synes vi jo er ganske mange penge, og derfor er det rigtig vigtigt for os ligesom at sikre os, at de penge faktisk er til rådighed for forligskredsen til udmøntning af gode projekter

Kl. 16:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:08 Kl. 16:11

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Jeg er ud over at være transportminister også fungerende kirkeminister, og derfor kan jeg bekræfte hr. Henning Hyllested i, at det ikke er gudgivent, hvad budgetlovens rammer er, det er givet af et bredt flertal i Folketinget, hvordan det udmøntes, og den konkrete behandling af det lovmæssige ligger jo i Finansministeriet. Det er bare for en god ordens skyld for at opdatere spørgeren i forhold til opsparede midler: Der er i Bedre og billigere-forligskredsen forskellige ordninger og puljer en opsparing på ca. 1,1 mia. kr. Af det er de ca. 600 mio. kr. opsparinger i ordninger for takstnedsættelser uden for myldretiden og for ungdomskortet. Jeg tror også, at noget af det, som giver god mening i det, er, at man fremadrettet sikrer, at der er et afløb på de projekter, som sættes i gang inden for de enkelte budgetår, sådan at man ikke har disse store uforbrugte midler.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:09

Henning Hyllested (EL):

Ja, og det lægger jo så op til mit næste spørgsmål, som netop hedder: Hvornår skal vi så udmønte de midler? De *er* til rådighed, og som jeg også sagde tidligere, er vi jo sådan lidt oppe omkring, at de midler, som så er til rådighed, også overføres. Det har jo været en tidligere diskussion med den tidligere regering, om pengene kunne overføres, og på et tidspunkt fik vi faktisk en forklaring om, at det kunne de ikke. Det kunne de så alligevel, viste det sig, og jeg vil bare være helt sikker på, at det fortsat er en mekanisme, der er gældende, så vi har muligheden for at disponere over de overførte midler, de opsparede midler.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:10

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Som jeg sagde i min første besvarelse, vil det være sådan, at udisponerede midler, opsparede midler, indgår på lige vis, som hvis man har nye midler på et givent område. Det betyder altså, at det skal indregnes i det enkelte års afløb og måles op i forhold til de øvrige projekter, de øvrige finansielle investeringer, som foretages, og det er jo et spørgsmål, som håndteres i forbindelse med det enkelte års finanslov og de budgetlove, som også behandles samtidig med finansloven.

Kl. 16:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 16:11

Henning Hyllested (EL):

Men vel i enighed om, at der disponeres over dem af forligskredsen, og at de ikke – hvad skal man sige – falder ned i en stor kasse eller et stort hul, lad os bare kalde det det, og at der disponeres over dem af alle mulige andre end forligskredsen? Forligskredsen er jo indsnævret, siden den blev skabt, Dansk Folkeparti trådte ud i foråret, og som sagt vil vi bare være helt sikre på, at de er til rådighed for forligskredsen, og at de ikke forsvinder. Vi er helt enige i, at det selvfølgelig skal holdes op mod alt det andet, men det er jo i sidste ende en politisk prioritering i forligskredsen og fra regeringens side i forhold til andre ønsker, der måtte komme til infrastrukturen.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:11

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Ja, det, der bare er vigtigt at forstå, er mekanismen. Et er, at midlerne er der, noget andet er at få bevilling til at anvende dem, og det forudsætter jo, at der indskrives i finanslove og budgetlove og overslagsår, at det så er muligt at anvende de midler. For de indgår på samme vis, som hvis man tilførte 1,1 mia. kr., som det er i det her tilfælde, i helt nye midler udefra. Det skal man også indregne i en finanslov.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til hr. Henning Hyllested. Og transportministeren får lov at blive stående lidt endnu.

Den næste spørger er hr. Carsten Kissmeyer, der også har stillet spørgsmål til transportministeren.

Kl. 16:12

Spm. nr. S 82

28) Til transportministeren af:

Carsten Kissmeyer (V):

Mener ministeren, at den kommende aftale om investeringer i infrastrukturen skal indeholde investeringer i de to »motorvejshuller« ved Herning?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:12

$\pmb{\text{Carsten Kissmeyer}}\ (V):$

Tak. Mener ministeren, at den kommende aftale om investeringer i infrastrukturen skal indeholde investeringer i de to »motorvejshuller« ved Herning?

Kl. 16:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:12

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Først og fremmest tak for spørgsmålet, og jeg glæder mig naturligvis til samarbejdet i denne valgperiode, også med hr. Carsten Kissmeyer. Men lad mig først understrege, at jeg har stor forståelse for, at spørgeren interesserer sig for anlægsprojekter og infrastrukturprojekter i sit lokalområde. Det er vel nærmest en pligt for et hvilket som helst folketingsmedlem, uanset hvor man er valgt i landet, at gå op i det. Så der kan hr. Carsten Kissmeyer godt sætte et kryds i bogen for at have opfyldt den del af sin forpligtelse.

For mig er det dog også vigtigt at forstå, om spørgsmålet skal ses som et udtryk for en del af partiet Venstres samlede prioriteringsplan. Allerede nu har Venstre jo undsagt nogle af de projekter, der var prioriteret i den investeringsplan, der blev lavet i marts måned af den tidligere regering og Dansk Folkeparti i fællesskab. Det gælder bl.a. projektet om Mariager omfartsvej, som var højt prioriteret i den tidligere regerings plan med anlægsstart allerede i år 2022. Siden hen har Venstres transportordfører, hr. Kristian Pihl Lorentzen, givet udtryk for, at der findes langt mere påtrængende projekter, og kaldt det en klog beslutning, at vi i denne regering har valgt at rulle vvmundersøgelsen tilbage i forbindelse med vores forslag til finanslov for 2020. Det var som bekendt en vvm-undersøgelse, som den blå regering og Dansk Folkeparti satte i gang med deres finanslov for

2019, og jeg forstår godt, hvis der sidder mange danskere, som er forvirrede over, hvilke projekter de blå partier egentlig ønsker at gennemføre.

Som jeg har sagt ved flere anledninger, er det min ambition at skabe stabile rammer om de kommende 10 års investeringsplan, og jeg vil med udgangspunkt i et blankt kanvas søge en så bred politisk aftale som muligt om de fremtidige investeringer i infrastrukturen.

K1 16:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Carsten Kissmeyer.

Kl. 16:14

Carsten Kissmeyer (V):

Tak. Det er sådan, at det her bestemt interesserer Venstre. Vi anerkender, at vi har fjernet ét forslag – det er rigtigt – men grunden til, at jeg spørger til det her, er, at jeg har en erfaring fra tidligere, hvor man havde noget tilsvarende omkring Brande, hvor der kom en motorvej fra den ene side og fra den anden side, og der skete rigtig, rigtig mange ulykker. Så der er et sikkerhedsaspekt i det her, som spiller en afgørende rolle.

Så må man sige, at vi der, hvor jeg kommer fra, står for en stor del af varetransporten i Danmark, for vi er særdeles tungteksporterende i forhold til tunge varetransporter osv., og derfor har det vores ganske store interesse. Derfor spørger jeg ministeren: Har ministeren gjort sig overvejelser om, at der også er sikkerhedsmæssige aspekter i forbindelse med lige præcis sådan nogle huller?

Kl. 16:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:15

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Der er naturligvis rigtig mange hensyn at tage i forbindelse med infrastrukturprojekter. Jeg var faktisk selv i Ringkøbing først på ugen – det er bare for at understrege, at det altså ikke alene er Herning, som bl.a. fremfører ønsket om de pågældende to projekter – som naturligvis også har en interesse i forbindelsen til Herning, altså rute 15. Så der er jo mange spændende projekter på egnen, som jeg selvfølgelig også forventer at de partier, som ønsker at være med i en bred infrastrukturaftale, vil være klar til at drøfte, når vi når til de forhandlinger.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Carsten Kissmeyer.

Kl. 16:16

Carsten Kissmeyer (V):

Jeg synes ikke, ministeren forholdt sig voldsomt meget til aspektet omkring trafiksikkerhed i forbindelse med de der huller. Anerkender ministeren, at der er en problemstilling, når man har huller – ministeren forstår, hvad jeg mener med huller? – i motorvejsnettet?

Kl. 16:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:16

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Der kan være mange forskellige hensyn at tage, og det er et af dem. Jeg tror dog, at der er andre aspekter, der også er fremhævet lokalt som værende væsentlige, bl.a. en kontinuitet i trafikafviklingen, og det er jo faktisk også projekter, som, når man regner på dem, sam-

fundsøkonomisk ser ganske fornuftige ud. Så der er masser af gode argumenter for det.

I sidste ende handler det om: Er der partier her i Folketinget bredt, som vil være klar til at løfte det? Og som hr. Carsten Kissmeyer også vil have bemærket, er der mange ting, som ikke er annulleret fra den nuværende regerings side. Faktisk er det eneste, som er annulleret fra den nuværende regerings side, en vvm-undersøgelse af Mariager omfartsvej.

KL 16:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Carsten Kissmeyer.

Kl. 16:17

Carsten Kissmeyer (V):

Når jeg kigger på det her i den her sammenhæng, tænker jeg, at jeg i forhold til det tidligere spørgsmål kunne spørge ministeren: Anerkender ministeren, at jyske tilstande måske kræver løsninger af motorveie?

Kl. 16:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:17

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Nu bor jeg selv i Jylland, og jeg vil nødig beskyldes for at skulle deltage i en trafikmafia af bestemt karakter, da jeg jo skal være minister for hele landet.

Kl. 16:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Det var slut på spørgsmål 28.

Vi går videre til spørgsmål 29, der er stillet til transportministeren, og det er også af hr. Carsten Kissmeyer fra Venstre.

Kl. 16:18

Spm. nr. S 83

29) Til transportministeren af:

$\pmb{\text{Carsten Kissmeyer}}\ (V) :$

Hvad agter ministeren at gøre for at løse udfordringen med, at Vejlefjordbroen når sin kapacitetsgrænse inden for de kommende år?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo.

Kl. 16:18

Carsten Kissmeyer (V):

Der er vi et andet sted i Jylland.

Hvad agter ministeren at gøre for at løse udfordringen med, at Vejlefjordbroen når sin kapacitetsgrænse inden for de kommende få år?

Kl. 16:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:18

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Tak for spørgsmålet. Jeg synes, det er ekstremt interessant, også lidt set i lyset af hr. Carsten Kissmeyers tidligere spørgsmål, fordi det jo i høj grad også er et spørgsmål om, hvilke prioriteringer partierne på Christiansborg tager med ind til forhandlingsbordet.

Når jeg er særlig optaget af det her, er det, fordi kapacitetsudfordringen på Vejlefjordbroen jo ikke er en ny udfordring. Det er sådan set også noget, som var en kendt udfordring, da man lavede en aftale

i marts måned. Da materialiserede sig jo ikke i væsentlig grad noget omkring dette projekt og de udfordringer, der er der. I den daværende aftale var der kun en opfordring til, at der indledes dialog med Vejle Kommune om »løsningsmodeller og anvendelse af alternative ruter ved trængsel på Vejlefjordbroen«.

Som jeg tidligere har sagt - faktisk så sent som i forbindelse med mit tidligere svar - er det min ambition at skabe stabile rammer for de kommende 10 års infrastrukturinvesteringer, og derfor vil jeg med udgangspunkt i et blankt kanvas søge en så bred politisk aftale som muligt om de fremtidige investeringer i infrastrukturen. Det betyder selvfølgelig også, at hvis det er sådan, at hr. Carsten Kissmeyers spørgsmål skal tages som et udtryk for, at det er en af Venstres prioriteringer, så vil jeg selvfølgelig meget, meget gerne vide det, fordi det så selvfølgelig er noget, jeg noterer i min lille bog.

Kl. 16:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Carsten Kissmeyer.

Kl. 16:20

Carsten Kissmeyer (V):

Som det måske er ministeren bekendt, er vi nogle, der igennem længere tid har arbejdet i noget, vi kalder en Hærvejskomité, for en parallelmotorvej op midt igennem Jylland, som netop skulle være med til at aflaste E45, som jo i meget høj grad også er en blodåre for millionbyen, der ligger i Østjylland, hvor pendling og varetransport foregår, men vi har også en europæisk korridor, der går op igennem Europa og videre op til Hanstholm og Frederikshavn. Der kigger vi på en parallelmotorvej, og jeg spørger så ministeren: Er det en løsning, ministeren vil være med til at kigge på?

Kl. 16:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:20

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Der er jo aktuelt ved at blive lavet en vvm-undersøgelse af en ny midtjysk motorvej. Måske skal man i øvrigt være ret forsigtig med at kalde den netop det, fordi man kan fristes til, især hvis man er historisk interesseret, at tro, at den så i givet fald skulle ligge direkte oven på den meget historiske Hærvej, og det skal den jo så ikke. Men der er en vvm-undersøgelse i gang.

Jeg må også sige, at ud fra hvad jeg ved, er det ikke sådan, at den i tilstrækkelig grad vil aflaste E45, til at man ikke også skal investere i den del af den jyske vejforbindelse.

Kl. 16:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Carsten Kissmeyer.

Kl. 16:21

Carsten Kissmeyer (V):

De analyser, vi har fået lavet, viser faktisk, at det er muligt, også ved at lave lidt tilkoblingsanlæg, i hvert fald at skubbe problemstillingen nogle år ud i fremtiden. Når vi kalder det hærvejsmotorvejen, er det, fordi den ligger midt i Jylland, og essensen er jo nok, at vi skal kalde det en midtjysk motorvejskorridor, en parallelmotorvej. Det er billigt at lave den midt i Jylland, fordi der ikke er så meget vand.

Kl. 16:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:21

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Jeg ved også, at komiteens navn jo er ældre end de aktuelle diskussioner, og derfor har man valgt at holde fast i sit navn, og det er nok også meget fornuftigt. Jeg er enig i, at der vil ske en aflastning af E45, men efter min umiddelbare vurdering vil det ikke være en tilstrækkelig aflastning til, at man ikke også skal investere i E45, hvis man vil forhindre trængsel. Og jeg noterer mig selvfølgelig også, at den tidligere regering jo også tænkte i de baner.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Carsten Kissmeyer.

Kl. 16:22

Carsten Kissmeyer (V):

Jamen jeg kan bekræfte, at vores tilgang er et både-og.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:22

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Jamen det er så noteret, men det vil selvfølgelig også være interessant, hvis det er sådan, at Venstre har andre konkrete ideer til, hvordan man kan styrke Vejlefjordbroen. Det vil jeg bestemt også se frem til at høre nærmere om.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi siger tak til hr. Carsten Kissmeyer og tak til transportministeren for deres deltagelse.

Vi går videre til spørgsmål 30, og det er stillet til børne- og undervisningsministeren af fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:23

Spm. nr. S 67

30) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marie Krarup (DF):

Hvordan vil ministeren sikre, at mistanken om snyd ved eksamen i gymnasierne som f. eks. omtalt i artiklen »Hver tiende elev bryder reglerne til eksamen« ikke rokker ved tilliden til eksamensresultaterne i studentereksamen?

Skriftlig begrundelse

Artiklen er fra b.dk.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Jeg vil starte med at give ordet til fru Marie Krarup. Værsgo.

Kl. 16:23

Marie Krarup (DF):

Skal det ikke lyse på en eller anden måde? Jeg kan heller ikke se tiden. (*Den fg. formand (Bent Bøgsted):* Der er ingen tid på oplæsning. Oplæsning af spørgsmålet først. Det er det hele.) Okay.

Hvordan vil ministeren sikre, at mistanken om snyd ved eksamen i gymnasierne som f.eks. omtalt i artiklen »Hver tiende elev bryder reglerne til eksamen« ikke rokker ved tilliden til eksamensresultaterne i studentereksamen?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det børne- og undervisningsministeren. Værsgo.

Kl. 16:23

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Tak for det. Og også tak for spørgsmålet om snyd i gymnasiet. Også jeg bliver rystet, når jeg læser den artikel, og vi ved jo godt, at der er også ganske store udfordringer med at få hånd om den her problemstilling.

Det er selvfølgelig spørgsmålet om, at snyd ved prøverne er alvorligt, fordi det underminerer vores eksamenssystem, hvis det er sådan, at eleverne snyder til eksamen. Vi skal kunne stole på, at de resultater, eleverne leverer, også afspejler det faglige niveau, de faktisk har. Prøven og den efterfølgende karakter *skal* være en objektiv vurdering af det faglige niveau, og alle skal have lige vilkår. Det gælder ikke kun på de gymnasiale uddannelser, det gælder jo sådan set på hele uddannelsesområdet. Resultaterne for prøverne på de gymnasiale uddannelser anvendes ved optaget på de videregående uddannelser, og det har selvfølgelig en slagside, hvis det er sådan, at nogle kan snyde sig til at komme foran i køen.

Vi skal så selvfølgelig også passe på ikke at mistænkeliggøre alle elever på de gymnasiale uddannelser. Der er der jo selvfølgelig en eller anden balance, man skal finde. Langt de fleste vil jo faktisk gerne overholde reglerne og vise, hvad de kan, ved prøven.

Til de få, som snyder med fuldt overlæg, vil vi som regering sende et meget klart signal om, at snyd accepteres ikke. Derfor har vi også allerede i regeringen taget et skridt i den retning. Efter årsskiftet fremsættes lovforslag om at forbyde markedsføring og formidling og/eller salg af opgavebesvarelser m.v. til eleverne. Regeringen vil også gerne se på, om der skal yderligere tiltag til ud over det lovforslag. Det kan f.eks. være tekniske løsninger eller nye prøveformer.

Jeg vil slutte af med at anerkende, at vores institutioner gør et stort arbejde for at sikre gode og sikre prøvesituationer med lokale løsninger, og fra centralt hold skal vi jo så hjælpe dem på de områder, hvor de lokale løsninger ikke slår til.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Marie Krarup.

Kl. 16:25

Marie Krarup (DF):

Tak for svaret. Nu kom der tid på, det var godt, for jeg blev helt bekymret. Jeg er glad for at høre, at ministeren er rystet efter at have læst den her artikel, for det er, synes jeg, også virkelig rystende. Og det er jo noget, som man er nødt til at tage hånd om. Jeg er også glad for, at ministeren vil skride ind over for salg af opgaver og markedsføring af opgaver og den slags. For det er klart, at det er fuldstændig forkert, og det ødelægger vores system med skriftlige opgaver.

Men det her drejer sig bare om noget andet. Det her drejer sig om, at der, hvor man først og fremmest snyder til eksamen, altså er ved skriftlige eksamener, hvor man har adgang til internet. Den mulighed er stadig væk til stede. Der var et arbejde i gang i Undervisningsministeriet, før folketingsvalget blev udskrevet, og jeg vil opfordre til, at det arbejde bliver videreført nu efter regeringsskiftet, hvor man arbejder hen imod at gøre det umuligt at snyde til eksamen

Jeg mener, at det er det, der bør være målet, for som ministeren også selv sagde, så fordeler vi jo nogle gratis goder til unge mennesker på baggrund af de kvotienter, som de får til studentereksamen. Hvis vi ikke kan stole på, at de resultater er i overensstemmelse med sandheden, hvis der er nogle, der faktisk kan snyde sig til et andet resultat, så bliver det en uretfærdig fordeling. Det kan vi ikke leve

med, samtidig med at vi selvfølgelig heller ikke kan leve med, at der er elever, der ikke får det udbytte af undervisningen, som de skal have, fordi de ikke anser det for nødvendigt, fordi de ved, at de kan snyde til eksamen.

Derfor er det nødvendigt at sætte en fuldstændig stopper for det. Det er ikke nok at sige til eleverne: Fy, fy, skamme, det må I ikke. For det ved eleverne jo godt. Når 10 pct. af eleverne oplyser, at de har brudt reglerne – når de selv oplyser det – så tror jeg, at det er toppen af isbjerget. Så tror jeg, der er flere, der gør det, som bare ikke taler om det. Og nu er min tid gået.

Kl. 16:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted): Ministeren.

Kl. 16:27

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Der er jo flere forskellige lag i det, kan man sige. For en del af dem kommer til at gøre det uforvarende, og det duer jo heller ikke. Der, hvor man har til hensigt at snyde, mener jeg sådan set at hammeren skal falde utrolig hårdt. Der, hvor man ikke har haft det til hensigt, må vi jo både gribe i egen barm, men også forvente af eleverne, at de faktisk kender reglerne for den eksamenssituation, de skal op til. Det kræver både, at systemet kan forklare det godt, men det kræver i sagens natur også, at eleverne slår lyttelapperne ud og faktisk får fundet ud af at få sat sig ind i, hvordan reglerne er. Og så kræver det en kultur på en uddannelsesinstitution om faktisk at have et ønske om at leve op til reglerne.

Men jeg er faktisk fuldstændig enig med Dansk Folkepartis ordfører i, at det arbejde, der blev igangsat af den tidligere regering på det her område, skal videreføres. Det vil sige, at vi, hvad angår den digitale prøvevagt, afventer at få nogle vurderinger tilbage af, hvad man kan gå videre med, og hvad man ikke kan gå videre med. Men vi er også meget åbne for at diskutere, hvordan det er, man anvender den her digitale nye verden, for det næste problem er jo, at der findes apps, hvor ting slet ikke er online, men ligger inde i appen, og som kan give problemer i forhold til at vurdere, hvad eleven faktisk kan. For det kan være ting, der er indlejret i de digitale redskaber, som de i dag gerne må have med.

Så jeg mener, vi står over for sådan en større udfordring her, hvor jeg kan høre, at vores målsætning for så vidt er den samme.

Kl. 16:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Fru Marie Krarup.

Kl. 16:29

Marie Krarup (DF):

Jeg er helt enig i, at det er store udfordringer, vi står over for – også fordi der er mange af den generation, som skal til eksamener, som er bedre til at hacke eller i hvert fald bruge løsninger på internettet, end dem, der skal holde øje med dem, er. Det er jo derfor, vi synes, det er så vigtigt, at man reducerer adgangen til internettet, så man finder en måde, så det er umuligt at snyde. For det er ikke nok at komme med moralprædikener. Man skal også sætte eleverne i en situation, hvor de ikke kan blive fristet til at snyde. Det er os som voksne og som politikere, der har ansvaret for, at situationen ser ud på den måde. Så det er ikke nok med moralske pegefingre.

Kl. 16:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Børne- og undervisningsministeren.

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Det er jeg helt enig i. Der tror jeg så også, at vi skal tage højde for netop det her med, at vi nu har været meget fokuseret på internettet. Men det, der så er næste generation af det her problem, er der jo allerede, i og med at rigtig mange af de ting, der indtil nu har været onlineredskaber, begynder at findes i en offlineversion inde i det program eller i den app, som det unge menneske har med. Det vil sige, at selv en afgrænsning fra internettet ikke afhjælper problemet, for så er der samme hjælpemidler til rådighed, som vi i de senere år har sagt at de ikke skal have adgang til på internettet. Det vil sige, at den begrænsning, vi lægger ind her, utrolig hurtigt vil have outdatet sig selv. Det vil sige, at der simpelt hen også ligger en opgave i at have en ret dynamisk tilgang til, hvordan det er, man får lukket ned for de muligheder for at anvende hjælpemidler, som vi ikke har ment politisk var nogle, man skulle have adgang til, når man gik til prøve.

Så jeg mener, der ligger en stor opgave foran os, og jeg mener, at diskussionen om adgang eller ikke adgang til internettet desværre allerede nu slet ikke er tilstrækkelig.

Kl. 16:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Fru Marie Krarup.

Kl. 16:30

Marie Krarup (DF):

Ja, og derfor er det så vigtigt, at man går i gang med et arbejde på det her område. Det vil vi virkelig holde øje med om regeringen gør. For tilliden til hele vores eksamenssystem kan vakle, hvis det viser sig, at man kan blive ved med at snyde, netop med de udvidede tekniske muligheder, der jo kommer. Så vi forventer, at regeringen lever op til de gode hensigter, der har lydt i salen nu – at det skal gøres umuligt at snyde til studentereksamener.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:31

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Jeg er meget glad for den fremstrakte hånd, og jeg er sikker på, at vi får et godt samarbejde om det. Det har jo simpelt hen været et af de første områder, jeg har fremsat et lovforslag på – altså at gøre det forbudt at sælge opgaver og markedsføre salg af opgaver. Jeg bliver simpelt hen decideret provokeret over, at vi som samfund stiller gratis uddannelse til rådighed, hvorefter der er nogle, der laver en forretningsmodel, der går ud på at underminere selve tilliden til det uddannelsessystem, vi har bygget op. Så jeg er helt enig, og jeg glæder mig til samarbejdet.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti, og til børneog undervisningsministeren. Tak for det.

Så går vi videre til spørgsmål 31. Det er til uddannelses- og forskningsministeren, og det er et spørgsmål, der er stillet af fru Ulla Tørnæs, Venstre.

Kl. 16:32

Spm. nr. S 48

31) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Ulla Tørnæs (V):

Er ministeren enig i, at Socialdemokratiet har lovet at forpligte sig til at videreføre taxameterløftet?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi giver ordet til fru Ulla Tørnæs for oplæsning af spørgsmålet. Værsgo.

Kl. 16:32

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Spørgsmålet lyder: Er ministeren enig i, at Socialdemokratiet har lovet at forpligte sig til at videreføre taxameterløftet?

Kl. 16:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:32

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Tak for spørgsmålet. Jeg går ud fra, at spørgeren med sit spørgsmål henviser til, at den nuværende udlændinge- og integrationsminister den 29. maj er citeret i Altinget for at sige: "Vi vil prioritere at videreføre taxameterløftet."

Det er en vigtig prioritet for regeringen, at vi har gode videregående uddannelser og høj kvalitet. Vi ser uddannelse som en investering, og derfor har vi også i de første 3 måneder, vi har siddet i regering, annulleret omprioriteringsbidraget for 2020 og givet pædagoguddannelsen en saltvandsindsprøjtning allerede i år.

Regeringen har så også arvet en besparelse i 2020 på det taxameterløft, som de samfundsvidenskabelige og humanistiske uddannelser på universiteterne får i dag. Det er en arvet besparelse. Nu har vi lagt vores prioriteter frem i forslaget til finansloven. Finansministeren tog fat på forhandlingerne i mandags. Nu forhandler vi i fællesskab det, der skal prioriteres, og det er finansministeren, der leder de forhandlinger frem til et flertal. Tak.

Kl. 16:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:33

Ulla Tørnæs (V):

Nu er det jo sådan, at man må antage, at det, som regeringen lægger frem, er regeringens politik, og derfor må jeg tilstå, at jeg er meget overrasket over den dramatiske besparelse, som ministeren lægger op til skal finde sted på de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser. Det overrasker mig, ikke mindst set i lyset af at den nuværende udlændinge- og integrationsminister som sagt netop understregede, at Socialdemokratiet naturligvis ville videreføre det taxameterløft, som den tidligere regering selvfølgelig fastholdt på de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser. Derfor må jeg indrømme, at jeg er umådelig overrasket over, at regeringen lægger op til en så dramatisk besparelse på de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser.

Nu er det jo ikke rart at blive anklaget for løftebrud, men er ministeren enig med formanden for Dansk Magisterforening og også SF's ordfører, hr. Jacob Mark, i, at det her er et klokkeklart løftebrud fra regeringens side, al den stund at den nuværende udlændinge- og integrationsminister jo netop har understreget, at Socialdemokratiet gik til valg på at fastholde taxameterløftet?

Det er jo ikke rart at blive anklaget for løftebrud, men ikke desto mindre er det jo det, der er situationen med hensyn til regeringens politik. Det kan vi jo klart se af finanslovsforslaget.

Kl. 16:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Nej, det er jeg ikke enig i.

Kl. 16:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:35

Ulla Tørnæs (V):

Men det står jo sort på hvidt i regeringens finanslovsforslag, så det betyder altså med andre ord, at ministeren ikke er enig i regeringens politik.

Kl. 16:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:35

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Nej. Ministeren er bestemt enig i regeringens udspil til en finanslov, hvor vi har arvet besparelser for 1,1 mia. kr. Vi sløjfer 800 mio. kr. af de besparelser, som vi har arvet fra spørgerens eget parti. Det er en investering i uddannelse. Samtidig har vi reserveret en endog meget stor pulje til fælles forhandlinger med vores parlamentariske grundlag, som netop skal gå til velfærd, uddannelse og grøn omstilling, og nu forhandles den, og derfor er jeg ikke enig i udlægningen.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:35

Ulla Tørnæs (V):

Jeg må godt nok indrømme, at det er noget af en nyskabelse, man her er ude for. Ministeren står her og lægger fuldstændig afstand til det finanslovsforslag, som jeg går ud fra ministeren har nikket til, og som regeringen har besværet sig med at indbyde Folketingets partier til forhandling om. Så hører jeg her, at det i hvert fald ikke er ministerens politik. Det er muligt, at det er regeringens forslag, men jeg hører klart ministeren tage afstand fra regeringens politik på det her område, og det er jo godt for uddannelserne. For jeg er sådan set enig med ministeren i, at selvfølgelig er det afgørende vigtigt for det danske samfund, at vi ikke slagter de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser, sådan som regeringen har lagt op til uden ministerens velsignelse hører jeg ministeren sige her - men ikke desto mindre er det jo det, der står sort på hvidt i det finanslovsforslag, som er til forhandling netop nu. Løftebrud er ikke sjovt, og det forstår jeg udmærket godt, men at høre ministeren lægge afstand til regeringens egen politik er nu alligevel en nyskabelse, må jeg nok sige.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Ministeren.

Kl. 16:36

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg står fuldt og helt på mål for regeringens forslag til finanslov. Jeg er faktisk ret stolt af det, bl.a. fordi vi prioriterer velfærd, vi prioriterer uddannelse, og vi prioriterer grøn omstilling. Det er tre meget vigtige sager både for regeringen og for mig som minister, og derfor er jeg rigtig stolt af vores finanslovsudspil. Jeg er også meget bevidst om, at vi har arvet de store planlagte besparelser, som den tidligere regering lagde op til – 1,1 mia. kr. var der lagt op til at spare alene

næste år – og at vi så har fundet penge til at sløjfe besparelser på 800 mio. kr. på uddannelse, er jeg faktisk rigtig stolt af.

Kl. 16:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ja tak. Jeg skal lige beklage mit lille hosteanfald heroppe, men det er, hvad der sker en gang imellem. Jeg håber ikke, det ødelagde alt for meget for spørgeren og ministeren.

Vi går videre til spørgsmål 32 til uddannelses- og forskningsministeren, og det er af fru Ulla Tørnæs, Venstre.

Kl. 16:37

Spm. nr. S 51

32) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Ulla Tørnæs (V):

Vil ministeren kommentere rektor fra Aalborg Universitet, Per Michael Johansens, udtalelse i Nordjyske Stiftstidende den 27. september 2019 om, at »Hvis ikke man vælger at forsætte taxameterløftet, så ser vi reelt ind i en besparelse for AAU på 34 millioner næste år.«?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:37

Ulla Tørnæs (V):

Vi fortsætter heldigvis lidt i samme boldgade, for jeg er ikke fuldt ud tilfreds med de svar, jeg har fået her, og spørgsmålet lyder: Vil ministeren kommentere rektor fra Aalborg Universitet, Per Michael Johansens, udtalelse i Nordjyske Stiftstidende den 27. september 2019, om at: »Hvis ikke man vælger at forsætte taxameterløftet, så ser vi reelt ind i en besparelse for AAU på 34 millioner næste år.«?

Kl. 16:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:38

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for spørgsmålet. Som jeg netop også understregede ved besvarelsen af spørgsmål S 48, er det er en vigtig prioritering for regeringen, at vi har gode videregående uddannelser af høj kvalitet. Vi ønsker at investere i uddannelse. Derfor har regeringen prioriteret, at vi fra næste år, i 2020, vil annullere omprioriteringsbidraget på undervisnings- og uddannelsesområdet. Det svarer til ca. 675 mio. kr. alene næste år i det planlagte omprioriteringsbidrag. Det giver 24 mio. kr. i 2020 og 46 mio. kr. i 2021 tilbage til uddannelserne på Aalborg Universitet.

Spørgeren beder mig kommentere på, hvad virkningen for Aalborg Universitet vil være af den næste besparelse, regeringen har arvet, nemlig besparelsen på taxameterløftet i 2020. Jeg kan oplyse, at den besparelse på taxameterløftet på Aalborg Universitet, som har været budgetteret i de to seneste finanslove, vil udgøre ikke 34 mio. kr., men 35 mio. kr. i 2020. Min kommentar er, at der er efterladt betydelige regninger og besparelser på videregående uddannelser.

Som nævnt under mit svar på spørgsmål S 48 har finansministeren nu indledt forhandlinger om næste års finanslov.

Kl. 16:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:39

Ulla Tørnæs (V):

Nu hørte jeg før ministeren sige, at ministeren var meget stolt af det finanslovsforslag, som regeringen har fremlagt, og godt så. Jeg er

faktisk også enig i, at det er vigtigt, at vi fra Folketingets og regeringens side prioriterer uddannelser. Omprioriteringsbidraget har regeringen heldigvis fået med i det finanslovsforslag, som ministeren nævner hun er stolt af, og det er godt, at der nu er lagt op til en afskaffelse af det; det havde vi sådan set også på tapetet. Men det, jeg ikke forstår ministeren er stolt af, er den besparelse på samlet set i størrelsesordenen 290 mio. kr., i og med at man ikke fastholder det taxameterløft, som var en del af den tidligere regerings uddannelsespolitik, nemlig taxameterløftet på de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser, som altså betyder, forstår jeg, at rektor på Aalborg Universitet har regnet forkert, at besparelsen ikke bliver 34 mio. kr., men ovenikøbet 35 mio. kr. Det vil sige, at det koster Aalborg Universitet 35 mio. kr., at man nu har fået en ny regering. Det forstår jeg simpelt hen ikke at ministeren er stolt over.

Kl. 16:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:40

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Men det er så faktisk heller ikke det, der er tilfældet. For som jeg også sagde i min besvarelse, koster det lige præcis ikke Aalborg Universitet det beløb, i og med at vi har fået en ny regering. Tværtimod ville det have kostet Aalborg Universitet 24 mio. kr. næste år og 46 mio. kr. i 2021, hvis spørgerens regering var fortsat. Så det er da dejligt, at spørgeren har ændret mening omkring omprioriteringsbidraget, men det har vel at mærke været gældende i 4 år i træk, og nu har vi afskaffet det, og det er den del, jeg mener er et løft af uddannelse i så massiv en grad, at jeg faktisk er rigtig stolt.

Kl. 16:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:41

Ulla Tørnæs (V):

Det er godt nok en pudsig stolthed at bære rundt på, altså at det koster Aalborg Universitet måske ikke 35 mio. kr., men så 34 mio. kr., som det hævdes af rektor. Det er ganske enkelt ikke korrekt, når ministeren refererer til Venstres politik, og der vil jeg bare anmode om, at man refererer på et korrekt grundlag. Det fremgår klart og tydeligt af, hvad der blev sagt i valgkampen: at vi ville afskaffe omprioriteringsbidraget både for Aalborg Universitet, men også for andre uddannelsesinstitutioner, ja, faktisk for hele uddannelsessektoren. Samtidig ønskede vi naturligvis at fastholde taxameterløftet, og jeg kan forstå, at ministeren er rigtig, rigtig stolt over, at det gør ministeren ikke, og det er det, der med den nye regering munder ud i at sende en større regning til Aalborg Universitet. Det forstår jeg simpelt hen ikke man er stolt over.

Kl. 16:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:42

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Jeg er stolt over, at vi, når vi arver samlede besparelser på uddannelse for 1,1 mia. kr., så allerede i første hug finder penge til at prioritere at sløjfe 800 mio. kr. af de penge plus lægger en finanslov frem, hvor der stadig er en meget stor pose penge, der nu skal forhandles. Jeg kunne forstå, at man ville have været lidt brysk, hvis vi havde brugt rub og stub, for så vidste vi, præcis hvordan udfaldet var blevet, men det har vi faktisk med vilje ikke. Og jeg er oprigtigt talt, og jeg vil gerne sige det igen, stolt over, at vi over en bred kam investe-

rer i uddannelse, at vi bruger markant flere penge på uddannelse, end den tidligere regering på noget tidspunkt har gjort.

Kl. 16:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:43

Ulla Tørnæs (V):

Som sagt synes jeg, at det er en pudsig stolthed at bryste sig af. Det, der jo er det helt afgørende her, er, at det forslag, der lægges frem fra regeringens side, må man jo antage er regeringens politik. Så med hensyn til stoltheden: Omfatter den, at ministeren rent faktisk gerne ser, at ministerens støttepartier får rettet op på det, som ministeren ikke selv kunne få igennem over for Finansministeriet? Er det sådan, det, der siges her, skal forstås?

Kl. 16:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:43

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Det, jeg allerhelst gerne havde set, var jo, at man i min forgængers stol havde taget højde for den her situation sådan bare en lille smule før lukketid. Altså det, der nu er situationen, er, at man sidste år godt kunne have lagt en finanslov frem, hvor man ud i årene gav noget tryghed, men den tidligere regering har bare ikke været særlig optaget af tryghed for vores uddannelser. Faktisk har I i den tidligere regering været meget konsekvente med at skære ned, og derfor er det da dejligt, at vi står her i dag og er enige om, at investering i uddannelse er vigtigt. Vi sløjfer besparelser på 800 mio. kr., giver et løft så bredt, at det både gælder vuc og uddannelser bredt set, og jeg tror og håber da på, at vi også kan se et løft de øvrige steder, når pengene er

Kl. 16:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Det var slutningen på spørgsmål 32.

Så går vi videre til spørgsmål 33 til uddannelses- og forskningsministeren, og det er af fru Marie Bjerre, Venstre.

Kl. 16:44

Spm. nr. S 57

til det.

33) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Marie Bjerre (V) (medspørger: Ulla Tørnæs (V)):

Mener ministeren, at en fjernelse af loftet over engelsksprogede uddannelser kan gennemføres i overensstemmelse med SU-forligskredsens aftale fra 2013 om et loft over udgifterne til SU til vandrende arbejdstagere?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:45

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Mener ministeren, at en fjernelse af loftet over engelsksprogede uddannelser kan gennemføres i overensstemmelse med suforligskredsens aftale fra 2013 om et loft over udgifterne til su til vandrende arbejdstagere?

Kl. 16:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:45 Kl. 16:48

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Tak for spørgsmålet, og tillykke med debuten i det her setup. Der er to sider af den problemstilling, som spørgeren peger på. På den ene side er det i gennemsnit en god forretning for Danmark at uddanne internationale studerende. De bidrager til vores samfund, når de bliver og arbejder i Danmark, og vores virksomheder får bedre muligheder for at rekruttere den arbejdskraft, de efterspørger, og det er vigtigt. På den anden side har vi set, at su-udgifterne til udenlandske studerende er steget, og det skal vi selvfølgelig holde øje med.

Jeg lægger vægt på og respekterer den su-aftale, vi har i fællesskab, om at begrænse udgifterne til su til vandrende arbejdstagere, men det er også vigtigt, synes jeg, at vi heller ikke firkantet begrænser antallet af studerende på uddannelser, hvor vi har brug for arbejdskraft. Det skal give mening. Det er en udfordring at få de to hensyn til at blive forenet, men jeg tror dog godt, at vi kan gøre det, og det vil jeg glæde mig til at drøfte med su-forligskredsen her senere på efteråret, herunder jo også spørgeren.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Marie Bjerre.

Kl. 16:46

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Jeg er enig i mange af de perspektiver, som indgår i svaret fra ministeren, men jeg er også bekymret over udviklingen af udgifter til su til vandrende arbejdstagere, og i den aftale, su-forligskredsen lavede for 2013, forpligtede man sig til, at hvis udgifterne til su til vandrende arbejdstagere oversteg 442 mio. kr., ville man forpligte sig på at finde finansiering inden for su-systemet eller iværksætte initiativer til at undgå at overskride det her loft.

I 2017 blev loftet overskredet med 50 mio. kr., og det må jo siges at være en væsentlig overskridelse, og derfor tog den daværende regering også initiativ til at sænke udgifterne til su til vandrende arbejdstagere, og det var derfor, at man sørgede for at begrænse antallet af studiepladser til engelsksprogede studerende med 1.000. Er det det loft, som regeringen så vil fjerne nu, og er ministeren enig i, at det vil give større udgifter til su? Hvis ministeren er enig i det, hvordan skal vi så finde pengene, hvilke andre initiativer ser ministeren vi kan tage?

Kl. 16:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:47

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Det er en drøftelse, jeg utrolig gerne tager med både spørgeren og spørgerens parti. Jeg tror, vi bliver nødt til at gøre det her i fællesskab og finde den balance, jeg egentlig oplever de to partier, vi repræsenterer, prøver at balancere, nemlig på den ene side, at det giver en værdi for Danmark, for vores virksomheder, at vi uddanner og fastholder udenlandske studerende, og på den anden side, at vi også bliver nødt til at have en eller anden form for styr på det her. Jeg står fuldt ud ved den aftale, vi har i fællesskab – det er vigtigt for mig at sige – og derfor er det jo også i den kreds, vi skal se på det. Hvis vi på den ene side synes, at vi i fællesskab kan gøre det klogere, i forhold til hvilke internationale studerende der kommer hertil, hvordan spiller det så ind på det på den anden side?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Jeg skal lige bede jer om at prøve at overholde taletiden på ½ minut. Jeg ved godt, man bliver lidt ivrig. Ministeren kan ikke se, hvad hendes ur viser, så måske vi kan få det noteret, så uret kan blive kontrolleret. Ministerens ur virker ikke lige nu.

Nu er det i hvert fald spørgeren.

Kl. 16:48

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Jeg skal forsøge at holde mig inden for taletiden.

Jeg er utrolig glad for, at ministeren gerne vil drøfte den her problemstilling, for det er helt essentielt, at vi får drøftet, hvordan vi sikrer, at udgifterne til su til vandrende arbejdstagere ikke bare eksploderer. Det var netop derfor, den daværende regering tog de her initiativer til at sikre, at vi ikke bare bruger løs af su til vandrende arbejdstagere. Et af initiativerne var så at begrænse engelsksprogede uddannelser. Jeg vil meget gerne indgå i en drøftelse med ministeren, men ministeren bliver også nødt til at svare på, hvilke initiativer vi så kan tage, hvis ikke det er et loft over engelsksprogede uddannelser.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:49

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Det her er ikke noget nemt spørgsmål at svare på på så kort tid, så jeg beklager, hvis det virker, som om jeg ikke ønsker at svare. Det er ikke tilfældet.

Vi skal, synes jeg, det synes jeg faktisk vi skylder, se på, om vi kan gøre det, der blev gjort tilbage i 2017, klogere. Det, at man nogle steder kom til at gøre det ret firkantet, og det, at det nærmest blev principielt, synes jeg, synes regeringen vi skal genbesøge. Derfor tror jeg, vi kan gøre det her klogere.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en medspørger, og det er fru Ulla Tørnæs, Venstre.

Kl. 16:50

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Jeg synes, at det lyder rigtig, rigtig godt, at ministeren gerne vil drøfte situationen med os, og det er jo ikke nogen ny problemstilling. Når man nu skriver så fuldstændig mur- og nagelfast, som man gør i det forståelsespapir, som regeringen har lavet med sine støttepartier, nemlig at man vil fjerne loftet – altså, som fru Marie Bjerre var inde på, fjerne begrænsningen af engelsksprogede studerende – så må man jo have gjort sig nogle overvejelser. Og det er bare de overvejelser, vi efterlyser.

Derfor bringer det mig til at spørge: Hvad er det for nogle overvejelser, regeringen har gjort sig? For man kan jo ikke både blæse og have mel i munden – altså, man kan ikke både åbne fuldt ud for engelsksprogede studerende og så samtidig leve op til den gamle suaftale om en begrænsning af su til engelsksprogede.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:50

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): For det første kan jeg ikke genkende, at der skulle være så hug- og nagelfast et loft som det, spørgeren står og refererer. Men det kan vi

måske drøfte i fællesskab. Det, jeg kan se, er, at man har begrænset nogle steder, hvor bl.a. vores danske virksomheder i høj grad efterspørger arbejdskraft. Vi kan også se, at der i stigende grad er et erhvervsliv, der er interesseret i at fastholde dem, vi uddanner – det er erhvervslivets fokus.

Lad mig bare sige det så klart, som jeg kan: Jeg er ikke modstander af, at vi har udenlandske studerende i vores land – jeg tror, de kan berige os på mange fronter. Det, jeg er skeptisk over for, er, hvis det bliver en automatisk reaktion, at de så rejser hjem igen. I det øjeblik, vores virksomheder også melder ud, at de nu er klar til at fastholde og rekruttere flere af dem, så synes jeg da, det er noget, vi bør drøfte i fællesskab.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:51

Ulla Tørnæs (V):

Jeg tænker sådan set, at vi er fuldstændig enige om behovet for at have engelsksprogede studerende i Danmark af hensyn til vores virksomheder og også af hensyn til videnspredning, vores uddannelser osv. osv. Men det, der bekymrer mig, er, at jeg hører ministeren forsøge både at blæse og have mel i munden på samme tid, og det er ikke noget godt udgangspunkt.

Man kan altså ikke bare fjerne den begrænsning, som hr. Tommy Ahlers indførte for netop at leve op til su-aftalen fra 2013. (*Den fg. formand* (Bent Bøgsted): Ja tak!) Og det står jo i regeringens forståelsespapir, og det er bare derfor, vi tænker, at vi har en ansvarlig regering og en ansvarlig minister, som er stolt af sin politik. (*Den fg. formand* (Bent Bøgsted): Ja tak!) For så må man have gjort sig nogle overvejelser om, hvad det så er, der skal træde i stedet.

Kl. 16:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Man skal stoppe, når formanden siger »ja tak«.

Så er det ministeren.

Kl. 16:52

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Tak formand. Nu har jeg ur – perfekt. Tak for det.

Jeg har stor respekt for det, min forgænger faktisk forsøgte at gøre på det her område. Men jeg har egentlig også en fornemmelse af, at vi deler en opfattelse af, at noget af det godt kunne gøres klogere end det, der blev gjort. Det synes jeg vi skal gøre i fællesskab, og lad mig bare slå fuldstændig fast i forhold til det sidste, medspørgeren siger: Jeg står vagt om den aftale, vi har i fællesskab, og det, vi har forpligtet os til, er at gå tilbage i den kreds og diskutere det, og det vil jeg meget gerne.

Kl. 16:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Marie Bjerre.

Kl. 16:53

Marie Bjerre (V):

Godt, det er lige for en afsluttende bemærkning. Jeg tror egentlig, at vi deler mange synspunkter her, og jeg glæder mig til at deltage i drøftelserne. Men som min medspørger fru Ulla Tørnæs siger: Vi får jo bare ikke noget klart svar på, hvad det så er for nogle initiativer, regeringen overvejer at tage, hvis man vil have det her loft over engelsksprogede studerende. Hvis man vil fjerne det, hvad vil man så i stedet for gøre, for at vi ikke bare bruger løs af pengene til su til udlændinge?

Kl. 16:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:53

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Men der er ikke noget hug- og nagelfast loft over engelsksprogede udenlandske studerende. Vi har en begrænsning af vores udbud på engelsk, og det er den begrænsning, jeg synes vi skylder at genbesøge. Og vi skal selvfølgelig have den ansvarlighed over for den aftale, vi har i fællesskab med hinanden, at når vi gør det, skal vi tilbage i den kreds og se, hvad det har af betydning for vores su-udgifter, og hvad vi så skal finde af løsninger i fællesskab, i fald der kræves nogle løsninger.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til fru Marie Bjerre og til uddannelses- og forskningsministeren. Det var slut på det spørgsmål.

Næste spørgsmål er til erhvervsministeren af hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre.

Kl. 16:54

Spm. nr. S 55

34) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V):

Når ministeren påstår at være optaget af finansieringsmulighederne for danske virksomheder, hvordan vil en forhøjelse af generationsskifteskatten forbedre særligt SMV'ernes finansieringsmuligheder med regeringens foreslåede stramninger af beskatningen af familieejede virksomheder?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:54

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak. Spørgsmålet lyder: Når ministeren påstår at være optaget af finansieringsmulighederne for danske virksomheder, hvordan vil en forhøjelse af generationsskifteskatten forbedre særligt SMV'ernes finansieringsmuligheder med regeringens foreslåede stramninger af beskatningen af familieejede virksomheder?

Kl. 16:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:54

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Som jeg tidligere har sagt, er jeg meget optaget af finansieringsmuligheder for virksomheder, ikke mindst for de små og mellemstore virksomheder. Erhvervsministeriet følger derfor løbende udviklingen i virksomhedernes adgang til finansiering i forhold til både lånefinansiering og adgang til egenkapital.

Jeg vil i den forbindelse gerne gøre opmærksom på, at skat ikke er det eneste instrument i værktøjskassen, som har betydning for virksomhedernes adgang til finansiering. Der er også andre instrumenter som f.eks. Vækstfonden, der yder et betydeligt bidrag til de virksomheder, som ikke kan opnå fuld finansiering i markedet eller eksportkredit gennem Eksportkreditfonden.

Som bekendt foreslår regeringen i finanslovsforslaget at tilbagerulle lempelsen af bo- og gaveafgiften. Det sagde vi før valget, og det holder vi fast i. Dermed følger vi også op på anbefalingen fra bl.a. de økonomiske vismænd. Regeringens tilbagerulning betyder ensretning af bo- og gaveafgiften, så alle betaler samme sats, når overdragelsen sker til familien. De økonomiske vismænd peger netop på i deres rapport, som kom i går, ligesom de har gjort tidligere, at en ensretning af arvebeskatningen er fornuftig.

Men vi lytter også til de bekymringer, erhvervslivet rejser. Derfor foreslår vi også en forbedring af den gældende henstandsordning ved at indføre retskrav og forlænge henstandsperioden fra 15 til 30 år. Samtidig går vi i dialog med erhvervslivet om de rejste opmærksomhedspunkter, herunder gennemsigtighed ved værdiansættelse ved virksomhedsoverdragelse, f.eks. til næste generation.

Med tilbagerulningen sikres et økonomisk råderum på 1 mia. kr. årligt, som vi ønsker at bruge på at fremme lige muligheder. Vi prioriterer derfor særlig penge til at afskaffe de løbende besparelser på uddannelse og undervisning. Vi vil investere i bedre uddannede unge, for hvis vi hjælper og uddanner unge bedre, skaber vi også bedre løsninger for virksomhederne og skaber bedre rum for vækst.

Kl. 16:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 16:57

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for svaret. Det var desværre nok, som jeg havde forventet. Ministeren synes at være optaget af problemer, men regeringens førte politik vil kun øge finansieringsudfordringerne for virksomhederne. For regeringen har forslag om at stramme generationsskifteskatten, og det er jo ikke en tilbagerulning af en lempelse. Vi skal lige have historikken på plads her. For der havde været ro om reglerne for generationsskifte i mange år, indtil den tidligere, socialdemokratisk ledede regering som en tyv om natten ophævede det, der hed formueskattecirkulæret og øgede beskatningen med 1 mia. kr.

Da vi fik en Venstreregering, brugte vi stort set de samme penge på at sænke procentsatsen, så virksomhederne ikke skulle betale mere i skat end før den socialdemokratisk ledede Helle Thorning-Schmidt-regering havde hævet skatten. Så det er ikke en tilbagerulning af en skattelettelse; det er en genindførelse af en skatteforhøjelse. Det siger jeg bare lige for at slå det fast.

Men jeg ærgrer mig over, at der ikke var et eneste konkret forslag i ministerens besparelse gående på, hvordan man kan forbedre finansieringsmulighederne. For regeringen har kun forslag, der gør det værre. Generationsskifteskatten er én ting. Små og mellemstore virksomheder, for hvem det kan være en bekostelig affære, hvis en medarbejder kommer til skade – også i sin fritid – kan jo se frem til nu ikke at skulle betale for 30 dages sygedagpenge, men for 40 dages sygedagpenge. Det er 0,5 mia. kr. ekstra, som virksomhederne skal betale. Det øger deres finansieringsbehov, og jeg kunne sådan set blive ved.

Jeg havde jo håbet på, at der var noget, der gik den anden vej – måske egentlig bare noget af det, som Socialdemokratiet var gået til valg på. Jeg husker et forslag om at give 5 mia. kr. ekstra til Vækstfonden. Det er der ikke noget af i finansloven. Socialdemokratiet ville styrke vækstkautionsordningen over en 3-årig periode for små og mellemstore virksomheder. Det har vi heller ikke set noget til. Så har ministeren kun regninger at udstede til landets virksomheder, og er bekymringen dermed kun tom snak?

Kl. 16:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:59

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg er ked af, at jeg er nødt til lige at starte med at bruge min første del af taletiden på at korrekse spørgeren en lille smule. For jeg synes nu nok, vi hørte Venstres folketingsmedlemmer, tidligere regeringsmedlemmer, fortælle om den store lempelse det var, da man sænkede satsen for bo- og gaveafgift. Og det er den lempelse, den nuværende regering ruller tilbage. Så inden vi fordyber os alt for meget i semantikken, er vi nødt til at have den del af historikken på plads.

Vi vil som regering gerne hjælpe og understøtte vores erhvervsliv. Vi har lige oprettet Erhvervslivets EU- og Regelforum, der skal fjerne unødigt bureaukrati og unødig overimplementering. Det er et godt initiativ. Vi jagter hele tiden udenlandske investeringer til danske virksomheder. Vi arbejder på at skabe bedre lånevilkår i landdistrikterne for virksomheder og borgere. Og alt det håber jeg jo vi kan have et bredt politisk samarbejde om med spørgerens parti og med andre partier i Folketinget.

Kl. 17:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 17:00

Torsten Schack Pedersen (V):

Den faktuelle virkelighed er, at i 2015 i uge 7, tror jeg det var – jeg tror, pressemeddelelsen blev sendt ud 7 minutter over midnat – afskaffede den daværende skatteminister det, der hed formuecirkulæret. Det betød, at værdiansættelsen i forbindelse med generationsskifte blev kraftigt forhøjet, og det kompenserede vi for ved at sænke procentskattesatsen. Men jeg ærgrer mig over, at der ingen konkrete forslag er. Det er tom snak, og det synes jeg ikke rigtig vores virksomheder kan bruge til noget.

Kl. 17:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 17:00

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Nu synes jeg, at man kommer til at holde sig lidt for meget til det forberedte talepapir om, at det skulle være tom snak – den der retorik, man har lagt an. Jeg prøver faktisk at komme med nogle helt konkrete forslag, som vi kan samarbejde om, hvis spørgeren er interesseret i det.

Vi har i regeringen oprettet Erhvervslivets EU- og Regelforum. Det er et konkret initiativ, der skal gøre det lettere at drive virksomhed i Danmark. Det håber jeg at spørgerens parti er enig i og støtter. Sådan lød det i hvert fald i morges på det samråd, vi havde i Finansudvalget. Vi skal arbejde på, hvordan vi kan tiltrække udenlandske investeringer til danske virksomheder, og vi skal se på en meget svær problematik, der har været her i mange år, men som vi måske kan løse sammen, om at skabe bedre lånevilkår i landdistrikterne, hvor det kan være sværere at drive virksomhed.

Kl. 17:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 17:01

Torsten Schack Pedersen (V):

Jamen gode hensigter er der mange af, og vi bidrager konstruktivt fra Venstres side i alt, der kan gøre det bedre at drive virksomhed. Men det er måske lidt stort at bryste sig af, at man har lavet et nyt forum til at løse den samme opgave, som hed noget andet under den tidligere regering. Til gengæld har man droppet målsætninger om, hvor meget man vil lempe de administrative byrder for virksomhederne. Jeg håber – håber – at regeringen i det mindste bare vil tage nogle af de forslag videre, man gik til valg på, og som vil hjælpe på finansieringsmulighederne for vores små og mellemstore virksomhe-

der, men jeg konstaterer bare, at intet af det har fundet vej til regeringens finanslovsforslag.

Kl. 17:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 17:02

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg kender dansk erhvervsliv godt nok til at vide, at man ikke lader sig vælte bagover af store og svulstige måltal, som den tidligere regering havde på byrdedagsordenen. Man vil se resultater, og det er det, vi er i gang med at skabe nu med det nye organ, som i øvrigt – i en regibemærkning – også har nye opgaver og dermed ikke alene er en sammenlægning. For man skal også se på den fremadrettede regulering, gøre den mere agil og tilpasse den nye forretningsmodeller osv.

Men jeg vil slutte med at glæde mig over, at spørgeren erklærer sig klar i arbejdstøjet og villig til at finde løsninger, for det kommer vi til at skulle gøre sammen, og det ser jeg sådan set store perspektiver i. Vi har mange visioner, og vi har mange konkrete forslag. Dem skal vi samarbejde om.

Kl. 17:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til erhvervsministeren og tak til hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre. Det var slut på spørgsmål 34.

Det næste spørgsmål er spørgsmål 35 til udlændinge- og integrationsministeren af fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:03

Spm. nr. S 46

35) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Pia Kjærsgaard (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at regeringen dropper øen Lindholm som udrejsecenter for kriminelle udlændinge, og hvor vil regeringen nu anbringe udviste kriminelle udlændinge?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 17:03

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Det er jo meget, meget aktuelt, at jeg rejser det her spørgsmål, for ministeren og regeringen har jo proklameret, at Lindholm er droppet. Udrejsecenter Lindholm er droppet. Så er det jo et meget, meget aktuelt spørgsmål, hvor jeg så spørger ministeren: Hvad vil man så? Har man nogen plan for, hvor de udviste kriminelle, der ellers har opholdt sig eller opholder sig på Kærshovedgård med stor utryghed til følge i forhold til befolkningen ...

Kl. 17:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Jeg er nødt til at afbryde spørgeren. Her i første omgang er det kun for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 17:03

Pia Kjærsgaard (DF):

Ja, okay. Nå, men jeg er jo ny her.) (*Munterhed*). Det er fint, ja, okay. Skal vi ikke bare lade det være ved det så?

Kl. 17:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 17:03

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg er jo også en slags ny, så jeg vil starte med sige tak for spørgsmålet, som giver mig lejlighed til her i Folketingssalen at uddybe, hvorfor vi i regeringen har valgt at stoppe etableringen af et udrejsecenter på øen Lindholm.

Jeg er jo grundlæggende enig med Dansk Folkeparti og med den tidligere regering i, at den målgruppe, som var tiltænkt udrejsecenteret på Lindholm, er uønsket i Danmark. Vi har dog i Socialdemokratiet hele tiden sagt, at et udrejsecenter på Lindholm så ud til at blive en dyr løsning. Og jeg er efter at være blevet minister for området ikke blevet overbevist om, at Lindholm er den rigtige løsning, tværtimod. Det er simpelt hen for dyrt.

Jeg tror ikke på, at vi løser problemstillingen med bl.a. udviste kriminelle ved at bruge 759 mio. kr. på et helt ny udrejsecenter i Stege Bugt. Jeg er faktisk sikker på, at vi kan finde en løsning, hvor vi bruger pengene mere fornuftigt. Jeg tror, de fleste kan blive enige om, at 0,75 mia. kr. er rigtig, rigtig mange penge. Og hvis man sammenligner med de eksisterende udrejsecentre, vil bare driften af Lindholm også blive mere end tre gange så dyr pr. person.

Det var og er dog helt rigtigt, at der skal findes en løsning på udfordringen med udvisningsdømte, som ikke rejser hjem, og dem, der er på tålt ophold. For selvfølgelig er vi enige i, at udviste kriminelle udlændinge skal rejse hjem, og det er derfor også vigtigt for mig, at vi nu kigger nærmere på, hvordan vi kan få flere til at rejse hjem. Samtidig skal vi finde ud af, hvor udlændinge uden lovligt ophold mest hensigtsmæssigt kan indkvarteres, så længe de opholder sig i Danmark, men vi er endnu ikke et sted i arbejdet, hvor vi kan sige, hvor målgruppen skal indkvarteres.

Kl. 17:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Og så har spørgeren 2 minutter.

Kl. 17:05

Pia Kjærsgaard (DF):

Jamen det er godt. Nu har jeg jo forberedt ministeren lidt på, hvad jeg vil sige, men da jeg ikke har skrevet det ned, kan det godt være, at der er lidt fornyelse. Jeg havde sådan set også forventet det svar, at det er dyrt osv. Ja, det er dyrt at have afviste, udviste kriminelle asylansøgere i Danmark. Det er dyrt at have dem på Kærshovedgård, det er dyrt at have dem i det hele taget.

Det, man jo har forsøgt fra den tidligere regerings og Dansk Folkepartis side, er at isolere dem, altså få dem mere isolerede, end de har været på Kærshovedgård, hvor de som sagt spreder meget, meget stor utryghed, og hvor det er svært at holde dem inden for området. For det er jo sket, og det ved vi fra dokumentation fra mange forskellige spørgsmål, der er stillet, og svar, der er givet, at folk ikke kommer tilbage. Man ved egentlig ikke rigtig, hvor de opholder sig, og de er ude at skabe utryghed i lokalsamfundet, i butikker og over for befolkningen og laver fortsat kriminalitet. Det er jo fuldstændig uholdbart – fuldstændig uholdbart.

Derfor bliver jeg nødt til at sige til ministeren: Jeg synes, det havde været godt, når man nu har aflyst udrejsecenter Lindholm, at man så havde haft et alternativ. Og hvornår forventer ministeren så man har det alternativ?

Kl. 17:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 17:06 Kl. 17:09

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak for spørgsmålet. Jeg vil godt understrege, at er der én ting, der frustrerer mig, så er det, at vi har over 1.000 mennesker, som burde udrejse fra Danmark, men som ikke kan det af flere forskellige årsager, eller som ikke vil det. Det er meget, meget dyrt. For tiden koster det omkring 300.000 kr. pr. person pr. år at være på Kærshovedgård. På Lindholm ville det koste omkring 1 mio. kr. pr. person pr. år. Jeg har da også selv spekuleret på, om det er pengene værd.

Jeg vil godt sige, at hvis jeg troede på, at Lindholm virkede – altså at folk rent faktisk rejste hjem – så kunne jeg måske se fidusen i det, men det tror jeg bare ikke på. Og derfor er mit bedste gæt, at det er penge ud ad vinduet.

Kl. 17:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ja tak! Så er det fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 17:07

Pia Kjærsgaard (DF):

Det er jo ikke rigtig noget svar, for det er det samme, jeg hører fra ministeren, og det er de samme svar, som ministeren også har givet til pressen, nemlig at det er dyrt, ja. Og der må jeg endnu en gang konstatere: Ja, det er dyrt.

Der havde Dansk Folkeparti og regeringen jo den holdning, at det trods alt er bedre, at de er mere isolerede, end de er på Kærshovedgård. Men jeg bliver nødt til at spørge ministeren: Hvorfor har man ikke opstillet et alternativ, når man har aflyst udrejsecenter Lindholm? Hvornår kan vi forvente at der kommer noget?

I øjeblikket er der nok stadig væk trods alt en usikkerhed omkring udrejsecenter Lindholm – er man helt sikker? – men der er i hvert fald, kan jeg garantere, en stor usikkerhed på Kærshovedgård og i området omkring. Derfor synes jeg ... (Den fg. formand (Bent Bøgsted): Ja tak!) regeringen skylder lokalbefolkningen og egentlig også mig et svar.

Kl. 17:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi skal lige overholde det halve minut, der er i spørgetiden – også ministeren.

Værsgo til ministeren.

Kl. 17:08

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Nu er vi jo i Danmark – et lille, tætbefolket land – så det er svært at finde et sted, der er helt isoleret, og jeg vil heller ikke sige, at Lindholm er helt isoleret. Der skulle være en færge, der sejlede frem og tilbage og fragtede beboerne frem og tilbage, og de skulle kunne tage bussen til København eller til Vordingborg eller ind til Stege by. Jeg har selv sommerhus på Møn og kender området ud og ind, og jeg tror ikke, at lokalbefolkningen dernede havde en oplevelse af, at dem, der skulle bo på Lindholm, ville være isolerede, tværtimod.

Hvornår kommer der en løsning? Der kommer en løsning, for vi vil jo have en placering, fastlægge hvor de skal bo henne. Den tidligere regering havde en idé om, at der skulle etableres et udrejsecenter på Lindholm, som skulle kunne åbne i 2021. Og inden da, lang tid inden da skal vi nok melde ud, hvor vi mener både dem, der er udvisningsdømte og på tålt ophold, og dem, der er afvist som asylansøgere, skal bo. Så der er lidt tid at løbe på. Det skal nok blive gjort.

Kl. 17:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ja tak. Fru Pia Kjærsgaard.

Pia Kjærsgaard (DF):

Det er stadig væk ikke svar nok. Det er rigtigt, at det her skulle åbne i 2021, men der var dog en dato, man kunne forholde sig til. Er der stadig væk en dato, man kan forholde sig til? Kan man under alle omstændigheder garantere, at man har fundet et sted, der kan etableres og igangsættes i 2021?

Så må jeg sige, at det da er korrekt, at der var tale om færgeforbindelse og sådan noget. Der ved ministeren jo også godt, at for Dansk Folkeparti var det ikke nogen absolut nødvendighed, at der var de forbindelser, men det var jo en form for forståelse, lad os kalde det det. Men jeg vil godt høre om den løsning: Er det en ny løsning i morgen, eller hvad er det? For jeg synes stadig væk, det er utilfredsstillende, at ministeren ikke kan svare mere klart.

Kl. 17:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 17:10

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Det bliver nok ikke i morgen. Og jeg har forståelse for, at Dansk Folkeparti ikke ønskede de færger, men det var trods alt en del af den aftale, som jeg må forstå på Dansk Folkeparti at partiet jo stadig væk forsvarer.

Jeg vil bare holde fast i, at det skal være en beslutning, der er truffet efter grundige overvejelser, hvor vi er sikre på, at økonomien hænger sammen og er forsvarlig og kan forsvares over for danskerne. Det synes jeg ikke Lindholm kan.

Så spørger fru Pia Kjærsgaard: Er der præsenteret en løsning inden 2021? Det kan jeg love dig for. Det er der helt sikkert.

Kl. 17:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi siger tak til fru Pia Kjærsgaard.

Så går vi videre til det næste spørgsmål. Det er til udlændinge- og integrationsministeren, og det er stillet af fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:10

Spm. nr. S 73

36) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Marie Krarup (DF):

I betragtning af hvor stor betydning religion har for det enkelte menneskes opfattelse af det legitime i demokrati, ytringsfrihed, ligestilling og andre vestlige værdier, som vi hylder i Danmark, mener ministeren så ikke, at de enkelte statsborgerskabsansøgeres religion bør være kendt for de politikere, der skal tage stilling til, om ansøgeren skal på en lov om indfødsret, og for de politikere, der skal stemme om tildeling af statsborgerskab i Folketingssalen?

Skriftlig begrundelse

Spørgeren henviser til dette debatinterview fra b.dk »Ruud Koopmans har forsket i integration i mere end 20 år – og han kan ikke pege på et eneste vestligt land, der har succes med at integrere muslimer«.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Marie Krarup (DF):

Tak. I betragtning af hvor stor betydning religion har for det enkelte menneskes opfattelse af det legitime i demokrati, ytringsfrihed, ligestilling og andre vestlige værdier, som vi hylder i Danmark, mener ministeren så ikke, at de enkelte statsborgerskabsansøgeres religion bør være kendt for de politikere, der skal tage stilling til, om ansøgeren skal på en lov om indfødsret, og for de politikere, der skal stemme om tildeling af statsborgerskab i Folketingssalen?

Kl. 17:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det udlændinge- og integrationsministeren. Værsgo.

Kl. 17:11

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Mange tak. Jeg vil godt starte med at sige, at det at blive dansk ikke kun handler om at lære sproget og komme i arbejde – det handler i mindst lige så høj grad om værdier og kultur. Vi har som samfund længe troet, at hvis blot dem, der kom hertil, lærte sproget og kom i arbejde, så ville de også automatisk dele vores værdier, og det er der heldigvis også rigtig mange der gør, men der er desværre også nogle, som er ideologiske modstandere af vores demokrati og samfundsværdier, og som modarbejder det, hvor de kan. De fleste er kommet hertil på grund af vores frihedsværdier, men vi må også erkende, at der er nogle, der er kommet hertil på trods af de værdier. Og derfor står vi i dag midt i en ny frihedskamp, og det er en kamp, jeg meget gerne vil tage del i, men ikke på den måde, som spørgeren foreslår her, altså ved at skele til religion, når vi tildeler statsborgerskab, og jeg vil også gerne prøve at forklare hvorfor.

For mig er det her mere en kamp mellem alle demokrater – herunder moderate muslimer, som for længst har fundet sig tilpas i vestlige demokratiske samfund – og så de reaktionære vakte muslimer, der insisterer på, at sharia skal regulere samfundet, mere end det er en konflikt mellem muslimer og de europæiske samfund. Vi skal stå ved siden af de første og kæmpe imod de sidste. Vi er i kamp for demokrati og ikke imod islam, og derfor ville jeg også være bekymret for at skele til religion, når vi tildeler statsborgerskab. Det kan ende med, at visse grupper af personer diskrimineres på baggrund af deres religion, og at vi på den måde i virkeligheden skubber de forkerte fra os, og det vil være et skridt baglæns i den frihedskamp for de demokratiske værdier, som jeg mener er så helt afgørende ikke bare for Danmark, men for hele Europa.

Kl. 17:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Marie Krarup.

Kl. 17:12

Marie Krarup (DF):

Tak for svaret. Det vil sige, at ministeren *ikke* vil arbejde for, at vi formindsker integrationsproblemerne med muslimer i Danmark. Jeg synes, det er uforståeligt, at ministeren ikke vil drage en lære af de sidste 30 års integrationsproblemer i Danmark, hvor det jo er ganske tydeligt, at de alvorligste integrationsproblemer er tilknyttet islam – det kan man simpelt hen ikke stikke under stolen.

Det er et kæmpestort problem, og hvis vi både bliver ved med at understøtte en antalsmæssig stigning og giver medløb til muslimske minoriteter i Danmark, så forøger vi integrationsproblemerne. Derfor er det selvfølgelig afgørende, at de politikere, der skal tage stilling til, om folk skal have statsborgerskab i Danmark, kan tage stilling til det, som er sandhed, det, som er rigtigt, nemlig at det $g\phi r$ en forskel, hvilken religion man har. Og når ministeren påstår det modsatte, tager han jo ikke virkeligheden alvorligt. Religion betyder no-

get. Det betyder ekstremt meget i forbindelse med de nuværende integrationsproblemer, og at nægte at give den oplysning til de politikere, der skal tage beslutninger med store konsekvenser for Danmarks fremtid, er simpelt hen forkert.

Derfor bør ministeren, hvis han ønsker en stram udlændingepolitik og en udlændingepolitik, der sikrer, at Danmark også er dansk om 100 år, arbejde for, at det bliver tydeligt for os politikere, når vi stemmer om tildeling af statsborgerskab, hvilken religion de kommer med. Så må folk jo selv bestemme, om de vil forskelsbehandle på baggrund af det, men det skal ikke holdes hemmeligt. Hvis man gør det, fornægter man jo, at vi reelt set har nogle integrationsproblemer, som *har* med religion at gøre, og så kan det godt være, at man ville ønske, at det ikke var sådan, men det er jo sådan, det er.

Kl. 17:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 17:15

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak for det opfølgende spørgsmål. Jeg vil godt understrege, at jeg ikke på nogen måde ønsker at benægte nogen som helst integrationsproblemer. Enhver kan slå op i statistikerne og se, hvor de største udfordringer kommer fra, og det er bl.a. fra lande, der typisk har rødder i muslimsk kultur. Det er jo ikke nogen hemmelighed – det er en banalitet at konstatere det.

Men jeg mener, at det er helt centralt, når vi diskuterer integration, at rettigheder og pligter ikke knyttes an til folks religion. De rettigheder, folk har i det her samfund, er knyttet an til, at de borgere her, og de pligter, de har, er knyttet an til, at de er borgere her. Og når vi behandler lovforslag her i Folketingssalen, synes jeg ikke, vi skal tage udgangspunkt i, hvilken religion folk har. Jeg synes heller ikke, vi skal have en lov om indfødsret, hvor vi kan se, hvem der er homoseksuelle, og hvem der heteroseksuelle. Vi må gå ud fra, at de mennesker, der står på det lovforslag, lever op til kravene, og vi har fra Socialdemokratiets side støttet en grundlovsceremoni, hvor man højtideligholder tilslutningen til demokratiet netop for at understrege betydningen af, at man også bakker op om demokratiets værdier.

Kl. 17:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Marie Krarup.

Kl. 17:16

Marie Krarup (DF):

Men det er jo at fornægte, at det her har en enorm betydning, og det har ikke noget at gøre med rettigheder og forpligtelser. Nogle danskere ønsker at give nogle mennesker en gave, som dansk statsborgerskab er. Det er ikke en rettighed, så derfor har det ikke noget med rettigheder og privilegier at gøre. Det har noget at gøre med, om det er klogt at give den gave til nogle personer, som vi nu efter en lang integrationshistorie i Europa ved har meget vanskeligt ved at falde til i nogle lande og derfor risikerer at blive en sikkerhedstrussel og et økonomisk problem på lang sigt i de lande. Der skal vi politikere, som er med til at bestemme, om den gave skal gives eller ej, da vide, hvem vi giver den til.

Kl. 17:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Ministeren.

Kl. 17:16

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg er helt enig i, at vi skal vide, hvem det er, vi giver den til. Og der står jo også i alle lovforslagene alle navnene. Alle navnene står i lov-

forslaget. Vi ved godt, hvem vi giver den til. Vi giver den til folk, der lever op til de krav, et meget bredt flertal af Folketinget har stillet, for at få indfødsret. Jeg ser selv sådan her på det: Der foregår en hård ideologisk kamp blandt muslimer, ikke bare i Danmark, men i hele verden. En stor del af dem har tilsluttet sig demokratiet, også i det danske samfund; de har brug for vores fulde opbakning. Og så er der også, desværre, en stor del af dem, der sætter religiøse regler over demokratiets spilleregler; dér er der brug for en hård kamp. Men det er vigtigt, at vi skelner mellem demokrater og ikkedemokrater i stedet for at skelne mellem muslimer og ikkemuslimer, for den diskussion og den kamp ender i en blindgyde. Og derfor vil jeg insistere på, at det, vi beder folk om, er at tilslutte sig demokratiet. Det er det afgørende.

Kl. 17:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Fru Marie Krarup.

Kl. 17:17

Marie Krarup (DF):

Det er jeg helt uenig med ministeren i, og jeg mener simpelt hen heller ikke, at det er rigtigt. Altså, vi har ikke nødvendigvis større integrationsproblemer med monarkister eller for den sags skyld kommunister, som kan være modstandere af alle de ting, som vi synes er fornuftige. Det er i langt de fleste tilfælde religiøst funderede kulturforskelle og forskelle på, om man er tilhænger af det ene eller det andet system, som giver de udfordringer, vi har i dag. Og derfor er det simpelt hen forkert at holde det hemmeligt for gavegiverne, altså for lovgiverne på indfødsretsområdet, hvilken religion folk har.

Kl. 17:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 17:18

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg synes, det centrale er, at man lever op til de betingelser, vi har stillet. Hvis spørgeren ønsker, at det skal fremgå i lovbehandlingen fra hvilke lande, herunder f.eks. lande med en typisk muslimsk kultur, ansøgerne kommer, må spørgeren udarbejde et ændringsforslag, og så må Folketinget forholde sig til det. Men jeg ønsker ikke, at opdele lovforslaget på en måde, hvor man kan se, hvilken religion folk har. Det synes jeg er et skridt i den forkerte retning i lovbehandlingen i Danmark.

Kl. 17:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti.

Så går vi videre til spørgsmål 37. Det er stillet til udlændinge- og integrationsministeren af hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Der er en medspørger, og det er hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:19

Spm. nr. S 75 (omtrykt)

37) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF) (medspørger: **Peter Skaarup** (DF)): Er ministeren enig i, at de gennemførte stramninger i forhold til meldepligten for beboerne på Kærshovedgård har været en stor succes og skaffet mere tryghed i lokalområdet?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, formand. Spørgsmålet lyder: Er ministeren enig i, at de gennemførte stramninger i forhold til meldepligten for beboerne på Kærshovedgård har været en stor succes og skaffet mere tryghed i lokalområdet?

K1 17·19

Den fg. formand (Bent Bøgsted): Ministeren.

Kl. 17:19

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak for spørgsmålet. Jeg er faktisk meget enig med spørgeren i, at det er vigtigt, at vi har en stærk og en effektiv kontrol med de personer, der ikke har noget lovligt ophold her i landet. Det er personer, som ikke har noget at gøre her, og som vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at få til at rejse hjem. Derfor bakker regeringen også op om de stramninger, der er foretaget i forhold til beboerne på Kærshovedgård, dem, der er pålagt opholds- og meldepligt, og derfor stemte Socialdemokratiet også for de her stramninger, både i 2015 og i 2018. Hvis man ikke overholder sin opholds- og meldepligt, bliver man frihedsberøvet, og det er en konsekvens af stramningerne fra 2018. Det gælder de udlændinge, der er her på tålt ophold, og dem, der er kriminelle.

Spørgeren kobler så strafskærpelserne til en øget tryghed i nærområdet omkring Kærshovedgård. Det har jeg også selv været lidt interesseret i, for jeg anerkender nemlig, at man kan føle sig utryg ved at have et udrejsecenter som nabo. Jeg tror, at naboer og befolkning generelt har det bedst med, at vi ved, hvor de her personer er, frem til at de rejser ud af Danmark. Det er derfor, vi har udrejsecentre, og vi holder selvfølgelig øje med den uro, der måtte være. Uhensigtsmæssig adfærd og kriminalitet bliver indberettet til Udlændingestyrelsen, og alle former for kriminalitet anmeldes også til politiet, og de indberetninger indeholder altså et begrænset antal hændelser. Det er også vigtigt at sige højt. Men uanset om det er et højt eller et lavt antal hændelser, kan trygheden jo godt være påvirket af, at man har et udrejsecenter som nabo. Det prøver jeg sådan set ikke at tage fra nogen, men her er det så politiets opgave at sikre trygheden i området. Hvis der er udfordringer med nogen af beboerne, er det politiets opgave, for de er jo ikke frihedsberøvet.

Mit mål med den her kontrol er sådan set ikke straffen i sig selv, mit mål er, at vi kan handle, hvis vi får mulighed for at udsende de her personer, og det er derfor, vi skal have styr på dem. Det kræver så en effektiv kontrol og en kontrol, der virker. Hvis jeg skal svare helt konkret på, om stramningerne så er en succes, er det ærlige svar, at det ved jeg ikke endnu. Vi kan som sagt se, at der er et begrænset antal hændelser, og den seneste opgørelse fra september viser et endnu lavere antal hændelser. Det kan vi godt se. Det kan skyldes, at nogle af beboerne er frihedsberøvet, men vi ved det ikke helt endnu.

Helt grundlæggende ved vi for lidt om, hvad det er, der virker i forbindelse med en effektiv kontrol, der understøtter, at folk rejser eller bliver sendt hjem. Derfor har jeg også bedt mit ministerium om at se nærmere på, hvordan vi får den mest effektive kontrol, en kontrol, der giver os det bedste overblik over, hvor udlændingene opholder sig, og som vigtigst af alt understøtter, at folk rejser hjem, når de har fået at vide, at de ikke har noget at gøre her i Danmark. Det er det, der er det vigtige for mig, og det er sådan set det, jeg også mener vi skal måle successen på. Lige nu har vi lidt over 1.000 mennesker i udsendelsesposition, og det er, vil jeg godt indrømme, en kæmpe politisk hovedpine. Det koster masser af penge, og det undergraver tilliden til flygtningepolitikken.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 17:22

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, formand, og selvfølgelig tak til ministeren for svaret – et svar, der også var lidt overraskende. Jeg havde egentlig forventet et noget klarere tilsagn fra ministeren om, at vi så ens på det her. Når vi har et problem i et lokalområde omkring Kærshovedgård – hvor vi har folk siddende, der jo er udvist af Danmark, og nogle af dem har begået meget, meget skrappe former for kriminalitet i Danmark, som de er dømt for og også har fået udvisningsdom for, folk, som har skabt utryghed i lokalområdet – så strammer vi kravene i forhold til meldepligt meget markant, så i stedet for vel omkring 150 overtrædelser, før man får fængselsstraf, er det vel noget, der ligner 6 overtrædelser nu, der kan medføre fængselsstraf.

Folk, der bliver hevet ud af det her lokalområde og bliver sat i fængsel i 6 måneder, fordi de har forbrudt sig mod meldepligten, bliver jo trukket væk fra lokalområdet, der ellers havde været utrygt ved deres tilstedeværelse. Det har resulteret i, at man i lokalområdet – ministeren kan jo gå ind og se på den lokale mediedækning, der har været af det, hvis ikke han indtil nu har haft mulighed for det – helt åbenlyst siger, at det her har skabt en forbedret tryghed i deres lokalområde. Men så siger ministeren nu, at det ved man ikke ret meget om.

Jeg bliver i virkeligheden lidt utryg over det svar, ministeren giver. Og hvorfor gør jeg det? Jo, for ministerens legekammerat, De Radikale – det er jo dem, man skal lave finanslov med lige om lidt og finde ud af, hvilke ressourcer der skal være til politiet osv. – har jo gjort det klart, at man opfatter de stramninger, vi har lavet på meldepligten som ren symbolpolitik. Hr. Andreas Steenberg har på De Radikales vegne sagt: Det her burde aldrig være sket. Man har indført en masse stramninger af symbolsk karakter. Citat slut. Det er dem, som man lige om lidt skal lave finanslovsaftale med.

Hvis ikke vi, der stemte for de her stramninger, har en rimelig fælles forståelse af, at de faktisk skaber mere tryghed og er en fordel for os, kan man jo risikere, at regeringen pludselig sidder bag nedrullede gardiner ovre i Finansministeriet på et eller andet tidspunkt her i efteråret og begynder at lempe på de her ting for på den måde at skaffe andre vilkår hos politiet eller lignende, men med utryghed til følge for lokalbefolkningen. Hvad er ministerens svar på det?

Kl. 17:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 17:24

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg vil starte med at slå fast med syvtommersøm, at vi ikke kommer til at lempe på det her. Der skal ikke være mindre kontrol med det her område. Vores problem er jo, at der er for mange mennesker i udsendelsesposition. Som jeg fortalte hr. Kristian Thulesen Dahls partifælle fru Pia Kjærsgaard lige før, koster det 300.000 kr. om året pr. person på Kærshovedgård – mennesker, der ikke har brug for beskyttelse. Det er ikke til at holde ud at være i, at vi skal bruge så mange penge på det! Tænk, hvis mine børn i den danske folkeskole fik lige så mange penge med, så ville det jo være guldhaner i 1. klasse.

Så vores problem her er, at vi ikke lykkes med vores politik, for der er for mange, der stadig opholder sig i det danske samfund, selv om de skal rejse ud. (*Den fg. formand* (Bent Bøgsted): Ja tak!) Der er 250 på Kærshovedgård normalt, men sidst jeg besøgte stedet for et par uger siden, sagde de, at der var 200. Jeg spurgte: Hvor er de

sidste 50, er de i spjældet? Så blev der nikket lidt forsigtigt omkring bordet. Så selvfølgelig har det haft betydning, at vi har gennemført det her. Jeg kan bare ikke med ministeriet i ryggen, ikke endnu i hvert fald, sige, at det har haft betydning for trygheden. Jeg kan se på nogle tal fra juli, august og september, at der er et fald, men om det er signifikant nok til at kunne sige, at det er på grund af det, tør jeg ikke sige.

Kl. 17:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren skal også overholde taletiden på ½ minut. Jeg ved godt, det er svært. Det er mange oplysninger, der skal frem på ½ minut. De er selvfølgelig også vigtige at få.

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 17:26

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men det er jo det her, der lige præcis er det afgørende. Skaber det en øget tryghed, eller kan nogen få held til at overbevise regeringen om, at det bare sådan er af symbolsk karakter, at man laver sådan nogle stramninger? For mig at se er det helt åbenlyst, at hvis man tager nogle mennesker, som i hvert fald skaber utryghed i et lokalområde, tager dem ud af det lokalområde og placerer dem i fængsel, så skaber det mere tryghed i det lokalområde. Det er det, man får at vide, når man taler med folk i lokalområde. Det er det, medierne kan referere, når de er ude at lave interviews med folk, og som blev gengivet også i den forgangne uge. Det er derfor, det er så afgørende for os i Dansk Folkeparti, at det her fortsætter, og at man holder fast. Der skal i hvert fald lyde en klar opfordring til ministeren til, at man ikke giver efter i forhandlinger med bl.a. De Radikale og SF, som har været ude at sige, at man skal gå en anden vej her, nemlig begynde at lempe på de krav, vi nu stiller til de her mennesker.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 17:26

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Det er jo nogle nye regler, der er trådt i kraft den her sommer. Derfor er det også lidt tidligt at konkludere for hårdt. Jeg står her med nogle tal fra juli, august og september, og jeg kan jo godt se, at der har været et lille fald i antallet af hændelser, som det hedder. Men det er bare for skrøbeligt til at konkludere for hårdt på. Det er derfor, jeg siger, at jeg ikke tør konkludere endnu. Men det ville da undre mig, hvis der kom mere tryghed af, at man smider flere mennesker i fængsel. Det ville da være mærkeligt. Men jeg tør altså ikke konkludere på, hvorvidt det lige har med den her lovændring at gøre.

Det, som jeg er optaget af, er, at hvis det skal lykkes os at kunne få sendt folk til Kastrup Lufthavn og på en flyvemaskine, så skal vi vide, hvor de er. Så skal vi ikke til at lede efter dem i alle hjørner af kongeriget. Så skal vi vide, hvor de er. Det er derfor, de har opholdsog meldepligt. Det er derfor, vi skal holde fast i det.

Kl. 17:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Og så har vi medspørger på. Hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti

Kl. 17:27

Peter Skaarup (DF):

Tak til ministeren for svarene. Jeg kunne godt tænke mig at spørge, om ministeren kan se, at der er en forskel mellem det, som ministeren siger, og det, som justitsministeren sagde tidligere i dag. Jeg hørte meget tydeligt, at justitsministeren var helt klar på, at det her havde gjort en forskel, og at det, der var sat i gang, var vældig godt. Jeg hører ikke helt det samme fra integrationsministeren.

Så kunne jeg godt tænke mig spørge om de to nye ting, kan man sige, der er sket siden den her aftale. 1: Regeringen har droppet Lindholm. Hvad tror ministeren det betyder for den plan og den tryghed, der skal være omkring tingene, at nogle af de værste, som man jo havde tænkt sig at flytte til Lindholm, åbenbart ikke kan komme andre steder hen? Hvornår sker der noget fra regeringens side? Har man fundet et andet sted – vil man finde et andet sted? Hvor mener ministeren det skal være? Og 2, i forhold til de forsvundne – noget, som Socialdemokratiet jo også har været inde på tidligere: Hvad med dem? Hvad gør man for at finde dem? For det er jo et kæmpe problem, at mange af dem, der er på tålt ophold, er væk.

Kl. 17:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 17:28

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Nu var jeg ikke lige så heldig at høre min kollega justitsministerens besvarelse tidligere. Så jeg er ikke helt præcis klar over, hvad det var, han svarede på. For »gjort en forskel« i forhold til hvad? Jeg forholder mig til, hvor mange hændelser der har været, og kan se, at der har været et fald i september, men at det ikke er tydeligt nok, signifikant nok endnu til, at jeg tør konkludere på det.

Og hvad med Lindholm? Vi mener, det er en dyr løsning, som ikke var en løsning, fordi den ikke løste mere, end Kærshovedgård allerede løser i dag, og det er ikke godt nok. Så vi har tænkt os for færre penge at løse opgaven lige så godt ved at finde en ny placering et andet sted i Danmark. Jeg er med på, at ligegyldigt hvem der skal være nabo til sådan et udrejsecenter, er det ikke ligefrem, fordi man har trukket gevinsten i lotteriet. Det er jeg fuldstændig med på. Derfor har vi også tænkt os at gøre det her meget grundigt, så vi er sikre på, at når beslutningen bliver truffet, er det også noget, der holder vand, både økonomisk og praktisk.

Kl. 17:29

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 17:29

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig spørge ministeren, om ikke det set med ministerens øjne er meget vigtigt, at beboerne omkring Kærshovedgård mærker, at det fortsætter – det går jeg ud fra at regeringen går ind for – med det her regime, der er sat i værk. Beboerne savner jo også et svar på, hvornår der så sker noget i forhold til de værste af beboerne på Kærshovedgård. Med det vil jeg egentlig godt bare afslutningsvis spørge ministeren: Hvornår kan vi så forvente, at vi får at vide, hvor de her værste kriminelle, som også laver ballade i området, skal hen, og hvor skal det ske? Det er vel egentlig ikke for meget forlangt, at regeringen, når den skrotter noget, fortæller, hvad den så vil.

Kl. 17:30

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:30

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg var på tur med Folketingets Udlændingeudvalg i den sidste samling, hvor vi talte med en del af beboerne og med borgmesteren i Ikast-Brande Kommune, og jeg har fuld forståelse for, at det giver problemer at være nabo til et udrejsecenter. Man sidder over for

mennesker, der fortæller om, at datteren ikke kan cykle hjem fra håndbold, eller hvad det er, fordi det skaber utryghed. Det har jeg forståelse for, og naboerne er også nogle, vi under alle omstændigheder har tænkt os virkelig at lytte til.

Lindholm skulle jo står klar i 2021, så indtil da skulle Kærshovedgård have fungeret som nu med den tidligere regerings politik. Vi skal nok i god tid inden 2021 præsentere, hvor vi synes at dem på tålt ophold, dem, der er dømt til udvisning, og dem, der har fået afslag på asyl, skal opholde sig. Jeg kommer ikke til at sige det i dag og heller ikke i morgen, for det skal gøres grundigt. Jeg har de sidste par uger været rundt og se en række forskellige centre, og jeg har bedt mit ministerium om at finkæmme landet for at finde den bedst mulige placering, som jeg håber på at så stor en del af Folketinget som overhovedet muligt har mulighed for at bakke op om, når jeg vil præsentere den.

Kl. 17:31

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så går vi tilbage til hr. Kristian Thulesen Dahl. Værsgo. Det er et afsluttende spørgsmål, ja.

Kl. 17:31

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak til ministeren for at deltage i diskussionen her i dag. Det er nyttigt, og det er vigtigt i hvert fald at få slået fast, at der ikke skal ske lempelser i kravene om meldepligt, og hvornår man i givet fald får en straf for at bryde meldepligten.

Så lige til slut ved jeg ikke, om det var en fortalelse, ministeren kom med her i sidste runde, nemlig at regeringen leder efter en ny placering, et nyt sted i Danmark i forhold til Lindholm og Kærshovedgård. De Radikale har jo talt for, at man skulle have dem spredt rundt i landet på mange forskellige lokationer. Er det her et udtryk for, at regeringens opfattelse er, at man skal finde én ny placering, ét nyt sted i Danmark?

Så vil jeg bare lige sige, at Dansk Folkeparti jo pressede på for, at Lindholm skulle stå klar til i hvert fald delvis husning af nogle af de her folk tidligere end 2021. Men det er rigtigt, at det var en kamp, vi ikke havde overbevist den daværende regering om endnu. Det er bare lige for en ordens skyld, når ministeren nu lægger så meget vægt på 2021.

Kl. 17:32

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:32

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak for spørgsmålet. Jeg synes også, det har været en god diskussion her frem og tilbage.

Vi har som sagt ikke lagt os fast på, hvor de her mennesker skal opholde sig. Men én ting tør jeg godt allerede nu sige, og det er, at de ikke skal spredes ud i alle danske kommuner. Hele formålet med det her er, at vi har nogenlunde styr på, hvor folk er. For nogle gange går det rigtig stærkt, når vi får mulighed for at udsende folk, og så skal vi være i stand til meget hurtigt at få folk ind i en bil og til Kastrup Lufthavn og ind i et fly. Så skal vi ikke rende rundt med lys og lygte og lede efter folk i alle danske kommuner.

Kl. 17:33

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tusind tak til udlændinge- og integrationsministeren. Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl og hr. Peter Skaarup.

Hjertelig velkommen til beskæftigelsesministeren og hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 17:33

Spm. nr. S 58

38) Til beskæftigelsesministeren af:

Troels Lund Poulsen (V):

Mener ministeren, at regeringen bidrager til at løse de ghettoproblemer, der eksisterer flere steder i landet, når regeringen sammen med en række øvrige partier har besluttet at hæve ydelserne til især indvandrere, der ikke har en tilknytning til det danske arbejdsmarked?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 17:33

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Mener ministeren, at regeringen bidrager til at løse de ghettoproblemer, der eksisterer flere steder i landet, når regeringen sammen med en række øvrige partier har besluttet at hæve ydelserne til især indvandrere, der ikke har en tilknytning til det danske arbeidsmarked?

Kl. 17:33

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:33

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard Thomsen):

Mange tak for spørgsmålet. Vi står ved de aftaler, vi har indgået, som skal bekæmpe parallelsamfund. Vi skal ikke have parallelsamfund i Danmark. Indsatsen mod parallelsamfund handler ikke kun om ydelser; det handler også om at få børn og unge i ghettoområderne i skole og ændre beboersammensætningen i områderne.

Men det gavner ikke børnene, uanset om de bor i ghettoområder eller ej, at de vokser op i fattigdom. Derfor har vi aftalt med SF, Radikale og Enhedslisten at indføre et midlertidigt børnetilskud for at give børnene bedre muligheder for at få en rimelig hverdag. Det handler ikke om, hvor man bor, eller hvor i verden man kommer fra. Når der bliver råd til, at børnene kan deltage i fritidsaktiviteter eller fødselsdage, kan de indgå i fællesskaber med andre børn. De børn kan være gode rollemodeller i forhold til skole og uddannelse, og de kan bidrage til at bekæmpe parallelsamfund. Men det ændrer ikke ved, at det allerbedste for børnene er, at deres forældre arbejder.

Der er stadig en gevinst ved at tage et arbejde i stedet for at modtage offentlige ydelser. Efter indførelsen af det midlertidige børnetilskud vil en enlig forsørger med to børn, som får et job til HK's mindsteløn for ufaglærte, få en månedlig gevinst på ca. 3.000 kr. efter skat. Men jeg vil også gerne slå fast, at indførelsen af det midlertidige børnetilskud ikke står alene. For regeringen er det centralt med rettigheder og pligter. Dem, der kan, skal bidrage til samfundet. Vi vil derfor indføre en pligt til at bidrage 37 timer om ugen for nytilkomne og indvandrere med integrationsbehov.

Kl. 17:35

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 17:35

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for svaret. Der var dele af svaret, som jeg synes på mange måder var meget rigtige, nemlig at det bedste, man kan gøre, selvfølgelig er at sikre, at folk har et arbejde. Men det, som jeg synes beskæftigelsesministeren også må forholde sig til, er jo spørgsmålet, om ydelserne ikke også har en betydning i forhold til ens arbejdsmarkedstilknytning. Altså, har det ikke også en betydning, hvor høje ydelserne kan være, når man sammenligner med, hvornår det er attraktivt at arbejde? Det er det første spørgsmål.

Det andet spørgsmål drejer sig om det, som ministeren nu selv tager op, nemlig de 37 timer. Hvornår vil vi se et konkret forslag om det, kan man sige, løfte, som regeringen jo gav, da man var i opposition, om, at man nu vil lave en model med 37 timer for visse befolkningsgrupper?

Kl. 17:36

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:36

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard Thomsen):

For at svare på de to spørgsmål – endnu en gang tak for spørgsmålene – vil jeg sige, at jo, selvfølgelig har det en betydning, hvor høje ydelserne er, i forhold til hvor stor en gevinst der er ved at være på arbejdsmarkedet. Og der er ikke nogen tvivl om – og det tror jeg i virkeligheden også spørgeren, den forhenværende minister, er klar over – at vi har et kæmpeproblem med især folk med ikkevestlig baggrund, som ikke i dag har en tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er også jo derfor, at hele den her løsning er af midlertidig karakter. Det er et midlertidigt børnetilskud for at afhjælpe det problem, der er, og som vi har set vokse over de sidste mange år, nemlig at alt for mange børn efter vores mening lider alt for store afsavn.

Dertil vil jeg også bare lige bemærke, at det, der jo er forudsat i de, hvad kan man sige, finansministerielle beregninger, er et mindsket arbejdsudbud på 225 fuldtidspersoner. Det vil altså sige, at det er meget, meget få mennesker, man vurderer ikke vil have en tilstrækkelig tilskyndelse til at arbejde, og det er, fordi mange af de udfordringer, som mange af de her familier har, er komplekse, hvad enten de er sociale, sygdomsmæssige, fordi de ikke kan sproget i tilstrækkelig grad eller ikke har de rigtige kvalifikationer. Det er meget mere komplekst end ene og alene økonomiske incitamenter.

Kl. 17:37

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 17:37

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for de bemærkninger. Jeg synes ikke rigtigt, det var tydeligt fra beskæftigelsesministerens side, hvornår forslaget omkring de 37 timer måtte blive præsenteret, og i hvilken udstrækning det måtte blive præsenteret, og hvad der måtte ligge af økonomi i sådan et forslag. For det er klart, at det jo heller ikke nødvendigvis er gratis at indføre det forslag. Det kan blive spændende at se. Derfor vil jeg sådan set også gerne vide, hvad den tidsmæssige horisont er for det forslag.

Kl. 17:38

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:38

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard Thomsen):

Jeg har ikke en tidsplan med til spørgeren i dag, men jeg kan forsikre spørgeren om, at vi er i fuld gang med at udvikle på det forslag. Spørgeren ved jo også fra sin tidligere plads i netop Beskæftigelsesministeriet, at det heller ikke er helt enkelt at skrue sammen, men det kommer ikke til at afholde os fra at gøre det.

Vi går målrettet efter at få etableret en pligt til at bidrage for nytilkomne i Danmark, fordi vi mener, det er vigtigt, og at det er et vigtigt redskab til at bryde de sociale og kulturelle barrierer, som står i vejen for, at måske især ikkevestlige kvinder kommer ud på arbejdsmarkedet. Der håber vi jo rigtig meget, at partiet Venstre vil gå konstruktivt ind i de drøftelser og forhåbentlig også i realitetsforhandlinger om det, når vi fremlægger det endelige bud på, hvordan det skal skrues sammen.

Kl. 17:38

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så har spørgeren et sidste spørgsmål.

Kl. 17:38

Troels Lund Poulsen (V):

Det vil vi glæde os til at høre mere om. Og så tror jeg sådan set, at vi bare lader det være ved det, for jeg tror ikke, vi kommer det meget nærmere i dag

Kl. 17:38

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:39

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard Thomsen):

Så takker jeg for spørgsmålene og ser frem til et fortsat konstruktivt samarbejde med Venstre, både om de 37 timer, om ghettoudfordringer og om alt mulig andet i det hele taget.

Kl. 17:39

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til beskæftigelsesministeren, og tak til hr. Troels Lund Poulsen. Så går vi over til miljøministeren, og der er spørgeren fru Anni Matthiesen. Velkommen.

Kl. 17:39

Spm. nr. S 85

39) Til boligministeren af:

Heidi Bank (V):

Agter ministeren at tage nye initiativer, der skal modvirke ghettodannelsen i Danmark, og som skal kompensere for den aftale om et midlertidigt børnetilskud, regeringen har indgået med en række partier, som betyder, at ydelserne til bl.a. arbejdsløse indvandrere i ghettoområderne hæves, og som svækker incitamentet til at tage et arbejde?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 17:39

Spm. nr. S 87

40) Til boligministeren af:

Heidi Bank (V):

Mener ministeren, at Socialdemokratiets intention med at skabe et Danmark i balance, herunder sikre bosætning i hele landet, er overholdt i regeringens finanslovsforslag, når regeringen bl.a. reducerer rammen for offentlige investeringer, fjerner bredbåndspuljen og tredobler generationsskifteskatten for familieejede virksomheder, som i høj grad ligger i vores landdistrikter?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 17:39

Spm. nr. S 54 (omtrykt)

41) Til miljøministeren af:

Anni Matthiesen (V) (medspørger: **Torsten Schack Pedersen** (V)): Vil ministeren lovliggøre, at vaskebjørn og mink kan bekæmpes 24 timer i døgnet på lige fod med mårhund?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 17:39

Anni Matthiesen (V):

Tak for det, formand. Spørgsmålet lyder: Vil ministeren lovliggøre, at vaskebjørn og mink kan bekæmpes 24 timer i døgnet på lige fod med mårhund?

Kl. 17:39

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:39

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Tak for spørgsmålet. Regeringen er optaget af, at bekæmpelsen af de invasive arter er effektiv. Jeg ser med stor alvor på risikoen for, at vaskebjørn kan sprede sig til Danmark, da den kan overføre både rabies og en særlig farlig parasit til ræve, hunde og mennesker. Jeg kan oplyse, at Miljøstyrelsen har etableret et beredskab, som kan igangsætte en hurtig indsats for at udrydde individer af vaskebjørne, når de observeres i Danmark. Mod mink foregår der en organiseret bekæmpelsesindsats, primært ved brug af fælder.

Miljø- og Fødevareministeriet arbejder løbende på at effektivisere bekæmpelsen af invasive arter. Det sker med rådgivning fra universiteterne og Vildtforvaltningsrådet og i samarbejde med interesseorganisationer som f.eks. Danmarks Jægerforbund.

Lige nu er Miljø- og Fødevareministeriets udkast til forvaltningsplan for mink, mårhund og vaskebjørn i offentlig høring. Planen fastlægger mål, rammer og konkrete initiativer for at begrænse de tre invasive arters skadelige indvirkning i naturen. Og når ministeriet skal behandle de indkomne høringssvar, vil jeg tage stilling til, om der er behov for at se på, om initiativerne i forvaltningsplanen skal ændres, og jeg vil derfor også se på forslaget om regulering af vaskebjørn og mink om natten og vil i den forbindelse rådføre mig med Vildtforvaltningsrådet.

Kl. 17:40

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 17:40

Anni Matthiesen (V):

Tusind tak for, at ministeren på den måde vil få både vaskebjørn og mink mere på dagsordenen i den forbindelse, for det er i hvert fald det, jeg hører, når jeg taler med jægerne ude i landet, altså at det er rigtig vigtigt, at vi på en eller anden måde kommer op af starthullerne og får gjort en stor indsats. For det er fuldstændig korrekt, at vaskebjørnen jo også er en trussel for den danske natur, og at det på den måde er vigtigt, at vi, kan man næsten sige, er foran.

Noget af det, jeg godt kunne tænke mig at spørge ministeren om, er, om ministeren har nogen plan om at afsætte flere midler til Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen i forhold til den her bekæmpelse af invasive arter sådan helt generelt.

Kl. 17:41

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:41

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Tak for opfølgningen. Jeg synes, at det her spørgsmål omkring invasive arter er et spørgsmål, hvor der er god brug for, at vi har den her konstruktive dialog om, hvad der egentlig skal gøres. Og jeg tror, at vi bredt på tværs af partierne har en interesse i, at vi får bekæmpet de invasive arter bedst muligt. Det er jo også derfor, at vi fra Danmarks side sådan set har en pligt til at udrydde vaskebjørnen der,

hvor vi opdager den – for at forhindre, at den etablerer sig her i landet

Rækkefølgen vil være sådan, at nu er forvaltningsplanen i høring, og når vi får de høringssvar ind, vil vi kigge på indsatserne. Og dermed kan jeg ikke på forhånd sige, at der vil være flere midler til det – det kommer jo an på, hvad der er behov for. Nu er der lagt nogle initiativer frem i den her handlingsplan, og når vi får svarene, hvor vi bl.a. vil kigge på det forslag fra Venstre, som ikke har været fremme før nu, må vi se, om det så er tilstrækkeligt med det.

Kl. 17:42

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 17:42

Anni Matthiesen (V):

Man kan sige, at de danske jægere, som faktisk gør en stor indsats for at holde de her invasive arter nede, jo ikke kun har brug for natsigtemidler, men for den sags skyld også for andre typer af udstyr for at kunne bekæmpe både vaskebjørne og mårhunde. Man kan sige, at den erfaring, vi i Venstre gjorde i forhold til den daværende pulje, jo var, at køb af udstyr faktisk var noget af det, som var rigtig vigtigt i forhold til at bekæmpe invasive arter.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ministeren egentlig påtænker også at tage skridt, i forhold til at der kan købes mere udstyr til jægerne, altså igen, om der er en ny pulje på vej, så man kan købe de her værktøjer.

Kl. 17:43

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:43

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Jeg tror igen, det er vigtigt, at vi tager det i den rigtige rækkefølge. Nu har vi forvaltningsplanen i høring. Der ligger der nogle indsatser, i forhold til hvordan vi bedst muligt bekæmper, at invasive arter som vaskebjørn og mink breder sig mere i Danmark. I forhold til det, der bliver spurgt om i dag, nemlig om man skal have lov til at drive jagt 24 timer i døgnet, så er det jo en ny ting, man har fået lov til i 2018, hvad angår mårhund og vildsvin, og derfor er der jo også nogle betænkeligheder, eller der kan være nogle ulemper, hvis man åbner mere op. Det er det, som vi skal have afdækket i forbindelse med den høring, der er nu.

Nogle af de udfordringer, der bliver peget på, er jo, at sigtbarheden er dårligere, at der kan ske ulykker, at der kan ske forveksling i forhold til andre dyr, at der kan være forstyrrelser om natten. Det er jo nogle af de ting, som vi skal have med ind på bordet i forhold til det forslag, som bliver bragt op i dag.

Kl. 17:44

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så vil jeg gerne byde velkommen til medspørgeren, hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 17:44

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. I den plan, der er i høring, står der sådan set en ret skræmmende formulering, nemlig at mårhunden allerede er så udbredt i Jylland, at udryddelse ikke længere vurderes at være muligt. Det er jo en ret alvorlig konstatering. Det er jo baggrunden for spørgsmålet. Jeg oplever – på samme måde som min kollega, fru Anni Matthiesen – at det her er noget, der vækker stor bekymring. Derfor bare en meget, meget klar opfordring til, at den ekstra mulighed, der blev givet i 2018, nu også bliver brugt i forhold til vaske-

bjørn og mink, så vi ikke skal stå om nogle år med en ny plan, hvor man konstaterer, at nu er udryddelsesmuligheden fortabt i en eller flere dele af landet. Derfor bare en opfordring til, at hvis vi vil det her problem til livs, så skal ministeren være åben over for at gå meget hårdt til værks, for ellers risikerer vi, at det går som den beklagelige konstatering, der er i forhold til mårhund i Jylland.

Kl. 17:45

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:45

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Så kan jeg jo håbe, at jeg kan glæde ordføreren med, at jeg som minister netop er åben over for at kigge på de værktøjer, der er i værktøjskassen. Det er også bare sådan, at arter er forskellige, bl.a. mink. Den fanger man primært med fælder, og derfor kan der være forskel på, hvilket værktøj der sådan set er det rigtige, hvis vi gerne vil nå det samme mål, men hvor det altså vil være forskelligt fra art til art. Det er jo noget af det, vi er nødt til at tage hensyn til. Det er derfor, at jeg nu siger, at med den høring, der er, får vi nogle forslag ind. Jeg har også noteret mig Venstres ønske, og det er sådan set også på bordet. Det kigger jeg meget gerne på, det er jeg åben over for. Og så vil jeg rådføre mig med Vildtforvaltningsrådet, som har alle kompetencerne siddende i forhold til at tage den afvejning af, om det her er det rigtige redskab til den rigtige art.

Kl. 17:46

Den fg. formand (Christian Juhl):

Medspørgeren.

Kl. 17:46

Torsten Schack Pedersen (V):

Så må vi jo krydse fingre for det, og, hvis vi kan vælge den optimistiske tilgang – det skal man jo gøre – håbe på, at der bliver lyttet konstruktivt til de anbefalinger og de råd, der kommer. For jeg tror bare, at hvis ikke vi skal stå i samme situation med mink og med vaskebjørn, som vi står i med mårhund, ifølge ministerens egne ord, så er der altså brug for, at vi går hårdt til værks, og at vi griber ind, inden problemet vokser os over hovedet.

Kl. 17:46

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:46

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Jeg tror, at alle, der har et ønske om at passe godt på den danske natur og den danske biodiversitet, jo skal have samme ønske om at bekæmpe de invasive arter, for de ting hænger sammen. Derfor er jeg sådan set også optaget af, at vi tager fat på det her problem på den rigtige måde. Noget af det, der ligger i forvaltningsplanen i forhold til vaskebjørn, er jo bl.a., at der skal være en intensiv overvågning i Sønderjylland for netop at sikre, at vi har nok fod på det her i forhold til at sikre den rigtige bekæmpelse.

Kl. 17:47

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så er det hovedspørgeren, fru Anni Matthiesen. Værsgo. Det sidste spørgsmål.

Kl. 17:47

Anni Matthiesen (V):

Altså, jeg vælger at tage de optimistiske briller på, for sådan som jeg hører ministeren, er ministeren også indstillet på, at man er nødt til rent ud sagt at gøre en kæmpe indsats for at undgå, at vi kommer til at stå i samme situation, som vi gør med mårhunden. Derfor håber jeg også rigtig meget, at ministeren vil lytte til, hvad bl.a. Danmarks Jægerforbund kommer med af gode input, for rigtig mange af de folk, der skal til for at bekæmpe både mårhund, forhåbentlig, men også vaskebjørn, er jo faktisk både lodsejere og jægere, som er tæt på. Derfor håber jeg rigtig meget, at ministeren vil være med til at prioritere det her og sætte det på dagsordenen, også når høringssvarene kommer ind.

K1 17:48

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 17:48

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Jeg er glad for, at Venstres ordfører ser på det gennem de optimistiske briller, og som det også blev sagt i mit tidligere svar, er jeg åben over for at kigge på de forslag, der kommer på bordet. Det har ikke være foreslået før nu, at man skulle have den her mulighed i forhold til de 24 timer, hvad angår specifikt vaskebjørn og mink. Det må vi jo så kigge på. Men det er klart, at i og med at der kun har været den mulighed med hensyn til mårhund og vildsvin, som blev indført i 2018, så har der ikke været nogen evaluering. Og der er en bekymring, i forhold til om vi nu rammer de rigtige arter med de rigtige redskaber. Så det er jo den bekymring, der er, i forhold til at det er et vidtgående redskab. Men jeg er som sagt åben over for at kigge på det, når høringssvarene kommer ind.

Kl. 17:49

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til miljøministeren. Tak til fru Anni Matthiesen, og tak til hr. Torsten Schack Pedersen for det sidste spørgsmål.

Hermed er spørgetiden afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 6: Forslag til folketingsbeslutning om danske militære bidrag til FN's fredsbevarende mission i Mali, MINUSMA.

Af udenrigsministeren (Jeppe Kofod). (Fremsættelse 03.10.2019).

Sammen med dette punkt foretages:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 7: Forslag til folketingsbeslutning om danske militære bidrag til Operation Barkhane.

Af udenrigsministeren (Jeppe Kofod). (Fremsættelse 03.10.2019).

Kl. 17:49

Forhandling

Den fg. formand (Christian Juhl):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er fru Annette Lind fra Socialdemokratiet. Velkommen.

Kl. 17:49

(Ordfører)

Annette Lind (S):

Tak for det, formand. I dag skal vi behandle B 6, som er et beslutningsforslag om danske militære bidrag til FN's fredsbevarende mission i Mali, også kaldet »MINUSMA«, og B 7, som er et beslutningsforslag om et militært bidrag til »Operation Barkhane«.

Den 25. april 2013 vedtog FN's Sikkerhedsråd en resolution om at etablere »MINUSMA« i Mali. Både B 6, den fredsbevarende mission, og »Operation Barkhane«, som vi behandler i B 7, er en del af den sikkerhedspakke, som regeringen fremlagde for nylig, om militære bidrag til forsvar af danske interesser.

Operationen »MINUSMA« og »Operation Barkhane« hænger uløseligt sammen. FN-resolutionerne, der hjemler »MINUSMA«s mandat i Mali, byder også »Operation Barkhane« velkommen. I tilfælde af at der er angreb, hjælper »Operation Barkhane«.

Situationen i Sahelregionen udvikler sig i negativ retning. Der er en eskalering af vold mellem de etniske grupper, situationen har drevet rigtig mange mennesker på flugt, og der er mange civile drab. Fredsprocessen er skrøbelig, og situationen er bekymrende. Regionen er præget af ekstrem fattigdom, høj befolkningstilvækst, ungdomsarbejdsløshed, svage statslige institutioner og vanskelige klimatiske forhold – faktisk er der rigtig høje temperaturstigninger. Derfor går det militære bidrag i Sahelregionen hånd i hånd med et omfattende dansk udviklingsengagement, med stabilitetsbidrag og humanitær bistand.

Bidraget, som vi tager stilling til i B 6, er helt konkret et transportflybidrag med op til 65 personer og et personelbidrag på op til 10 personer til FN's fredsbevarende mission »MINUSMA«. Personbidraget skal indsættes fra januar 2020 til ultimo 2020 og består af tolke og it-specialister, som skal løse informationsindhentningsopgaver med henblik på at bidrage til »MINUSMA«s situationsbillede og med henblik på beskyttelse af enheder. Det danske personbidrag skal indgå i en europæisk efterretningsenhed. Transportflyet er af typen C-130J, også kaldet et Herkulesfly. Transportflyet skal bidrage i 6 måneder fra november 2019 og frem. Flyet skal transportere personel og materiel.

Efter konflikten brød ud i Mali i 2012, har Danmark støttet de internationale indsatser ad flere omgange i takt med FN's mandat i »MINUSMA« – og det er ofte blevet forlænget. Det danske bidrag har også tidligere udsendt transportfly og dertil også danske specialtropper, som har været på mission, og sidst har en dansk generalmajor været udsendt. Med det folkeretslige grundlag for de danske bidrag til »MINUSMA« har FN's Sikkerhedsråd fastslået, at der med situationen i Mali foreligger en trussel mod national fred og sikkerhed.

Så til B 7. De to missioner har, som jeg sagde tidligere, en sammenhæng i forhold til det internationale engagement for at stabilisere Sahel-regionen, der i de seneste år har oplevet en forværret sikkerhedspolitisk situation. Forsvaret har siden 2013 bidraget løbende til de militære indsatser i Mali og i Sahel. Udenrigsministeren og forsvarsministeren har rådført sig med medlemmerne i Udenrigspolitisk Nævn og bedt om et mandat i B 7 til et helikopterbidrag med 2 EH101-helikoptere og op til 70 personer. Dertil skal der udsendes 1-2 stabsofficerer til hovedkvarteret i den franskledede »Operation Barkhane« i Sahel. Cyberkapacitet vil også kunne indgå i den danske militære indsats. Helikopterbidraget skal indsættes fra januar 2020 og året ud.

For Socialdemokratiet er det vigtigt, at vi kobler de militære bidrag med en langsigtet diplomatisk, økonomisk og udviklingspolitisk indsats. »Operation Barkhane« er en franskledet antiterroroperation i Sahelregionen, som omfatter Mali, Burkina Faso, Mauretanien, Niger og Tchad. Ekstremisme, menneskesmugling og andre former for grænseoverskridende organiseret kriminalitet hærger i Sahelregionen. Operationen her skal sikre, at landområderne i regionen ikke falder i de forkerte hænder, da de allerede i dag udgør en trussel mod fred og stabilitet i Europa. Mange mennesker er på flugt som følge af konflikt, fattigdom og naturkatastrofer, og Sahelregionen er en central transitregion for migration fra Vestafrika til Europa.

Terrorgrupper som al-Qaeda og ISIL øger deres aktiviteter og militære tilstedeværelse, og der er således også jævnligt angreb på FN's fredsbevarende mission »MINUSMA« i Mali og på de nationale styrker og på civilbefolkningen. Det kan vi ikke stiltiende se på. Men operationen er ikke ufarlig for danske soldater. Danmark er en kerneallieret i NATO, og derfor er det vigtigt, at vi løfter vores del af byrden. Med »Operation Barkhane« er Danmark og det danske forsvar med til at bidrage til fred og stabilitet ude i verdens brændpunkter. For mig er det vigtigt, at vi tager aktivt del i den internationale kamp mod terrorisme og ufred ved at tage ansvar ude i verden. Den fredsbevarende mission »MINUSMA« og operationen her bidrager til at understøtte sikkerhed og stabilitet i regionen; det er vigtigt for at skabe fred på lang sigt. Danmark spiller en central rolle i et nyt regionalt freds- og stabiliseringsprogram i Sahelregionen under Freds- og Stabiliseringsfonden.

Socialdemokratiet støtter FN's mission »MINUSMA« og »Operation Barkhane« og beslutningsforslagene B 6 og B 7.

Kl. 17:55

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ikke nogen spørgsmål til ordføreren, så vi siger tak for dagens indsats. Den næste ordfører er hr. Karsten Lauritzen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 17:56

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak for ordet og for den korrekte beskrivelse af det parti, jeg repræsenterer, formand.

Vi skal i dag, som den foregående ordfører har været inde på, behandle de her to beslutningsforslag, som sambehandles, om dansk militært bidrag til FN's fredsbevarende mission i Mali og »Operation Barkhane« – hvis jeg udtaler det korrekt. Det ligger jo i god forlængelse af det danske engagement i området og også i FN-missioner, som vi efterhånden har en mangeårig tradition for. Og det har været fornuftigt at give de tidligere mandater, og det er også fornuftigt at fortsætte det bidrag i lyset af den udvikling, der desværre er, og som jo ikke er entydigt positiv – langtfra. Derfor, selv om det ikke er nogen stor overraskelse, kan jeg sige, at Venstre selvfølgelig støtter de to beslutningsforslag og den linje, som regeringen lægger op til, og som beskrevet i beslutningsforslagene er det en videreførelse af nogle af de tidligere bidrag, som også bl.a. Venstres udenrigsminister har bedt om mandat til her i Folketinget.

Vi ser med stor alvor på sikkerhedssituationen i Mali og Sahelregionen og på den desværre negative udvikling. Jeg var selv, nogle få måneder efter jeg blev valgt ind i Folketinget i 2007, med Folketingets Udenrigsudvalg på besøg i Mali, og udenrigsministeren deltog i øvrigt også på turen. Og dengang var vi faktisk i Timbuktu i den nordlige region - områder, som man ikke har kunnet komme i i mange år – og vi besøgte nogle af de projekter, som Danmark med danske skattekroner via vores udviklingsbistand har støttet. Jeg husker personligt særlig et besøg hos en kvindelig borgmester – dem var der få af i Mali på daværende tidspunkt, og jeg tror ikke, det er forbedret sådan voldsomt – og vi støttede den her kvindelige borgmester, og det var en fantastisk, rørende oplevelse at se, hvordan danske skattekroner bliver brugt fornuftigt. Kort tid efter var der jo forskellige terrorgrupper, herunder Islamisk Stat, der gjorde sit indryk i området, og jeg tror faktisk, at den by, som vi besøgte, efterfølgende er blevet bombet af det franske bidrag, tror jeg faktisk det var. For den by, vi besøgte, blev efterfølgende overtaget af terrorceller og terrorister og blev brugt som operationsområde i Timbuktu.

Det er jo en forfærdelig kedelig udvikling, ikke mindst for dem, der bor i Mali, men også for det internationale samfund. Og når man har en region som hele Sahelregionen og den nordlige del af Mali, som er påvirket af den her negative sikkerhedssituation og kan være et sted, hvor terrorister opererer og der er masser af internt fordrevne, så bedrøver det jo en. Men det spørgsmål, vi må stille os selv, er, hvad vi kan gøre for at afhjælpe, og det har vi så gjort siden 2014, tror jeg, hvor vi har deltaget i FN's missioner. Vi har også haft et tæt samarbejde med franskmændene, og det er så det samarbejde med franskmændene, som B 7 lægger op til at fortsætte for at sikre fred og stabilitet i det omfang, som det overhovedet er muligt, i Mali og Sahelområdet.

Det er i Danmarks interesse. Ud over at vi selvfølgelig hjælper Mali som land, som er en skrøbelig stat med voldsomme udfordringer – ikke bare fattigdomsmæssigt og humanitært, men også politisk med politisk ustabilitet – så er det også i vores interesse at sørge for, at der er fred og stabilitet i den del af verden, ikke mindst fordi det genererer et voldsomt migrationspres på Danmark og på Europa og EU's ydre grænser. Så selvfølgelig er der vores internationale ansvar, men der er også en klar egeninteresse fra dansk side i at gå ind og hjælpe med at sikre fred og stabilitet og deltage i den fredsbevarende mission i Mali. Derfor skal vi naturligvis gøre det. Vi skal bidrage til at skabe fred og stabilitet, fremme demokrati og forbedre fremtidsudsigterne i Mali og Sahelregionen, og det er jo det, det danske bidrag skal understøtte.

Kl. 18:01

Vi ønsker fortsat at bakke op om FN, det mandat, der ligger, vores allierede og det at være en aktiv del af indsatsen, og vi synes, det er meget fornuftigt, at man ved siden af FN-sporet jo har den franskledede operation »Operation Barkhane«, som Danmark jo så også skal bidrage til. Det giver rigtig god mening, og det giver også god mening, at vi har en FN-mission, og at Danmark også i det her tilfælde og i andre tilfælde vælger at sige: Én ting er FN-sporet, men vi vil også gerne nogle gange gå videre, hvis det giver god mening og er sund fornuft, og det er det, og det er de to beslutningsforslag udtryk for

Vi sender så gode danske soldater – i det her tilfælde jo et transportfly – til Mali, hvilket vi også tidligere har gjort. Masser af danske soldater, personel fra flyvevåbnet, der skal udsendes, skal væk fra deres familier og udsætter sig selv for fare. Alt andet lige er det jo mere trygt og sikkert at være herhjemme end at være udsendt på Danmarks vegne, og der er naturligvis også en risiko ved det, og den skal vi være bevidst om, og vi skal være taknemlige for de soldater, der vil tage af sted, og vi skal behandle dem godt og ordentligt. Det gør vi – det er min klare opfattelse. Og vi skal også huske, at de soldater, der måtte vende tilbage, om det så er udsendte til Mali på de to mandater, der ligger her, eller andre soldater, der er udsendt i Danmarks tjeneste, kan være kommet til skade fysisk eller psykisk, og så har man en berettiget forventning om, at man vil få en rigtig god behandling af det danske samfund.

Derfor har vi jo en veteranpolitik, som vi i fællesskab udvikler og forbedrer. Og det har været en af mit partis mærkesager i den tid, vi har siddet i regering, og inden vi sad i regering, og det vil den også være her i oppositionstiden. Vi skal have en god veteranpolitik. Vi skal behandle vores udsendte soldater godt, når de er udsendt, vi skal udruste dem godt, vi skal passe godt på dem, og vi skal også give dem, hvis det overhovedet kan lade sig gøre, en bred opbakning her i Folketinget til det arbejde, de skal lave. Det betyder noget, når man er derude, om man er udsendt med et smalt eller et bredt mandat i forhold til det arbejde, man skal udføre. Når de kommer hjem, skal de få en god og ordentlig behandling, og hvis man kommer til skade psykisk eller fysisk, skal man forvente, at det danske samfund vil tage god hånd om en.

Med de ord skal jeg som sagt sige, at Venstre støtter de to beslutningsforslag og ser nødvendigheden af en dansk tilstedeværelse i Mali og Sahelregionen fremadrettet. Kl. 18:03

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Karsten Lauritzen. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre til næste ordfører, og det er hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti.

Kl. 18:03

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak for det. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi i Dansk Folkeparti er skeptiske over for Danmarks mission i Mali. Landet er et uhyre farligt sted, hvor terrorismen florerer, og hvor de interne konflikter stadig er brandvarme. Og så sent som i sommer blev knap 100 personer dræbt af bevæbnede gerningsmænd i et angreb mod en landsby. Så når vi i Danmark engagerer os i et land som Mali, er der selvfølgelig også en række forhold, der er afgørende. For det første skal det ske i en tæt alliance med lande, som vi deler verdenssyn og forudsætninger med. Og for det andet skal det også være på en måde, hvor vi kan garantere vore troppers sikkerhed bedst muligt. Og endelig er det også afgørende, at det sker med så bredt et flertal i Folketinget som muligt. Vi skal alle kunne bakke op om vores soldater i disse farlige områder.

Den franske militæroperation med navnet »Barkhane«, som vi behandler her i dag, dækker fem forskellige lande i Sahel: Burkina Faso, Tchad, Mali, Mauretanien og Niger. Flere forskellige oprørsgrupper med bånd til både Al Qaeda og Islamisk Stat opererer i området, hvor flere soldater indtil nu er blevet dræbt. I alt 3.500 franske soldater er indsat i det enorme område, hvor de samarbejder med de lokale regeringsstøtter og soldater fra bl.a. Estland og Storbritannien. Der er altså tale om en bred international indsats med lande, som Danmark deler udenrigspolitiske prioriteter med.

Hertil kommer, at Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at truslen fra terror i Mali, Burkina Faso og Niger er høj, og især i de seneste år har sikkerhedssituationen i det nordlige og østlige Burkina Faso udviklet sig kritisk. De militante islamisters succes med ekspansion i det centrale Mali har givet dem bedre muligheder for at gennemføre angreb ind i det nordlige, centrale og østlige Burkina Faso. Og efterretningsvæsenet vurderer, at militante islamister fortsat har intention om og kapacitet til at gennemføre større, komplekse terrorangreb i Burkina Faso. Men hvad der er særlig interessant for os i Danmark, er, at det også vurderes som sandsynligt, at militante islamister løbende planlægger angreb mod vestlige mål i landet og bortførelser.

Dermed er krigen i Sahel også af afgørende betydning for os i Danmark, for hvis vi vil beskytte os selv, vores land og borgere imod vores fjender, er det ikke nok blot at sikre et ordentligt nationalt forsvar. Så må vi bekæmpe fjenden, hvor fjenden er, og hvor fjenden dag for dag vokser sig stærkere. For den slags fjender forstår kun en ting, og det er at blive slået på slagmarken. Det er ikke nogen, man kan forhandle med. Det ligger ikke til deres mentalitet at gå ind og forhandle med nogen som helst. De mener jo, at de har retten til at gøre, som de vil, og slå dem ihjel, som de vil, sådan nogle steder. Har de ikke den samme tro som dem, skal de væk fra jordens overflade. Og det mener vi ikke er rimeligt, og derfor skal vi også være med til at bekæmpe dem. Men det betyder også, at vi er nødt til at sikre, at vi har en stærk kontrol i Danmark, så de ikke bare kommer ind over grænsen. Vi skulle nødig have, at de begynder at strømme til Danmark, og derfor er det også vigtigt, at vi fortsat har en stærk grænsekontrol til at stoppe mulige islamister.

Efter konflikten i Mali brød ud i 2012, har Danmark støttet de internationale militære indsatser i Mali og den bredere Sahelregion. I 2013 støttede Danmark den tidligere franske operation med et transportfly, ligesom vi har støttet »MINUSMA« med et tilsvarende transportfly og 30 stabsofficerer udsendt til missionens hovedkvarter

i Bamako. Dette er blot en del af det danske bidrag, hvor også en dansk generalmajor har været udsendt som styrkechef for »MINUS-MA«. Dette er afgørende og vigtigt for Danmarks sikkerhed, for selv om disse konflikter kan virke langt fra Danmarks grænser, har de afgørende betydning for at sikre danskernes hverdag, frihed og tryghed. Derfor kan Dansk Folkeparti bakke op om begge de to beslutningsforslag, B 6 og B 7, som regeringen her har fremsat. Tak for ordet.

K1.18:08

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak til hr. Bent Bøgsted. Der er ingen korte bemærkninger, så vi går videre til Radikales ordfører, hr. Martin Lidegaard.

Kl. 18:08

(Ordfører)

Martin Lidegaard (RV):

Tak for det. Som flere ordførere allerede har været inde på, er situationen i Sahel ustabil – hvis man skulle være dramatisk, kunne man sige lidt af en tikkende bombe – som skyldes en lang række forhold af historisk karakter. Det er jo dels et område præget af fattigdom og desperation gennem mange årtier, dels et område, der – for at sige det ligeud – har været præget af dyb indoktrinering for flere arabiske staters side med en salafistisk indoktrinering i skoler og en massiv påvirkning, der har ført til nye militante grupperinger, som i dag udgør en sikkerhedsrisiko både for de civilbefolkninger, der bor i landene i Sahel, men i og for sig også for de lande, der ligger lidt længere væk, heriblandt Danmark og de andre europæiske lande.

For Radikale Venstre er der ingen tvivl om, at vi ikke bare har et ansvar, men også en kæmpestor interesse i at prøve at stabilisere situationen i Sahel. Det er også grunden til, at det er lykkedes at lave et meget præcist FN-mandat med en fredsplan for Mali, der gør det muligt ikke bare – forhåbentlig – at vinde den interne borgerkrig mod islamisterne, men forhåbentlig også at vinde freden. I hvert fald er der en plan, og det er ikke altid, der er det, når vi vælger at gå ind. Der er også nogle gange, hvor vi er nødt til at gå ind uden rigtig at have en plan for, hvordan det skal ende. Men det har vi sådan set her.

Når det er sagt, er det en alt andet end let mission. Det er jo to beslutningsforslag, vi har med at gøre her, og der har været rejst kritik mod den del, der handler om Barkhane, som også er FN-mandateret gennem den anden FN-mission, men som jo også har været omdiskuteret, fordi den bliver forestået af især Frankrig og et par allierede sammen med dem, men som er en endnu sværere operation i nogle endnu sværere områder. Fra radikal side har vi besluttet at støtte begge beslutningsforslag, fordi vi ser de to operationer som komplementære. Der er et mandat, og vi tror, at det, hvis man skal få situationen under kontrol, kræver en helhjertet indsats.

Med til det billede hører også – og det lægger vi afgørende vægt på – at Danmark ikke kun bidrager med militær tilstedeværelse, men at vi også bidrager med stabiliserende indsatser, kapacitetsopbygning, almindelig udviklingsbistand, humanitær bistand, hele spektret, og dermed kan vi forhåbentlig gøre en forskel og også få indflydelse på, hvad det er for nogle lande, og hvad det er for en region, der på lang sigt vil bryde ud af det her.

Man kunne med den klare bevidsthed, man altid har, når man står med efterklogskabens klare lys, sige: Gid vi dog var kommet i gang i Sahel nogle årtier før. Men nu er vi der, og det støtter Radikale Venstre.

Kl. 18:11

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Anne Valentina Berthelsen fra Socialistisk Folkeparti. Velkommen. Kl. 18:11

(Ordfører)

Anne Valentina Berthelsen (SF):

Tak for ordet. Jeg synes, der er redegjort rigtig fint for situationen i området af de tidligere ordførere. I Sahelregionen er det jo stadig sådan, at der er behov for en indsats for at sikre den fortsatte våbenhvile mellem regeringen i Mali og de væbnede grupper i området. Der er ligesom opstået et magttomrum efter mange års borgerkrig, hvor vi i SF synes, at det er vigtigt at sikre, at terrorgrupperinger ikke får fodfæste i regionen, og hvor der samtidig også foregår menneskehandel og der er illegale flygtningestrømme, som passerer igennem og skaber noget usikkerhed.

Vi synes, det er vigtigt, at Danmark bidrager aktivt til FN's arbejde for at skabe fred og holde terrorgrupperingerne nede, og derfor bakker vi jo selvfølgelig også op om de her to beslutningsforslag, både B 6 og B 7, som vi også lig Radikales ordfører ser som komplementære. Så vi har sådan set ikke mere at tilføje.

Kl. 18:13

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til SF's ordfører. Der er ingen korte bemærkninger. Og dermed er vi kommet til Enhedslisten ordfører, fru Eva Flyvholm.

Kl. 18:13

(Ordfører)

Eva Flyvholm (EL):

Tak for det. Det, vi behandler her i dag, er faktisk to beslutningsforslag, hvor det ene handler om den fredsbevarende FN-mission »MI-NUSMA«, som er baseret i Mali, og det andet handler om den franske »Operation Barkhane«, som er mere antiterrorpræget.

Fra Enhedslistens side vil vi gerne bakke op om det, der er FN-delen af det, altså »MINUSMA«-operationen, men vi siger nej til at støtte »Operation Barkhane«. Og det handler først og fremmest om, at vi synes, det er rigtig vigtigt, at FN er til stede som en aktør i området, og at det også er rigtig vigtigt, at vi fra dansk side vælger at bakke op om det.

Det er sådan, at situationen i Mali jo har udviklet sig mere og mere kaotisk. Det er rigtig farligt at være til stede dernede, og selv om FN-missionen ikke kan løse det hele, er det, vi hører fra vores samarbejdspartnere dernede og udviklingsorganisationer osv., at det giver nogen stabilitet, at FN-missionen er til stede, og at det også giver en mulighed for komme ud og lave noget af det nødvendige udviklingsarbejde. Så det tror jeg er væsentligt at vi bakker op om.

Vi havde så i Enhedslisten hellere set, at man fra regeringens side satsede fuldt og helt på FN-missionen og ikke støttede den franske operation i området, som i højere grad, kan man sige, også er præget af franske særinteresser og beskyttelse af deres egne tidligere koloniinteresser osv. Det er det snit, vi ligesom lægger, men vi vil gerne bakke op om FN-missionen.

I forhold til begge operationer synes jeg, at når Danmark udsender soldater til et krigsområde – hvor det i det her tilfælde for »MI-NUSMA's« vedkommende jo drejer sig om et transportfly og i den anden operation flere soldater – er det rigtig, rigtig vigtigt at have fokus på, at hvis der kommer nogle situationer, hvor danske soldater kommer til at tage fanger, eller hvis de overværer behandlingen af fanger, så er det altså helt afgørende, at der er klare retningslinjer for, hvordan de her mennesker skal håndteres, så vi er sikker på, at de ikke bliver udsat for tortur.

Og det er især i relation til »Operation Barkhane«, jeg kan have den bekymring – også fordi vi for nogle år siden var med Udenrigs-udvalget i Mali, hvor vi havde mulighed for at tale med nogle af menneskerettighedsorganisationerne i området. Noget af det, de bragte op, var også, at der var den her bekymring, og at man nogle gange så, at det altså bestemt ikke foregik, som det skulle. Så det vil

jeg gerne bede regeringen om at have et særligt fokus på. Og det er også noget af det, vi vil stille nogle spørgsmål om i processen.

Endelig er det rigtig, rigtig vigtigt, at vi også ser det her som et led i, hvordan vi sammenkæder det med den danske udviklingsbistand. Det er klart, at der i Mali lige nu er et kæmpestort behov for, at der også foregår en udvikling, sådan at mennesker får en anden mulighed for en indtægt end at gribe til våben eller blive smuglere eller kriminelle. Det skal blive muligt at dyrke sit landbrug, det skal blive muligt at være handlende, altså nogle af de ting, som folk tidligere har haft mulighed for at gøre, men som nu er blevet rigtig svært. Så det handler også om, at vi bliver ved med at prioritere den udviklingsindsats, vi har der, og fra Enhedslistens side om, at vi meget gerne ser på, hvordan vi samtidig også kan opprioritere det.

Og så synes jeg, hele situationen i Mali og i området dernede kalder på en refleksion over det kaos, som blev udløst af krigen i Libyen. Det er helt klart, at det vakuum, man der har befundet sig i efterfølgende, også har haft en kæmpe spillovereffekt i forhold til terrorgrupper, der er strømmet ud i hele området. Og vi ser nu også en forskydning af IS-grupper, der kommer ud i området. Så jeg tror, det er meget, meget vigtigt at tænke de ting ind i en større kontekst.

Men fra vores side kan vi bakke op om FN-missionen, men vi siger nej tak til den franske operation. Og vi opfordrer i øvrigt til, at vi lægger en øget vægt på udviklingsperspektiverne i området. Tak for det

Kl. 18:17

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Eva Flyvholm. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går over til hr. Niels Flemming Hansen, der er Det Konservative Folkepartis ordfører. Velkommen.

Kl. 18:18

(Ordfører)

Niels Flemming Hansen (KF):

Tak for det, hr. formand. Meget er jo allerede blevet sagt. I 2013 valgte Frankrig at intervenere i konflikten i Mali, og blot 3 dage senere stod Danmark klar med logistikstøtte til den franske »Operation Serval« i form af et Herculesfly og 40 mand til at betjene det. Danmark har siden da har bidraget med konkret militær bistand i form af specialstyrketropper og logistikstøtte til den efterfølgende FN-mission »MINUSMA« i form af et Herculesfly.

Nu er det tid igen til at bidrage, denne gang med et C-130J-transportfly, et såkaldt Herculesfly, i 6 måneder, og transportflyet vil være placeret i Malis hovedstad, Bamako. Tilknyttet flyet er der en personelstyrke på 65 mand – mænd og kvinder. Ydermere er der et personelbidrag på 10 personer, som skal indgå i den tyske efterretningsenhed placeret i Gao i en periode på ca. 12 måneder. Disse skal primært foretage informationsindhentningsopgaver.

Med B 7 vil man gerne bidrage med to EH101-helikoptere og et reservestel samt 70 personer til indsættelse, også placeret i Gao i det østlige Mali. Indsættelsesmaterialet og det dertil hørende personel bruges primært til efterretning og transport af tropper og materiel. Selve transporten af tropper og materiel er et stort problem i området på grund af mange vejsidebomber, og derfor er det meget, meget vigtigt, at vi bidrager med luftstøtte.

Bidraget er samtidig en del af den rotationsordning, som kører mellem Belgien, Norge, Portugal og Danmark, og vi i Det Konservative Folkeparti bakker fortsat op om vores franske og tyske allierede i den her sag. Det er jo et område, som er en udklækningsrede for terrorister, hvor et dansk bidrag i høj grad vil være med til at eliminere flygtningestrømmene. Samtidig ser vi det som en styrke, at vi kan bidrage til en fælleseuropæisk mission, og i dette tilfælde går missionen ud på at bekæmpe bl.a. terrorisme i Mali. Så ja, I kan regne med Konservatives opbakning.

Kl. 18:20 Kl. 18:23

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Niels Flemming Hansen, der vistnok er på talerstolen for første gang. (*Niels Flemming Hansen* (KF): Det er fuldstændig korrekt). Tillykke! (*Niels Flemming Hansen* (KF): Tak). Jeg håber ikke, at det bliver sidste gang. (*Niels Flemming Hansen* (KF): Det håber jeg heller ikke).

Så er vi kommet til Alternativets ordfører. Han er her ikke, og så går vi videre til Nye Borgerliges ordfører, og det er hr. Peter Seier Christensen. Velkommen.

Kl. 18:20

(Ordfører)

Peter Seier Christensen (NB):

Tak. Nye Borgerlige er et forsvarsvenligt parti. Vi ønsker at styrke det danske forsvar, og vi ønsker bl.a. at øge det danske forsvarsbudget til 2 pct. af bnp. I Nye Borgerlige mener vi også, at det danske forsvars fremmeste opgave er at forsvare Danmark i samarbejde med vores partnere i NATO. Vi er yderst skeptiske over for, at danske styrker indsættes i krige og konflikter, som ikke har direkte relevans for Danmarks sikkerhed. At denne mission er risikofyldt, er der ingen tvivl om. Det fremgår også af bemærkningerne, hvor der bl.a. står, at danske styrker, der indgår i »MINUSMA«, vil være attraktive mål for militante islamister.

Det nævnes i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at regionen er transitområde for irregulær migration til Europa. Det kunne være den eneste begrundelse, som har en direkte betydning for Danmark, men her er Nye Borgerliges politik klar. Der skal indføres et totalt asylstop i Danmark. Den eneste måde, vi kan stoppe asylmigrationen til Europa på, er, at vi konsekvent afviser alle asylmigranter. Gør vi det, vil tilstrømningen stoppe øjeblikkelig. Det vil også betyde, at de tragiske tab af menneskeliv i Middelhavet vil komme til en ende. Så længe der ikke er indført et totalt asylstop, vil migrationen fortsætte, og det er urealistisk at tro, at vi kan stoppe den ved tiltag i Afrika, hvad enten det er i forbindelse med en fredsbevarende styrke eller et forsøg på en fredsskabende styrke som i disse beslutningsforslag, eller det er ved at hæve afrikanernes levestandard, som Socialdemokratiet forestiller sig. Skal vi undgå asylmigration, kræver det et asylstop kombineret med effektiv grænsekontrol ved den danske grænse og også gerne ved EU's ydre grænser.

På den baggrund kan Nye Borgerlige ikke tilslutte sig beslutningsforslag B 6. De samme generelle betragtninger gælder også for beslutningsforslag B 7, og derfor kan Nye Borgerlige heller ikke tilslutte sig dette.

Kl. 18:22

Den fg. formand (Christian Juhl):

Der er en kort bemærkning fra fru Eva Flyvholm. Værsgo.

Kl. 18:22

Eva Flyvholm (EL):

Jeg kan simpelt hen ikke lade være med at reagere. Jeg synes for det første, at det er en dybt usympatisk tilgang til andre mennesker, og for det andet, at det er meget urealistisk, at ordføreren tror, at bare fordi man indfører et asylstop, vil der ikke være mennesker ude i verden, som har behov for hjælp og støtte til faktisk at leve deres liv dér, hvor de er. Vi taler om en krigssituation. Noget af det, der er med til at udløse flygtningestrømme, er jo lige præcis, at folk er nødt til at flygte. Så hvordan hænger det lige sammen for Nye Borgerlige, at man absolut intet har tænkt sig at gøre for at være med til at afbøde de krige og konflikter, der opstår rundtomkring i verden?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:23

Peter Seier Christensen (NB):

Nye Borgerlige vil jo gerne være med til at hjælpe flygtninge. Vi mener bare ikke, at løsningen er, at de kommer til Danmark. Vi mener også stadig, at det danske militær, som er i en ret miserabel forfatning, skal koncentrere sig om at sikre direkte danske interesser.

Kl. 18:23

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl 18:23

Eva Flyvholm (EL):

Så kan jeg orientere ordføreren om, at en del af det at hjælpe i nærområderne også handler om at sikre, at der er udviklingshjælp til stede; sikre, at der er en stabilitet; sikre, at situationer ikke udvikler sig voldsommere og til krig. Så jeg synes måske, det ville være passende, hvis ordføreren skrev sig det bag øret, og det ville være en noget mere sympatisk tilgang til andre mennesker.

Kl. 18:23

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:23

Peter Seier Christensen (NB):

Nu synes jeg, at det er lidt voldsomt, at spørgeren begynder at kalde mig for usympatisk, fordi jeg har en anden opfattelse af, hvordan tingene fungerer, end spørgeren har. Vi vil som sagt gerne hjælpe i nærområderne, men vi mener bare ikke, at løsningen er, at folk skal komme hertil. Og det kan vi sagtens undgå, hvis vi bare sørger for at indføre en effektiv grænsekontrol og lader være med at lade folk få asyl her. Så vil det fungere helt automatisk, og så kan vi også bruge nogle flere penge til at hjælpe folk i nærområderne og hjælpe betydelig flere, end vi hjælper i Danmark. Og igen: Vi mener ikke, at det er Danmarks opgave at gå ind i de her konflikter. Vi har jo heller ikke haft særlig gode erfaringer med mange af de krige, der har været ført. Tilstanden i Libyen er jo f.eks. det, der har været med til at udløse den situation, vi har.

Kl. 18:24

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Niels Flemming Hansen.

Kl. 18:24

Niels Flemming Hansen (KF):

Tak skal du have, og tak til ordføreren. Jeg sidder også og undrer mig over, at ordføreren ikke har lyst til at deltage i handlingen dernede for netop at bekæmpe flygtningestrømme. Det var nu egentlig det, jeg havde sådan en forventning om der ville være fra Nye Borgerliges side. Jeg vil sige, at det undrer og skuffer mig meget.

Kl. 18:25

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:25

Peter Seier Christensen (NB):

Jeg mener, jeg har besvaret spørgsmålet. Vi skal sikre, at der ikke kommer flygtninge til Danmark, og det gør vi ved, at vi ikke tildeler asyl i Danmark. Og så bruger vi de penge, som vi ville have brugt, til at prøve at hjælpe i nærområdet. Og igen: Vi mener ikke, at det er dansk militærs opgave at involvere sig i sådan en konflikt.

Kl. 18:25

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 18:25

Niels Flemming Hansen (KF):

Et andet synspunkt kunne jo også være, at det ville være prisværdigt, hvis Nye Borgerlige var med til at hylde vores soldater som de helte, de er, som tager ud af landet og kæmper for Danmark og for verden. Men jeg antager, at det har I ikke den store respekt for.

Kl. 18:25

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:25

Peter Seier Christensen (NB):

Jeg har meget svært ved at se, at det, at vi ikke vil sende soldater ud i den her konflikt, skulle være et udtryk for, at vi ikke har respekt for de danske soldater. Vi har den højeste respekt for de danske soldater, naturligvis har vi det. Deres sikkerhed ligger også os meget på sinde.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Peter Seier Christensen. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi går videre til hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille fra Liberal Alliance.

Kl. 18:26

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (LA):

Det er godt, at få det hele med, både navn og alle partier nu, hvor vælgerne har valgt den rækkefølge, de har. Altså, jeg kan starte med at afsløre, at Liberal Alliance både kan bakke op om B 6 og B 7, så ingen er tvivl om det. Vi synes, Danmark skal påtage sig sit internationale ansvar for den situation, der er, både i Mali og i resten af Sahelregionen. Så vi kan bakke op.

Det er jo frygteligt, kan man sige, hvad de mennesker, der bor der, skal leve med, og jeg synes kun, at det er godt, at vi kan være med til at hjælpe med at sikre, at der kan komme en bedre udvikling i området. Som flere andre ordførere har været inde på, kan man selvfølgelig også se det i et bredere perspektiv: Hvad betyder det for terrorisme, usikkerhed i området, hvad betyder det for migration i vores egen del af verden og terrorrisikoen i vores egen del af verden, hvis ikke vi påtager os et internationalt ansvar? Og derfor kan man sige, at både af altruistiske grunde, men også af grunde, som handler om egeninteresse, kan det kun være det rigtige at støtte op om disse to forslag.

Så må man jo bare sige, at det er en særlig absurditet, at vi skal stå og give mandat til disse to ganske udmærkede forslag i en situation, hvor man jo desværre må sige, at det internationale samfund og Vesten ikke har været i stand til at leve op til sit ansvar – derfor ser vi en tyrkisk operation i det nordlige Syrien i øjeblikket. Og det er en særlig absurditet, at vi skal stå her og sige ja til noget andet, som jo så er godt, samtidig med at det sker. Men sådan er verdens beskaffenhed nu engang, men det er jo bare en påmindelse om, at det er vigtigt at påtage sig sit ansvar, når man kan.

Kl. 18:28

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Og jeg giver nu ordet til ministrene, da både udenrigsministeren og forsvarsministeren har ret til at udtale sig i denne sag. Udenrigsministeren først. Værsgo.

K1 18:28

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak til formanden. Først og fremmest vil jeg gerne takke for den gode og konstruktive debat. Jeg synes, det er rigtig vigtigt og godt at se, at der er bred enighed om behovet for fortsat samtænkt dansk engagement i hele Sahelregionen. Og som fru Annette Lind var inde på i ordførerindlægget, er det jo et forsvar for Danmarks interesser og værdier, når vi siger ja til de her bidrag. Jeg vil også gerne nævne, at hr. Karsten Lauritzen var inde på, at Danmark jo faktisk også har et langvarigt engagement i den region, ikke mindst med Mali. Hr. Karsten Lauritzen og jeg, i anden kapacitet, besøgte jo selv Mali og kunne i øvrigt også se allerede dengang, hvor skrøbeligt det er. Og det er egentlig meget kendetegnende for hele regionen i Sahel, at det måske ikke er dér, der har været størst fokus, hvor der ellers burde have været det for at forebygge nogle af de problemer, vi står i i dag. Og derfor er det rigtig positivt med den brede opbakning, vi ser nu.

Hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti nævner også sikkerhedstruslen, som jeg kun kan give ham ret i. Hvis man nu tager truslen fra terrorister i Mali og Sahelregionen mod Europa og Vesten, kan jeg oplyse, at Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at det på kort til mellemlang sigt er meget sandsynligt, at militære ekstremister vil planlægge angreb mod vestlige mål og planlægge bortførelser af vesterlændinge i regionen, primært Mali, Burkina Faso og Niger. Radikalisering og terrorisme vinder i stigende grad frem i regionen og udgør dermed også en trussel mod den lokale befolkning og de internationale indsatser, som jævnligt udsættes for angreb.

Regionen er arnested for både terrorisme og irregulær migration. Terrortruslen kommer bl.a. fra al-Qaeda og ISIL-relaterede netværk, som finansierer deres virke gennem grænseoverskridende kriminalitet, bl.a. smugling af mennesker, våben, narkotika, og det havner også i Europa. Så jeg kan kun give ordføreren ret i, at det i den grad er i vores egen interesse, også i Danmark, at være forrest i den her kamp.

Til Hr. Martin Lidegaard: også tak for opbakningen. Og jeg tror også, det er vigtigt at understrege, at vi i Danmark har et bredspektret bidrag til hele Sahelregionen, hvad også hr. Martin Lidegaard var inde på. Vi bidrager gennem et samtænkt og bredspektret engagement til at forbedre levevilkårene for befolkningerne; stabilisering af Sahel i samarbejde med nationale, regionale og internationale parter

Det gør vi gennem forskellige indsatser, både med et aktivt politisk engagement i regionen, og også gennem EU: et langsigtet udviklingssamarbejde med Mali, cirka 200 mio. kr. om året, Burkina Faso, cirka 200 mio. kr. om året, og Niger, cirka 100 mio. kr. om året. Vi har et regionalt freds- og stabiliseringsprogram for Sahel på i alt 158 mio. kr. i perioden 2018-2021, inklusive bidrag fra Norge. Udsendelse af eksperter til de civile kapacitetsopbygningsmissioner i Sahel under EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, herunder en dansk souschef til missionen i Mali, humanitær bistand til krisen i Mali og nabolande berørt af krisen, cirka 73 mio. kr. i 2018 og indtil nu cirka 62 mio. kr. i 2019.

Så Danmark har i kraft af det engagement således et solidt udgangspunkt for at bidrage til de internationale indsatser i forhold til sikkerhed og udvikling i Mali. Og jeg er glad for, at ordføreren påpeger, at det er en sammentænkt og bredspektret indsats.

Vi kan se den ustabile situation, ikke mindst i Libyen, hvad også fru Eva Flyvholm var inde på, og det er fortsat en del af den store udfordring, der er i forhold til Europas sydlige nærområde. Og som dermed også er, vil jeg sige, af direkte udenrigspolitisk interesse for Europa og Danmark. Det er vigtigt for vores sikkerhed at bidrage til at stabilisere regionen.

Som jeg nævnte, er landende i Sahel blandt verdens fattigste: Høj befolkningstilvækst, høj arbejdsløshed, i øvrigt også stigende tørke og lav fødevaresikkerhed, som ofte forværres af klimaforandringer. Så den i forvejen svære situation forværres af den her voldelige ekstremisme, organiseret kriminalitet, interne konflikter, og det, der tilsammen udgør den her grobund for den trussel, der er mod os; terrorbevægelser, irregulær migration.

Med andre ord har udviklingen alvorlige konsekvenser, og hvis man kigger på vurderingerne, går det i øjeblikket i den forkerte retning, og derfor er det så nødvendigt, at vi sætter ind nu, både fra Danmark og Europa og resten af verdens side. Vi kan og skal bidrage til at gøre en positiv forskel. Vi kan ikke være passive i den her situation.

Det centrale for regeringen er som sagt, at den civile og militære indsats går hånd i hånd. Humanitær indsats og udviklingssamarbejde, regionale stabiliseringsindsatser og ja, det, vi også diskuterer i dag, militære bidrag til »MINUSMA« i Mali og »Operation Barkhane«, den her antiterroroperation, som Frankrig leder.

<1. 18:33</p>

Med regeringens forslag vil vi altså som sagt bygge videre på de gode erfaringer i regionen, som også flere ordførere var inde på. Vi har tidligere bidraget til FN's mission i MINUSMA, f.eks. også til forløberen for Operation Barkhane. De danske bidrag, som er omfattet af de her to beslutningsforslag, er alle meget efterspurgte kapaciteter. Transportkapaciteter er en af de store udfordringer i den her meget uvejsomme region. Vi skal bidrage til at mindske skrøbelighed, forebygge konflikter og i øvrigt også styrke Sahellandes evne til at varetage egen sikkerhed, så de kan bekæmpe terrorisme, radikalisering og organiseret kriminalitet. Kigger man på de lande, kan man se, at der også er mange steder, hvor der ikke er et fungerende statsapparat. En af årsagerne til, at terrororganisationer vinder frem, er, at staten ikke leverer sikkerhed, men heller ikke leverer basale fornødenheder til befolkningen.

Så jeg vil gerne igen takke alle partierne, alle ordførerne for en, synes jeg, meget konstruktiv debat og for den brede opbakning til de her to beslutningsforslag, som er blevet tilkendegivet i dag. Det viser, at vi fortsat er villige til at levere en bredspektret indsats til gavn for Sahelregionen. Jeg synes også, det er rigtig vigtigt, når vi sender vores soldater, kvinder og mænd, ud i verden, at der er en bred og god opbakning her i Folketinget. Så tak for ordet.

Kl. 18:35

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Der er en kort bemærkning fra fru Eva Flyvholm.

Kl. 18:35

Eva Flyvholm (EL):

Tak for redegørelsen. Jeg vil bare høre, om udenrigsministeren ikke vil uddybe lidt mere, hvad det er, der er årsagen til, at Danmark ikke vælger at sætte fuldt tryk på støtten til FN-missionen i stedet for også at prioritere den franske. Altså, virkeligheden er jo – og det ved de fleste godt – at de der FN-missioner er hårdt spændt for, og der mangler i den grad også personale med mere uddannelse, kapacitet og ordentligt udstyr osv. Vi skal ikke bare overlade det hele til soldaterne fra Den Afrikanske Union, men faktisk også selv være med til at tage et ansvar dér – der er behov for det. Jeg havde jo gerne set, at vi bare fokuserede alene på FN-styrken, som også har et klart mandat.

Hvad er udenrigsministerens overvejelser over, hvorfor man også går ind og støtter den franske operation i området, som jo har nogle andre interesser og også nogle andre karakteristika?

Kl. 18:36

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 18:36

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak. Hvis jeg også må referere til SF's ordfører, fru Anne Valentina Berthelsen, som sagde, at de to bidrag jo er komplementære, og det vil jeg kun give ordføreren fuldstændig ret i. Det bidrag, vi har til »MINUSMA« med transportfly, og det bidrag, vi har til Barkhane i form af transporthelikoptere, og de operationer, vi laver, er faktisk med til at styrke hinanden så at sige. Og i øvrigt vil jeg sige – bare for at der ikke er nogen tvivl – at det folkeretlige grundlag for de militære bidrag til »Operation Barkhane« jo er et samtykke fra Mali og i givet fald de øvrige lande i operationsområdet, dvs. Burkina Faso, Niger, Tchad og Mauretanien.

Om den bredere baggrund kan jeg også oplyse, at FN-resolutionerne, der hjemler mandatet til »MINUSMA« i Mali, faktisk byder »Operation Barkhane« velkommen. Det fremgår også, at de franske styrker kan støtte »MINUSMA« i tilfælde af nært forestående og seriøse trusler mod FN-missionen og på anmodning fra FN's generalsekretær. Så på den måde er vi ved at bidrage til Barkhane også med til at sikre, at vores »MINUSMA«-FN-operation i Mali kan fungere bedre og også imødegå potentielle sikkerhedstrusler.

Kl. 18:37

Eva Flyvholm (EL):

Jeg kan ikke lade være med at tænke på, om det ikke også spiller en lille smule ind på regeringens beslutning, at det er et mål for regeringen at komme til at stå sig bedre med Frankrig sådan i forhold til det militære samarbejde. Jeg har en fornemmelse af, at det på den måde også er nogle militærstrategiske overvejelser, der spiller ind, og ikke så meget hensynet til missionen dernede.

Hvad tænker udenrigsministeren om det?

Kl. 18:37

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

K1 18:37

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Jeg takker fru Eva Flyvholm for det her spørgsmål. Jeg synes faktisk, det er vigtigt, at der er en række lande med Frankrig i spidsen, som har fokus på situationen i Sahel. Jeg er enig i de bemærkninger, der har været fra bl.a. hr. Martin Lidegaard, om, at den her region har været ude af fokus. Og hvis man kigger på situationen »on the ground« – altså på jorden – kan vi se, at det går i den forkerte retning med hastige skridt. Jeg har som sagt selv besøgt Mali i 2008 og kan se, at man ikke kan rejse til Timbuktu i dag, fordi det en helt anden sikkerhedssituation.

Så jeg er glad for, at Frankrig, Danmark og andre er meget aktive. Jeg ville ønske, at der var flere lande, der var det, fordi den sikkerhedstrussel – det bælte – der udgår fra Sahel, går op gennem Nordafrika og også er en sikkerhedstrussel mod Europa og mod Danmark. Og vi har en kæmpe interesse i at stabilisere det område, så mennesker kan leve i fred og sikkerhed.

Kl. 18:38

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til udenrigsministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Inden jeg giver ordet til forsvarsministeren, vil jeg sige, at vi skal hilse fra Det Radikale Venstre og sige, at Alternativet støtter begge militære bidrag. Værsgo til forsvarsministeren. Kl. 18:39

Forsvarsministeren (Trine Bramsen):

Tak for det. Jeg vil også gerne sige tak for de mange positive tilkendegivelser og også for de mange fine refleksioner, som jeg synes var afspejlet i ordførertalerne.

Forsvaret har siden 2013 løbende bidraget til de militære indsatser i særlig Mali i forlængelse af oprøret i det nordlige Mali og militærkuppet i 2012. Det engagement ønsker regeringen som nævnt af udenrigsministeren at fortsætte og udvide de kommende år med relevante og efterspurgte bidrag. Det sker med en større pakke, der indeholder militære bidrag til både FN's indsats og »Operation Barkhane«. Vi skal bidrage til en højere grad af stabilitet og sikkerhed i Sahelregionen for den lokale civilbefolknings skyld, men også for at reducere migrationspresset og terrortruslen mod os selv. Det handler således også om danskernes sikkerhed og tryghed.

Vi kommer i indsatsen til at gå på to ben, hvor Danmark med de foreslåede bidrag både vil bidrage til »MINUSMA«s arbejde med bl.a. at støtte implementeringen af fredsaftalen i Mali og beskytte civilbefolkningen, og vi kommer også til at støtte den franskledede terrorbekæmpelsesindsats i den bredere Sahelregion. Og der er behov for begge typer af bidrag.

Så vil jeg egentlig godt lige svare på et af de spørgsmål, der blev rejst under debatten. Det var fru Eva Flyvholm, der spurgte om risikoen for at foretage frihedsberøvelser, og hvordan de håndteres. Forsvaret vurderer, at sandsynligheden for, at helikopterbidraget, personelbidraget og transportflybidraget vil komme i en situation, hvor der ville skulle foretages frihedsberøvelse, er meget lav. Og det skal hertil bemærkes, at opgaverne for bidragene vil omfatte transport og muligheden for rekognoscering af ruter m.v. til støtte for operationerne. Det betyder eksempelvis, når man kigger på transporthelikopterbidraget, at det vil skulle transportere personel fra en destination til en anden, og det vil skulle løse opgaverne uden direkte indsættelse i kampoperationer. Og det gælder for så vidt for alle bidrag.

Men man kan jo aldrig helt udelukke, at de danske bidrag i eksempelvis en nødsituation vil skulle foretage en frihedsberøvelse. Derfor vil vi også forsøge at indgå en aftale om overdragelse af frihedsberøvede med relevante lande i operationsområdet, såfremt den situation skulle opstå. Men sandsynligheden for det vurderes meget lav og vil derfor også kunne håndteres sammenligneligt med, hvis det opstod andre steder, hvor man i en nødsituation ville stå over for den problemstilling.

Som udenrigsministeren nævnte, er sikkerhedssituationen i Mali og den bredere Sahelregion meget bekymrende. Vi modtager jævnligt meldinger om angreb på civilbefolkningen, angreb på »MINUS-MA«s lejre og personale og om terrorangreb. Det er således heller ikke ufarlige missioner eller indsættelsesområder, vi sender danske soldater ud til. Som forsvarsminister er det selvfølgelig et aspekt, som optager mig meget.

Jeg har de seneste måneder været rundt at besøge mange af forsvarets medarbejdere på deres forskellige arbejdspladser i Danmark, og jeg har mødt de dybt dedikerede medarbejdere, som også med dette beslutningsforslag vil yde et ekstraordinært bidrag til at varetage danske interesser. De konkrete bidrag til »MINUSMA« og »Operation Barkhane« skal som nævnt af udenrigsministeren ses i sammenhæng med det bredspektrede og sammentænkte danske engagement i regionen i form af støtte til udviklings- og stabiliseringsindsatser samt humanitær bistand.

I den sammenhæng vil jeg gerne fremhæve, at der på Forsvarsministeriets område og gennem det eksisterende freds- og stabiliseringsprogram for Sahelregionen ydes et bidrag til langsigtede stabiliserings- og kapacitetopbygningsindsatser gennem støtte til eksempelvis træning, uddannelse, rådgivning og lignende på forsvarsområdet lokalt.

Det er regeringens håb, at der vil være bred opbakning til bidragene, og det er også det, jeg hører her i dag. Det er jo bidrag, som så vil styrke Danmarks rolle i den internationale militære indsats i Sahelregionen. Det er både i dansk, i europæisk og i regionens interesse og viser, at Danmark tager ansvar for sikkerhedsudfordringerne i Europas nærområder. Tak.

Kl. 18:44

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Der er en kort bemærkning fra fru Eva Flyvholm.

Kl. 18:44

Eva Flyvholm (EL):

Tak for at uddybe lidt mere i forhold til spørgsmålet om tilfangetagelse. Nu ved jeg også fra sidst, da jeg var dernede, at der ligger nogle ret grundige retningslinjer, typisk for håndteringen af fanger i FN-regi og for mulighederne for tilsyn i fængslerne osv. Det ville være rigtig hjælpsomt, hvis vi også kunne få oversendt det, så vi også har det fremme. Men jeg vil gerne spørge forsvarsministeren, om det kan være muligt også at få leveret nogle klare beskrivelser af, hvordan det i virkeligheden ser ud for Barkhane-styrkerne, for det er ikke kun et spørgsmål om, at man selv direkte er med til at tage fanger – det er jo også hele den operation, man indgår i. Hvad er situationen? Er vi sikre på, at der også er styr på rapporteringen, hvis soldaterne ser noget, som ikke er i orden, og hvordan bliver fanger i det hele taget håndteret der i Barkhane? Jeg er meget interesseret i, at forsvarsministeren vil give et tilsagn om, at det kan vi få nogle retningslinjer for.

Kl. 18:45

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo til ministeren.

Kl. 18:45

Forsvarsministeren (Trine Bramsen):

Jamen det synes jeg da er helt relevant at vi får svaret på. Jeg tror, det er i alles interesse, at vi, når vi sender danske soldater ud, som i øvrigt også ud over at være dybt dedikerede er rigtig dygtigt uddannet, så også fortæller om de retningslinjer, de arbejder efter, og de retningslinjer, de i øvrigt er uddannet i. Men som jeg forstår det, er det også et generelt billede af, hvordan situationen i almindelighed vurderes at være, ikke bare for de danske bidrag.

Kl. 18:45

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ikke nogen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

4) Forhandling om redegørelse nr. R 2:

Udenrigsministerens redegørelse om samarbejdet i Arktis.

(Anmeldelse 02.10.2019. Redegørelse givet 02.10.2019. Meddelelse om forhandling 02.10.2019).

Kl. 18:46

Forhandling

Den fg. formand (Christian Juhl):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er hr. Kasper Roug fra Socialdemokratiet.

Men vi skal lige trække vejret først, for folk skal finde deres pladser på første parket heroppe tæt på talerstolen. Så kan ordføreren nyde udsigten imens.

Hvis det er første gang, man skal sidde på første parket, hjælper vores betjente gerne med at få indstillet computerne.

Det er alle ordførere, vi gerne vil have her op at sidde.

Så vil jeg gerne høre, om alle sidder der, hvor de ønsker at sidde eller er blevet anvist til at sidde. Er al teknikken på plads? Så går vi i gang med forhandlingen om udenrigsministerens redegørelse om samarbejdet i Arktis.

Forhandlingen er som sagt åbnet, og den første ordfører er hr. Kasper Roug fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 18:49

(Ordfører)

Kasper Roug (S):

Tak for det, formand. Det er jo næsten ligesom i skolen, når folk får at vide, at de skal huske at sætte sig op foran, så de fylder op fra en ende af. Så det er jo rigtig dejligt, vi får lov til det.

Jeg vil selvfølgelig sige mange tak for ordet, og tak til ministeren for den fremsendte redegørelse. Som alle vel har bemærket, er Arktis jo blevet et område, som tiltrækker sig mere og mere international opmærksomhed. Der er mange interesser og interessenter, der gør sig gældende, og som byder sig til.

Som eksempel kan jeg nævne, at jeg i sidste uge var til møde i EU's arktiske forum med udenrigsministrene fra alle de andre nordiske lande og baltiske stater og endda også udenrigsministeren fra Indien. Den indiske udenrigsminister begrundede sin interesse med, at der er nogle voldsomme globale klimaforandringer, der er allermest tydelige i Arktis, og at der er nye muligheder for forretninger. Og selvfølgelig skulle verdens næstmest befolkningsrige nation også vise sin interesse i Arktis. Det er jo bare en illustration af den voksende interesse for hele området, som vi selvfølgelig skal være opmærksomme på i rigsfællesskabet.

Socialdemokratiet er glade for, at EU også viser interesse for det arktiske område, specielt når det er med fokus på klima, miljø og bæredygtige investeringer. For Socialdemokratiet er det selvfølgelig vigtigt at prioritere det gode og konstruktive samarbejde, som vi allerede har i rigsfællesskabet, og som gerne skulle kunne udvikle sig. For rigsfællesskabet er det helt afgørende at holde fast i, at Arktis bør være et lavspændingsområde.

Kina er begyndt at beskrive sig selv som en nærarktisk stat – de udviser altså større interesse – og Rusland og USA har i stigende grad også vist, at Arktis er stærkt prioriteret af dem. I den situation vil Socialdemokratiet selvfølgelig pege på, at rigsfællesskabets politik fortsat skal være at holde fast i Arktisk Råds struktur, da vi betragter Arktisk Råd som hjørnestenen i et godt og ligeværdigt samarbejde i området. Arktisk Råd er et godt værktøj, som er med til at holde fast i lavspændingsstrategien for regionen gennem forhandlede løsninger. Netop derfor bemærker vi os, at Arktisk Råd i år – på trods af så meget – ikke lige nåede at få lavet en ministererklæring,

og at det springende punkt i det tilfælde her var klimapolitikken. Det er jo klart, at det stadig væk er en debat, der kommer til at fortsætte.

Arkitekturen for et internationalt samarbejde er på plads. Vi har de redskaber, der skal til at sikre, at folkeretten fortsætter med at gælde i det arktiske område. I Arktis er klimaforandringer mere tydelige end de fleste andre steder i verden. Derfor er det særlig vigtigt, at de arktiske nationer tager deres ansvar og er deres ansvar bevidst, bl.a. også når det gælder de nye erhvervsmuligheder, der åbner sig, og nye sejlruter, som åbner sig, og som vi alle sammen selvfølgelig også har hørt om.

Socialdemokratiet ønsker helhjertet, at rigsfællesskabet fremmer det positive internationale samarbejde og taler med en stærk stemme for afspænding og ansvarlig forvaltning af klimaudfordringen i alle internationale fora. Og Socialdemokratiet ønsker sig et område, som er kendetegnet af fred, udvikling og stærkt samarbejde.

Kl. 18:53

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger til hr. Kasper Roug, så vi går videre til næste ordfører, som er hr. Thomas Danielsen fra Venstre.

Kl. 18:53

(Ordfører)

Thomas Danielsen (V):

Tak for ordet, formand. Jeg er glad for at kunne komme med vores kommentarer til redegørelsen om samarbejdet i Arktis for 2019 – på vegne af Venstre og Det Konservative Folkeparti. Og tak til udenrigsministeren for redegørelsen.

Når vi har fokus på Arktis, kan vi ikke komme uden om rigsfællesskabet. For mig vil Danmark ikke være det samme uden rigsfællesskabet; når vi netop står sammen i rigsfællesskabet, er vi en yderst stærk spiller i det arktiske. På den måde er Arktis faktisk et område, som binder os sammen som nationer i rigsfællesskabet. Vi må derfor ikke nedtone vores kapacitet og vores kompetencer i det arktiske område; her er vi nemlig tilsammen en afgørende aktør. I denne tid er det ikke en uvæsentlig pointe.

Som udenrigsministeren skriver i sin redegørelse, er Arktis et område, som oplever en stigende global interesse. Det skyldes mange forskellige ting, f.eks. et øget fokus på miljø, og at temperaturstigningen i det arktiske område er langt mere udtalt, end den er noget andet sted på kloden.

Derudover må vi ikke overse den store og stigende geopolitiske betydning, som det arktiske område har for mange store magter. Jeg vil spare jer for de konkrete detaljer om, hvor meget stormagterne opruster i Arktis, da det allerede fremgår af udenrigsministerens redegørelse. Jeg vil blot med store bogstaver understrege, at Venstre på det arktiske område vil holde skarpt øje med den omtalte oprustning, da Arktis fortsat skal være et lavspændingsområde. Og derfor er jeg glad for, at Danmark er en aktiv deltager i Arktisk Råd, som netop er et fremragende eksempel på en fastholdelse af det arktiske område som et lavspændingsområde.

Arktis må ikke og må aldrig blive et område med potentielle sikkerhedsrisici, og derfor må vi insistere på at kræve handling i de internationale institutioner. Netop samarbejdet i de internationale institutioner er af afgørende betydning, hvis vi skal kunne imødegå de udfordringer og muligheder, som findes i dette kæmpe område, som Arktis må siges at være. Derfor noterer vi os med stor tilfredshed i Venstre, at udenrigsministeren fremhæver, at et tæt og konstruktivt internationalt samarbejde er en stor prioritet for den nye regering.

I det fortsatte tætte samarbejde er det en vigtig prioritet for Venstre, at vi også medtænker de øvrige nordiske lande. I Norden har vi nemlig ansvaret for et enormt geografisk område, som der er stigende global interesse for. Det er et område, som altid har været fredeligt, og vi skal sørge for, at det forbliver sådan i fremtiden. Derfor er

vi glade for det gode samarbejde i eksempelvis Nordisk Råd. Her er det en afgørende opgave, at vi markerer os og overvåger, så vi passer på vores del af det arktiske område – både når det handler om suverænitetshåndhævelse, men så sandelig også når det kommer til at passe på den civile befolkning i området. Det er nemlig vigtigt at understrege, at det ikke kun er på det militære og sikkerhedspolitiske område, at et tæt samarbejde i Arktis er nødvendigt.

I Arktis skal vi også fokusere på en styrkelse af den civile sikkerhed i området. Og derfor må vi fortsat sørge for at styrke vores indsats i Arktisk Kommando. Denne styrkelse skal eksempelvis komme til udtryk i vores rednings- og eftersøgningstjeneste og gennem støtte til det civile samfund i det arktiske område. Nødvendigheden af en sådan styrkelse af Arktisk Kommando blev klart illustreret ved den forfærdelige katastrofe, der var i Nuugaatsiaq, hvor en flodbølge på kort tid ødelagde et lokalsamfund.

Det er vigtigt, at vi til enhver tid står klar med et beredskab, således at vi kan yde den nødvendige hjælp. Det er også vigtigt for mig at understrege, at når vi taler om det gode internationale samarbejde i Arktis og taler om fremtidens tætte samarbejde, er det med den største respekt for, at det arktiske område først og fremmest rummer en civilbefolkning med store, dybe og historisk forankrede kulturer, som har ret til selvbestemmelse, og som selvskrevet i den forbindelse har ret til at være en aktiv deltager i dialogen om Arktis.

Venstre er repræsenteret i udvalg og forsamlinger, der faciliterer det tætte samarbejde om Arktis, og vi ser frem til at bidrage til et fortsat tæt samarbejde her. Tak for ordet.

Kl. 18:58

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Sjúrður Skaale.

Kl. 18:58

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Nu er jeg selvfølgelig fuldstændig enig i, at det er utrolig vigtigt, at man lægger vægt på det internationale samarbejde i Arktis for at sikre lavspænding osv., men det er ikke nogen hemmelighed, at der er andre stater, som geografisk fylder langt mindre end Danmark i Arktis, men som investerer langt, langt mere i forskning, i stort isenkram, i isbrydere osv. Danmark er faktisk langt nede på listen, når det gælder dem, som prøver at være med til at sætte fingeraftryk på udviklingen i Arktis. Mener man fra Venstres side, at man fra dansk side investerer nok? Tak.

Kl. 18:58

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:58

Thomas Danielsen (V):

Nej, det gør vi ikke på nuværende tidspunkt. Vi investerer faktisk ikke ret meget på nuværende tidspunkt. Der er frie midler fra forsvarsforliget, som i nogen grad kan udmøntes på området, men også rent forskningsmæssigt bør vi opruste på det her område, også i Arktis.

Kl. 18:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 18:59

Sjúrður Skaale (JF):

Som den debat, vi lige havde, er et eksempel på, har man jo med god ret og med gode argumenter og med gode intentioner og med gode resultater fra dansk side været meget aktive i Mellemøsten, hvad angår sikkerhedspolitik, forsvarspolitik og udenrigspolitik. Man kan ikke alt. Kunne det være en tanke, at man flyttede en del af sin ind-

sats fra Mellemøsten og var mere aktiv i den del af verden, hvor riget rent faktisk befinder sig, nemlig Arktis?

K1. 18:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 18:59

Thomas Danielsen (V):

Vi skal jo hele tiden overveje, hvilke indsatser vi gør hvor, og hvor det strategisk er mest hensigtsmæssigt, men jeg mener, at der ligger nogle midler, som ikke er udmøntet endnu, som man i hvert fald kan bruge en del af. Og som sagt har vi også forsvarsmæssigt en ambition om at styrke forskningsindsatsen, og her er Arktis et helt oplagt område at øge forskningsindsatsen på. Vi har jo mange spændende forskningsprojekter i det arktiske område, som allerede kører i dag, men man bør satse yderligere på det, for det er netop et af de områder, hvor man i den grad mærker klimaforandringerne.

Kl. 19:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet til denne ordfører, så jeg vil byde velkommen til den næste ordfører i rækken, og det er hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti.

Kl. 19:00

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak for det, formand. Jeg vil starte med at sige tak til udenrigsministeren for redegørelsen. Det er jo ikke altid lige let at styre, hvad der sker oppe i Arktis. Det er et stort område, og der er behov for, at der er god kontrol med, hvad der foregår. Med de afstande, der er, og de få personer, der er i det nordlige Grønland, så kan der ske meget, uden at man opdager det – der kan gå flere dage, før man opdager noget – så derfor er det også vigtigt, at man har øje for, hvad der foregår i Arktis.

Dansk Folkeparti er varme tilhængere af rigsfællesskabet med Grønland og Færøerne. Det er der en stribe årsager til – historiske og kulturelle årsager og tros- og familiemæssige bånd, der binder vores folk sammen og har gjort det i århundreder. Hertil kan vi nu også i stigende omfang se, at der faktisk er en fælles politisk interesse. Især når det gælder Grønland, bliver de politiske interesser tydeligere i disse år. Der er i hvert fald lande udenfor, der synes, at de skal gøre deres hoser grønne overfor Danmark og Danmarks statsminister. Det lykkedes så ikke denne gang. Trump havde måske tænkt sig, at han bare kunne købe Grønland – vor herre bevares, har han endnu ikke fundet ud af, hvordan et land fungerer, så er det måske også på tide. Han fik i hvert fald at vide, at det kunne han ikke, og det var også godt, og jeg ved også, at vores grønlandske venner ville sige: Kunne du ikke bare tage hjem til USA? Så klarer vi os selv. Det er nok sådan, det er.

Men kineserne gør også erhvervsmæssige fremstød, og hvorfor gør de det? Det er måske, fordi de er interesseret i at komme tæt på USA, så de måske kunne kontrollere USA. Det er også noget af det, vi skal være opmærksomme på: Hvorfor har de forskellige stormagter interesse i Grønland? Det har de, fordi det ligger meget strategisk i det arktiske område, og så er det selvfølgelig et meget interessant område, det er klart.

Der er mange tegn i sol og måne på, at verden, også udover USA og Kina, viser interesse for Grønland, og her må vi så bare stå sammen som rigsfællesskab – to lande vævet sammen i et bånd, to folk vævet sammen af historien og de tusinder af familier, der udgør det dansk-grønlandske fællesskab. Jeg skal hilse at sige, jeg kommer fra Nordjylland, hvor vi har rigtig mange grønlandske og færøske ven-

ner – jeg kender en hel del i det nordjyske. Så der er bånd, der binder os sammen på tværs af det hele.

Derfor er det også vigtigt, at Danmark viser, at vi på alle måder vil rigsfællesskabet og bakker op om grønlandske interesser, for der må aldrig kunne skabes et modsætningsforhold mellem grønlandske og danske interesser. Internt kan vi godt være uenige om mangt og meget, men udadtil er vi en enhed, som familien, der kan skændes, så det brager, men alligevel står sammen, når det gælder.

I Dansk Folkeparti ønsker vi langt mere fokus på Grønland og Arktis, også selv om det måske betyder, at vi skal mindske vores engagement andre steder i verden. Danmark skal fokusere sin udenrigspolitik på nærområder som Arktis og Østersøen, men drosle indsatsen i Mellemøsten ned. Den tanke flugter også med udtalelser fra tidligere ambassadør Peter Taksøe-Jensen, der granskede dansk udenrigspolitik for den tidligere regering.

Derfor mener vi i Dansk Folkeparti, at der er brug for en langt større dansk militær indsats specielt med hensyn til Grønland, og i den forbindelse vil jeg da sige, at det da ville glæde mig utrolig meget, hvis vi også i den forbindelse så, at der var grønlandske soldater med i de styrker, der var til stede. Hvorfor skulle de ikke kunne yde en indsats? Det er jeg sikker på at der er mange der egentlig gerne vil, og at de også vil være med til at gøre en indsats for deres eget land. Det er noget, som jeg mener vi bør se noget mere på i Forsvarsudvalget. Selvfølgelig har de mulighed for, når de kommer til Danmark, at aftjene værnepligt, men det er ikke det samme, som hvis man har sin egen lille styrke på Grønland. Så det er i hvert fald noget, som jeg synes vi burde kigge noget mere på, men det skal selvfølgelig kun være, hvis I på Grønland selv ønsker det. Vi skal jo ikke trække noget ned over hovedet på jer på den måde.

Kl. 19:05
Vi har brug for et ekstra Challengerfly, der på grund af sin langtrækkende flykapacitet er fantastisk som et overvågningsfly, og vi har brug for flere F-16-flyvninger, så ingen kan være i tvivl om, at Danmark håndhæver suveræniteten over rigsfællesskabets fulde territorium. Tankerne om at oprette et grønlandsk hjemmeværn – det var det, som jeg talte om lige før – men også det, at folk decideret indgår i det danske militær og kan være med til at yde en indsats for Grønland, er som sagt noget, vi bakker fuldt op om.

Men det handler ikke kun om militær. Nogle har talt om at intensivere forskningen omkring Grønland med et nyt havforskningsskib, og det er vi bestemt ikke afvisende over for. Spørgsmålet er så, hvad det skal være for en type skib, der skal være deroppe. Man kan måske se på: Har vi nogle skibe, der ligger der i forvejen, som vi kan bruge, eller er det et helt nyt skib, der skal bygges, fordi der er specielle forhold ved Grønland, vi skal være opmærksomme på?

Men det er også vigtigt, at Danmark engagerer sig i Arktisk Råd. Verdens stormagter vil ind i Arktis og udnytte de muligheder, der er for at tjene penge, men ikke alle har den nødvendige forståelse for naturen og menneskene i Arktis, og derfor er det meget vigtigt, at kongeriget har en stærk stemme i det arktiske samarbejde, og at vores arbejde for at udvikle Arktis er bæredygtigt og gavner de folk, der bor deroppe. Det kan ske gennem Arktisk Råd, hvor det stadig er en gåde for Dansk Folkeparti, hvordan Kina kan spille en rolle. De har sådan set ikke noget med Arktis at gøre, men der kan udenrigsministeren måske forklare lidt om hvorfor.

Isen smelter om sommeren, og Ishavet er stort set uden is; det åbner for nye muligheder: Der er muligheder for nyt fiskeri, det åbner for nye sejlruter, og der er en voksende interesse for turisme i Arktis. Heldigvis er de arktiske kyststater nu blevet enige om og har underskrevet en aftale om, at der ikke skal fiskes i Ishavet, før vi er sikre på, hvor stor fiskebestanden er, og før vi er sikre på, at fiskeriet i det hele taget er bæredygtigt.

Helt grundlæggende skal der lægges en stor indsats i hensynet til miljøet og naturområderne og i at beskytte den arktiske natur. Arktis er et stort og ressourcerigt område, og som en af de fem store aktører i Arktis står vi derfor med et stort ansvar for at sikre, at mennesker og natur kan gå hånd i hånd. Vi skal sikre, at dem, der vil Arktis det godt, får mulighed for at arbejde i en region, men også får et ansvar for at sikre, at udviklingen kommer dem til gode, som bor der.

Vi har en forpligtelse til at sikre kongerigets interesser i Arktis, uanset om det gælder fiskeri, miljø, råstoffer eller turisme, og vi har en forpligtelse til at sikre ro og orden i Arktis. Vi skal sørge for, at de, der vil det gode og med den nødvendige respekt for naturen, får adgang til Arktis, og det må være Dansk Folkepartis og regeringens pejlemærke fremadrettet.

Kl. 19:08

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Lad mig starte med at minde om, at man ikke må påberåbe sig de højere magter, som ordføreren kom til under ordførertalen.

Når det er sagt, vil jeg åbne for talerrækken, og først er det fru Aaja Chemnitz Larsen. Værsgo.

Kl. 19:09

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak, og også tak for ordførertalen. Jeg synes sådan set, at det var nogle nye toner og nogle positive toner fra Dansk Folkeparti. Når vi husker nogle år tilbage til forsvarsforliget, var det jo rigtig svært overhovedet at få opmærksomhed på Arktis, men nu hører vi nogle nye toner, så det er rigtig, rigtig positivt. Det var jo heldigvis sådan, at vi fik afsat nogle penge til en del, der handler om Arktis i det seneste forsvarsforlig, og noget af det går jo bl.a. også til at få flere grønlændere i værnepligt. Det synes vi giver rigtig god mening. Vi kender til området, vi kender sproget, og vi kender ligesom til naturen og til at færdes i naturen, så det er oplagt at bruge den erfaring, der er. Vi så rigtig gerne, at der var en forsvarsuddannelse i Grønland. Det kunne være i Kangerlussuaq, som regeringen jo har lavet en aftale med naalakkersuisut om. Er det noget, som Dansk Folkeparti kunne forestille sig at bakke op om i et kommende forlig?

Kl. 19:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:09

Bent Bøgsted (DF):

Tak for det, tak for modtagelsen af min tale. Det glæder mig da. Nu er jeg jo nystartet som forsvarsordfører, men om det er anderledes end tidligere, og hvordan og hvorledes, kan jeg ikke sige. Nu er vi jo forskellige personer, og vi udtrykker os forskelligt; jeg har min måde, og mine kolleger har deres måde at udtrykke sig på, og da jeg kommer fra det nordjyske, hvor vi jo, hvad skal man sige, er lidt længere væk fra storbyen, har jeg måske en helt anden måde at udtrykke mig på.

Men jeg synes, at det vil være fornuftigt, hvis man ser på det, og det kan vi sagtens støtte.

Kl. 19:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der er ikke flere spørgere, så tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og næste ordfører er hr. Martin Lidegaard fra Det Radikale Venstre.

Kl. 19:11

(Ordfører)

Martin Lidegaard (RV):

Mange tak. Man kan roligt sige, at der er sket lidt i forhold til Arktis, siden vi havde den seneste redegørelse om Arktis for et år siden. Lad

mig lige nævne et par enkelte ting: russernes øgede aktivitet og den amerikanske udenrigsministers ret opsigtsvækkende tale i Finland for få måneder siden; Canada, der som den sidste kyststat har indleveret sine videnskabelige resultater, og vi er nu i gang med behandlingen af delingen af hele det nordatlantiske ocean i FN; aftalen mellem Grønland og Danmark om nye lufthavne på baggrund af et lidt specielt forløb, kan man vel godt tillade sig at sige; og sidst, men ikke mindst den amerikanske præsidents tilbud om at købe Grønland, som Grønland fik affærdiget med meget stor charme og præcision.

Det her tema er kommet op i gear på den globale scene, og det konstaterer redegørelsen jo også, og tak for den, udenrigsminister. Når det er sagt, synes jeg måske ikke helt, at redegørelsen er kommet helt op i samme gear, som den internationale udvikling på området tilsiger. Jeg er helt med på, at en redegørelse ikke er en strategi. Strategien får vi jo, og den skal vi også tale om ved andre lejligheder, men jeg synes godt, man kan bruge dagen i dag på at tage den første grundlæggende diskussion af, hvad der vil være vigtigt, og måske kan udenrigsministeren også løfte sløret lidt for, hvilke tanker han gør sig om sådan en strategi. Jeg synes egentlig ikke, at det svære er at finde det overordnede mål, for jeg tror egentlig, at alle, der er i salen i dag, kunne skrive under på en overordnet målsætning, der hedder, at det arktiske område skal fortsætte med at være et fredeligt, lavintensivt område, der stræber mod en bæredygtig udvikling i enhver forstand, både miljø- og klimamæssigt, økonomisk for de befolkninger, der bor der, socialt i forhold til oprindelige folk osv.

Det, der er det store spørgsmål er, hvordan vi sikrer det i en verden, hvor alle de store magter har øjnene stift rettet mod Arktis og imod en del af kloden, der jo smelter, og som derfor bliver mere tilgængelig og har enorme ressourcer og potentiale både transportmæssigt, ressourcemæssigt, sikkerhedspolitisk og geopolitisk.

Det er en stor diskussion, men der er i hvert fald to ting, som jeg vil pege på allerede nu, og som jeg meget håber ministeren og andre ærede kolleger vil overveje om ikke vi burde sikre. Det ene er i al enkelthed flere ressourcer til det arktiske område. Det drejer sig om flere ressourcer til forskning, ikke mindst klimaforskning i hele det arktiske område, hvor Danmark i forvejen er verdensmester, men hvor Grønland har unikke potentialer for at udvikle arbejdspladser og knowhow til glæde for hele menneskeheden, og om flere ressourcer til beredskab og overvågning. Vi har allerede fra radikal side meddelt, at vi mener, vi skal bruge størstedelen af den ekstra halvanden milliard, som forsvarsforligskredsen har sat af om et par år til det arktiske område, til at bevilge eller medfinansiere et skib – det, som hr. Bent Bøgsted var inde på, nemlig et nyt forskningsskib, som vi skal have under alle omstændigheder. Måske skal vi have to, et til fredelige formål, et til mere militære formål, måske kan de kombineres, men vi skal i hvert fald have gang i produktionen af det skib og bestillingen af det, for det tager lidt tid at lave sådan et skib, og det nuværende udløber i 2023. Vi skal også have gang i en langt bedre teknologisk, kan man sige, dækning af hele det arktiske område, i hvert fald den del, som kongeriget Danmark har, både når det handler om satellitovervågning, internetforbindelser til gavn og glæde for både grønlændere og færinger, og et bedre overblik for det civile beredskab og selvfølgelig også det militære.

Endelig vil jeg sige, udenrigsminister, at der skal flere penge til Kontoret for Arktis og Nordamerika i Udenrigsministeriet, som godt kunne tåle en ordentlig opkvalificering. Selv om dem, vi har, er dygtige og vores arktiske ambassadør kender rigtig meget til området, så er der for få mennesker til et område, der i den grad er i vælten i øjeblikket. Lad os ikke glemme, at Danmark er det eneste land i verden, der både er med i Arctic Five, altså Arktisk Råds kyststatsklub, er med i EU og er med i NATO på en gang. Det giver os nogle helt unikke referencer og muligheder for at sikre netop en fredelig og bæredygtig udvikling i området. Så det er det ene – flere ressourcer.

Kl. 19:15

Det andet, som er lige så afgørende, måske endda endnu vigtigere, er at få en fælles forståelse i rigsfællesskabet af, hvor vi gerne vil hen. Der er store magter, der har øjnene rettet imod vores territorium, og der er ingen tvivl om, at hvis vi skal have nogen som helst chance for at hævde vores interesser og sikre en fredelig udvikling, kræver det, at vi kender vores besøgelsestid, og at vi er enige om strategien. Jeg tror, vi har en chance, for ingen af de store magter kan tåle, at en af de andre får det absolutte herredømme; så der er mange, der har en interesse i at bevare en balance i området og en fredelig udvikling, og Danmark, Grønland og Færøerne skal i fællesskab være dem, der forsøger at sørge for en nogenlunde fair tilgængelighed i området, også sikkerhedspolitisk.

Selvfølgelig er vi allieret med USA, men vi er samtidig også en nation, der sammen med andre nordiske lande i den grad har kæmpet for ikkeoprustning og fredelige forhold, og det giver os et særligt ansvar i den her del af verden. Derfor er jeg glad for at læse i redegørelsen, at man er gået i gang med en strategi, og at man gør det i fællesskab mellem de tre dele af rigsfællesskabet, men jeg synes godt, vi kunne åbne lidt for debatten her og sige, at siden sidst har vi også haft et valg på Færøerne. Det synes jeg var et fantastisk spændende valg den her gang. Jeg fulgte det jo kun fra sidelinjen, men mig bekendt er det første gang i mange årtier, hvor selvstændighed ikke fyldte i den politiske diskussion overhovedet. Det handlede om fisk, det handlede om ressourcer, det handlede om bæredygtighed. Man spørger jo sig selv: Hvordan kan det være? Måske er det, fordi Færøerne nu de facto har opnået selvstændighed, i hvert fald økonomisk selvstændighed, og dermed er blevet herre i sit eget hus for en stor dels vedkommende.

Jeg vil kraftigt opfordre til, at med de mange muligheder, der nu åbner sig, også i forhold til Grønland, må det være en fælles grønlandsk og dansk interesse, at vi arbejder for større økonomisk selvstændighed for Grønland, for det er vejen til også formel selvstændighed. Det har både Grønland og Danmark en fælles interesse i, og det skal ske på bæredygtig vis; det er vi alle sammen enige om. Og hvis man satte det forrest og sagde, at man skulle prøve at løfte den økonomiske udvikling i Grønland sammen med den sociale og miljømæssige selvfølgelig, så kunne det jo være, at vi også kunne finde fælles fodslag om, hvordan en Arktisstrategi kan bruges i den forbindelse.

Så det vil være min opfordring til regeringen, altså at man, når man begynder at sætte pen til papir i samarbejde med de andre dele af rigsfællesskabet, så har et meget skarpt øje for, at vi ikke er stærkere i Arktis, end vi er i rigsfællesskabet sammen. Det står og falder med det. Tak.

Kl. 19:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er en enkelt kort bemærkning fra fru Aaja Chemnitz Larsen. Værsgo.

Kl. 19:18

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg vil blot sige tak for en god ordførertale, og særlig den sidste del, der handler om Grønlands økonomi, er jeg meget enig i. Innovation, iværksætteri og erhvervsudvikling fylder heldigvis mere i Grønland, end det har gjort for bare få år tilbage. Vi ser rigtig mange unge iværksættere tage initiativer, og det giver rigtig meget håb. Det er noget af det, der giver mig allermest håb, når jeg er hjemme i Grønland.

Det, der kunne være interessant, er både at snakke om investeringer på stort plan, men sådan set også om de små projekter. På det udenrigspolitiske område har man jo sådan set også kigget på nogle initiativer, men jeg ved også, at ordførerens parti, Radikale Venstre, og Demokraterne i Grønland tidligere har fremført et forslag om-

kring en arktisk investeringsfond. Kunne ordføreren måske sætte lidt ord på, hvilke tanker der ligger bag ved det?

Kl. 19:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:19

Martin Lidegaard (RV):

Det er rigtigt. Vi har simpelt hen haft den tanke, at vi havde en fælles interesse i at skabe en fælles investeringsfond til både små og store projekter. Nu har vi jo fået en erhvervsfond med nogle hundrede millioner kroner i, som er et første skridt på vejen, og det er vi meget glade for. Men der er et større perspektiv, synes jeg, i forhold til at få endnu mere erhvervsudvikling.

Jeg er enig i, at der er en positiv erhvervsudvikling, og jeg synes også, det er meget opmuntrende. De to største barrierer lige nu er vel adgangen til kvalificeret arbejdskraft. Som jeg forstår det, både på de grønlandske arbejdsgivere, men også på flere grønlandske politikere, så har man en interesse i at få skruet lidt op for det, som færingerne har fået, nemlig sådan en fasttrackordning, hvor folk, der gerne vil op at arbejde i Grønland, kan komme til at gøre det lidt hurtigere. Lad os da få sat det på skinner så hurtigt som overhovedet muligt.

Det samme synes jeg gør sig gældende, når det handler om den anden barriere, nemlig kapital: Hvordan får man risikovillig kapital op? Vi har lavet en erhvervsfond, men jeg så gerne, at det var et af de områder, hvor vi prøver at etablere forbindelse direkte til EU og nogle af de europæiske lande og fonde, der måtte være interesseret, for det kan skalere det her, og det kan måske også gøre det lettere for Grønland at få en ordentlig fiskeriaftale med EU og et andet forhold til sælskind

Kl. 19:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 19:21

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for kommentarerne. IA er fuldstændig enig i betragtningerne omkring fasttrack. Det er et kæmpeproblem lige nu, og det er faktisk sådan, at Grønlands vækst er i risiko for at blive bremset, fordi vi simpelt hen mangler hænder til at kunne løfte de opgaver.

Det er jo sådan set cirka et år siden, at vi stod over for statsministeren herinde i salen og drøftede det her spørgsmål, og hvor der var en velvillighed; men der er snart gået et år, uden at vi har set en løsning. Så her håber vi, at der bliver presset rigtig meget på.

Kl. 19:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:21

Martin Lidegaard (RV):

Det er jeg enig i, og måske kan udenrigsministeren hjælpe os lidt ved at fortælle, hvor langt man er kommet. Jeg har hørt, at der skulle være forhandlinger i gang, men jeg ved ikke helt, hvad status er.

Kl. 19:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der er en spørger mere, der har ønsket ordet. Det er hr. Sjúrður Skaale. Værsgo.

Kl. 19:21

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det, og tak for ordførertalen, som jeg selvfølgelig er meget enig i. Med hensyn til skibene har der jo i dagspressen de sidste par dage været en fortælling om et russisk skib med internationale forskere, som ville ind i grønlandsk farvand. Men Danmark bliver måske nødt til at sige nej, fordi de russiske skibe er mistænkelige, og dermed kommer man til at gå imod aftaler, man selv har indgået, om, at forskere frit skal kunne færdes i Arktis. Men Danmark er i den mærkelige situation, at samme rige, som gør krav på et område, som rækker op til Nordpolen, ikke har et skib, som kan operere i området. Det er jo en prekær situation. Mener ministeren, at man ville stå i samme situation, hvis København lå i Grønland?

Kl. 19:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Det er ordføreren. Så det hedder: »Mener ordføreren ...«.

Kl. 19:22

Martin Lidegaard (RV):

Ja, jeg håber da, at det bliver relevant engang igen. Men jeg må nok nøjes med ordførertitlen i dag i hvert fald.

Jeg synes også, at det er – hvad skal jeg sige – helt på månen, at vi ikke har fået sat gang i bestilling af et nyt skib endnu. Det er helt oplagt, at hvis Danmark skal kunne forsvare både sine forskningsmæssige og territoriale interesser, skal vi selvfølgelig kunne sejle i og omkring både Færøerne og Grønland. Så det skal vi have gjort, og jeg fornemmer også, at det er der en vis vilje til. Men vi skal jo i gang, for vi skriver slutningen af 2019, og det her skib skulle gerne være klar i 2023, og mig bekendt tager det lidt tid at lave den her type af skibe. De skal designes, de skal bygges, de skal testes, inden de kan sejle, så det haster faktisk lidt. Det er jeg meget enig med hr. Sjúrður Skaale i.

Kl. 19:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 19:23

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Hvad mener ordføreren om det, Dansk Folkepartis ordfører sagde, om, at man for at gøre sig mere gældende i Arktis måske burde påtænke at nedprioritere sin aktivitet andre steder i fjerne egne og måske i stedet for føre en mere aktiv tung udenrigspolitik der, hvor Danmark befinder sig?

Kl. 19:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:23

Martin Lidegaard (RV):

Tanken er mig ikke fjern. Nu kan man roligt sige, at andre dele af verden jo også påkalder sig opmærksomhed i de her dage. Det er ikke, fordi jeg synes, Danmark skal være mindre aktiv, når det handler om udviklingsbistand, når det handler om at fremme bæredygtig udvikling i verdens vækstøkonomier, og når det handler om at påvirke Den Europæiske Union. Men i forhold til nogle af de militære eventyr, vi har bidraget til – i Mellemøsten f.eks. – tænker jeg, at man måske havde tjent de danske skatteydere og sine egne sikkerhedspolitiske interesser bedre ved at fokusere på det sted, hvor vi er noget helt unikt, og hvor vi kan noget, som ingen andre lande i verden kan, nemlig Arktis.

Kl. 19:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste, der får ordet, er hr. Karsten Hønge fra Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 19:24

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

I SF er vi svært tilfredse med det store fokus, som redegørelsen har på miljø og på klima. Der er et stort internationalt fokus på Arktis, og det har jo så især været omkring sikkerheds-, forsvars- og geopolitiske aspekter. Det er det, der ligesom har fanget opmærksomheden i første omgang, og det kan vi jo så også se ved både russernes og amerikanernes ønske om oprustning og kinesernes vedholdende interesse.

Men omdrejningspunktet for udviklingen i Arktis er dog klimaforandringerne og afsmeltningen af indlandsisen. Som der også står i redegørelsen: »Temperaturen i Arktis er steget dobbelt så hurtigt som det globale gennemsnit, og de seneste 5 år (2014-18) har været de fem varmeste år i Arktis, siden målingerne begyndte omkring

Det er derfor vigtigt for et land som Danmark, som har en klar interesse i Arktis, at det forbliver et lavspændingsområde, og at vi holder fokus på den udvikling, der er i forhold til miljø og klima.

Hvor russerne og amerikanerne har lyst til at opruste militært, skal Danmark opruste på miljøet. Det kan vi gøre både ved at bidrage internationalt og ved selv at øge overvågningen af klimaforandringerne og konsekvenserne af dem. Og det kunne jo bl.a. være med et nyt havforskningsskib, da det nuværende skib, Dana, er 38 år gammelt og står over for at skulle hugges op om få år. Det nytter altså ikke noget, at Danmark kommer i en situation, hvor vi står uden et skib, der kan bruges i isfyldt farvand, så vi på den måde bliver ude af stand til at bidrage til forskning i Nordatlanten.

I går i Dagbladet Politiken bidrog tre ledere fra Dansk Center for Havforskning med et opråb, som jeg også synes måske især går til Folketinget, og overskriften på den artikel var: »Forskere: Danmark sakker håbløst bagud i Arktis« Og det gør vi, fordi vi mangler evnen til at opmåle kontinentalsoklen nord for Grønland, og da vi skulle gøre det, måtte vi hyre en svensk og en russisk isbryder til opgaven. Og som de skriver:

»Danmark er ved at spille sig selv af banen, fordi vi snart står uden et havforskningsskib til at løse den vigtige opgave, det er at skaffe viden om og ikke mindst at demonstrere Danmarks engagement i udviklingen i Arktis.« Og de siger også: »Vi er ved at afskære os fra enestående muligheder for at udnytte kongerigets geografi til at sikre os en central rolle ...« Og de konkluderer: »Hvis man ønsker, at kongeriget fortsat skal indtage en plads som en betydelig spiller i Arktis og Nordatlanten, er investeringen i et nyt decideret havforskningsskib uomgængelig.«

For SF er indfaldsvinklen til rigsfællesskabet, at vi er tre folk, tre nationer, tre små nationer – den ene en lille smule større end de andre, men stadig væk meget lille i global sammenhæng – men at vi kan fungere i fællesskab og på den måde bruge rigsfællesskabet som en styrke. Og derfor er det helt naturligt, at Færøerne og Grønland skal inddrages ved forhandlingsbordet, og der skal arbejdes hen mod et fællesskab mellem ligeværdige parter, hvor det står klart, hvilke fordele vi kan drage af hinanden.

Så kan det være noget bekymrende, når vi ser den amerikanske udenrigsminister, Mike Pompeo, i maj måned i år sige, at Arktis er en arena for magtpolitik og konkurrence. Og det blev fulgt op i juni i år med en ny Arktisstrategi fra USA's forsvarsministerium med ønske om øget militær tilstedeværelse og større øvelsesaktivitet i området. Det blev så igen fulgt op med et lovforslag i senatet om en analyse for at identificere en eller flere havne i Arktis, der er store nok til, at destroyere kan sejle dertil. Og her bliver det så vores opgave at kunne balancere mellem USA og vores faste ønske om at fastholde Arktis som et lavspændingsområde.

Kl. 19:29

Så kan vi se, at der er forskel på vurderingerne. Forsvarets Efterretningstjeneste har en noget anden vurdering end USA vedrørende Ruslands intentioner, altså om de er offensive eller ej. Forsvarets Efterretningstjeneste har en noget mere afdæmpet analyse end USA.

Men der er da ingen tvivl om, at vi skal forvente øgede krav fra USA, og at vi bliver udfordret på forsvarsaftalen af 1951. Amerikanerne har vist interesse i at åbne et konsulat i Nuuk, og det kan vi alle sammen, tror jeg da, være glade for. De siger jo selv, at de ønsker det, fordi de gerne vil bidrage til sprogundervisningen i Grønland og almindelig spændende kulturudveksling. Og det lyder jo rigtig rart. Men når det nu også kommer fra et land, der starter og slutter sætningerne med »America first«, så tror jeg, man skal være mere end almindeligt naiv, hvis man ikke kan se, at det her går ud på at massere den grønlandske og den danske offentlighed, sådan at de senere vil have lettere ved at sparke den dør op, som de nu allerede har foden i klemme i.

SF går ind for at opruste i Arktis – opruste i nutidens allervigtigste kamp, nemlig kampen mod klimaforandringerne.

Kl. 19:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ønske om et par korte bemærkninger. Den første er fra fru Aaja Chemnitz Larsen. Værsgo.

Kl. 19:31

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak, og tak for en fin ordførertale. Ordføreren nævner jo det her med klima og miljø, og det fylder heldigvis meget i redegørelsen. Vi så sådan set gerne fra Grønlands side, at den her forskning også bliver forankret i Grønland. Hvis man skal stille det meget firkantet op, kan man sige, at det måske ikke er et dansk forskningsskib, der ligger allerøverst på vores prioriteringsliste, men derimod behovet for også at få forankret viden hjemme i Grønland – selvfølgelig med et internationalt udsyn – og at få sikret, at vi får videreuddannet vores egne, at vi får nogle flere grønlandske ph.d.er. Så det synes vi kunne være enormt interessant.

Noget af det, der er afsat penge til, er jo en arktisk forskningshub, og vi synes, der er nogle interessante perspektiver i det. Men vi synes jo netop med udgangspunkt i den her interesse, der er blevet vist fra amerikansk side, at der måske i virkeligheden er behov for at styrke viden om det udenrigspolitiske og det sikkerhedspolitiske i Grønland til gavn for hele rigsfællesskabet. Er det noget, som SF vil støtte?

Kl. 19:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:32

Karsten Hønge (SF):

Jeg synes, det er en helt åbenbar opgave, som skal løftes i fællesskab, ikke kun af Danmark og Grønland, men af Danmark, Grønland og Færøerne, som jo på hver deres måde kan bidrage både til den her forskning – sådan miljømæssigt og klimamæssigt – og til udforskning af kontinentalsoklen nord for Grønland. For det er altså lidt uholdbart, at vi mener at skulle have suveræniteten over et område, som vi ikke er i stand til at besejle eller overvåge. Men jeg synes også, at det er ligeså åbenbart, at det er noget, der skal foregå i fællestel

Jeg tror så f.eks., at byggeriet af skibet og finansieringen af det nok vil være en dansk opgave, men at det skal være i tæt forbindelse med Grønland og Grønlands Universitet er jo lige så indlysende. Kl. 19:33 Kl. 19:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 19:33

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Vi ser jo, at Kina, Rusland og USA, som ordføreren også var inde på, viser interesse for Grønland og for Arktis. Behovet for at stå sammen er større end nogen sinde før, kan man sige. Men vi vil også rigtig gerne være med til at sikre det her lavspændingsområde. Hvordan mener ordføreren vi kan være med til at gøre det i fællesskab?

Kl. 19:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:33

Karsten Hønge (SF):

Det er ved konsekvent og altid at insistere på, at kampen i Nordatlanten består af en kamp mod klimaforandringerne. Det er der, vi kan gøre en forskel; det er der, både Danmark og rigsfællesskabet faktisk kan bidrage med noget.

Så er det selvfølgelig også at tage højde for de forventelige krav, der vil komme, og vi må bare erkende, at rigsfællesskabet bliver klemt, hvis amerikanerne insisterer. Så man kan vel sige, at det handler om, at vi skal forsvare rigsfællesskabets områder på en måde, som afskrækker russerne fra at være aggressive, men ikke så meget, at de bliver så forskrækkede, at de kan finde på at gøre noget, fordi de føler sig presset.

Kl. 19:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste spørger i rækken er hr. Sjúrður Skaale. Værsgo.

Kl. 19:34

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det, og tak for talen. Der er jo tre store spillere, som gør sig gældende, og det er Kina, Rusland og USA. Og det, der næsten ligger mest til højrebenet, er at følge USA's linje og gøre, som USA siger, med hensyn til alt, så at sige, altså at man opfylder deres ønsker i større eller mindre grad. Men jeg hører ordføreren sige, at det ikke lige er det, der er hans ønske, men at man skal have en mere selvstændig linje over for USA. Spørgsmålet er simpelt hen: Kan man det? Kan Danmark have en selvstændig linje over for USA?

Kl. 19:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:34

Karsten Hønge (SF):

Det er da klart, at rigsfællesskabet kan have en selvstændig linje over for USA, men der var en mening med, at jeg selv tog det op og sagde, at vi kan blive presset i forhold til forsvarsaftalen af 1951. Og jeg tror på, at vi skal se frem mod, at amerikanerne vil presse os – det kan være for øget militær tilstedeværelse, det kan være for indflydelse på de landingsbaner, der kommer deroppe. Så det var sådan set bare for at sige, at vi nok bliver nødt til at sige, at når de så også følger op med de her sådan meget bløde værdier i første omgang, så er der et formål med det. For amerikanerne har planer, tror jeg, om at presse Danmark og presse rigsfællesskabet til øget tilstedeværelse. Og der må vores linje jo være, at vi insisterer på, at det kan være et forsvar for vores grænser, men ikke på en måde, så man unødigt provokerer russerne, sådan at vi bidrager til et militært oprustningskapløb.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren? Der var ikke ønske om en anden bemærkning. Tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken kommer fra Enhedslisten. Velkommen til hr. Christian Juhl.

Kl. 19:36

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Tusind tak. Tak for redegørelsen til ministeren. Den forekommer noget tør, det gør den nu hvert år. Jeg kunne godt tænke mig, at vi fandt en procedure, hvor der sådan blev kvikket lidt op på tingene, f.eks. ved at vi afsluttede debatten om redegørelsen ved at lave en fælles beslutning om, hvad vi skal det næste år, i stedet for bare at konstatere og debattere, men det kan vi jo ikke inden for forretningsordenens rammer. Men det kunne vi prøve på at kigge på engang.

Temperaturen stiger to til tre gange hurtigere i Arktis end på kloden som helhed. Det er godt nok stærkt, og det er mere, end vi havde regnet med. Det er, fordi når først det begynder at smelte, så accelererer afsmeltningen og klimaændringerne. Det er voldsomme ændringer, havstigninger, et ændret globalt miljø, ændrede klimaforhold og efterfølgende øgede stormagtsinteresser, fordi der er mere tilgængelige sejlruter og en masse naturressourcer, der kommer til syne. I det spørgsmål er det hamrende vigtigt, at vi i rigsfællesskabet gør alt, hvad vi kan, for at bekæmpe klimaændringerne, og at vi indretter os på at leve på en anden måde, så vi ikke får en katastrofe, som især rammer Grønlands, Færøernes og Arktis' beboere, men hvor også den tredje verden bliver ramt enormt hårdt af det.

Det med øgede stormagtsinteresser betyder jo, at der i øjeblikket er et ordentligt pres på vores holdning om lavspænding i området og især også den store drøm om at få et atomvåbenfrit område. Alle Arktis' stater har øget deres militære tilstedeværelse i Arktis; de laver suverænitetshævdelse, de laver overvågning og redningsoperationer. De civile ting er jo sådan set fornuftige at få lavet, fordi det er et område med store risici.

Rusland er defensiv i sine oprustninger; det er i egne områder, de gør det, men derfor er det alligevel oprustninger. USA har været noget mere offensive på det sidste, for i starten interesserede de sig overhovedet ikke for Arktis, men de er begyndt på det, og deres øje på Grønlands lufthavne er ret problematisk efter min mening, lige såvel som deres allerede opgraderede radarsystem oppe i Thule, Pituffik, også er problematisk. Det er ikke engang blevet diskuteret med Grønland, det er ikke engang blevet diskuteret med Danmark; man siger, at det bare var udskiftning af noget udstyr, men der er reelt tale om en opgradering til en ny situation.

Kina opgraderer forskningsmæssigt. Det er der jo meget fornuft i, især hvis det kan foregå sådan, at alle kan have gavn af det, og jeg er enig i de betragtninger, der har været, om, at man kunne lave meget mere forskning i området, og jeg synes, at Grønland bør være et center for forskningen, sådan at vi alle sammen får gavn af det, og så det er placeret lige midt i Arktis. Det kunne være en fornuftig investering, og vi kunne bygge videre på de ting, der allerede er i gang, både i rigsfællesskabet, men også internationalt.

Om vi skal have et forskningsskib, synes jeg, vi skal diskutere med dem, der bor der, og hvis der er brug for det, synes jeg, vi skal sørge for, at vi får sådan et nyt forskningsskib.

Danmark har også oprustet, og derfor er det jo interessant, når ministeren skriver, at Danmarks målsætning om et lavspændingsområde er udfordret. Jamen skulle vi så ikke lade være? Altså, vi har lige hørt, at der er planer om, at der skal oprustes i Kangerlussuaq med fly, og vi har også sendt en ekstra fregat til Grønland. Heldigvis kan fregatten da gøre anden gavn end bare at være et militært redskab. Den kan jo også arbejde med de civile ting. Men er det ikke lidt svært at sige til de andre, at vi ikke vil have oprustning i områ-

det, og at vi så selv er med i det? Ja, jeg spørger i første omgang. Jeg synes, det ser besynderligt ud, når vi gerne vil have det, som vi snakker om. Det kan let blive en snak, og så gør vi det modsatte af, hvad vi siger.

Der er noget tredje, som er vigtigt, når vi siger, at klimaet er det vigtigste, og at lavspændingen er lige så vigtig i kølvandet på det, nemlig at det er indbyggerne i regionen og deres interesser, vi kigger på først, når vi skal lave ting deroppe. De skal have optimeret deres indflydelse efter min mening. Danmark er isoleret set ikke noget arktisk land, men det er via vores samarbejde med Grønland, at vi overhovedet har noget som helst at skulle have sagt i Arktis. Derfor er det vigtigt, at vi siger, at den grønlandske stemme og for den sags skyld også gerne den færøske stemme på vegne af rigsfællesskabet skal lyde alle de steder, hvor det overhovedet er muligt, for det er dem, der ved, hvor skoen trykker, og det er dem, der ved, hvordan vi kan komme videre.

Kl. 19:41

Så vil jeg sige lidt om den nye Arktisstrategi. Der er jeg skuffet, ikke over, at den ikke er kommet, for det er godt nok at være grundig, men hvorfor bliver der kun arbejdet på embedsmandsniveau? Jeg så, at der blev holdt et arktisk dialogmøde fra hele rigsfællesskabet på embedsmandsniveau.

Da vi lavede verdensmålene i FN, blev det en succes, fordi man skubbede politikere og embedsmænd lidt til side og lod ngo'er rundtom i hele verden arbejde med de her mål. Hvorfor gør vi ikke det? Hvorfor siger vi ikke, at vi har større visioner, end embedsmænd og politikere kan præstere i den her sammenhæng, og så inddrager alle befolkningerne rundtomkring Arktis? Det synes jeg ville være visionært – især hvis det er ngo'erne i rigsfællesskabet, der sætter sig sammen og bliver inviteret til dialogmøde. Det vil jeg gerne opfordre ministeren til at prøve at arbejde med – vi har jo lidt tid endnu – for jeg tror, at det er derfra, den reelle nytænkning kommer. Al respekt for embedsmændene – intet problem med det; de har deres styrker, men de har også deres svagheder. De lever ikke i den verden til hverdag.

Så jeg vil gerne sige, når vi skal i gang med strategien, at mine umiddelbare bud vil være: Fokus på klimaet med alle de ideer, der måtte ligge ude hos græsrødderne; fortsat lavspænding, hvor vi selv går foran; ikke flere udenlandske baser i vores område; heller ikke en dyb havn til det store amerikanske skib, som Trump drømmer om at få plads til; heller ikke flere militærfly i lufthavnene, hvis vi kan undgå det. Man kunne også overveje at udvide Arktisk Råd, så man kan diskutere sikkerhedspolitik. Det lyder grotesk, men f.eks. ville jeg gerne have, at det er Arktisk Råd, der diskuterer våbenkontrol i området. Det ville være det bedste sted at diskutere det.

Så vil jeg sige, at det er vigtigt, at vi prøver, om vi kan fortsætte med at udvide forskningen. Det kunne godt være meget, meget mere centralt i den nye strategi. Men jeg vil rigtig, rigtig gerne høre græsrødderne give deres konkrete bud, og så tror jeg, vi får en strategi, som løfter sig meget op over den, vi har i dag, og som virkelig kan give svarene på det, vi har brug for i den kommende tid i Arktis. Tak for ordet.

Kl. 19:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Aaja Chemnitz Larsen. Værsgo.

Kl. 19:44

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak, og tak for ordførertalen. Om en måned godt og vel er det 5 år siden, vi mistede servicekontrakten på Thule Air Base. Den fylder ikke særlig meget i den her redegørelse, men det er jo noget, der har fyldt rigtig meget i Folketingets arbejde de sidste 5 år. Det gik jo fra et grønlandsk-dansk selskab til et amerikansk selskab, og det er

noget, som både Folketinget, men også Inatsisartut virkelig har ønsket at man får tilbage på grønlandsk-danske hænder. Vi så rigtig gerne, at der blev lagt et endnu større pres, og at der bliver fundet en løsning. Ved jubilæer og sådan noget er det jo nogle gange, at man fejrer det med kage. Det synes jeg ikke man kan gøre i det her tilfælde, for det er jo faktisk en ret trist anledning, at man mistede den her kontrakt og faktisk også mistede omkring 200 mio. kr. i finansloven i Grønland. Men det kunne være interessant at høre ordførerens kommentar.

Kl. 19:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:44

Christian Juhl (EL):

Med glæde. Jeg synes, det er en skandale, at USA har været i Grønland så mange år uden at betale husleje. Der har været nogle ansatser til, at man kunne få lærepladser og få nogle arbejdspladser. Men det skal være sådan, at når sådan et arrangement som det her er til stede i Grønland, skal det også være til gavn for lokalbefolkningen, ellers nytter det ikke noget.

Jeg synes, det er en skandale, at vi havde en udenrigsminister i den regering, vi har haft de foregående 4 år, som igen og igen punkede os, når vi snakkede om de her ting, og sagde, at vi havde tavshedspligt, og at vi ikke måtte fortælle om, at der ingen forhandlinger var med amerikanerne. For det var der ikke. Han lod, som om han gjorde en kæmpe indsats, men der var ingen resultater, og amerikanerne grinede af vores udenrigsminister i den periode, der er gået nu. Det håber jeg ikke sker i den kommende periode. Jeg håber, den nuværende udenrigsminister gør alt, hvad han kan, for at vi netop får en serviceaftale, at vi netop får en transportaftale både til vands og i luften, som gavner den grønlandske befolkning, og som giver arbejdspladser og skatteindtægter til grønlænderne.

Kl. 19:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 19:46

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for de betragtninger. I forhold til den arktiske strategi er vi enige i, at der bør ske en bredere inddragelse. Det er både ngo'er, der er oplagte, og det er jo sådan set også Folketinget, Inatsisartut, som vi mener er oplagte. Så vi vil i hvert fald tage nogle initiativer til at sikre det.

Hvis man kigger på det forsvarspolitiske, er det jo først i 2023, der vil være afsat 1,5 mia. kr. ekstra til at styrke overvågningen i Arktis. Men det er et problem, vi står med her og nu, kan man sige. Så hvordan kan man komme omkring det, hvis ordføreren skulle sætte nogle ord på?

Kl. 19:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:46

$\textbf{Christian Juhl} \ (EL):$

Et af de få steder, hvor jeg ikke er så hård modstander af militær oprustning, er, når det materiel, vi har, kan bruges civilt, og et af de få steder, jeg har set det i rigsfællesskabet, er på Færøerne og Grønland, hvor vores marineskibe spiller en stor civil rolle. På den måde kunne man jo ombygge nogle af militærskibene til netop at lave de overvågninger og de her ting. Jeg tror ikke på, at de kan spille en

reel militær rolle i så stort et område. Jeg synes, det er latterligt, når man snakker om, at det kan de gøre.

Så vi har grejet, vi kan bare sejle det derop. Og vi har mulighederne for at hjælpe Grønland bedre med noget af det grej, vi har, hvis vi ombygger det til de opgaver, der skal løses i Grønland eller i Arktis.

Kl. 19:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er hr. Naser Khader fra Det Konservative Folkeparti, men jeg ser ham ikke i salen. Jeg får nu at vide, at Venstre har talt på vegne af Det Konservative Folkeparti.

Vi går videre i ordførerrækken til Alternativets hr. Sikandar Siddique.

Kl. 19:48

(Ordfører)

Sikandar Siddique (ALT):

Tak for ordet. Det er dejligt at se, at der er så stor interesse for Arktis, også på tilskuerpladserne. Vores ordfører kan desværre ikke være her, så derfor holder jeg talen for ham. I min tale i dag vil jeg særlig fremhæve to emner: klimaet og verdensfreden. Det vil jeg gøre, fordi jeg mener, at den situation, vi ser i Arktis, lige nu rammesætter centrale problemer, som kommer til at berøre os alle.

De eskalerende klimaforandringer betyder, at isen smelter hurtigere end først antaget. Et vigtigt aspekt i denne sammenhæng er selvsagt den stigende vandstand i verdenshavene, som vil skabe økonomisk og social ustabilitet i store dele af verden.

Et andet og måske lige så vigtigt aspekt er det, som isens smeltning åbner op for. For blot 1 måned siden blev en længe ventet forskningstur rundt om Grønland aflyst. Kort tid efter offentliggjorde RIKO en analyse, hvor det stort set konkluderes, at afspænding i Arktis må være absolut højeste prioritet, hvis man ønsker at sikre international stabilitet. Afsmeltningen i Arktis har bl.a. frigivet nye sejl- og handelsruter og givet stormagterne en ny arena, hvori deres geopolitiske spil kan udkæmpes. En af de vigtigste dagsordener for Arktis må derfor være spørgsmålet om afspænding, fred og sikkerhed

I dag vil jeg, ligesom Alternativet gjorde det sidste år, udtrykke min dybe, dybe bekymring for udviklingen. Virkeligheden er, at alle arktiske stater lige nu øger deres militære tilstedeværelse i området. Når man sammenholder det med RIKO's analyse og Trumps meget åbenlyse interesse i regionen, herunder særlig Grønland, bør Danmark gå forrest i arbejdet for en afspænding af Arktis. Vi skal ikke næste år stå med dybe panderynker og se på, mens der foretages en yderligere oprustning eller måske det, der er værre.

Det er positivt, at redegørelsen lægger vægt på klimaet, men det bekymrer mig dog, at jeg kan se i ministerens redegørelse, at lige netop klimapolitikken har været et emne, hvor man ikke har kunnet finde enighed. Arktisk Råds egen ekspertgruppe fremhæver – jeg citerer fra ministerens redegørelse:

»Metan er en kraftig drivhusgas, som har en opvarmende effekt på klimaet, der er ca. 25 gange større end CO₂, og udledningen stammer i vidt omfang fra olie- og gasproduktion og affald.«

Jeg vil derfor kærligt minde regeringen om, at klimaforandringerne optrapper denne konflikt. Særlig nævnes olie og gas i redegørelsen, og så vil jeg bare med et opfordrende smil sige ét ord: Nordsøen. At isen smelter og den hastighed, det sker med, hænger sammen med oprustningen. Skal vi undgå, at Arktis klemmes i et kapløb mellem USA, Kina og Rusland, er det bydende nødvendigt, at vi går ind i kampen for at bremse klimakrisen.

Af den grund er det også afgørende, at argumentet om afspænding løftes i EU-regi. Den seneste udvikling i regionen har heldigvis betydet, at Arktis i højere grad er kommet på dagsordenen i Europa.

Det er derfor positivt at se, at der lægges op til at drøfte situationen på kommissionsniveau. Men jeg bliver nødt til at spørge, om regeringen her arbejder for, at drøftelserne er med udgangspunkt i afspænding, så der sørges for, at befolkningen ikke tages som gidsel i en magtkamp.

Alternativet drømmer om en fredelig og grøn verden, og det er ikke nødvendigvis om farven grøn, men om, at vi er bæredygtige hele vejen rundt. Det tror vi på er til gavn for både kloden og befolkningen, og det gælder selvfølgelig også Arktis. Tak for ordet.

Kl. 19:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønsket korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er fra Nye Borgerlige, hr. Peter Seier Christensen.

Kl. 19:52

(Ordfører)

Peter Seier Christensen (NB):

Mange tak for ordet. Jeg vil også gerne sige tak til ministeren for redegørelsen. Jeg synes jo, at den gav et godt overblik over alle de mange aktiviteter, der foregår i forbindelse med Arktis og samarbejdspartnere osv., så når jeg er ny på området, var det givtigt at læse.

Arktis er jo i øget fokus, og det er godt. Nu kan man mene, hvad man vil, om Trump, men han har i hvert fald formået at sætte Arktis på dagsordenen på sin helt egen facon.

Redegørelsen indeholder mange forskellige elementer. Der er meget om klima og miljø, infrastruktur og også sikkerhedspolitik. I Nye Borgerlige er vi stærke tilhængere af rigsfællesskabet. Vi har en lang tradition sammen, og den skal vi videreudvikle. Der har været fejl tidligere i den måde, vi har været sammen på, men der må vi se fremad nu mod en fremtid sammen.

Der er en hel del om sikkerhedspolitik, og jeg kan se, at ministeren også ønsker Kina – og andre – velkommen i Arktis, hvad angår økonomiske aktiviteter og forskningsaktiviteter. Men der kan vi jo godt blive lidt bekymrede, fordi vi har set, hvordan Kina har ageret mange andre steder og er gået ind økonomisk og har tiltaget sig meget stor magt.

I Nye Borgerlige ønsker vi selvfølgelig også ligesom alle andre, at Arktis skal være et lavspændingsområde. Vi mener, at en del af det faktisk er, at vi øger vores militære tilstedeværelse i Arktis. Så vi ønsker, at vi bruger væsentlig flere midler på militær tilstedeværelse i Arktis. Det falder så også lidt i tråd med det, vi talte om tidligere, nemlig at Nye Borgerlige gerne ser, at vi fokuserer det danske militær på det danske område. Så det vil være det, som vi vil lægge størst vægt på, altså at vi får oprustet og udvidet vores militære tilstedeværelse i Arktis. Tak.

Kl. 19:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønsket yderligere korte bemærkninger. Næste ordfører i rækken er fra Liberal Alliance. Hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille, værsgo.

Kl. 19:55

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (LA):

Mange tak. I den her sammenhæng har jeg jo fornøjelsen af at være ny, fordi det ikke er et emne, som jeg har beskæftiget mig så indgående med hidtil. Dog har jeg set de her redegørelser, også da jeg sad i regering selv, og har været med til at godkende strategier osv.

Jeg vil selvfølgelig gerne takke udenrigsministeren for redegørelsen. Mit parti har selvfølgelig beskæftiget sig med det, også tidligere, qua at vi tidligere havde udenrigsministerposten.

Jeg forstår, at der var visse af de deltagende i debatten sidste år, der mente, at det var en tør og uideologisk redegørelse. Jeg har siddet og prøvet at sammenligne de to redegørelser, så jeg går ud fra, at der kommer en lignende kritik i år, hvis man ser på forskelle og ligheder mellem de to, medmindre det bare var et rent partipolitisk drilleri og såmænd ikke en rigtig indholdsmæssig ideologisk bemærkning, men lad os nu se.

I forhold til redegørelsen synes jeg jo ellers, at den er ganske glimrende og lægger sig fint i tråd med de tidligere redegørelser, der har været. Jeg synes også, at vi skal glæde os over nogle af de ting, der er sket siden sidst. Især spørgsmålet omkring lufthavnene i Grønland og det samarbejde, der er lavet dér, synes jeg er det, der er mest værd at være glad over i forhold til det seneste år. Det synes jeg at vi sådan set sammen har grund til at glæde os over.

Og så er det jo, som alle også har nævnt, et område, som kommer mere og mere i fokus. Man kan jo næsten ikke tro det, når man tænker på, at det er under 10 år siden, der var en diskussion om, om det var vigtigt at deltage i et arktisk møde. Det er mindre end 10 år siden. Jeg tror ikke, at der var nogen som helst, der i dag ville diskutere, om det var vigtigt eller ej, tværtimod. På godt og ondt – eller mest på ondt – er det jo selvfølgelig klimaforandringerne, der også har sørget for, at der kommer mere fokus på det her område.

Klimaforandringerne har gjort, at det både geopolitisk, sikkerhedspolitisk og kommercielt er blevet et mere interessant område, og derfor er der et helt andet fokus, end der har været. Som flere andre har været inde på, gør det jo, at USA, Rusland og nu også Kina har fået et forstærket fokus, og det sætter selvfølgelig kongeriget i en helt anden situation end tidligere. Derfor er det jo også glædeligt, at der rundt om bordet og fra talerstolen her er en gensidig interesse i netop at fokusere endnu mere på Arktis. Det fremgår også af de seneste udenrigspolitiske redegørelser, der har været, at Arktisk er blevet et særligt fokusområde.

Når vi skal reagere i forhold til de forandringer, der så er, og den forandring, der er i interessen også globalt set, så kan man sige, at det jo falder ind i flere delområder: forskning i forhold til klima – hvad aktivt kan vi gøre i forhold til at forbedre det? Forskning i klima og grøn forskning er faktisk en af de ting, som vi i Liberal Alliance som nærmest noget af det eneste gerne vil bruge flere offentlige midler på. Så det synes vi faktisk også er noget, man også kunne prioritere i forbindelse med det arktiske og netop tage fat på det her.

Det andet er selvfølgelig det forsvars- og sikkerhedspolitiske. Man kan jo mene meget om, at man i sin tid er blevet enig om en 2-procentsmålsætning, som Danmark jo så også langsomt nærmer sig eller i hvert fald hæver niveauet i forhold til at komme i nærheden af at prøve at opfylde - men det gør jo, som den nye forsvarsminister så drillende sagde til mig, da jeg var blevet forsvarsordfører, som jeg også er blevet, at det eneste, jeg skulle have med hende at gøre, var at bruge penge, og hun syntes, det var lidt morsomt, at en repræsentant for Liberal Alliance var sat i den situation. Men vi er jo så i den situation, at vi har lavet en tillægsaftale, og at vi skal udmønte nogle midler, og Artisk er et af de emner, som man har nævnt, som man gerne ville bruge midler på, og det er vi også interesseret i. Vi må jo snakke sammen om, hvad det er, der er brug for. Det er i hvert fald nogle drøftelser, vi også indgår konstruktivt i.

Det skal være ordene for nu.

Kl. 19:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl.

Kl. 19:59

Christian Juhl (EL):

Jamen eftersom ordføreren er ny på området, synes jeg da, det gik helt godt, især åbningen til sidst. Hvis det giver en ubehagelig fornemmelse at skulle bruge offentlige midler på forsvarsområdet, så vil jeg da gerne tilbyde et samarbejde, så vi kan nedbringe det. Det er et af de få steder, hvor jeg synes at de offentlige midler er fejlinvesteret i ret vid udstrækning. Så jeg vil gerne tilbyde et samarbejde til Liberal Alliance om, at vi i fællesskab kæmper en kamp for at nedbringe de udgifter mest muligt.

Kl. 20:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 20:00

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (LA):

Altså, jeg er utrolig glad for spørgsmålet, for hvis det fremgik af min ordførertale, at vi ønsker at nedbringe de midler, der bruges på forsvarsområdet, så foreligger der en misforståelse eller en uklarhed fra min side, som bestemt ikke var tiltænkt. Jeg siger bare, at når vi skal opfylde den NATO-målsætning, som er indgået – og vi synes bestemt, at man skal leve op til den internationale solidaritet og den forpligtelse, der ligger i NATO-samarbejdet – så synes vi, at Arktis er et af de områder, som man kunne prioritere, sådan som det vel også ligger i intentionerne for den tillægsaftale, som forsvarsforligspartierne har lavet. Det var sådan set det, der var intentionen i mine bemærkninger deroppe.

K1. 20:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

K1. 20:00

Christian Juhl (EL):

Jamen så blev jeg jo ked af det, for jeg tænkte, at vi måske kunne flytte dem over til forskning i klima og flytte dem over til forskning i, hvordan Arktis overlever den krise, vi er i. Jeg tror, at pengene ville gøre meget større gavn og give meget større fremskridt, hvis vi flyttede dem derover i stedet for at købe isenkram, som vi har en grim tendens til – isenkram, som ofte ikke skal bruges til noget som helst, når det kommer til stykket. Men det var da en skam, at vi ikke lige havde en mulighed der.

Kl. 20:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:01

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (LA):

På det personlige plan er jeg selvfølgelig altid ked af at gøre hr. Christian Juhl ked af det, men på det politiske plan er det næsten en sport, forstået på den måde at Enhedslisten og Liberal Alliance jo i udgangspunktet er uenige om det meste. Vi kunne finde mange områder inden for den offentlige sektor, hvor vi hellere ville finde pengene, end netop inden for forsvarsområdet. Så vi skal nok være med til at finde penge, også til forskning, hvis det skal være nødvendigt.

Dertil vil jeg sige, at hvis man ser på den internationale udvikling med Rusland, Kina, USA og brexit, og hvad der sker i Tyrkiet i øjeblikket, og hvad der sker rundtomkring i verden, så synes jeg ikke, der er nogen som helst grund til at nedprioritere det forsvars- og sikkerhedspolitiske.

K1. 20:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er fru Aaja Chemnitz Larsen fra IA.

K1. 20:02

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for redegørelsen. Tiden er løbet fra, at danske politikere bestemmer over Grønlands udenrigspolitik. Ordene er statsministerens. Inuit Ataqatigiit er enige i betragtningen. Behovet for at styrke Grønlands udenrigspolitiske rolle er både påtrængende og nødvendig. Præsident Trump gav for nylig Grønland tiltrængt opmærksomhed, ikke kun i udlandet, men også her i Danmark, og for mange var det en brat opvågning om, at vi ikke skal tage vores rigsfællesskab for givet. Mere end nogen sinde før har der været brug for at kæmpe for et mere ligeværdigt partnerskab, ikke ved at dvæle ved fortiden, men i høj grad ved at se frem. Og derfor vil Inuit Ataqatigiit også i den her tale fortælle om vores visioner for Arktis 2030. Derfor kan talen også ses som et input i forhold til en kommende Arktisstrategi, som tager afsæt i FN's bæredygtighedsmål.

Fra Inuit Ataqatigiits side vil vi gerne pege på nogle konkrete løsninger, som kan løfte de flotte ord om fællesskab og partnerskab til konkrete handlinger. Først og fremmest har vi sådan set også tidligere bakket op om, at Grønland får sin egen arktiske strategi, og at det sker i en koordination med Danmark.

Regeringen håndterede Trumps tilbud om at købe Grønland rigtig fint. Sammen med Grønland stod man skulder ved skulder. Naalakkersuisut erklærede Grønland åben for handel, men ikke til salg. Og hele episoden tror jeg bestemt ikke vi har hørt det sidste til. Soft power og en øget charmeoffensiv fra amerikansk side er vi nødt til at håndtere sammen. Samtidig skal Grønland også have manøvrerum og muligheden for at føre udenrigspolitik på egen hånd på hjemtagne områder, som der står i selvstyreloven.

Alt det her forudsætter også, at vi udvider vores fortrolighedsrum, og at vi finder nogle praktiske løsninger på deling af fortroligt materiale, og at vi øger mødefrekvensen. Det kan godt lyde enormt lavpraktisk, men det er af stor værdi for begge parter. Af andre løsninger vil vi også gerne pege på behovet for en arktisk minister, en arktisk ambassadør, der rent faktisk kommer fra Arktis, og faste pladser i Det Udenrigspolitiske Nævn, så Grønland og Danmark altid sikres viden om eget land. Og endelig mener vi også, at der er behov for en drøftelse om et arktisk sikkerhedsforum, og hvordan vi kan sikre det på sigt.

Udviklingen i Arktis og den øgede opmærksomhed på Grønland kalder også på faktabaseret udenrigspolitik lokalt forankret i Grønland. Og de beslutninger, som træffes i dag, får stor betydning for, hvordan Grønland, rigsfællesskabet og Arktis kommer til at udvikle sig i de kommende årtier. Afvejning af fordele og ulemper stiller komplekse krav til både politikere, embedsmænd og den brede befolkning i Grønland.

Viden er magt, og viden efterspørges. Men udbuddet i Arktis er begrænset. Måske er det på tide, at arktisk forskning rent faktisk kommer til at foregå i Arktis. Fra Inuit Ataqatigiits side har vi derfor i de igangværende finanslovsforhandlinger peget på oprettelsen af et udenrigs- og sikkerhedspolitisk videnscenter på Ilisimatusarfik, Grønlands Universitet, også kaldet GIIAS, Greenland Institute for International and Arctic Studies – et center, som vi mener kan være med til at være en lokal vidensbase, der kan styrke Grønlands udenrigs- og sikkerhedspolitiske position.

Der er enighed om, at Grønlands økonomi skal styrkes. En stigning i eksport til USA, Asien og andre store markeder forudsætter også et større fokus, både i Grønland, men også her i Folketinget, på flere frihandelsaftaler, på øgede eksportfremstød og på flere investeringer i Grønland. Et styrket økonomisk grundlag og mange flere unge i uddannelse, der færdiggør deres uddannelse, er helt centralt for en lys grønlandsk fremtid. Vi skal have penge til vækst, kan man populært sige, og helst en bæredygtig vækst, som ikke blot ribber vores

mange gode naturressourcer i Grønland her og nu, men en, der peger frem mod en stærkere diversificeret erhvervsudvikling i Grønland.

Som følge af den økonomiske vækst i Arktis, vurderer investeringsbanken Guggenheim Partners, at der de næste 15 år er brug for 1 mia. dollar i investeringer i infrastruktur i området. Dette er på mange måder et meget stærkt billede af potentialet for udvikling, som vi står over for i Grønland. Men potentiale gør det ikke alene. Det har historien også vist os.

K1. 20:07

Der er behov for handling, og der er behov for hænder. For der er rigtig godt gang i byggeriet i Grønland, og i Nuuk alene mangler der for tiden godt 700 faglærte, særlig byggebranchen er udfordret, og med udbygningen af de nye lufthavne rundtomkring i Grønland vil efterspørgslen på håndværkere yderligere stige markant. Erhvervslivet skriger på arbejdskraft, som vi ikke alene kan levere fra Grønlands side.

Fra Inuit Ataqatigiits side vil vi gerne her i Folketinget være med til at kunne skubbe på i forhold til en etablering af en fast track-ordning, som kender det fra Færøerne, og som kan sikre en smidig opholds- og arbejdstilladelsesproces i Grønland. For handles der ikke nu, vil vi inden for kort tid se en opbremsning af udviklingen og væksten i Grønland, og det er faktisk noget, som vi her i Folketinget og regeringen kan og skal gøre noget ved.

Sammen skal vi også blive bedre til at markedsføre Arktis som et sted, som det giver værdi at drive forretning og investere i. Sammen har vi en lang række oplagte platforme, som ikke er godt nok udnyttet i dag. Vi ser f.eks., hvordan danske ambassader rundtomkring i verden er med til at bruge det grønlandske flag. Det kunne også være en anledning til at sikre en massiv informationsindsats ude rundtomkring i verden, selvfølgelig i samarbejde med Grønland.

Vi ser rigtig gerne, at ambassaderne også er med til at blive bedre til at støtte op om Grønlands eksportfremme og hjælpe til med at til-trække flere turister og investeringer til Grønland. Det er oplagt at øremærke midler fra Danmarks Eksportråd, The Trade Council, til projekter for grønlandske virksomheder.

Man kunne også stille sig selv det spørgsmål: Måske skulle vi samarbejde om at videreudvikle Kangerlussuaq som en datahub, som et arktisk forskningscenter. Det vil være oplagt at udnytte kulden og den plads, som vi har rundtomkring i Grønland. Vi har et kæmpestort landareal, som kunne være et testland i forhold til bæredygtige løsninger i et arktisk miljø. Det kunne sådan set også være nogle løsninger, som vi kunne eksportere til andre arktiske lande, fordi vi i fællesskab er med til at udvikle noget nyt.

Sidst, men ikke mindst, når vi snakker erhvervsudvikling, er der et stort uudnyttet potentiale i forhold til de nye skibsruter i Arktis. Isen smelter, og man kan sige, at Grønland bliver grønnere, og det skaber selvfølgelig nogle muligheder, men det skaber også rigtig store udfordringer i området. Nordvestpassagen bliver mere tilgængelig, og her er det oplagt at se på, om Nuuks nye, moderne havn, Sikuki, kan bruges som en shippinghub i forhold til at omlaste skibe, der kommer fra passagen og skal videre ud i verden.

Vi er rigtig glade for, at Arktis bliver fremhævet i de skiftende regeringers udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategier. Det klinger desværre lidt hult, når regeringen på strategipapiret opprioriterer Arktis, men ikke afsætter tilstrækkelig med midler til det reelle arbejde. Og man skal huske på, at der bor 4 millioner mennesker i Arktis. Og det vigtige arbejde med at sikre oprindelige folks rettigheder i området er noget, som vi i fællesskab bør samarbejde noget mere om.

Derfor mener vi også, at der bør afsættes penge til ICC og IW-GIA og deres arbejde i Arktisk Råd med oprindelige folk. Rigsfællesskabet skal tilbageføre i førertrøjen som forkæmper for oprindelige folk.

En ny undersøgelse fra Greenland Perspective viser, at hele 63 pct. mener, at Grønland skal tiltræde Parisaftalen. Det mener Inuit Ataqatigiit også. I dag får vi mere end 70 pct. af vores strøm i Grønland fra vedvarende energikilder, og målet er, at vi skal nå op på 100 pct. Det kræver, at vi tester, det kræver også, at vi kigger på, hvem vores samarbejdspartnere kan være. Og Danmark er propfyldt med gode erfaringer inden for grøn omstilling, og derfor mener vi også, at den fond og de initiativer, der bliver taget fra den danske pensionssektor i at investere i grøn omstilling, også bør omhandle grøn omstilling i Arktis. Hvis vi vil være et grønt rigsfællesskab og have et grønt samarbejde, så kunne vi udvide den ekspertise, som der er, så vi kan finde på nye, grønne løsninger i Arktis.

Inuit Ataqatigiit takker for ordet og ser frem til debatten. Vi vil opfordre til, at arbejdet i den kommende tid tager udgangspunkt i tillid, respekt og maksimal inddragelse. Og så håber vi, at vores input kan være med til føde ind i en god debat om et meningsfuldt rigsfællesskab frem imod 2030. Qujanaq – mange tak.

Kl. 20:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger, den første er fra hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre.

Kl. 20:12

Martin Lidegaard (RV):

Tusind tak for en virkelig god tale, som gjorde mig helt glad, fordi jeg var enig i den stort set hele vejen igennem, bl.a. i perspektivet for rigsfællesskabet. Jeg er glad for, at IA støtter Parisaftalen, og at talen kiggede frem, men med respekt for de forskelligheder og den historik, der også er.

Jeg kom bare til at tænke på en ting, og det er ikke for at drille ordføreren: Jeg støtter varmt bestræbelserne på en fast track til arbejdskraft, og det slog mig lige i hele debatten om EU i Grønland, at der jo er et fælles arbejdsmarked i EU. Så hvis Grønland var medlem af EU, ville der jo være fri adgang, kan man sige, for de EU-borgere, der ville. Der ville også være adgang til de europæiske strukturfonde. Der ville være adgang til et helt fiskerimarked uden begrænsninger og måske også muligheder for lidt bedre forhandlinger med de europæiske lande og måske også for at fremme sælskindssalg. Er det overhovedet en diskussion i IA, Inuit Ataqatigiit, eller i det grønlandske samfund, om det var noget, man skulle overveje på et tidspunkt?

Kl. 20:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:13

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Man kan sige, at når jeg selv lægger op til, at det skal være 2030, giver det jo også en vis spændvidde til, at man kan diskutere og tænke lidt stort. I Grønland er det ikke noget, der bliver drøftet voldsomt, vil jeg sige, om vi skal være en del af EU. Lidt ligesom Trump, der kom sådan lidt fra siden – som vi måske ikke havde set i den grad, som vi i hvert fald så det – så kunne man godt forestille sig, at der måske var en anden holdning om f.eks. 10 år til spørgsmålet om, hvorvidt Grønland skulle være en del af EU. Men det er ikke noget, som er på tegnebrættet i dag.

Kl. 20:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 20:14

Martin Lidegaard (RV):

Jeg synes, det er en spændende tanke. For for at sige det ligeud, er der jo ingen tvivl om, at EU også er vågnet lidt op. De har jo slet ikke haft øje for Arktis i de forgangne år. Men i de seneste år, som der også står i redegørelsen, er der kommet indtil flere analyser og papirer, som viser, at stadig flere i EU får øjnene op for både de økonomiske og miljømæssige ting. Så tak for, at det ikke blev fejet helt af bordet, men at man måske godt kunne tænke det ind i et langsigtet perspektiv.

Kl. 20:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:14

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Der er ingen tvivl om, at Grønland sådan set har et rigtig godt samarbejde med EU, og EU har også et relativt godt navn i Grønland. Sælsagen var måske en af dem, der sådan hang til den negative side. Men jeg tænker, at det er noget, der selvfølgelig skal drøftes i det grønlandske parlament, Inatsisartut, og ikke nødvendigvis her i Folketinget. Men jeg synes, det er en interessant diskussion.

KL 20:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste spørger, der får ordet, er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 20:15

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Det var en interessant debat. Jeg husker jo stadig væk den ret spøjse oplevelse, da Danmark skulle holde rigsfællesskabets ene part ude fra de danske havne på grund af en strid om fiskeriet. Det drejede sig om Færøerne. EU skal da lære at optræde en smule mere dynamisk i arktiske spørgsmål, før de får en chance for at få indflydelse, efter min mening.

Først vil jeg sige tusind tak for talen. Den var inspirerende og visionær. Jeg er rigtig glad for, at ordføreren huskede ICC og IWGIA, for det er to vigtige ting, måske lige præcis nu, hvor vi forhandler finanslov. Og så vil jeg gerne høre en uddybning af, hvad et arktisk sikkerhedsforum er. Hvordan skal det foregå? Skal det være i Arktisk Råd, eller skal det være noget ved siden af, eller hvordan?

Kl. 20:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:16

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Det er jo sådan, at sikkerhedspolitik jo ikke er en del af Arktisk Råd i dag i hvert fald. Og vi så sådan set gerne, at man netop skruede op for det diplomatiske, frem for at vi kun snakker om, at vi eventuelt skal have overvågning og kampfly og forskellige andre ting i fremtiden, hvis andre vælger at opruste i Arktis. Så i forhold til diplomatiet så vi rigtig gerne, at der blev skruet op. Om det skal være en del af Arktisk Råd eller et særskilt forum, er vi sådan set ret åbne over for. Vi ser bare gerne, at der kommer en løsning, så man netop kan italesætte nogle af de her svære ting om, hvordan vi holder det som et lavspændingsområde.

Kl. 20:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 20:16

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg tror, jeg deler ordførerens synspunkter om sikkerhedspolitik; at det netop skal være kontrol med våbnene og ikke flere våben. Jeg vil gerne høre, hvordan ordføreren stiller sig til de lidt specielle ønsker, som er kommet frem her den senere tid om, at USA ønsker en konkret placering *i* de grønlandske lufthavne, også med deres forsvar, og en eventuel dybhavn til deres destroyere. Det er jo atypiske ting, når vi har snakket om i mange år, at vi ikke skal have mere oprustning i den del af verden.

Kl. 20:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:17

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Altså, jeg vil sige, at vi ikke ønsker, at der skal være flere amerikanske militærbaser i Grønland. Det synes jeg også er vigtigt at få sagt. Jeg tror, man skal se det som den her charmeoffensiv, og det er en ret aggressiv charmeoffensiv, sådan som jeg ser det, fra amerikansk side. Jeg deler sådan set også nogle af de bekymringer, som SF også var inde på. Jeg tror, det er vigtigt, at man står tæt sammen i den her situation, og at man virkelig også får lyttet til, hvad det er, Grønland gerne vil, altså både naalakkersuisut, men selvfølgelig også os som grønlandske folketingsmedlemmer.

Kl. 20:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste spørger er hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 20:18

Karsten Hønge (SF):

Jeg kan jo sagtens forstå fru Aaja Chemnitz Larsens vision om, at forskning i Arktis sådan skulle blive hjemmehørende i Grønland. Men hvordan forestiller fru Aaja Chemnitz Larsen sig det sådan håndteret i praksis, hvis man kunne blive ansat ved et grønlandsk universitet, hvad jeg sådan også selv lagde op til? Jeg vil gerne høre: Hvad kunne buddene være på, hvordan man får de her mennesker til at flytte derop? Jeg mener: Det vil nok tage mange år, før man har de tilstrækkeligt uddannede specialister, som bor i Grønland, og selv dem i Grønland, der måtte tage de uddannelser, vil jo desværre typisk flytte til Danmark. Så hvordan kan vi praktisk gribe det an med sådan en grønlandsbaseret forskningsenhed i Arktis, som skal bestå af højt specialiserede mennesker? Hvordan får man dem trukket til Grønland?

Kl. 20:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:18

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Vi har jo flere og flere grønlændere, som tager en ph.d., men jeg deler sådan set bekymringen om at sikre, at Grønland skal være et attraktivt sted at bo. Og selv om vi snakker forskning, handler det også om, at forskere jo også har familier, og det handler om at sikre gode daginstitutioner, gode folkeskoler, så man kan være med til at sikre, at folk har lyst til at bo der. Det er sådan, at langt de fleste veluddannede grønlændere, der flytter hjem til Grønland, vælger at flytte derfra efter en periode. Så behovet er der i forhold til at sikre, at velfærdsniveauet i Grønland er højere, for på den måde kan man være med til tiltrække de gode kræfter.

Derudover mener vi også, at der er behov for, at man har et internationalt udsyn. Jeg tror virkelig ikke på, man skal lukke sig om sig

selv og sige: I Grønland har vi al viden om, hvad der foregår i Arktis. Tværtimod tror jeg, man skal åbne sig op og se på, hvad der foregår rundt omkring. Få mere viden omkring klima, få nogle konkrete redskaber, også når vi snakker kinesiske investeringer, til at screene: Hvad er det, der er de gode investeringer, og hvad er det, der er de ikke så gode investeringer?

K1. 20:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 20:20

Karsten Hønge (SF):

Det er vel det, der bliver udfordringen, selv om man godt kan have ambitionen og visionen, som jeg helt deler, om, at man skal have sådan en grønlandsbaseret arktisforskning. Men hvis det er så lidt attraktivt at flytte derop, fordi vi har folkeskoler i Grønland, der præsterer ret dårligt, mildest talt, og vi har et sundhedsvæsen, der hænger i laser, og man har et lønniveau, der jo heller ikke er attraktivt, hvordan skal man så gøre det? Måske kan man koble det med det næste spørgsmål, altså: Man taler om, at man mangler hænder i Grønland. Men der er jo rigtig mange arbejdsløse.

Kl. 20:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 20:20

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Det er helt rigtigt, det er et strukturelt problem. Nu sidder vi jo i oppositionen i Grønland og italesætter også de her ting. Og jeg hørte jo en, der arbejder med velfærdsforskning, her for nylig sige, at vi har passive politikere, når vi snakker om den velfærdsdegradering, som der i virkeligheden sker i Grønland i de her år. Det er lang tid siden, vi har hørt noget om, hvad man faktisk skal gøre ved folkeskolerne, så vi er også ret kritiske, i forhold til at selvfølgelig skal man have løftet de her ting. Men det er ikke noget, vi kan gøre i Folketinget. Det er noget, som Grønland er nødt til selv at tage ansvar for derhiemme.

Kl. 20:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Sjúrður Skaale.

Kl. 20:21

Sjúrður Skaale (JF):

Det var mere en kommentar til ordførerens tale om, at der er behov for f.eks. satsning på forskning osv., den slags bløde værdier. Det er uhyre vigtigt også for at undgå spændinger inden for rigsfællesskabet. Sidste gang, Arktis var et højspændingsområde sådan strategisk, var under den kolde krig. Der var massive installationer i Grønland og også på Færøerne, og det eneste, der gjorde befolkningerne opmærksomme på, at vi altså er et meget vigtigt sted, var skibe, var radarer, soldater og den slags. Det gjorde, at man vendte sig imod det, altså man følte sig ligesom brugt til installationerne, men man så ikke noget andet af det. I Island fik man en stor lufthavn til gengæld for amerikanernes tilstedeværelse. Vi så kun soldaterne. Derfor er det uhyre vigtigt både fra et dansk synspunkt og fra et rigsfællesskabssynspunkt, at man mærker noget andet end kun den militære tilstedeværelse.

Kl. 20:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 20:22

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg er fuldstændig enig med ordføreren. Det var jo sådan, at da Trump viste interesse for Grønland, blev jeg også spurgt ind til, om det ikke kunne være attraktivt for Grønland, for der er jo også nogle fordele ved det. Jeg tror ikke, man skal afskrive, at der kunne komme et politisk flertal i Grønland for, at man hellere vil være amerikansk end dansk. Jeg tror, man skal finde svaret i, at det handler om, at der er de her spændinger.

Jeg vil rigtig gerne være med til, fordi jeg føler et kæmpestort ansvar også som medlem af Folketinget, at kitte rigsfællesskabet sammen, men der tror jeg netop, at man er nødt til at kigge på, at det ikke bare skal være, at man f.eks. spiser os af med, at vi får 20 mio. kr. i en nordatlantisk pulje, og så kan vi ikke være med til at styrke justitsområdet i Grønland.

Det er for det første vigtigt, at vi bliver ligeværdige medlemmer af Folketinget. Jeg synes, vi har fået styrket vores rolle i Folketinget de sidste par år. Jeg synes også, det er vigtigt, at man snakker og er tæt sammen, men man skal også kigge på nogle konkrete ting, som skaber det her meningsfulde rigsfællesskab, som jeg mener der er behov for. Vi ser gerne, at Grønland får selvbestemmelse, ude i horisonten, men vi synes også, at der er rigtig lang tid til, at Grønland er klar til det.

Kl. 20:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Det var spørgerækken, og dermed tak til ordføreren. Så går vi videre i ordførerrækken, og jeg vil gerne give ordet til hr. Edmund Joensen fra Sambandsflokkurin.

Kl. 20:23

(Ordfører)

Edmund Joensen (SP):

Tak. Tak til ministeren for redegørelsen. Det glæder mig, at det arktiske arbejde er prioriteret i Folketinget – at der er nedsat en arktisk delegation, som behandler arktiske spørgsmål. Det er glædeligt. Det glæder mig også, at regeringen vil prioritere rigsfællesskabet. Derfor undrer det mig også, at det indledningsvis i redegørelsen bliver påpeget, og jeg citerer:

»Aktiviteter, der relaterer sig til forholdet mellem Danmark og henholdsvis Grønland og Færøerne, behandles i regeringens årlige redegørelse om rigsfællesskabet.«

Det behandles altså ikke i den arktiske redegørelse. Danmark er kun en del af Arktis på grund af rigsfællesskabet. Det er derfor lidt mærkværdigt at tale om Arktis uden at tale om rigsfællesskabet. Arktis og rigsfællesskabet hænger uløseligt sammen. Jeg vil derfor benytte lejligheden til at tale om netop rigsfællesskabet og Arktis, Færøerne og Arktis og Grønland og Arktis. For uden Færøerne og i særdeleshed Grønland ville Danmark slet ikke være med i diskussionen om Arktis.

Dog er det min opfattelse, at Arktis er en sag, der i den grad berører Danmark i kraft af rigsfællesskabet. Mens Grønland er en selvfølgelig del af Arktis, er det uundgåeligt, at også Færøerne kommer til at have en central rolle i Arktis. Klimaforandringerne i Arktis medfører som bekendt en tilbagetrækning af isen, hvilket åbner op for nye sejlruter, især om sommeren. Skibstrafikken er allerede øget i Arktis og kommer til at vokse betydeligt de kommende år. Og selv om klimaforandringerne åbner op for nye sejlruter, er vejrforholdene stadig udfordrende. Is og ekstremt vejr vil udfordre skibstrafikken. Det stiller store krav til beredskabet i området, fordi Grønlands kystlinje er omkring 44.000 km. Færøerne er derimod et lille land, men havområdet er på størrelse med Storbritannien. Det store geografiske område stiller derfor uforholdsmæssigt store krav til beredskabet i de

to lande. Og det er her, Danmark og stordriftsfordelene i rigsfællesskabet kommer ind i billedet.

En anden bekymring for os, der bor i denne region, der debatteres i dag, er den militære udbygning i regionen. Ministeren siger i redegørelsen, at især Rusland prioriterer militær udbygning i Arktis og er i færd med at konsolidere sin militære stilling langs Ruslands nordlige flanke. Så selv om kongeriget og de arktiske stater har en målsætning om lavspænding i regionen, er den målsætning udfordret af Ruslands konsolidering. Dette er en bekymring, vi oplever, i vores del af regionen, men samtidig har jeg tillid til den lavspændingspolitik, der har været ført og er ført.

Færøerne har som bekendt fået nyt landsstyre. Landsstyret vil arbejde for at styrke Færøernes position som en del af Arktis. De nye sejlruter kommer til at passere Færøerne, og derfor kommer Færøerne også til at have en central rolle i Arktis. Vi ser allerede nu, at skibstrafikken er vokset. På grund af den øgede skibstrafik og Færøernes placering midt i de nye sejlruter er det nærliggende at forestille sig, at Færøerne bliver et nyt maritimt midtpunkt i Nordatlanten. Færøernes havområde vil derfor være en decideret hovedvej i skibstrafikken.

Det har været interessant at følge debatten i dag, og jeg ser frem til at arbejde mere med arktiske spørgsmål i den arktiske delegation. Tak for ordet.

Kl. 20:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønsket korte bemærkninger. Næste ordfører i ordførerrækken er hr. Sjúrður Skaale fra Javnaðarflokkurin. Værsgo.

Kl. 20:29

(Ordfører)

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for redegørelsen. Den er fin. Den kommer meget godt rundt i det meget fintmaskede net af samarbejdsformer, der er mellem alle mulige parter i det arktiske område. Men for at gøre Simon Emil Ammitzbøll-Bille glad vil jeg også sige, at den er meget beskrivende. Det er meget sådan et katalog over de ordninger og aktiviteter, som er der. Der er ikke så meget politik i den. Men som jeg forstår på ministeren, kommer der en mere politisk udmelding senere, som vi kan tage stilling til. Det glæder jeg mig til, for der er meget at tage stilling til.

Donald Trump aflyste sit besøg i Danmark, men om 2 dage kommer der en anden amerikansk Donald på besøg i Færøerne. Det er den amerikanske destroyer »USS Donald Cook«, som lægger til i Runavik, og det er første gang i mange, mange år – dvs. første gang i årtier – at et amerikansk skib af den slags besøger Færøerne. Det er interessant, men det, som det er et symptom på, er langt mere interessant. For med hastige skridt er Arktis gået fra at være et lavspændings- til et højspændingsområde, fra et lavaktivitets- til et højaktivitetsområde, og så er det store, afgørende spørgsmål, om det danske rige er forberedt på den øgede interesse fra stormagternes side.

Det spørgsmål blev rejst i Politiken i går, hvor de beskrev en sag. En stor gruppe velanskrevne forskere vil ind i grønlandsk farvand. Deres faglige begrundelser og deres intentioner er gode og helt legitime, men forskningsskibene, som de skal sejle med, er russiske. Og som man kan forstå, tyder alt på, at regeringen på grund af hensynet til USA vil sige nej. Det er formentlig nødvendigt, der er jo meget at være mistænksom over, men fra russisk side vil det blive opfattet som en provokation. Rusland vil i den diplomatiske krise, som i givet fald vil komme, henvise til den aftale, som Danmark selv underskrev den 23. maj sidste år, og som også omtales i den redegørelse, vi har til behandling i dag. Der står nemlig, at Danmark vil bakke op om samarbejdet og den fri bevægelighed for forskere og forsknings-

udstyr på tværs af den arktiske region. Både arktiske og ikkearktiske nationer skal have adgang. Danmark er endda depositar for aftalen og har således et særligt ansvar for, at dens bestemmelser håndhæves. Så sent som den 11. marts i år blev der holdt et møde om aftalens effekt. Næste år skal der igen holdes et møde om aftalen, og hvad vil Rusland så sige?

Jeg tror, man vil sige, at Danmark gør præcis det modsatte af det, som man har sagt i sine ideologiske aftaler og erklæringer. Nu er det selvfølgelig stadig ikke givet, hvad udfaldet vil være, men det er meget muligt, at Danmark bliver nødt til at afvise de her forskere, fordi deres platform er et russisk skib – hellere provokere Rusland end provokere USA. Men man ville ikke stå i samme situation, hvis Danmark selv havde sådan et skib. Så kunne forskerne sejle på et dansk skib. Her tror jeg, at hvis København lå i Grønland, så ville Danmark have sådan et skib.

I en kronik i januar, som er blevet omtalt før her i dag, sagde en stor gruppe forskere, at på trods af at Danmark er meget involveret i mange forskellige sammenhænge i Arktis, så savner de en virkelig dansk satsning på området. Norge, Tyskland, Storbritannien, Canada, Korea, Kina og andre lande satser massivt med forskningsprogrammer i milliardklassen. De investerer i tungt isenkram, i isbrydere osv. og prøver at komme ind og lave aftaler med grønlandske myndigheder om forskning af forskellig slags. Danmark holder sig lidt tilbage, og rigsfællesskabet, som jo også gør krav på et område, som strækker sig helt op til Nordpolen, mangler ligesom kapaciteten og viljen til at markere sig i området. Det er uheldigt, for man bliver en del af udviklingen på den ene eller den anden måde. Spørgsmålet er bare, om man skal være offensiv eller defensiv, om man skal forsøge at sætte sin egen dagsorden eller reagere på det, som andre gør. Kl. 20:34

Da den forhåndenværende statsminister fløj til Grønland med en stor pose penge i hånden for at forhindre kinesisk finansiering af grønlandske lufthavne, var det en reaktion. Den var helt sikkert nødvendig, men hvorfor skulle det være Kinas interesser, som drev regeringen? Hvorfor skal frygten for Rusland gøre, at man måske bryder med egne vedtægter og standser en forskningsekspedition i Grønland? Hvorfor reagere i stedet for at agere? Hvorfor være defensiv i stedet for at være offensiv? Hvorfor lade andre bestemme, når man kan bestemme selv? Det er ligesom blevet påvist i Taksøe-Jensenrapporten i sin tid, at hvis Danmark vil, kan man blive en stormagt. Man kan sætte sine egne værdier igennem i det her område af verden.

Danmark har de sidste år brugt rigtig mange ressourcer på at føre udenrigs- og forsvarspolitik i Mellemøsten. USA har ført an, og man har brugt tid og penge og fly og soldater for at efterkomme amerikanernes ønsker i større og mindre grad, og det har været godt. I de allerallerfleste tilfælde har det været nødvendigt, og det har i hvert fald altid været gjort ud fra de bedste intentioner. Det har også været naturligt, for det har været i Mellemøsten, at de store konflikter har fundet sted og den store strategiske betydning har ligget. Nu bliver Arktis altså også sådan et område, hvor spændingen øges, og det synes jeg bør afspejles i de prioriteringer, som foretages af en af de geografisk set mest vigtige stater, som er i Arktis, overhovedet, nemlig kongeriget Danmark.

Derfor synes jeg, som Dansk Folkepartis ordfører også mente, at man fra dansk side grundlæggende bør omprioritere sin udenrigs- og forsvarspolitik. Man bør nedprioritere Mellemøsten – man kan jo ikke gøre alt – og opprioritere Arktis. Det lyder måske meget, meget drastisk, men det må også tælle lidt, at Arktis er det sted på planeten jorden, hvor det danske kongerige befinder sig. Det er da fuldstændig naturligt, at man er mere fremme i skoen dér. Gør man det, tror jeg, at man kan komme til et punkt, hvor man i stedet for at reagere kan agere, kan sætte sine egne værdier igennem.

Statsministeren har sagt, at hun vil inddrage Grønland og Færøerne i udenrigspolitikken i højere grad, og det glæder jeg mig selvfølgelig over, men jeg ved også, at måske er problemet, når det gælder Arktis, at man skal blive enig med to andre. Det er nemmere at blive enig med sig selv end at blive enig med to andre. Så skal man have bøvlet med, at så siger grønlænderne det ene og færingerne det andet, og så siger man: Drop it. Der er fare for, at det er sådan, man tænker. Men det er helt givet, at der er store fordele for alle tre rigsdele, hvis man samarbejder og finder en fælles linje. Grønland har en enorm betydning, Færøerne ligger altså på tærsklen mellem Europa og Arktis og har et meget, meget stort havområde, og Danmark har langt større politiske og diplomatiske muskler. 1+1+1 kan give langt mere end 3, hvis man finder ud af at samarbejde om disse ting. Så det håber jeg virkelig man lykkes med. Tak.

K1. 20:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Først fra fru Aaja Chemnitz Larsen, IA. Værsgo.

Kl. 20:37

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for ordførerens tale. Som jeg hører ordføreren, efterlyser man, at Danmark er noget mere proaktiv i forhold til Arktis og spiller en større rolle i Arktis, og det vil jeg sådan set gerne støtte op omkring.

For at fortsætte lidt i forhold til ordførerens tanker vil jeg spørge: Hvis København lå i Grønland, hvad ville man så mene om kineserne? Det er jo sådan, at når man snakker om Kina i Danmark, er det nuanceret, men når man snakker om Kina og Kinas interesse i forhold til Arktis, bliver det meget sort-hvidt. Noget af det, som vi i hvert fald godt kunne tænke os, var, at vi måske nuancerede det, ved at vi havde nogle reelle redskaber, så vi var i stand til at skelne mellem, hvor de gode investeringer og det gode samarbejde er, og hvor de ikke så gode investeringer og det ikke så gode samarbejde er. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad ordføreren tænker om det.

Kl. 20:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:38

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Det var et meget godt spørgsmål. Jeg tror faktisk, det er lidt mere nuanceret. Altså, man gør jo fra regeringens side alt det, man kan, for at få adgang til det kinesiske marked – der er jo symbolet med pandaerne, ikke sandt? Og vi vil gøre alt for at få adgang til det kinesiske marked. Der er en utrolig stor samhandel mellem Kina og Danmark – den er voksende. Man har et nuanceret syn på tingene

Det kan være, hvis København lå i Grønland, at man også ville se mere nuanceret på kinesiske investeringer – ja, måske.

Kl. 20:39

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 20:39

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Den amerikanske udenrigsminister, Pompeo, sagde jo på et tidspunkt til Arktisk Råds møde: I skal ikke have noget med Kina at gøre, I skal samarbejde med USA. Og det er sådan, at Grønland stort set ikke har nogen eksport til USA i dag, men 18 pct. af vores fisk, som er den allervigtigste eksportvare i Grønland, går til Kina. Vi betaler sådan set også 7 pct. told, så det vil jo være oplagt at kigge på de her

frihandelsaftaler og være med til at sikre, at handel både til USA og til Kina og til andre stormagter og store eksportområder kunne være noget, man kunne samarbejde om.

Kl. 20:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:40

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Det er præcis det, jeg mente med mit spørgsmål lige før – det er utrolig vigtigt, at USA's tilstedeværelse i Grønland ikke kun er militær, altså ikke kun er soldater og kanoner og radarer og fly og skibe, men også er noget andet. Og i forhold til at Grønland får adgang til det amerikanske marked, er det sådan – kineserne har jo set det for længe siden – at hvis man opnår en stærkere samhandel, kommer der en anden og mere positiv tilgang i hele forholdet. Men hvis forholdet kun handler om, at det er os, og så er det de amerikanske soldater og deres militære isenkram, så bliver det stresset.

Kl. 20:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre.

K1. 20:40

Martin Lidegaard (RV):

Tak for en spændende tale. Ligesom fru Aaja Chemnitz Larsen er jeg egentlig også enig i den grundlæggende pointe, nemlig at Arktis bør og kan fylde mere i kongerigets udenrigspolitik.

Det, der lige får mig til at stille et spørgsmål nu, er, at ordføreren til sidst i talen nævner, at det godt kan være, at vi i rigsfællesskabet er meget uenige omkring udenrigspolitikken – men er vi egentlig det? Altså, selvfølgelig kan forskellige regeringer på Færøerne, i Danmark og i Grønland have forskellige holdninger, og det er jo ikke sådan, at man altid er hundrede procent enige om alting, men det er egentlig min fornemmelse, at den sådan grundlæggende udvikling i Arktis i hvert fald, altså lavspænding, bæredygtighed og også hensynet til de folk, der bor der osv., plus, trods alt, beskyttelse gennem NATO og vores allierede dér, er vi nogenlunde enige om.

Så er der EU, og der ved jeg ikke, om der sker noget på Færøerne ...

Kl. 20:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Det bliver i næste runde.

Ordføreren.

Kl. 20:41

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for spørgsmålet. Nej, jeg tror faktisk ikke, man er så uenige. Men det, jeg sagde, var, at måske har man den tanke, at der er en hurdle mere – altså, der er en tærskel mere, for man skal være enige blandt tre parter. Hvis f.eks. Danmarks indsats i Afghanistan var betinget af, at Grønlands og Færøernes landsstyrer var med på den og sagde god for den, ville det jo være mere besværligt. Det er nemmere at blive enig med sig selv end blandt tre parter. Derfor tænkte jeg, at det i hvert fald er en udfordring, og det er en udfordring for alle tre parter, for alle tre må se en kæmpestor fordel i, at man finder en fælles linje. Det er en udfordring, og det gør måske, at man holder sig lidt tilbage. Det var bare en tanke, jeg havde.

Kl. 20:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 20:42

Martin Lidegaard (RV):

Jeg forstår godt tanken, men det var også mere for at afsøge, hvordan man tænker på Færøerne om de her ting. For det er mit indtryk, at der både på Færøerne og i det grønlandske samfund er sådan en stigende, hvad skal man kalde det, fornemmelse af – som der måske også er ved at være i Danmark – at vi nærmere er tre småstater, der har nogle fælles interesser, som vi vil blive stærkere af at stå sammen om.

Kl. 20:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 20:42

Sjúrður Skaale (JF):

Ja, det er jeg fuldstændig enig i. Der er i min optik ingen tvivl om det. Altså, hvis Færøerne står alene over for store aktører, har man simpelt hen for lille en diplomatisk og politisk muskel i forhold til det. Der er en kæmpe fordel i at stå sammen om det – ingen tvivl om det.

K1. 20:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Ordførerrækken er gennemført, og hermed gives ordet til udenrigsministeren. Værsgo.

K1. 20:43

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak. Først og fremmest tak for en – synes jeg – rigtig god, saglig og konstruktiv debat. Jeg har lyttet og noteret flittigt, og jeg synes, vi er kommet bredt rundt, og at det har været vigtige spørgsmål, der er blevet rejst. Jeg skal prøve at svare på nogle af dem i den tid, jeg har, og så håber jeg også, vi kan vende tilbage til mange af spørgsmålene efterfølgende.

Men jeg synes, at den brede politisk opbakning har bekræftet mig i, at Arktis fortsat bør være en væsentlig og vigtigere udenrigspolitisk prioritet. Vi har som kongerige kerneinteresser på spil, og jeg tror jo, hvad angår redegørelsen, som selvfølgelig kigger tilbage, fordi den jo beskriver, hvad der er foregået det seneste år, og hvor der var mange ordførere, der var inde på at kigge fremad, at debatten om det fremadrettede, som vi skal have gang i, er endnu mere vigtig. Man kan jo sige, at redegørelsen synliggør, hvor vigtigt det internationale samarbejde, der finder sted i Arktis, og ikke mindst kongerigets samlede engagement på tværs af rigsdelene med de mange myndigheder, der har aktiviteter i Arktis, er, og lad mig kort nævne arbejdet med kongerigets nye fælles arktiske strategi, for den blev nævnt af flere ordførere.

Den strategi, vi har, er jo fra 2011, og den udløber formelt med udgangen af 2020, altså med udgangen af næste år. Strategien har givet de tre rigsfælleskabsdele en platform, en ramme, for det internationale arktiske arbejde. Det har givet kongeriget gennemslagskraft og synlighed, ikke mindst i Arktisk Råd, og det tror jeg er vigtigt at holde fast i. Jeg ser jo også arbejdet med at udvikle en ny strategi som noget af det vigtigste, vi kommer til at lave. Det er rigtigt, at arbejdet er startet på embedsmandsniveau – jeg har også kun været i mit hverv i nogle få måneder, og jeg glæder mig til også politisk at kaste mig ind i arbejdet. Jeg ved, at det er i fuld gang på embedsmandsniveau både i Danmark, i Grønland og Færøerne, og der vil alle relevante aktører og interessenter selvfølgelig løbende blive konsulteret, herunder også i Danmark, altså Nævnet, Grønlands- og Færøudvalget samt Folketingets Arktiske Delegation, som også blev nævnt, og jeg ser frem til dialogen med jer og kollegerne i Grønland og i Færøerne om strategien i de kommende måneder. Jeg tror, det er rigtig vigtigt, at vi får en ordentlig og bred dialog, som flere var inde nå.

Jeg er også enig i mange af de bemærkninger, der er kommet fra salen i dag. Diskussionen har jo på en eller anden måde i høj grad handlet om den markante udvikling, der sker i Arktis som følge af de geopolitiske udviklinger og de konsekvenser, det har for det globale sikkerhedspolitiske billede. Vi skal huske, at den udvikling, vi har set i Arktis igennem de senere år, skyldes mange ting. Den skyldes bl.a. klimaforandringer, som flere ordførere var inde på, isens afsmeltning, nye handelsveje, Nordøstpassagen. Det giver vanskelige udfordringer både globalt og i Arktis, men det fører også til nye økonomiske muligheder, som vi skal forstå at håndtere på en ordentlig måde.

Samtidig har udviklingen også med al tydelighed vist, at den arktiske region har en stigende geopolitisk betydning for den strategiske balance mellem USA, Rusland og Kina. Det ses jo også i form af bl.a. den militære opbygning, som Rusland har i det arktiske, det afspejler sig i den kinesiske arktiske strategi fra 2018, som nogle kender, hvor Kina beskriver sig selv som en nærarktisk stat, selv om de i virkeligheden ligger ret langt fra det arktiske, og senest har USA for nylig opprioriteret Arktis, som i stigende grad ses igennem en sikkerhedspolitisk prisme. Så man kan sige, at geopolitikken så at sige er flyttet ind i den arktiske region. Det har længe været en selvfølge at tale om Arktis som en region præget af fred og lavspænding. Det er ikke længere noget, vi kan tage for givet, men man kan sige, at målsætningen om lavspænding i stigende grad er udfordret.

Jeg vil sige, at kongeriget som arktisk kyststat og medlem af Arktisk Råd har en vigtig rolle i at præge udviklingen, vi skal være proaktive, som det også blev nævnt her, og der er generelt set også en diskussion af, at der er behov for en arkitektur omkring det arktiske samarbejde. Det har vi jo allerede i dag, nemlig Arktisk Råd med de fem arktiske kyststater og otte medlemmer af Arktisk Råd, og jeg tror, det er vigtigt at synliggøre og forankre det her samarbejde endnu bedre. Dermed også sagt, at når andre lande uden for den arktiske region interesserer sig for det arktiske og gerne vil være observatører osv., så skal vi se positivt på det i udgangspunktet, fordi det er med til at fastholde og sikre, at den arkitektur, vi har, der baserer sig på international lov og ret i det arktiske område, er noget, vi holder meget fast i fra kongerigets side.

Vores mål er jo at skabe en velstående og bæredygtig fremtid for det arktiske. Vi skal udnytte regionen og de nye økonomiske muligheder på en bæredygtig måde. Det skal først og fremmest ske til gavn for indbyggerne i det arktiske. Vi skal også arbejde for, at det arktiske samarbejde som sagt fortsat er fast forankret i et internationalt regelbaseret samarbejde. Her vil jeg bare sige, at når der er pres på internationale normer og regler, når der er en stigende stormagtsrivalisering, som vi ser det, som også på en eller anden måde får en afsmittende virkning i det arktiske område, så tror jeg, det er rigtig vigtigt, at vi i kongeriget, i rigsfællesskabet holder meget, meget tæt sammen omkring de her principper, og jeg er også enig i, at vi, uagtet at vi nogle gange har forskellige regeringer i de tre rigsdele, så har en grundlæggende fælles interesse i at stå sammen i den verden, som vi kigger ind i, og det skal vi selvfølgelig også vise med den strategi, vi skal udvikle, hvordan vi gør i praksis.

K1. 20:49

Arktisk Råd er det primære forum for drøftelse af spørgsmål og hviler på en bred vifte af områder: Det er en bæredygtig økonomisk udvikling, befolkningens levevilkår, miljø, klima, forskning, søredning, eftersøgning, maritimt affald osv., og det er vigtigt. Jeg vil også sige, at det selvfølgelig var stærkt bekymrende, da man for første gang i rådets historie ikke opnåede enighed om en ministererklæring, primært på grund af klimaspørgsmål. Her kan man også sige, at der var en klokkeklar uenighed mellem de fleste arktiske stater og en enkelt stat omkring, hvor vigtigt det her spørgsmål er. Det lykkedes så

at lave en ministerudtalelse, der signalerer til omverdenen, at vi fortsat løser udfordringen gennem dialog og samarbejde. Men her har vi jo altså et eksempel på, hvor bl.a. Kongeriget Danmark og USA er uenige om, hvor vigtig klimaudfordringen faktisk er.

Man kan sige, at på trods af at sikkerhedspolitikken – flere er også inde på det – specifikt er undtaget Arktisk Råds mandat, bidrager samarbejdet i sig selv til at understøtte målsætningen om lavspænding ved at give de arktiske stater den her fælles ramme. Det er derfor, jeg er så optaget af, at den fælles ramme bliver styrket, forankret og synliggjort i de kommende år. Et godt og tæt samarbejde med alle tre rigsdele er altså nøglen til, at vi effektivt kan fremme kongerigets arktiske prioriteter, og der bliver derfor også afholdt et arktisk dialogmøde i Tórshavn i november, så vidt jeg er orienteret. Det er tredje gang på 3 år, at embedsmænd så mødes og får drøftet nogle af de her prioriteter. Jeg vil også gerne slå fast, at det for mig og for regeringen er en kæmpe prioritet, at vi arbejder for at styrke indsatsen i Arktis og samarbejdet internt i rigsfællesskabet. Jeg skal selv til Reykjavík i morgen og deltage i Arctic Circle, som jo er en af de vigtige konferencer, og drøfte de her spørgsmål med en bred vifte af centrale aktører og repræsentanter fra alle tre dele af rigsfællesskabet, og jeg tror, det er vigtigt, at vi er til stede.

Så er der et par spørgsmål, jeg også lige vil svare på. Hr. Martin Lidegaard og andre var inde på det her spørgsmål om fast track og arbejdskraft, og jeg tror også, at fru Aaja Chemnitz Larsen var inde på det, og det vil jeg meget gerne svare på. Det er noget, som vi har taget op i regeringen. Der har allerede været en dialog både på politisk niveau og på embedsmandsniveau, og jeg håber, at det er noget, man får løst hurtigt, for jeg forstår, at det er en vigtig prioritet. Så det er noget, som vi har noteret os. Så det vil jeg gerne understrege. Der har været et møde mellem ministeren for arbejdsmarked, Erik Jensen, og Mattias Tesfaye, og embedsværket er i dag i dialog, og det glæder mig altså. Jeg forstår, at man vil lade sig inspirere af en model, der minder om den, der er på Færøerne. Det er det, man taler om. Så jeg håber, at der kan komme skred i det.

Bent Bøgsted, Sjúrður Skaale, Karsten Hønge og andre spørger til dansk havforskning og også til havforskningsskibet »Dana«, og hvad vi gør fremadrettet. Jeg er sådan set meget opmærksom på, at der er den her efterspørgsel efter, at Danmark også efter 2023 har adgang til et havforskningsskib til brug for at understøtte arbejdet med bl.a. fiskeribestande og forskning i arktiske farvande. Det eksisterende skib er jo ejet af DTU, som modtager betaling fra eksempelvis Miljø- og Forsvarsministeriet for leje af skibet. Et nyt skib er jo en stor investering, det er noget, der skal prioriteres i sammenhæng med de øvrige investeringer på forskningsområdet, og jeg vil også gerne henvise til, at man fortsætter med den diskussion også hos uddannelses- og forskningsministeren.

Vi har, som flere har været inde på, også haft en debat af, om der sker en stigende militarisering af det arktiske område, og hvordan vi reagerer på det. Jeg tror, hr. Karsten Hønge nævnte, at det var vigtigt, at vi på den ene side kan håndhæve vores suverænitet og sikre vores grænser i Kongeriget og på den anden side på ingen måde unødigt bidrager til noget, der gør op med den her lavspænding, som er vores fokus, og det tror jeg er meget rigtigt at have for øje. Men der er en stigende interesse, som jeg nævnte, og med øget tilgængelighed stiger behovet jo også for overvågning, for suverænitetshåndhævelse og for redningstjeneste i det her kæmpe område. Det barske klima medfører, at der kan være behov for militære kapaciteter til løsning af civile opgaver – jeg tror også, at selv hr. Christian Juhl var inde på, at det kunne være vigtigt – og bl.a. derfor styrker vi og de øvrige arktiske stater jo vores militære aftryk i området.

Kl. 20:53

Men når det er sagt, har Forsvarets Efterretningstjeneste bl.a. peget på, at Ruslands militære opbygning i regionen i stigende grad indeholder offensive elementer. Det gælder ikke mindst forberedelser-

ne til at kunne udstationere kampfly, lufttankningsfly på en base i det nordlige Ishav. Basen befinder sig ca. 1.000 km fra Grønland, og afstanden gør jo, at russiske kampfly med kort varsel vil kunne nå luftrummet over det nordøstlige Grønland, og med lufttankkapaciteten ville de kunne nå Thulebasen. Det er et eksempel på de spørgsmål, som vi selvsagt er nødt til at forholde os til sammen med vores allierede, men det ændrer jo ikke ved vores mål om lavspænding, at der er de her ting.

Danmark støtter varmt op omkring forskning i Arktis, vi ønsker at fremme forskningsaktiviteter. Derfor har kongeriget bl.a. været drivkraften bag indgåelsen af den aftale for fremme af forskning i de arktiske stater. I den her konkrete sag, som der bliver henvist til, i forhold til en forskningsekspedition – Glace – har vi fra dansk side måttet forholde os til en række forhold, der ikke omfatter selve forskningsprojektet, men som betyder, at det ikke har været muligt at imødekomme ansøgningen fuldt ud. Så når det er sagt, er der tale om et forskningsprojekt, som regeringen gerne ser gennemført, og vi vil derfor række ud til det schweiziske polarinstitut SPI for at drøfte, hvordan forskningsprojektet kan finde sted, eventuelt på et senere tidspunkt. For det er noget, som vi prioriterer rigtig højt.

Der bliver også rejst spørgsmålet om, hvordan vi i praksis inddrager både Færøerne og Grønland i udenrigspolitiske forhold, herunder etablering af sikker kommunikation, og det er også et højt prioriteret område for mig som udenrigsminister. Det er vigtigt, at vi kan dele informationer, at vi har en ligeværdighed i rigsfællesskabet, at vi kan se de samme billeder samtidig og på den måde forholde os til den verden, der er omkring os. Så det er noget af det, som jeg arbejder på og kommer til at tage initiativer til at vi også kan i praksis, for det tror jeg er rigtig vigtigt.

Der bliver også spurgt til servicekontrakten på Thule. Det er en sag, som regeringen tager meget alvorligt. Det er helt centralt, at vi finder en løsning, der sikrer, at Grønland får størst mulig nytte af den amerikanske militære tilstedeværelse. Danmark og Grønland har en god og tæt kontakt om sagen. Vi er i fællesskab meget opmærksomme på den store amerikanske interesse for Grønland, og om det kan bidrage til en fornuftig løsning. Men under alle omstændigheder må vi fortsat indstille os på, at det vil tage tid. Det er jo en kompleks sag, og Udenrigsministeriet er som sagt i tæt kontakt med udenrigsdepartementet i Nuuk og relevante aktører i Washington, og jeg kan af hensyn til forhandlingerne ikke gå ned i sådan specifikke detaljer, men jeg kan sige, at sagen jo ikke skal lukkes for enhver pris. Det handler også om, at Grønland får størst mulig nytte af den amerikanske tilstedeværelse.

Der er mange andre spørgsmål, der er blevet rejst, bl.a. Kinas rolle i forhold til det arktiske. Jeg tror, hr. Peter Seier Christensen og også hr. Sjúrður Skaale var inde på det i deres tale, og ja, vi ser positivt på, at Kina har et aktivt engagement i regionen. Både Grønland og Danmark kan få meget godt ud af samarbejdet med Kina i Arktis, både i forhold til Arktisk Råd og i forhold til de potentielle kommercielle aktiviteter, men vi skal selvfølgelig ikke være naive. Man kan sige, at Kina tænker langsigtet strategisk om sine investeringer og tilstedeværelse, f.eks. gennem Silkevejsinitiativet, og geopolitiske hensyn spiller derfor også en kæmpe rolle. Det kommer vi jo ikke uden om. Hvis man tager FE, altså Forsvarets Efterretningstjenestes, offentlige risikovurdering, vurderes det, at det kinesiske militær har en øget interesse for Arktis og styrker sin viden om regionen. Men det vurderes også, at der indtil nu har været en meget begrænset kinesisk militær aktivitet i det arktiske. På samme måde må Danmark, Grønland og Færøerne tænke langsigtet og sammen overveje, hvordan vi får mest muligt ud af den her udvikling, men samtidig også tager de nødvendige forholdsregler. Det gælder, synes jeg, naturligvis i særdeleshed på det sikkerhedspolitiske område. Vi skal i større omfang end tidligere balancere mellem forskellige hensyn i rigets udenrigs- og sikkerhedspolitik: hensynet til vores samhandel og behovet for investeringer og udvikling, men også vores helt naturlige hensyn til sikkerhed i alle dele af rigsfællesskabet. Det er vi fuldt opmærksomme på.

Men jeg vil gerne afslutningsvis sige tusind tak til ordførerne, og at jeg glæder mig til at fortsætte debatten. Jeg ser det her ikke som afslutningen på en debat om en arktisk redegørelse, men som starten til, hvordan vi sammen kan lægge en god strategi fra 2021 og frem. Det er noget, jeg personligt vil kaste mig meget over. Jeg synes, det er sindssygt vigtigt, at alle dele af rigsfællesskabet tager det her på sig. Det er også derfor, jeg selv rejser til Island i morgen og påtænker meget snart at tage til Grønland og Færøerne for bl.a. at drøfte de her ting, vi også har drøftet her i dag. Så tak for ordet.

Kl. 20:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Der er en række medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Først vil jeg tillade mig at gøre opmærksom på, at hr. Mattias Tesfaye i denne sammenhæng omtales med ministertitlen, altså »udlændinge- og integrationsministeren«.

Rækken af spørgere er således, at fru Aaja Chemnitz Larsen, IA, får ordet først.

Kl. 20:59

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak til ministeren. Nu er det jo sådan, at ministeren ikke har været her de sidste par gange, vi har haft de her arktiske redegørelsesdebatter, og så vil jeg også gerne gøre opmærksom på, at det faktisk er en enormt positiv debat, jeg synes der har været i dag. Jeg synes også, at der er sådan en konstruktiv tone i den. Og det lover jo godt.

Man kan sige, at statsministeren også har været ude at udtale sig i positive vendinger om, at Grønland er grønlandsk, og at der er behov for, at Grønland skal spille en større udenrigspolitisk rolle. Så noget af det, som jeg egentlig står og tænker lidt, er, at jeg godt kan blive en lille smule utålmodig, for jeg mangler i virkeligheden nogle konkrete tiltag, der bliver taget for netop at sikre, at der er den her større udenrigspolitiske rolle. Hvordan skal vi gøre det? Er det naalakkersuisut? Er det også i Folketinget, at vi får mulighed for at spille en større udenrigspolitisk rolle? Det er i hvert fald her, ansvaret ligger. Det synes jeg kunne være godt at høre fra ministeren som en indledning.

Kl. 21:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 21:00

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak til fru Aaja Chemnitz Larsen. Jeg er også glad for at være tilbage igen på Folketingets talerstol, efter at jeg har været i et andet parlament i mange år, og nu i egenskab af udenrigsminister, og glad for at se, hvor meget det arktiske spørgsmål fylder – også i forhold til hvad jeg tidligere har arbejdet med, og at det fokus ikke har været så stort tidligere, som det burde have været. Så det er jeg rigtig glad for.

I forhold til rigsfællesskabet, og hvordan vi styrker det udenrigsog sikkerhedspolitiske arbejde, vil jeg for det første helt konkret sige, som jeg nævnte, at alt det der med at kunne have et fortroligt rum og kunne dele fortrolige oplysninger med hinanden i alle dele af rigsfællesskabet er rigtig vigtigt. At få etableret de kanaler er noget af det, som vi arbejder benhårdt på. Jeg tror, det er rigtig vigtigt at sikre ligeværdighed og informationsdeling i forhold til at føre hele rigets udenrigs- og sikkerhedspolitik. Og det er noget af det, jeg som sagt også vil lægge meget vægt på.

Så helt konkret kommer vi til at tage nogle initiativer for at styrke det, og vi kommer også til at tage andre initiativer. Men jeg synes

som sagt, det er vigtigt at få gang i en proces både i Folketinget og selvfølgelig regering til regering. Dermed være også sagt, at vi altså har mulighed for at drøfte nogle af de her ting løbende – og jeg mødes selv med hr. Kim Kielsen i morgen.

Kl. 21:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 21:01

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Noget af det, som vi nogle gange i Folketinget godt kan opleve som potentielle konfliktområder, er nogle områder, som er hjemtaget, men hvor der godt kan være et sikkerhedspolitisk aspekt i det. Vi kunne sådan set godt tænke os, at man måske tog det sådan lidt i opløbet, i stedet for at man står i de der konfliktsituationer, hvor man netop udstiller et rigsfællesskab, som har svært ved at finde ud af, hvem det egentlig er, der har ansvaret.

Et område, som er vigtigt for os, er økonomi og erhvervsudvikling, så det kunne jeg godt tænke mig at høre ministeren måske knytte nogle ord til, for det var ministeren ikke så meget inde på i sin tale.

Kl. 21:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 21:02

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak til fru Aaja Chemnitz Larsen. Jeg tror, jeg understregede – og det vil jeg gerne gøre igen – at den forandring, der sker i det arktiske område, både rummer nogle mulige trusler og udfordringer, men også nogle kæmpe muligheder, bl.a. for investeringer, økonomi, udvikling af bæredygtig vækst. Det er noget af det, som vi meget gerne vil understøtte fra regeringens side i et tæt og godt samarbejde, selvfølgelig, med Grønland og med Færøerne. Så der vil vi også tage initiativer.

Jeg tror, det er meget vigtigt, hvad jeg gerne vil understrege, at vi tager det på en ligeværdig måde, og at vi også løser problemerne, som ordføreren var inde på, i opløbet, altså at vi udviser rettidig omhu. Og det kan vi gøre, hvis vi f.eks. får leveret de her sikre kanaler.

Kl. 21:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Den næste spørger, der får ordet, er hr. Karsten Hønge fra SF.

Kl. 21:03

Karsten Hønge (SF):

Danmark og Grønland står jo i fællesskab for at skulle opføre store nye infrastrukturprojekter i Grønland – to store lufthavne. Hvad forventer udenrigsministeren sig fra amerikansk side? Er der vist interesse, eller forventer udenrigsministeren, at der vil blive vist interesse fra amerikansk side for at kunne benytte de her lufthavne? Og det andet spørgsmål er: Hvad forventer udenrigsministeren at amerikanerne har af ønsker i forhold til at benytte Kangerlussuaq i fremtiden?

Kl. 21:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 21:03

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak til hr. Karsten Hønge. Altså, jeg forventer – og jeg synes også, at udviklingen dokumenterer det – en langt større amerikansk inte-

resse i Grønland, også med åbningen af et konsulat for første gang siden 1950'erne. Og det samarbejde, vi kommer til at have i kongeriget og specielt mellem Grønland og USA, rummer mange muligheder, så det glæder jeg mig til at udvikle. Og det er i hvert fald den her regerings klare ambition sammen med Grønland at udnytte de muligheder, som den her fokus fra USA giver.

Kl. 21:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 21:04

Karsten Hønge (SF):

De nye lufthavne bliver langt hen ad vejen bygget for midler, som er skabt i Danmark eller med lån fra Danmark. Og så vidt jeg har forstået, kommer vi fra dansk side til at stå for stort set hele vedligeholdelsen af Kangerlussuaqlufthavnen. Hvis amerikanerne kommer til at benytte de her lufthavne, kunne man så ikke forvente, at vi – om jeg så må sige – kunne afskrive omkostningerne ved at have opført dem og vedligeholdt dem i forhold til at nå NATO's 2-procentsmål? Så ville vi da få lidt ud af det.

Kl. 21:05

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 21:05

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Om vi kan henregne det på den måde, må jeg vende tilbage med et svar på – altså i forhold til NATO's 2-procentsmål for forsvarsudgifterne. Men at det er vigtige infrastrukturprojekter for Grønland og vores engagement i landet, vil stå tydeligt og klart. Så det glæder vi os til at gå ind i. Som sagt er det positivt med lufthavnene. Det er kritisk infrastruktur, og det vil give stor mulighed for at udvikle Grønland økonomisk.

Kl. 21:05

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 21:05

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvor ministeren mener at de der sikkerhedspolitiske spørgsmål skal drøftes, og i givet fald, hvordan vi får det til at blive til mere end snak og mere end drøftelser. Jeg mener, at en egentlig traktat omkring lavspænding vel er nødvendig, hvis det skal have nogen indholdsmæssig betydning i fremtiden, altså en traktat for Arktis, hvor man siger: Vi skal have lavspænding, og vi skulle måske også have atomvåbnene væk. Hvorhenne kan man drøfte det, og hvordan kan man sikre, at det bliver til andet end snak og nogle gode ord fra hele striben rundt af partier i Folketinget?

Kl. 21:06

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 21:06

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak. Det er rigtigt, at Arktisk Råd jo ikke har sikkerhedspolitik som en opgave, det er ekskluderet fra arbejdet. Men hele det, synes jeg, positive og konstruktive arbejde, man har i Arktisk Råd, er med til at fastholde en afspænding, som jeg også var inde på tidligere. Men de sikkerhedspolitiske spørgsmål skal vi selvfølgelig drøfte med landene, også bilateralt, og på en måde, hvor vi sikrer, at der ikke er en unødvendig oprustning i det arktiske område: at vi fastholder en

lavspænding. Det tror jeg er meget vigtigt. Det vil sige, vi skal tale med alle staterne og specielt de fem kyststater og de fire andre inklusive Rusland for at undgå, at der kommer en situation, hvor vi ser en unødvendig oprustning i hele det arktiske område.

Kl. 21:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 21:07

Christian Juhl (EL):

Så har jeg næsten lyst til at spørge: Er den oprustning, der sker lige nu, nødvendig? Altså, ministeren siger unødvendig oprustning. Jeg går ud fra, at al oprustning i et lavspændingsområde er unødvendig. Det var den ene ting.

Den anden ting, jeg egentlig gerne vil høre om, er servicekontrakten. Den der snak om servicekontrakten har vi nu hørt på i 4 år. Jeg kan ikke gå i detaljer, fordi som den tidligere udenrigsminister sagde: I skal også holde jeres mund, hvis I hører noget. Vi er nødt til, hvis vi skal have tillid til, at der er noget indhold i den snak med amerikanerne, snart at få noget at vide om det. Jeg synes, det er ganske utilfredsstillende, at vi ikke får noget at vide om den serviceaftale. Den er efter min mening tabt på gulvet, og det, I venter på, er, at amerikanerne giver sig på et tidspunkt.

Kl. 21:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Jeg giver ordet til ministeren.

Kl. 21:07

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Jeg deler ikke det der syn, man har på det, med, at det ikke er nødvendigt også at have nogle militære kapabiliteter i det arktiske område, f.eks. til suverænitetshåndhævelse, til søredning og til overvågning, for at sikre, at der ikke foregår ting, som kompromitterer rigets sikkerhed. Det tror jeg er rigtig nødvendigt, og det vil jeg ikke kalde oprustning. Det vil jeg kalde rettidig omhu for at undgå, at der kommer uheldige episoder.

Jeg er også utålmodig i forhold til serviceaftalen, så det er bestemt en sag, jeg vil forfølge, men også af hensyn til forhandlingsparterne vil jeg ikke gå ind og afsløre detaljer, der vil kunne forsinke en afklaring yderligere.

Kl. 21:08

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Den næste spørger er hr. Edmund Joensen fra Sambandsflokkurin.

Kl. 21:08

Edmund Joensen (SP):

Tak. Jeg vil først takke ministeren for en god redegørelse og gode svar. Mit spørgsmål går på, om man er forberedt, hvis der sker ulykker på havet. Vi ser, at der er flere og flere store skibe, som sejler oppe i det kolde område, som man kan kalde det, og der er også flere cruiseskibe med mange hundrede mennesker om bord. Er der et beredskab, som kan klare den slags ulykker, hvis der sker et stort olieudslip eller der sker en ulykke med et cruiseskib oppe i det kolde område? Tak.

Kl. 21:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 21:09

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Jeg tror, at hr. Edmund Joensen peger på noget meget vigtigt. Jeg kan da sige, at når jeg tænker på den øgede aktivitet bl.a. af krydstogtskibe i det arktiske område, synes jeg, at det er tydeligt for enhver, at vores beredskab skal øges. Så jeg vil ikke sige, at vi har et tilstrækkeligt beredskab i dag. Der er områder, der heller ikke er afdækket, altså i forhold til hvor man kan sejle sikkert og ikke sejle sikkert. Så der forestår en stor opgave i at sikre, at den større aktivitet, herunder civile aktivitet, der er deroppe, ligesom afspejles i, at vi har nogle søredningskapabiliteter, og det må vi samarbejde om, ikke bare i kongeriget, men også med Island og andre vigtige arktiske stater.

Kl. 21:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 21:10

Edmund Joensen (SP):

Tak. Jeg kunne tænke mig, at der, ligesom ministeren var inde på, skal et samarbejde til. Altså, den slags ulykker er så omfattende, og området er så stort, at det kræver aftaler imellem landene for at kunne klare den slags opgaver. Findes der den slags aftaler?

Kl. 21:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 21:10

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Ja, altså uden at kende til detaljerne kan jeg sige, at der jo foregår et samarbejde, og det er noget af det, som man f.eks. også kan bruge det arktiske samarbejde, Arktisk Råd-samarbejdet, til. Det handler jo om, at man, f.eks. når det gælder søredning eller det gælder det at håndtere større civil skibsfart i det her område, har den nødvendige kapacitet til at sikre, at det foregår på en sikker og forsvarlig måde. Der er også, som jeg nævnte tidligere, andre forhold som at afdække ved kort osv. og sikre, hvor man kan sejle sikkert. Det tror jeg er stærkt nødvendigt. Jeg har da i hvert fald noteret mig, at der er krydstogtskibe, der sejler rundt i farvande, hvor jeg tænker: Jeg håber, at de har tænkt det godt igennem, hvis der sker en ulykke i det der kæmpe farvand.

Kl. 21:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Aki-Matilda Høegh-Dam, Siumut.

Kl. 21:11

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak. Først tak for den her redegørelse, som er baseret meget på status quo og meget normalitet, så at sige, og derfor også læner sig meget op ad de tidligere redegørelser, der er givet, og det er, på trods af at der også er sket rigtig mange ting, f.eks. det, der er sket med Trump. Så jeg er også meget enig i den debat, der har været om det, og med nogle af de ordførere, der siger, at vi bliver nødt til at være mere proaktive og have en mere proaktiv tilgang til det. Og jeg glæder mig derfor også til at se, hvordan man ikke mindst inkluderer i den kommende strategi, og håber på mere inklusion i både den militære og politiske situation såvel som den klimatiske og geopolitiske.

Mit spørgsmål læner sig mere op ad noget helt andet. Hvad ved den nuværende regering om USA's inddragelse af Thule Air Base i det nye rumværn eller Space Command, så at sige, der nu også er planer om at opbygge? Kl. 21:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 21:12

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Tak for spørgsmålet, også tak for kommentaren. Jeg kender ikke præcist til, hvad det er for nogle planer, som spørgeren refererer til. Jeg siger bare, at det er vigtigt for kongeriget at have en tæt dialog med amerikanerne. Det er tydeligt, at der er en større og øget interesse fra amerikanerne, også hvad angår Grønland, og det synes jeg vi skal håndtere godt i rigsfællesskabet, så det er noget af det, jeg vil lægge vægt på, også når jeg taler med mine partnere i rigsfællesskabet.

Kl. 21:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er der ikke flere, der har ønsket ordet. Tak til ministeren. Forhandlingen er sluttet.

Kl. 21:13

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 10. oktober 2019, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 21:13).